ఈనాడు

కరీంనగర్ 8-8-2017 మంగళవారం సిటీ సంపుటి 43 సంచిక 360

THE LARGEST CIRCULATED TELUGU DAILY

రూ. 5-00. పేజీలు 16+16 www.eenadu.net

Karimnagar, Visakhapatnam, Hyderabad, Vijayawada, Tirupati, Anantapur, Rajamahendravaram, Suryapet, Guntur, Nellore, Srikakulam, Kurnool, Tadepalligudem, Warangal, Kadapa, Nizamabad, Khammam, Ongole, Mahaboobnagar, Chennai, Bengaluru, Mumbai, Delhi

భూ ప్రక్షాళనం

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 10,850 రెవెన్యూ గ్రామాల్లో సమగ్ర భూ సర్వే

- ఒక్కో రెవెన్యూ అధికారికి మూడేసి గ్రామాల బాధ్యతలు
- భూములకు ప్రత్యేక సంఖ్యలు, పాస్‌పుస్తకాలు
- భూ వివాదాలు, హత్యలకు తెర దించుదాం
- సాగుకు రూ. 8,000 సాయం పథకానికీ మేలు
- ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఆదేశాలు

భూరికార్డుల ప్రక్షాళన వ్యూహంపై ప్రగతిభవన్‌లో అధికారులతో సమీక్షిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్

ఈనాడు - హైదరాబాద్

రాష్ట్రంలో గ్రామం యూనిట్‌గా సర్వే సెటిల్‌మెంట్ కార్యక్రమానికి సంబంధించిన కార్యాచరణ రూపొందించి, వీలైనంత త్వరగా సర్వే నిర్వహించాలని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ అధికారులకు సూచించారు. భూ దస్త్రాల ప్రక్షాళనకు అనుసరించాల్సిన విధానంపై సోమవారం సీఎం ప్రగతిభవన్లో ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. నిజాం కాలంలో 1936లో చేసిన భూ బందోబస్తు తప్ప మళ్లీ దస్త్రాల ప్రక్షాళన జరగలేదని ఆయన అన్నారు. దీనివల్ల భూవివాదాలు తలెత్తి శాంతిభద్రతల సమస్యగా మారుతున్నాయని తెలిపారు. వాటన్నింటికీ ముగింపు పలికేందుకు రాష్ట్రంలోని భూ భాగాన్నంతా సర్వే చేయాలని నిర్ణయించామన్నారు. ఏ భూమి ఎంత విస్తీర్ణంలో ఉంది, ఎవరి పేరుమీద ఉందో తేల్చాలని సూచించారు. ఇందుకోసం సర్వే ఆఫ్ ఇండియాతోపాటు దేశంలోని వివిధ సర్వే ఏజెన్సీల సహకారం తీసుకోవాలని తెలిపారు.

ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు రాకూడదు: "వచ్చే ఏడాది నుంచి రైతులకు రెండు **(మిగతా 2లో)**

> రాష్ట్రంలోని భూ దస్త్రాలన్నింటిని ప్రక్షాళన చేయాలి. ఏ భూమి ఎవరి పేరిట ఉందో నిగ్గు తేల్చి బహిరంగ పరచాలి. ఇందుకోసం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రత్యేక సర్వే నిర్వహించి సర్వే సెటిల్‌మెంట్ చేయాలి. భూముల క్రయవిక్రయాలు పూర్తి పారదర్శకంగా సాగాలి. పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు, పహాణీ పత్రాలు మరింత సరళంగా ఉండాలి
>
> **- ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్**

సీఎం ఏమన్నారంటే..

- భూ రికార్డుల ప్రక్షాళన జరిగిన తర్వాత ఆ వివరాలన్నీ ఆన్‌లైన్‌లో పొందుపరచాలి.
- సర్వే పూర్తయిన తర్వాత కొత్తపాస్ పుస్తకాలు, ప్రతి భూమికీ ప్రత్యేక సంఖ్య కేటాయించాలి.
- అవసరమైతే భూములకు హద్దురాళ్లు పాతాలి.
- గ్రామస్థాయిలో రికార్డుల్లో ఉన్న వివరాలే సీసీఎల్‌ఏ వద్ద కూడా ఉండాలి.
- ఎక్కడ ఏమార్పు జరిగినా ఆన్‌లైన్‌లోనే అన్నిచోట్లా రికార్డుల్లో మారాలి.
- బ్యాంకుల్లో ఉన్న డబ్బును ఏటీఎం నుంచి తీసుకోగానే బ్యాంకు రికార్డుల్లో వివరాలు నమోదు కావడం.. మొబైల్ ఫోన్‌కు సంక్షిప్త సమాచారం రావడం వంటివి ఎలా జరుగుతుందో భూ రికార్డుల నిర్వహణ కూడా అలా ఉండాలి. ఆ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని దీనికి వినియోగించాలి.

పాయింట్ల పరేషాన్

- గందరగోళంగా ట్రాఫిక్ పాయింట్ల విధానం
- వాహనదారుల తప్పులూ నడిపే వ్యక్తి ఖాతాలోకే..
- ఇలాగైతే ఆరు రోజుల్లోనే 12 పాయింట్లు నమోదవుతాయి
- అదే జరిగితే వేలాది లైసెన్సులు రద్దవుతాయ్
- పోలీసుల తీరు మారాలంటున్న వాహనదారులు

ఈనాడు, సిటీబ్యూరో ప్రధాన ప్రతినిధి

హైదరాబాద్‌లో ట్రాఫిక్ నిబంధనల ఉల్లంఘనులను శిక్షించడానికి పోలీసులు ప్రారంభించిన పాయింట్ల విధానం వాహనదారులకు నరకం చూపిస్తోంది. ఆర్నెల్లలో 12 పాయింట్లు నమోదైతే సంబంధిత వాహనదారుని లైసెన్సు రద్దు చేయించడానికి పోలీసులు సిద్ధమవుతున్నారు. ప్రస్తుతం అమలు చేస్తున్న విధానం ప్రకారం చూస్తే ఆర్నెల్లు కాదు.. ఆరు రోజుల్లోనే ఒక్కో వాహనదారుని ఖాతాలో 12 పాయింట్లు నమోదయ్యే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. ఇదే జరిగితే హైదరాబాద్‌లో వేలాది మంది లైసెన్సులు రద్దయ్యే అవకాశం ఉందని వాహనదారులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

రాజధానిలో ప్రస్తుతం 45 లక్షలకు పైబడి వాహనాలున్నాయి. రవాణా శాఖ అధికారుల లెక్క ప్రకారం దాదాపు 40 లక్షలమంది వాహన చోదక లైసెన్సులు కలిగి ఉన్నారు. రాజధాని పరిధిలో ఏటా 3వేలకు పైగా రోడ్డు ప్రమాదాలు జరుగుతుండగా.. దాదాపు 2వేల మంది చనిపోతున్నారు. ఏటా దాదాపు లక్షకు పైగా చలానాల ద్వారా నిబంధనలను ఉల్లంఘించేవారికి జరిమానా విధిస్తున్నా పరిస్థితిలో మార్పు రావడం లేదు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ నెల 1 నుంచి హైదరాబాద్, సైబరాబాద్, రాచకొండ పోలీసు కమిషనరేట్ల పరిధిలో పాయింట్ల విధానాన్ని మొదలుపెట్టారు. శిరస్త్రాణం ధరించకపోతే 2 పాయింట్లు, తాగి ద్విచక్ర వాహనం నడిపితే 3 పాయింట్లు.. ఇలా ఒక్కో నిబంధన ఉల్లంఘనకు కొన్ని పాయింట్లు వేయాలని అధికారులు నిర్ణయించారు. ఈ మూడు కమిషనరేట్ల పరిధిలో దాదాపు 800 మందికిపైగా ట్రాఫిక్ పోలీసులు రోజూ రోడ్లపై వాహనాలను తనిఖీ చేస్తున్నారు. సంబంధిత చోదకుల లైసెన్సు తీసుకుని ట్యాబ్‌లో ఒక ఖాతాను ప్రారంభించి పాయింట్లను నమోదు చేస్తున్నారు.

కసరత్తు లేకుండా.. : కొత్త విధానాన్ని పూర్తిస్థాయిలో కసరత్తు **(మిగతా 2లో)**

పాన్ కార్డుకు పరీక్ష

దిల్లీ: ఆదాయపు పన్ను (ఐటీ) విభాగం దాదాపు 11.44 లక్షల శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య (పాన్ కార్డు)లను తాత్కాలికంగా చెల్లుబాటు కాకుండా చేసింది. నకిలీ ధ్రువపత్రాలతో పొందారని అనుమానం ఉన్నవి, ఒకే వ్యక్తి, ఒకటి కంటే ఎక్కువ పాన్ కార్డులు కలిగి ఉన్నారని గుర్తించినవి వీటిలో ఉన్నాయి. తమ పాన్‌కార్డు చెల్లుబాటులో ఉందో, లేదో తెలుసుకునే వీలును ఐటీ విభాగం కల్పించింది. ఇందుకు ఆదాయపు పన్ను విభాగం, ఇ-ఫైలింగ్ వెబ్‌సైట్‌లోకి వెళ్లి పరిశీలించుకోవచ్చు. ఇందుకు ఇ-ఫైలింగ్ హోం పేజీలో సర్వీసెస్ విభాగంలలో ఉండే 'నో యువర్ పాన్' అనే **(మిగతా 2లో)**

పన్ను మాటలు

ఐటీ రిటర్నులు పెరిగాయ్..

ఈనాడు, దిల్లీ: గత ఆర్థిక సంవత్సరానికి (2016-17) సంబంధించిన ఆదాయపు పన్ను (ఐటీ) రిటర్నులు 2.82 కోట్లకు పైగా దాఖలయ్యాయి. 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి దాఖలైన ఐటీ రిటర్నులు 2.26 కోట్లతో పోలిస్తే ఈ సంఖ్య 24.70 శాతం ఎక్కువ. ఈ నెల 5తో ఐటీ రిటర్నులకు గడువు ముగిసిన విషయం తెలిసిందే. గత ఏడాది ఐటీ రిటర్నుల్లో 9.9 శాతం వృద్ధి రేటు మాత్రమే కనిపించింది. వ్యక్తుల పరంగా చూస్తే ఈ నెల 5 నాటికి 2.79 కోట్ల రిటర్నులు దాఖలయ్యాయి. గత ఏడాదితో పోలిస్తే ఇది 25.30 శాతం అధికం. ఇక ఆదాయపు పన్ను ముందస్తు వసూళ్లు కూడా గణనీయంగా పెరిగినట్లు ఆర్థిక **(మిగతా 2లో)**

నిర్మల్ జిల్లా నారాయణపూర్‌లో నీరు లేక నాట్లు వేయలేకపోవడంతో ఎండిపోయిన వరినారును పశువులకు వదిలేసిన వైనం

దిగుబడి అంచనా తలకిందులు

- వర్షాభావంతో పంటలపై ఆవిరవుతున్న ఆశలు
- పంట నష్టాలపై నేడు వ్యవసాయశాఖ నివేదిక

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వర్షాభావం, తెగుళ్ల దాడి పంటలపై తీవ్రమవ్వడంతో దిగుబడుల లక్ష్యాల సాధనపై ఆశలు సన్నగిల్లుతున్నాయి. వరుసగా రెండో వానాకాలం సీజన్‌లో రికార్డుస్థాయిలో దిగుబడులు సాధించాలని వ్యవసాయశాఖ పెట్టుకున్న ఆశలకు వరుణుడు గండికొడుతున్నాడు. గత 20 రోజులుగా వర్షాలు తగ్గిపోయి ఉష్ణోగ్రతలు పెరుగుతున్నాయి. బీటీ పత్తి పంటకు నీరందించలేక అన్నదాతలు ఆవేదన చెందుతుంటే గులాబీ రంగు పురుగులు పూత, కాతను **(మిగతా 2లో)**

ప్రస్తుత సీజన్‌లో దిగుబడి లక్ష్యాలు (లక్షల టన్నుల్లో)

పంట	ఎంత
వరి	32.47
పత్తి	32.28
చెరకు	33.16
మొక్కజొన్న	18.64
కంది	2.03
సోయాచిక్కుడు	2.97
పెసర	0.64
వేరుసెనగ	0.44
ఆముదం	0.37
మినుము	0.26

సరిహద్దుల్లో చొరబాటు యత్నం

- అయిదుగురు ఉగ్రవాదుల్ని కాల్చివేసిన సైనికులు
- ఉత్తర కశ్మీర్‌లోని నియంత్రణ రేఖ వద్ద ఘటన

శ్రీనగర్: సరిహద్దుల్లో పాకిస్థాన్ ఉగ్రవాదుల చొరబాటు యత్నాన్ని భద్రతా బలగాలు అడ్డుకున్నాయి. ఉత్తర కశ్మీర్‌లోని మాఛిల్ సెక్టార్‌లో పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ వైపు నుంచి దేశంలోకి ప్రవేశిస్తున్న అయిదుగురు ఉగ్రవాదులను సైనికులు కాల్చి వేశారు. సోమవారం నియంత్రణ రేఖ వద్ద ఈ ఘటన చోటుచేసుకుందని రక్షణమంత్రిత్వ శాఖ అధికార ప్రతినిధి తెలిపారు. సరిహద్దులను దాటుకుంటూ ఓ ఉగ్రవాదుల ముఠా రావటాన్ని గమనించిన గస్తీ సైనికులు వారిని నిలువరించే యత్నం చేయగా కాల్పులకు తెగించారని, ఎదురుకాల్పులు జరపటంతో అయిదుగురు మృతి చెందారని వెల్లడించారు. వారి నుంచి మారణాయుధాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఇంకా ఎవరైనా ఉగ్రవాదులు తప్పించుకున్నారేమోననే అనుమానంతో సరిహద్దుల్లోని అటవీ ప్రాంతంలో గాలింపు చర్యలు చేపట్టినట్లు తెలిపారు. హతులందరూ లష్కరే తోయిబాకు **(మిగతా 2లో)**

నేతన్నలకు భరోసా

- త్వరలో రుణాలు మాఫీ
- మంత్రి కేటీఆర్ వెల్లడి

-2లో

ఒంటరితనం ప్రాణాంతకం

సర్వరోగాలకు, సకల అనర్థాలకూ మూలం ఊబకాయం. కానీ అంత కంటే ఒంటరితనమే అతిపెద్ద ముప్పు అని చెబుతున్నారు శాస్త్రవేత్తలు. చాలాకాలంపాటు ఒంటరిగా గడిపేవారికి రక్తపోటు, కుంగుబాటు, మతిమరుపు వంటి తీవ్రమైన ఆరోగ్య సమస్యలు ఎదురవుతాయని వారు తేల్చి చెప్పారు.

ఆయుఃప్రమాణాలు పెరుగుతుండడంతో ప్రతి దేశంలో వృద్ధుల సంఖ్య అధికమవుతోంది. భార్యాభర్తల్లో ఒకరు చనిపోయి లేదా విడాకులు తీసుకొని, పిల్లలు ఎవరూ దగ్గర లేక ఒంటరిగా రోజులు గడపాల్సిన పరిస్థితి ఎందరికో ఎదురవుతోంది. ముఖ్యంగా ఐరోపా, అమెరికా, జపాన్ వంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లోని ప్రజలకు ఒంటరితనం పెనుసవాలుగా మారుతోంది. ఇప్పుడిప్పుడే మన దేశంలో కూడా ఈ సమస్య పెరిగిపెద్దదవుతోంది.

ఒంటరితనం శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యానికి ముప్పు తెస్తుందని అమెరికాలో శాస్త్రవేత్తలు నిర్వహించిన ఒక అధ్యయనంలో తేలింది. వారు త్వరగా ప్రాణాలు కోల్పోయే ప్రమాదం ఉందని కూడా నిర్ధారణ అయింది. ఒంటరిగా ఉన్న వారిని ఎంపిక చేసి వారి శారీరక, మానసిక, ఆరోగ్య స్థితిగతులపై సమగ్ర పరిశీలన చేశారు. ఇటువంటి వారిలో సగంమందికి త్వరగా చనిపోయే ముప్పు ఉందని ఈ సందర్భంగా నిర్ధారణ అయింది. అదే సమయంలో భారీకాయం వల్ల చనిపోయే ప్రమాదం 30 శాతంమందికే ఉంటుందని తేల్చారు. పదవీ విరమణ లేదా పని చేయటం మాని వేసిన వారికి ఒంటరితనం తీవ్రమైన సమస్య అవుతోంది. ఏదో ఒక పనిలో ఉన్నంతకాలం సహచరులు ఉంటారు. ఒంటరితనం అనిపించదు, కానీ ఎలాంటి వ్యాపకం లేకుండా ఇంటికే పరిమితమైపోయినప్పుడు మాత్రం ఇది సమస్యాత్మకంగా మారుతుంది, అంతకంటే దుర్భరమైన పరిస్థితి మరొకటి ఉండదు- అని సమస్యపై అమెరికాలోని బ్రిఘమ్ యంగ్ యూనివర్సిటీ సైకాలజీ విభాగం ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ జులైనె హోల్ట్-లున్‌స్టడ్ పేర్కొన్నారు.

సిగరెట్లు, మద్యం కంటే ప్రమాదం

యూకేలోని 'క్యాంపైన్ టు ఎండ్ లోన్లీనెస్' అనే సంస్థ ఒంటరితనం ఎంతో పెద్ద సమస్య అని గణాంకాలతో స్పష్టం చేస్తోంది.

- రోజుకు 15 సిగరెట్లు, మద్యం **(మిగతా 2లో)**

మన దేశంలో 300 జిల్లాల్లో 15,000 మంది వృద్ధులను ఎంపిక చేసి పరిశీలించగా దాదాపు సగంమందికి ఒంటరితనం సమస్యగా ఉన్నట్లు నిర్ధారణ అయింది. పట్టణ/ నగర ప్రాంతాల్లోని వారికి ఇది మరీ సమస్యగా ఉంది.

ఒంటరితనంతో బాధపడుతున్న వారు

పట్టణ ప్రాంతాల్లో	గ్రామీణంలో
64.1%	39.19%

ఇదీ సంగతి!

రాజకీయాలనూ మాఫియానూ ఎలా విడదీస్తారు... నన్ను నానుంచి ఎలా విడదీయగలరో చెప్పు చెప్పవయ్యా!

వినూత్న సేద్యానికి రెక్కలిస్తాం!

- వ్యవసాయంలో సృజనాత్మక ఆలోచనలకు కార్యరూపం
- 'అగ్రి-ఉడాన్' కింద స్టార్టప్‌లకు వ్యవసాయశాఖ ప్రోత్సాహం
- హైదరాబాద్‌లోని నార్మ్ కేంద్రంగా అమలుకు ప్రణాళిక
- నేడు చండీగఢ్‌లో రోడ్డు ప్రదర్శనతో ప్రారంభం

ఈనాడు - హైదరాబాద్

సేద్యంలో వినూత్న ఆలోచనలతో రైతులకు ఏదైనా చేయవచ్చని మీకు అనిపిస్తోందా? కానీ నిధులు, ఇతర వనరుల్లేవని బాధపడుతున్నారా? అయితే మీకు సాయం చేయడానికి కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ ఏర్పాట్లుచేస్తుంది. ఇందుకోసం 'అగ్రి-ఉడాన్' అనే పేరుతో కొత్త పథకాన్ని అమలుచేయడానికి హైదరాబాద్‌లోని 'జాతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా, నిర్వహణ'(నార్మ్) ద్వారా శ్రీకారం చుట్టింది. పథకం దేశవ్యాప్త అమలుకోసం అందరిలో ఆసక్తిని రేకెత్తించడానికి ప్రధాన నగరాల్లో 'రోడ్డు ప్రదర్శన'(షో)లను మంగళవారం చండీగఢ్ నుంచి ప్రారంభిస్తోంది. వరుసగా అహ్మదాబాద్, పుణె, బెంగళూరు, కోల్‌కతాల తరవాత వచ్చే నెల 9న హైదరాబాద్‌లతో ఈ ప్రదర్శనలు పూర్తవుతాయి. ఔత్సాహికుల నుంచి వచ్చే నెల 15 వరకూ దరఖాస్తులను నార్మ్ స్వీకరిస్తుంది. ఐటీ రంగంలో వినూత్న ఆలోచనలకు కార్యరూపం ఇవ్వడానికి అమలుచేస్తున్న కార్యక్రమాల మాదిరిగానే వ్యవసాయరంగంలో 'అగ్రి స్టార్టప్'లను ప్రోత్సహించేందుకు అగ్రి-ఉడాన్(ఎగిరిపోవడం)ను కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ రూపొందించింది. దీన్ని మారుమూల ప్రాంతాల ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లడానికి సహకారం అందించాలని రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖను కోరింది.

ఎలా అమలు చేస్తారంటే...

ఈ పథకం అమలును రాజేంద్రనగర్‌లోని నార్మ్‌లో ప్రత్యేకంగా 'టెక్నాలజీ బిజినెస్ ఇంక్యుబేటర్'(టీబీఐ) పర్యవేక్షిస్తుంది. అహ్మదాబాద్‌లోని ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ సంస్థలోగల 'ఐడియా'(వినూత్న ఆలోచనల ఆవిష్కరణల కేంద్రం)తో కలిసి టీబీఐ దీనిని అమలుచేస్తుంది. 'అగ్రి-ఉడాన్-ఆహార, వ్యవసాయ వాణిజ్య యాక్సిలేటర్ 2.0' అని దీనికి పేరు పెట్టారు.

- అగ్రి స్టార్టప్ ఏర్పాటు చేయాలనుకునే వారు www.aidea.naarm.orgకి దరఖాస్తు చేయాలి.
- వచ్చిన వాటిలో కొత్తదనం ఉన్న 40 దరఖాస్తులను నిపుణులు ఎంపిక చేస్తారు.
- వాటి దరఖాస్తుదారులను వచ్చే అక్టోబరు 9, 10 తేదీల్లో నార్మ్‌కు పిలిపించి నిపుణుల ముందు వివరించాలని కోరతారు.
- వాటిలో 12 వరకూ తుది దశకు ఎంపికచేసి అభివృద్ధికి నార్మ్ అన్నీ విధాలా సహకరిస్తుంది.

వినూత్న ఆలోచన గురించి వివరిస్తూ.. అగ్రి స్టార్టప్ ఏర్పాటుచేస్తానని టీబీఐకి ఎవరైనా ఔత్సాహికులు దరఖాస్తుచేస్తే దానికి **(మిగతా 2లో)**

సర్వాంతర్యామికి సర్వభూపాల వాహనం

తిరుమల వెంకన్నకు నూతన సర్వభూపాల వాహనాన్ని తితిదే తయారు చేయించింది. ప్రస్తుత వాహనంలో ఉత్సవమూర్తులు భక్తకోటికి సరిగ్గా కనిపించడం లేదని 16 అడుగుల ఎత్తు.. 9 కిలోల బంగారం తాపడంతో కొత్త వాహనాన్ని రూపొందించారు.

– న్యూస్‌టుడే, తిరుమల

సోమవారం హైదరాబాద్ పీపుల్స్ ప్లాజాలో నిర్వహించిన చేనేత ప్రదర్శనలో వరంగల్ కొత్తవాడ కార్మికులు తయారు చేసిన తివాచీల గురించి మంత్రి కేటీఆర్‌కు వివరిస్తున్న ఎమ్మెల్యే వినయ్‌భాస్కర్. చిత్రంలో సుధారాణి, శైలజా రామయ్యర్

నేతన్నలకు భరోసా కల్పిస్తాం

ఖైరతాబాద్ – న్యూస్‌టుడే

రాష్ట్రంలోని నేత కార్మికులకు భరోసా కల్పించేందుకు ప్రభుత్వం కృషి చేస్తోందని మంత్రి కేటీఆర్ చెప్పారు. చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా బడ్జెట్‌లో ఇందుకు రూ.1283 కోట్లు ప్రకటించినట్లు తెలిపారు. చేనేత, మరమగ్గాల వారికి ప్రాధాన్యం ప్రకారం ఈ నిధుల్లోంచి కేటాయింపులుంటాయని వెల్లడించారు. ఇందుకోసం ఇప్పటికే ఆయా రంగాలపై ఆధారపడిన కుటుంబాల వివరాలను జియో ట్యాగింగ్ ద్వారా సేకరించామన్నారు. జాతీయ చేనేత దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని ఈ నెల 15 వరకు కొనసాగనున్న చేనేత వస్త్ర ప్రదర్శనను సోమవారం నెక్లెస్ రోడ్డులోని పీపుల్స్ ప్లాజాలో ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన సతీమణి కోసం సిద్దిపేట నేతన్నలు రూపొందించిన గొల్లభామ చీరను తీసుకున్నారు. అనంతరం ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో కేటీఆర్ మాట్లాడుతూ.. ఆగస్టు 7ను కేంద్రం చేనేత దినంగా ప్రకటించిందన్నారు. నేతన్నలకు సామాజిక భద్రత ప్రధానమని భావించిన సీఎం.. రూ.60 కోట్లతో నేతన్నకు చేయూత పథకం తెచ్చారన్నారు. నేతన్నలకు వ్యక్తిగత రుణాల కోసం రూ.15కోట్లు కేటాయించామన్నారు. త్వరలో రుణాలు మాఫీ కానున్నాయన్నారు. నేటి యువత అభిరుచులకు అనుగుణంగా డిజైన్లు రాకపోతే చేనేత దుస్తులు కొనేవారు ఉండరని చెప్పారు. ఇందుకోసం విస్తృత ప్రచారంతో పాటు ప్రైవేటు డిజైనర్ల ద్వారా మార్పు తెచ్చేందుకు కృషిచేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ప్రతి సోమవారం చేనేత దుస్తులు ధరించేలా చూస్తున్నామని, ప్రైవేటు సంస్థలు, పరిశ్రమలూ ముందుకు రావాలని కోరారు. వచ్చే ఏడాది నుంచి కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ పేరిట 30 మంది చేనేత కళాకారులకు బహుమతులు ఇవ్వనున్నట్లు కేటీఆర్ ప్రకటించారు. చేనేత, జౌళిశాఖ సంచాలకులు శైలజా రామయ్యర్ మాట్లాడుతూ.. టెస్కో వస్త్రాలకు ఒక బ్రాండ్‌ను తెచ్చామన్నారు. హైసియా అధ్యక్షుడు రంగా పోతుల మాట్లాడుతూ.. ఐటీ సెక్టర్లో పనిచేస్తున్న వారంతా వారంలో ఏదో ఒక రోజు చేనేతను వాడేలా చూస్తామన్నారు. ఉదయం నెక్లెస్ రోడ్డులోని ఎన్టీఆర్ గార్డెన్ నుంచి పీపుల్స్ ప్లాజా వరకు 'వాక్ ఫర్ వీవర్స్' పేరుతో నడక కార్యక్రమం జరిగింది.

తెలంగాణ భవన్‌లో చేనేత సంబురాలు

ఈనాడు, దిల్లీ: జాతీయ చేనేత దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని సోమవారం తెలంగాణ భవన్‌లో చేనేత సంబురాలు ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా భవన్‌లో పనిచేసే డ్రైవర్లకు ప్రిన్సిపల్ కమిషనర్ అరవిందకుమార్ చేనేత వస్త్రాలు పంపిణీ చేశారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ భవన్ సిబ్బంది సహా రెసిడెంట్ కమిషనర్ వరకూ అందరూ ప్రతి సోమవారం చేనేత వస్త్రాలు ధరించాలని నిర్ణయించామన్నారు.

ప్రతిష్ఠాత్మకంగా పునరుజ్జీవ సభ

- అయిదు లక్షల మంది అన్నదాతల సమీకరణ
- ఆర్థిక మంత్రి ఈటల రాజేందర్‌కు బాధ్యతలు
- జిల్లాలవారీగా సన్నాహక సమావేశాల ఏర్పాటు

ఈనాడు – కరీంనగర్

శ్రీరాంసాగర్ జలాశయాన్ని (ఎస్సారెస్పీ) నిండు కుండలా మార్చి ఉత్తర తెలంగాణ వరదాయిని అనే పేరును చిరస్థాయిలో నిలిపేందుకు ఉద్దేశించిన ఎత్తిపోతల పథకానికి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గురువారం (ఆగస్టు 10న) శంకుస్థాపన చేయనున్నారు. ఈ సందర్భంగా పోచంపాడులో భారీ బహిరంగ సభ నిర్వహించాలని అధికార తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి నిర్ణయించింది. సభకు ఎస్సారెస్పీ ఆయకట్టు పరిధిలోని పూర్వపు నిజామాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాల నుంచి రైతులను భారీ సంఖ్యలో సమీకరించేందుకు ప్రయత్నిస్తోంది. సభను విజయవంతం చేయడం.. జలాశయం పునరుజ్జీవంతో రైతులకు ఎలా లబ్ధి కలుగుతుందో అవగాహన కలుగజేసే బాధ్యత రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్‌పై పెట్టారు. గత వారం రోజులుగా ఆయన క్షేత్ర స్థాయిలో పర్యటిస్తున్నారు. ఇప్పటికే పూర్వ కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లా కేంద్రాల్లో, నిర్మల్, భైంసాల్లో సమావేశాలు నిర్వహించారు. పోచంపాడులో సభ ఏర్పాట్లను, మైదానాన్ని మంత్రి మంగళవారం పరిశీలించనున్నారు. అనంతరం నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేసిన నియోజకవర్గాల వారీ సమావేశాల్లో మాట్లాడనున్నారు. మంత్రితో పాటు ఆయకట్టు పరిధిలోని నియోజకవర్గాలకు చెందిన శాసనసభ్యులు, స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధులు, తెరాస నేతలు ఎక్కడికక్కడ జన సమీకరణకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

నిర్మల్‌లో సోమవారం జరిగిన సభలో మాట్లాడుతున్న మంత్రి ఈటల రాజేందర్

ఏమిటీ పునరుజ్జీవం

గోదావరిపై రాష్ట్రంలో ఉన్న ఏకైక భారీ జలాశయం శ్రీరాంసాగర్. 112 టీఎంసీల సామర్థ్యంతో నిర్మించినా పూడికతో 90 టీఎంసీలు మించి నీరు నిలవడం లేదు. మూడు దశాబ్దాల క్రితమే ఆయకట్టు ఏర్పడినా ఏనాడూ పూర్తిస్థాయిలో నీరివ్వలేదు. మహారాష్ట్రలో బాబ్లీతో పాటు పెద్ద సంఖ్యలో ఆనకట్టలు నిర్మించడంతో మూడేళ్లకోసారి కూడా నిండే పరిస్థితి లేదు. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నుంచి వరద కాలువ ద్వారా రివర్స్ ఎత్తిపోతలతో ఎస్సారెస్పీని నింపేందుకు రూపకల్పన చేసింది. ప్రస్తుతం నిర్మాణంలో ఉన్న మేడిగడ్డ-అన్నారం-సుందిళ్ల రివర్స్ ఎత్తిపోతలతో ఎల్లంపల్లి నింపుతారు. ఎల్లంపల్లి నుంచి మధ్య మానేరుకు నీరు ఎత్తిపోస్తారు. మధ్య మానేరు నుంచి వరద కాలువకు నీరు విడుదల చేసి వరద కాలువపై మూడు చోట్ల ఆనకట్టలు నిర్మించి రివర్స్ ఎత్తిపోతలతో ఎస్సారెస్పీ నింపనున్నారు. ఇందుకు రూ.1,091 కోట్లు వ్యయం కానుంది. ఇప్పటికే టెండర్లు పిలిచారు. ఈ పథకంతో రోజుకు టీఎంసీ చొప్పున అరవై రోజుల పాటు అరవై టీఎంసీలు ఎస్సారెస్పీలోకి ఎత్తిపోస్తారు. జలాశయానికి పై నుంచి వచ్చే నీరు 30 టీఎంసీలు ఉంటుందని నిర్ణయించారు. మొత్తంగా 90 టీఎంసీలు కానున్నాయి. ఈ ఎత్తిపోతలతో భవిష్యత్తులో ఆయకట్టుకు ఎటువంటి ఢోకా ఉండదు. ఈ పథకానికి పునరుజ్జీవ పథకంగా నామకరణం చేశారు. దీనికే ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ శంకుస్థాపన చేయనున్నారు.

కాలువల మరమ్మతు పనులకు కూడా..

ఎస్సారెస్పీకి కాకతీయ, లక్ష్మి, సరస్వతి కాలువలున్నాయి. పలు ఎత్తిపోతల పథకాలున్నాయి. వీటి ద్వారానే ఆయా జిల్లాల్లోని ఆయకట్టుకు నీరు సరఫరా అవుతుంది. ఈ కాలువలతో పాటు డిస్ట్రిబ్యూటరీలు, ఉప కాలువలు, పిల్ల కాలువలు పూర్తిగా శిథిలమయ్యాయి. ఫలితంగా కాలువలున్నా ఖమ్మం, సూర్యాపేట, మహబూబాబాద్ జిల్లాలోని ఆయకట్టుకు ఇప్పటివరకు నీరందలేదు. పూర్తి సామర్థ్యం మేరకు నీరందించేలా ఈ కాలువలకు మరమ్మతులు చేయనున్నారు. త్వరలోనే వీటికి టెండర్లు పిలవనున్నారు. ఈ పనులకూ ముఖ్యమంత్రి శంకుస్థాపన చేయనున్నారు.

ఎస్సారెస్పీకి ప్రత్యేక బడ్జెట్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: శ్రీరాంసాగర్ పునరుజ్జీవానికి శ్రీకారం చుట్టిన ప్రభుత్వం ఇందుకోసం ప్రత్యేక బడ్జెట్‌ను కేటాయించనుంది. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రూ.106 కోట్లు కేటాయించారు. దిగువమానేరు కింది భాగంలోనూ, పై భాగంలోనూ కాలువలన్నింటిని పూర్తి స్థాయిలో ఆధునికీకరించడానికి సుమారు రూ.870 కోట్లు అవసరమవుతాయని సంబంధిత ఇంజినీర్లు అంచనా వేశారు. కాలువలతో పాటు డిస్ట్రిబ్యూటరీలను కూడా ఆధునికీకరించనున్నారు. ప్రస్తుత బడ్జెట్ సరిపోదు కాబట్టి ప్రత్యేక బడ్జెట్ కేటాయించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇంజినీర్లు పంపిన ప్రతిపాదనను నీటి పారుదల శాఖ పరిశీలించి ఆర్థిక శాఖ ఆమోదానికి పంపినట్లు తెలిసింది. పోచంపాడు వద్ద నిర్వహించే ఎస్సారెస్పీ పునరుజ్జీవం సభలో సీఎం పాల్గొంటారు. ఈ లోగానే ఆర్థిక శాఖ ఆమోదం తెలిపి ఉత్తర్వులిచ్చే అవకాశమున్నట్లు తెలిసింది.

దిగుబడి అంచనా తలకిందులు

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

తొలిచేస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా ఈసీజన్‌లో 45 లక్షల ఎకరాల అదనపు విస్తీర్ణంలో పంటలు సాగయ్యాయని కేంద్ర వ్యవసాయశాఖ తాజాగా వెల్లడించింది. తెలంగాణలోనూ సాగు పెరిగినా వర్షాభావం కారణంగా ఎంత పంట చేతికొస్తుందనేది అనుమానమే. జిల్లాల వారీగా పంట నష్టాలపై సమగ్ర నివేదిక ఇవ్వాలని జిల్లాల వ్యవసాయాధికారు(డీఏఓ)లను వ్యవసాయశాఖ ఆదేశించింది. మంగళవారం జాతీయ మెట్ట పంటల పరిశోధన కేంద్రం(క్రిడా)లో డీఏఓలు, శాస్త్రవేత్తలతో వర్షాభావంపై నిర్వహించే సమావేశంలో నష్టాలపై ఓఅంచనా వస్తుందని వ్యవసాయశాఖ వర్గాలు తెలిపాయి.

అరకోటి టన్నులు అనుమానమే

- ఈ వానాకాలం సీజన్‌లో 54.60 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను పండించాలని వ్యవసాయశాఖ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇందులో 32.47 లక్షల టన్నులు బియ్యమే ఉన్నాయి. బియ్యం దిగుబడి, ఉత్పాదకత తగ్గే అవకాశాలున్నాయని సమాచారం. ఈసీజన్‌లో 25 లక్షల ఎకరాల్లో వరి సాగుచేయాలని లక్ష్యం కాగా 12.50 లక్షల ఎకరాల్లోనైనా నాట్లు వేయలేదు.
- నిర్మల్ జిల్లాలో సీజన్‌లో 50 వేల ఎకరాల్లో వరినాట్లు వేయాలి. ఇప్పటికి 5 వేల ఎకరాల్లోపే పడ్డాయి. నాలుగైదు రోజుల్లో వర్షాలు పడకపోతే ముదిరిన నారు నాటేందుకు పనికిరాదని, మరో పంట సాగుకు వెళతామని రైతులు తెలిపారు.
- జగిత్యాల జిల్లాలో లక్ష ఎకరాలకు.. 55వేల ఎకరాల్లో నాట్లు పడ్డాయి. వర్షాలు లేకపోవడంతో సాధారణంకన్నా 25 శాతం తగ్గే సూచనలున్నాయని అంచనా.
- ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో పత్తి, సోయాచిక్కుడు పంటలు వాడిపోతున్నాయి. వర్షాలు పడకపోతే సోయా దిగుబడి తగ్గుతుందని క్షేత్రస్థాయి వ్యవసాయాధికారులు 'ఈనాడు'కు చెప్పారు.
- ఈసీజన్‌లో వానలు సాధారణ స్థాయిలో కురిస్తే ఎకరానికి 1317 కిలోల బియ్యం ఉత్పాదకత వస్తుందని అంచనా. నాట్లు పడే దశలోనే వర్షాలు లేకపోవడంతో ఉత్పాదకత తగ్గుతుందని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.
- దేశవ్యాప్తంగా ప్రస్తుతం 7కోట్ల ఎకరాల్లో వరి నాట్లు పడ్డాయి. గతేడాదికన్నా 33 లక్షల ఎకరాల్లో అదనంగా సాగు పెరిగింది. జూన్ నుంచి వర్షాలు దేశవ్యాప్తంగా బాగా పడినందున పంటల సాగు ఆశాజనకంగా ఉందని కేంద్ర వ్యవసాయశాఖ వెల్లడించింది. తెలంగాణలో పరిస్థితి ఇందుకు భిన్నంగా ఉంది. ఈనెల 11 దాకా రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాలు పడకపోవచ్చని వాతావరణశాఖ సోమవారం వెల్లడించింది. అక్కడక్కడా ఓమాదిరి వర్షాలు కురుస్తాయంది.

పాన్ కార్డుకు పరీక్ష

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

లింక్‌ను క్లిక్ చేయాలి. అక్కడ సూచించిన మేర, పేరు, పుట్టినతేదీ, పాన్‌తో అనుసంధానమైన మొబైల్ నెంబరు వంటి వివరాలు ఇవ్వాలి. ఆ తరవాత మీ మొబైల్ నెంబరుకు వచ్చే రహస్య సంఖ్య (ఓటీపీ)ను నమోదు చేయాలి. అప్పుడు మీ పాన్ కార్డ్ చెల్లుబాటులో ఉందో, లేదో తెలుస్తుంది. ఒకవేళ ఒకటి కంటే ఎక్కువ పాన్ కార్డులు ఉంటే వెబ్‌సైట్ అదనపు సమాచారాన్ని కోరుతుంది. ఆ వివరాలను పొందుపరచాల్సి ఉంటుంది.

ఐటీ రిటర్నులు పెరిగాయ్..

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

శాఖ వెల్లడించింది. ఈ నెల 5 నాటికి వ్యక్తిగత ఆదాయపు పన్ను ముందస్తు వసూళ్లు 41.79 శాతం పెరిగాయి. వ్యక్తిగత మదింపు (సెల్ఫ్ అసెస్మెంట్) కింద వ్యక్తిగత ఆదాయపు పన్ను వసూళ్లు 34.25 శాతం పెరిగినట్లు ఆర్థికశాఖ తెలిపింది. పెద్దనోట్ల రద్దుతో పాటు నల్లధనంపై ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న కఠిన చర్యల వల్ల పన్ను ఎగవేతలు తగ్గినట్లు వివరించింది. మరింత మంది పన్ను పరిధిలోకి రావడం వల్ల రిటర్నుల సంఖ్య పెరిగినట్లు తెలిపింది.

సరిహద్దుల్లో చొరబాటు యత్నం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

చెందిన వారని భావిస్తున్నారు.

మరో ఘటనలో పాక్ ఉగ్రవాది...: కశ్మీర్‌లోని పుల్వామా జిల్లా సాంబోరా గ్రామంలో ఆదివారం రాత్రి జరిగిన ఎదురు కాల్పుల్లో పాకిస్థాన్‌కు చెందిన లష్కరే తోయిబా ఉగ్రవాది ఉమర్‌ను భద్రత దళాలు మట్టుపెట్టాయి. గత నెల 10న అమర్‌నాథ్ యాత్రికులపై జరిగిన ఉగ్రదాడి వెనుక అతడి హస్తం ఉందని పోలీసు అధికారి ఒకరు తెలిపారు.

భారత జవాన్లపై కాల్పులు

పాకిస్థాన్ సైన్యం మరోసారి కాల్పుల విరమణ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించింది. జమ్ముకశ్మీర్‌లోని నియంత్రణ రేఖ వద్ద యురీ సెక్టర్‌లో భారత జవాన్లపై ఎలాంటి కవ్వింపు చర్యలు లేకుండానే సోమవారం కాల్పులు జరిపింది. ఈ ఘటనలో భారత సైనికుడు ఒకరు గాయపడ్డారు.

చెన్నైలో సోమవారం రాత్రి కనిపించిన చంద్రగ్రహణం

ఒంటరితనం ప్రాణాంతకం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

తాగితే ఆరోగ్యం ఎంతగా చెడిపోతుందో అంత నష్టం కేవలం ఒంటరితనం వల్ల కలుగుతుంది.

- ఒంటరిగా ఉండేవారికి అధిక రక్తపోటు ముప్పు పొంచి ఉంటుంది. నిద్రలేమి సర్వసాధారణం. కుంగుబాటు, మతిమరుపు, నిలకడలేమి.. వంటి ఆరోగ్య సమస్యలు ఎదురవుతాయి. గుండెపోటు వచ్చే అవకాశాలు కూడా అధికం.
- అందరితో కలిసి ఉండేవారితో పోల్చితే ఒంటరిగా ఉండేవారిలో రోగనిరోధక శక్తి తక్కువగా ఉంటోంది.
- వృద్ధులకు స్నేహితులు, బంధువులు, సహచరులను తరచు కలుసుకోవటం లేదు. వారంలో ఒకసారైనా సన్నిహితులను కలుసుకునే వృద్ధుల సంఖ్య 17 శాతం మాత్రమే. వృద్ధుల్లో అత్యధికులకు టీవీ మినహా మరో వ్యాపకం ఉండటం లేదు.
- ఉద్యోగస్తులు పదవీ విరమణ చేసిన తర్వాత అన్ని పనులు మానుకొని ఎక్కడో దూరంగా ఇల్లు కొనుక్కొని స్థిరపడాలనుకుంటూ ఉంటారు. కానీ అది సరైన ఆలోచన కాదని చురుకైన జీవితానికి దూరం కారాదని వైద్య నిపుణులు వివరిస్తున్నారు.
- ఒంటరితనంతో బాధపడే వారి సంఖ్య అధికంగా ఉన్న ఫలితంగా బ్రిటన్‌ను ఒంటరితనానికి రాజధానిగా భావిస్తున్నారు.
- యూకేలో ఏజ్ యూకే అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ ఒంటరితనాన్ని ఆరోగ్య సమస్యగా పరిగణించాలని స్థానిక ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. తద్వారా పది లక్షలకు పైగా ఉన్న వృద్ధులకు మేలు జరుగుతుందని పేర్కొంది.

యువతీ యువకులకూ శాపం: ఒంటరితనం కేవలం వృద్ధులకు మాత్రమే ఎదురయ్యే సమస్య కాదు. ఎంతో మంది యువతీ, యువకులనూ ఈ సమస్య వేధిస్తున్నట్లు శాస్త్రవేత్తలు వివరిస్తున్నారు. 18 నుంచి 34 ఏళ్ల మధ్య వయస్కుల్లో ఎంతోమందికి ఒంటరితనం శాపంగా మారుతున్నట్లు యూకేలోని 'మెంటల్ హెల్త్ ఫౌండేషన్' అనే సంస్థ విశ్లేషించింది. ఇటువంటి వారికి స్నేహితులు ఉండరని, ఎవరినీ కలుసుకోరని, వేరువేరు రకాలైన వ్యాపకాలు పెట్టుకోరని పేర్కొంది.

పరిష్కారం ఉందా...

- ఒంటరితనానికి ఏదో ఒక పని పెట్టుకోవటానికి మించిన మందు లేదు. ఎవరికి వారు తమకు ఇష్టమైన పని చూసుకొని దానిపై సాధ్యమైనంత అధిక సమయాన్ని వెచ్చించటం సరైన పరిష్కారంగా వైద్య నిపుణులు చెబుతున్నారు.
- తరచుగా స్నేహితులు, బంధువులు, తెలిసిన వారిని కలుసుకుంటూ ఉండటం, అభిప్రాయాలు, ఇష్టాఇష్టాలు పంచుకుంటూ ఉండటం ద్వారా ఒంటరితనాన్ని జయించవచ్చు.
- ఎవరో ఒకరు వస్తారని ఎదురుచూడకుండా మనమే నచ్చినవారిని కలుసుకునేందుకు ప్రయత్నించాలి. పరస్పరం నచ్చిన, నచ్చని అంశాలపైవారితో మాట్లాడాలి.
- సెలవులు రాబోతుంటే ముందుగానే ఏం చేయాలో నిర్ణయించుకొని తదనుగుణంగా సన్నాహాలు చేసుకోవాలి. అంతేగానీ సెలవులను ఒంటరితనంతో వృథా చేసుకోవద్దు.
- స్నేహితులు, సన్నిహితులు, బంధువుల్లో పుట్టినరోజు, ఇతరత్రా ముఖ్యమైన సందర్భాలను పెట్టుకొని ఆరోజు అందరితో కలిసి ఆహ్లాదకరంగా గడిపేందుకు ప్రయత్నించాలి.
- ఎప్పుడూ తెలిసిన వారినే కలవటం కాకుండా అప్పుడప్పుడూ కొత్తవారిని ఆహ్వానించాలి. వారితో పరిచయం పెంచుకొని కలిసిమెలిసి ముందుకు సాగాలి.
- ఒంటరిగా గడపాల్సిన సమయం రాబోతుంటే దాని కోసం ముందుగానే సన్నద్ధం కావాలి. మంచి సంగీతం వినటం, చదవాలనుకున్న పుస్తకాలు ఉంటే చదవటం, ఇల్లు శుభ్రం చేసుకోవటం, ఇంకేమైనా పెండింగ్ పనులు ఉంటే చూసుకోవటం... వంటి కార్యక్రమాల్లో నిమగ్నం కావాలి.

మన దేశంలోనూ సమస్యే!: వంద కోట్లమందికి పైగా జనాభా ఉన్న మనదేశంలో ఒంటరితనం సమస్యే కాదనే అభిప్రాయం కొందరిలో ఉంది. వాస్తవానికి జనాభా సంఖ్యతో దీనికి నిమిత్తం లేదు. దేశంలో వయసు పైబడిన ప్రతి ఇద్దరిలో ఒకరు ఒంటరితనంతో బాధపడుతున్నారని కొంతకాలం క్రితం దిల్లీలోని 'ఏజ్ వెల్ ఫౌండేషన్' అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ నిర్వహించిన అధ్యయనంలో తేలింది. ప్రతి అయిదుగురు వృద్ధుల్లో ఒకరికి కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించాల్సిన అవసరం కూడా కనిపిస్తున్నట్లు పేర్కొంది.

- ఒంటరితనానికి ప్రధాన కారణం ఒంటరిగా నివసించటమేనని ఈ సంస్థ పరిశీలనలో స్పష్టమైంది.
- మానసిక, ఆరోగ్య సమస్యల వల్ల ఎక్కువ మందిని కలవలేకపోవటం, ఎక్కడికీ వెళ్లలేకపోవటం వల్ల ఒంటరితనాన్ని ఎదుర్కొంటున్న వారి సంఖ్య కూడా అధికంగా ఉంటోంది.

– ఈనాడు ప్రత్యేక విభాగం

పాయింట్ల పరేషాన్

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

చేసిన తర్వాత అమల్లోకి తెస్తే ఫలితం ఉండేది. క్షేత్రస్థాయిలో పోలీసులకు సరైన అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ఇష్టానుసారం పాయింట్లను నమోదు చేస్తున్నారు. మోటారు వాహనాల నిబంధన 53 ప్రకారం వాహనానికి సంబంధించి లోటుపాట్లు ఉంటే సంబంధిత యజమానిదే బాధ్యత. కానీ, నిబంధనల ఉల్లంఘన కింద ఇప్పుడు పోలీసులు వాహనం నడుపుతున్న వ్యక్తి ఖాతాలో పాయింట్లు వేస్తున్నారు. ఈ విధానంపై వాహనదారులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఒక్క రోజులో ఒక వాహనదారుడు హెల్మెట్ పెట్టుకోకపోవడం, వాహన ఫిటినెస్ సర్టిఫికెట్ లేకపోవడం.. ఇలా కొన్ని నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తే అందులో అధికంగా పాయింట్లు ఉండే ఒక్క ఉల్లంఘనకు సంబంధించిన పాయింట్లనే అతని ఖాతాలో నమోదు చేయాలి. కానీ, పోలీసులు మాత్రం నాలుగు నిబంధనల ఉల్లంఘనలకు సంబంధించి ఒక్కసారే 8 పాయింట్లను నమోదు చేస్తున్నారు. గడిచిన ఏడు రోజుల్లో ఒక్క హైదరాబాద్ పోలీసు కమిషనరేట్‌లోనే 16 వేలమంది వాహనదారులపై దాదాపు 20 వేల కేసులు నమోదు చేశారు. దీనిపై రవాణా శాఖ సంయుక్త కమిషనర్ రఘునాథ్‌ను వివరణ కోరగా.. లోటుపాట్లపై చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. ట్రాఫిక్ డీసీపీ ఏవీ రంగనాథ్‌ను వివరణ కోరితే.. కొన్ని లోటుపాట్లు ఉన్న మాట వాస్తవమేనని, దీనిపై ఇప్పటికే చర్చలు జరుపుతున్నామని తెలిపారు. కమిషనర్ ఆదేశాలకు అనుగుణంగా లోపాలను తక్షణం సవరిస్తామన్నారు. తమ ఉద్దేశం లైసెన్సుల రద్దు కాదని.. రోడ్డు ప్రమాదాలను తగ్గించడం, నిబంధనలు ఉల్లంఘించకుండా చేయడమేనని చెప్పారు.

భారత డిజిటల్ గ్రంథాలయ యాప్‌కు గ్లోబల్ అవార్డు

కోల్‌కతా: జాతీయ డిజిటల్ గ్రంథాలయ(ఎన్డీయల్) చరవాణి యాప్‌కు ఎమ్‌బిలియంత్ దక్షిణాసియా-2017 అవార్డు దక్కింది. 'అభ్యసనం, విద్య' విభాగంలో విద్యాసంబంధ అభివృద్ధిలో చరవాణి యాప్ ఆధారిత ఆవిష్కరణకుగానూ ఈ అవార్డు లభించింది. కొన్ని రోజుల క్రితం ఐఐటీ ఖరగ్‌పూర్ ఈ యాప్‌ను రూపొందించగా కేంద్ర మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఆమోదించింది. దేశంలో మారుమూల ప్రాంతాలకు సైతం భారతీయ భాషల్లో విద్యా విషయ, బోధనాంశాలు అందరికీ అందుబాటులో ఉంచాలన్నదే ఈ డిజిటల్ గ్రంథాలయం ప్రధాన లక్ష్యం. ఈ యాప్‌లో బోధనాంశాలు కేవలం పుస్తకాలు, కాగితాలకే పరిమితం కాదు. తరగతి గది ఉపన్యాసాలు, శ్రవణ పాఠాలు, యానిమేషన్స్, గణాంకాలు, సమాచారం, అస్సైన్‌మెంట్స్ తదితర అంశాలు ఏకగవాక్ష రీతిలో పొందడానికి వీలుగా రూపొందించారు. ప్రస్తుతం ఈ డిజిటల్ గ్రంథాలయ యాప్‌లో కోటికి పైగా విషయాంశాలు 200 భాషల్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి.

గ్రహం అనుగ్రహం

8–8–2017 మంగళవారం

శ్రీ హేవళంబి నామ సం॥రం॥ దక్షిణాయనం
వర్ష రుతువు; శ్రావణ మాసం; బహుళ పక్షం
పాడ్యమి: రా. 11-41 తదుపరి విదియ
ధనిష్ఠ నక్షత్రం: తె. 5-14 తదుపరి శతభిషం
అమృతఘడియలు: సా. 6-17 నుంచి 7-58 వరకు
వర్జ్యం: ఉ. 8-11 నుంచి 9-52 వరకు
దుర్ముహూర్తం: ఉ. 8-18 నుంచి 9-08 వరకు
తిరిగి రా. 10-59 నుంచి 11-44 వరకు
రాహుకాలం: మ. 3-00 నుంచి 4-30 వరకు
సూర్యోదయం: ఉ. 5-44; **సూర్యాస్తమయం:** సా. 6-28

వాతావరణం

ప్రాంతం	కనిష్ఠ	గరిష్ఠ
ఆదిలాబాద్	23.0	29.7
తిరుపతి	23.2	34.4
నిజామాబాద్	24.0	32.0
కరీంనగర్	24.0	34.0
సూర్యాపేట	24.0	36.0
హైదరాబాద్	24.5	33.8
మహబూబ్‌నగర్	25.0	34.9
హన్మకొండ	26.0	31.0
ఖమ్మం	26.0	32.0
రామగుండం	26.0	32.2

వినూత్న సేద్యానికి రెక్కలిస్తాం!

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

అవసరమైన విద్య, శిక్షణ, మార్గదర్శకులు, ఆర్థిక సదుపాయాలను నార్మ్ ఏర్పాటు చేస్తుంది. వారికి 4 నుంచి 8 నెలల సమయం ఇస్తారు. వీరు అభివృద్ధి చేసిన ఆలోచనలను మార్కెట్‌లోకి తేవడానికి ఎంతవరకు వీలవుతుందనే అంశంపై వ్యవసాయ పరిశోధనా శాస్త్రవేత్తలు, వాణిజ్య, మార్కెటింగ్ నిపుణులతో చర్చిస్తారు. మార్కెట్‌లోకి తెస్తే వ్యవసాయ రంగానికి, రైతులకు ఏ విధంగా మేలు జరుగుతుందనే అంశాన్ని ఔత్సాహికులు ప్రదర్శన ద్వారా వారి ముందు వివరించాలి. ఈ పథకానికి సహకారం అందించేందుకు కాస్పియన్ ఇంపాక్ట్ ఇన్వెస్టిమెంట్స్, ఎస్ బ్యాంకు, ఎన్‌సీడీఈఎక్స్ ఈ-మార్కెట్స్ లిమిటెడ్, మ్యారికో ఇన్నోవేషన్ ఫౌండేషన్‌లు ముందుకొచ్చినట్లు వ్యవసాయశాఖ తెలిపింది. సాంకేతిక సాయం చేయడానికి 'జాతీయ పరిశోధనాభివృద్ధి సంస్థ'(ఎన్ఆర్‌డీసీ), వ్యాపారపరంగా సహకారం అందించడానికి ఫిక్కీ ముందుకొచ్చాయి. రాష్ట్రాల వ్యవసాయ శాఖలు సహకరిస్తే మారుమూల గ్రామాల వారికి సైతం ఈ పథకం వివరాలు అందుతాయని, తద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాల వారికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వడానికి అవకాశముంటుందని అంచనా.

ఎవరైనా ముందుకు రావచ్చు

–సీహెచ్ శ్రీనివాసరావు, సంచాలకుడు, నార్మ్

వ్యవసాయ రంగంలో కొత్త పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయదలచిన ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు అగ్రి స్టార్టప్ పథకం ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. డిగ్రీ చదివి వినూత్న ఆలోచనలకు రెక్కలు తొడగాలన్నది కేంద్రం లక్ష్యం. గ్రామాల్లో సేద్యం చేసుకునే సాధారణ రైతులు సైతం ఈ పథకం కింద ఏదైనా చెప్పడానికి ముందుకు రావచ్చు. పెద్దపెద్ద వ్యాపార సంస్థలు వారి ఆలోచనలకు కార్యరూపం ఇచ్చి వ్యవసాయరంగంలో కొత్త పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు ముందుకొస్తాయి.

భూ ప్రక్షాళనం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

పంటలకు కలిపి ఎకరానికి రూ. 8,000 పెట్టుబడిగా ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇందుకోసం వ్యవసాయ శాఖ గ్రామాల్లో సర్వే నిర్వహించింది. కాని ఆ సర్వే రికార్డులు రెవెన్యూ రికార్డులతో సరిపోలడం లేదు. వ్యవసాయ శాఖ ఒక గ్రామంలో 300 మంది రైతులున్నారని తేల్చితే, రెవెన్యూ రికార్డుల్లో 1,100 మంది ఉన్నట్లు తేలింది. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ఇచ్చే పెట్టుబడి ఎవరికి ఇవ్వాలన్న సంశయం తలెత్తుతుంది. భూమి ఉన్న రైతులకే డబ్బు అందకపోతే అది పెద్ద కుంభకోణంగా మారి ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తుంది. అర్హులైన రైతులకు ఫలితం అందకుండా పోతుంది. భూ రికార్డులు సరిగా లేకపోవడం వల్ల అవినీతికి ఆస్కారం ఏర్పడుతుంది. భూ వివాదాల వల్ల హత్యలు కూడా జరుగుతున్నాయి. వీటన్నింటికీ చరమగీతం పాడాలంటే రెవెన్యూ స్పెషల్ డ్రైవ్ చేయాలి. గ్రామం యూనిట్‌గా సర్వే జరగాలి. రాష్ట్రంలో 2.70 కోట్ల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఉన్న భూమి దేనికింద ఎంత ఉంది అనే వివరాలు కూడా తయారుచేయాలి. ఒక్కసారి ప్రక్షాళన చేయడంవల్ల వ్యవసాయానికి రూ. 8,000 పెట్టుబడి పథకం సక్రమంగా అమలు కావడంతోపాటు భూ వివాదాలకు తెరదించినట్లు అవుతుంది. భవిష్యత్తులో కూడా వివాదాలను నివారించినట్లవుతుంది.

రెవెన్యూకు మరో పని అప్పగించం: భూమి పెరగదు, తగ్గదు. ఎంత ఉండాలో అంతే ఉంటుంది. ఏది ఎవరి పేరిట ఉందో స్పష్టత వస్తే సరిపోతుంది. గ్రామ పరిధిలో వివరాలు సమగ్రంగా నమోదు చేస్తే సరిపోతుంది. రాష్ట్రంలో 10,850 రెవెన్యూ గ్రామాల్లో సర్వే నిర్వహించాలి. ప్రస్తుతం ఉన్న 3,500 మంది రెవెన్యూ అధికారులకు ఒక్కొక్కరిని మూడేసి గ్రామాలకు ఇన్‌ఛార్జిగా నియమించాలి. ఒక్కో గ్రామంలో 15 రోజుల్లో గ్రామస్థులు, గ్రామ రైతు సంఘం ఆధ్వర్యంలో సర్వే చేయాలి. సర్వేకు ఆధునిక సాంకేతిక పరికరాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. సర్వే ఆఫ్ ఇండియాతో పాటు ఇతర ఏజెన్సీల సహకారం తీసుకోవాలి. మంచి కార్యక్రమం కావడంతో ప్రజలు కూడా సహకరిస్తారు. కలెక్టర్, రెవెన్యూ అధికారులకు ఈ సర్వే పూర్తయ్యే వరకు మరో పని అప్పగించం. ప్రస్తుతం ఇస్తున్న పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు, పహాణీ పత్రాలు గందరగోళంగా ఉన్నాయి. అందులో అన్ని రకాల వివరాలు అవసరం లేదు. సరళంగా ఉండాలి" అని ముఖ్యమంత్రి ఆదేశించారు. సమీక్షలో ప్రభుత్వ ప్రధాన సలహాదారు రాజీవ్‌శర్మ, ముఖ్య కార్యదర్శి ఎస్.పి.సింగ్, సీనియర్ అధికారులు ఎస్.నర్సింగరావు, బీఆర్‌మీనా, జయేష్‌రంజన్, శాంతకుమారి, ప్రియదర్శిని, నదీమ్ అహ్మద్, స్మితా సభర్వాల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పార్టీలకు కార్పొరేట్ విరాళాల్ని నిషేధించాలి

- అప్పుడే రాజకీయ అవినీతికి అడ్డుకట్ట
- పెద్దనోట్ల రద్దు లక్ష్యం నెరవేరలేదు
- అవినీతి కన్నా లాబీయింగ్ మరింత ప్రమాదకరం
- హిందూ మాజీ ఎడిటర్ ఎన్.రామ్ వ్యాఖ్యలు
- పరిస్థితులు మారుతున్నాయి...
- అవినీతి స్థాయిని తగ్గించవచ్చు: మంత్రి కేటీఆర్

సోమవారం బంజారాహిల్స్ తాజ్‌కృష్ణలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో.. హిందూ దినపత్రిక మాజీ ఎడిటర్ ఇన్ చీఫ్ ఎన్ రామ్ రచించిన 'వై స్కామ్స్ ఆల్ హియర్ టు స్టే' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న మంత్రి కేటీఆర్, మేయర్ బొంతు రామ్మోహన్, శ్రీరాం కర్రి

ఈనాడు – హైదరాబాద్

రాజకీయ పార్టీలకు కార్పొరేట్ విరాళాలు నిషేధించే వరకు దేశంలో రాజకీయ అవినీతి కొనసాగుతుందని హిందూ మాజీ సంపాదకుడు ఎన్.రామ్ పేర్కొన్నారు. అవినీతిని నిర్మూలించేందుకు ప్రస్తుతమున్న చట్టాలు సరిపోవని, వీటిని అమలు చేయాల్సిన యంత్రాంగం పూర్తిస్థాయిలో లేదన్నారు. ఎన్నికల్లో డబ్బు ప్రవాహాన్ని నిరోధించడంలో ఎన్నికల కమిషన్ నిస్సహాయ స్థితిలో ఉందని అభిప్రాయపడ్డారు. సోమవారమిక్కడ హైదరాబాద్ పార్క్, ఐటీపీ సాఫ్ట్‌వేర్ సొల్యూషన్స్ సంయుక్తంగా నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో రాజకీయ అవినీతిపై తాను రాసిన 'వై స్కామ్స్ ఆర్ హియర్ టు స్టే' పుస్తకాన్ని ఎన్.రామ్ ఐటీ శాఖ మంత్రి కేటీఆర్, మేయర్‌తో కలిసి ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా రాజకీయ అవినీతి, తదితర అంశాలపై చర్చ నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి కర్రి శ్రీరామ్ అధ్యక్షత వహించారు.

అవినీతి బహుముఖం

అవినీతి బహుళ రూపాల్లో ఉందని, అవినీతికి, రాజకీయానికి దగ్గరి సంబంధం ఉందని ఎన్.రామ్ అభిప్రాయపడ్డారు. పెద్దనోట్ల రద్దుతో నల్లధనం వెలికితీయడం, ఉగ్రవాదులకు నిధులు అడ్డుకోవడం లక్ష్యాలు నెరవేరలేదని.. కానీ ఈ నిర్ణయం రాజకీయంగా లబ్ధిచేకూర్చిందన్నారు. "ఎన్నికల్లో నిధుల ప్రవాహం, రాజకీయ పార్టీలకు విరాళాలు, ఎన్నికల్లో పరిమితికి మించి చేస్తున్న ఖర్చుతో అవినీతి పెరుగుతోంది. పారదర్శకత కోసమంటూ తీసుకువచ్చిన ఆర్థిక బిల్లులో రాజకీయ పార్టీల విరాళాలకు బాండ్లు ఇస్తామన్నారు. ఈ బిల్లు పారదర్శకంగా లేనందున రాజకీయ అవినీతిని తగ్గించలేం. అవినీతి కన్నా లాబీయింగ్ అత్యంత ప్రమాదకరమైనది. మీడియా అవినీతి, సర్దుకుపోయే జర్నలిజం అవినీతిని నిర్మూలించలేవు. గతంలో చెల్లింపు వార్తలు ఎన్నికల వరకే పరిమితం కాగా.. ఇప్పుడు రోజూ ఇదో వ్యవస్థగా కొనసాగుతోంది. అవినీతిపై ప్రజల్లో పూర్తిస్థాయి తిరుగుబాటు వస్తుందని ఆశించలేం. సంక్షేమ పథకాలతో లబ్ధి జరుగుతుందన్న భావనతో వారంతా అవినీతిని లక్ష్యపెట్టడం లేదు.

పరిస్థితులు మారుతున్నాయి..: కేటీఆర్

దేశంలో పరిస్థితులు మారుతున్నాయని, 2027 నాటికి కుంభకోణాలు మాట ఉండకపోవచ్చని మంత్రి కేటీఆర్ అభిప్రాయపడ్డారు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 70 ఏళ్లు అవుతున్నా నేటికీ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తాగేందుకు నీరు, విద్యుత్తు లైన్లు, రోడ్లు లేవన్నారు. పట్టణాల్లో కనీస సదుపాయాలు కనిపించడం లేదని పేర్కొన్నారు. "అమెరికాలోనూ రాజకీయ విరాళాలున్నాయి. అక్కడ ట్రంప్, హిల్లరీ కలిపి బిలియన్ డాలర్లు ఖర్చుపెట్టారు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు అనుకూలంగా విదేశీ విధానాలు ఉండేలా కొన్ని సందర్భాల్లో లాబీయింగ్ గ్రూపులకు నిధులు చెల్లిస్తుంటారు. ఎన్నికల్లో అభ్యర్థుల నిర్వహణ ఖర్చుపై కమిషన్, కేంద్ర ప్రభుత్వం వాస్తవిక దృష్టితో అవసరమైన మార్పులు చేయాల్సి ఉంది. అవినీతి వల్ల కలిగే అనర్థాల గురించి పిల్లలకు చిన్నప్పటి నుంచే తెలియజేయాలి. దీన్ని పూర్తిగా అంతం చేయలేకపోయినా... తీవ్రతను తగ్గించే అవకాశముంది. రాజకీయాల్లో పూలబొకేలు తీసుకున్నపుడు మీడియా చప్పట్లతో పాటు అవసరమైతే ఇటుక దెబ్బలు తినేందుకు సిద్ధంగా ఉండాలి. డ్రగ్స్ కేసుపై విచారణ అంతా మీడియాలోనే జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ కార్యకలాపాల్లో అధికారుల మితిమీరిన జోక్యాన్ని తగ్గిస్తే అవినీతిని దూరం చేయవచ్చు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, ఈ-పరిపాలనతో ఇది సాధ్యం" అని మంత్రి అన్నారు.

లోక్‌పాల్, లోకాయుక్త తీసుకువచ్చినా అమలు సరిగా లేదు. యూపీఏలో జరిగిన కుంభకోణాలు భాజపాకు రాజకీయంగా లాభం చేకూర్చాయి" అని పేర్కొన్నారు.

జీఎస్టీ ఫలితాల కోసం వేచిచూడాల్సిందే

- శ్లాబుల విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలు
- ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్

ప్రగతిభవన్‌లో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్‌ను కలిసి తాను రచించిన 'వై స్కామ్స్ ఆల్ హియర్ టు స్టే' పుస్తకాన్ని అందజేస్తున్న హిందూ దినపత్రిక మాజీ ఎడిటర్ ఇన్ చీఫ్ ఎన్ రామ్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: దేశవ్యాప్తంగా ఒకే పన్ను పేరుతో అమలు చేస్తున్న వస్తుసేవా పన్ను (జీఎస్టీ) విధానం ఓ ప్రయోగమని ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్‌రావు అన్నారు. జీఎస్టీ ఫలితాలు ఎలా ఉంటాయో వేచిచూడాల్సి ఉందని స్పష్టం చేశారు. గోదావరి, కృష్ణ నదుల్లో చాలినంత నీరు ఉందని, దాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుంటే తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు బాగుపడతాయని తెలిపారు. హిందూ దినపత్రిక మాజీ ముఖ్య సంపాదకుడు, కస్తూరి అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్ ఛైర్మన్ ఎన్.రామ్ సోమవారం సీఎంను కలిశారు. రామ్ ఇటీవల రాసిన 'వై స్కామ్స్ ఆర్ హియర్ టు స్టే' అనే పుస్తకాన్ని ముఖ్యమంత్రికి అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా జీఎస్టీ, తెలంగాణ ఉద్యమం, ఉద్యమానంతర పరిస్థితులు వంటి అంశాలు చర్చకు వచ్చాయి. వీటిపై కేసీఆర్ మాట్లాడుతూ.. "ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు జీఎస్టీ విధానం తెచ్చాయి. అమల్లో ఏర్పడిన ఇబ్బందుల వల్ల కొన్ని దేశాలు వెనక్కి తగ్గాయి. మన దేశంలో ఏమవుతుందో చూడాలి. పన్ను శ్లాబుల విషయంలో కూడా భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. కేంద్రానికి వినతులు అందుతున్నాయి. కేంద్రం ఎలా స్పందిస్తుందో చూడాలి. సమైక్య పాలనలో తెలంగాణ పట్ల చూపిన వివక్ష, నిర్లక్ష్యం కారణంగానే ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం చేయాల్సి వచ్చింది. ఉద్యమ సమయంలో మేం చెప్పినట్లుగానే ఇప్పుడు రాష్ట్రం గొప్పగా ముందుకుపోతోంది. 21 శాతం వృద్ధిరేటుతో దేశంలోనే మొదటి స్థానంలో ఉన్నాం. నదీ జలాలు వినియోగించుకునేందుకే మేం ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాం" అని అన్నారు.

నేడు మూడుచింతలపల్లిలో సీఎం పర్యటన

శామీర్‌పేట, న్యూస్‌టుడే: రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మేడ్చల్-మల్కాజ్‌గిరి జిల్లా శామీర్‌పేట మండలం మూడుచింతలపల్లి గ్రామంలో మంగళవారం పర్యటించనున్నారు. ఉదయం 11గంటలకు ముఖ్యమంత్రి గ్రామసభలో పాల్గొంటారు. సీఎం పర్యటన నేపథ్యంలో జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్.ఎంవీ.రెడ్డి సోమవారం ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షించారు. గ్రామాభివృద్ధికి ఎన్ని నిధులు అవసరమో.. ఆయా శాఖల అధికారులు ప్రత్యేక ప్రణాళికను సిద్ధం చేశారు.

ఇక నుంచి వధువు తల్లి పేరిట చెక్కు

- ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నిర్ణయం
- మంత్రి హరీశ్‌రావు వెల్లడి

న్యూస్‌టుడే, నర్సాపూర్, వెల్దుర్తి : కల్యాణ లక్ష్మి, షాదీముబారక్ చెక్కులు పెళ్లి కుమార్తె పేరిట ఇవ్వడం వల్ల పలు సమస్యలు ఎదురవుతున్నందున ఇక మీదట వధువు తల్లి పేరు మీద ఇవ్వాలని నిర్ణయించినట్లు మంత్రి హరీశ్‌రావు వెల్లడించారు. మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్‌లో సోమవారం రెండు పడక గదుల ఇళ్ల పనులకు శంకుస్థాపన చేసిన అనంతరం జరిగిన సభలో మంత్రి మాట్లాడారు. ప్రస్తుతం పెళ్లి కూతురు పేరు మీద చెక్కు ఇస్తున్నామని, ఆ డబ్బు చేతికందే సమయానికి ఆమె అత్తారింట్లో ఉంటుందని, ఆ సొమ్మును ద్విచక్రవాహనం కొనడానికి, ఇతర అవసరాలకు ఆమె భర్త వినియోగిస్తున్నారన్నారు. కొంతమంది అత్తలు పెళ్లికి ఖర్చులయ్యాయి, ఆ మొత్తం తమకే ఇచ్చేయాలని పేచీ పెడుతున్నారన్నారు. ఇవన్నీ ఆలోచించిన సీఎం కేసీఆర్ వధువు తల్లికి ఇస్తే ఉపయోగపడుతుందని ఈ విధంగా నిర్ణయించారన్నారు. నర్సాపూర్ నియోజకవర్గంలో 94 వేల ఎకరాలకు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కాలువల ద్వారా నీరు అందిస్తామన్నారు. రెండు పడక గదుల ఇళ్ల నిర్మాణం విషయంలో దళారుల మాటలు నమ్మొద్దని, కలెక్టర్ విచారించి లబ్ధిదారులను ఎంపిక చేస్తారన్నారు.

నర్సాపూర్‌లో మాట్లాడుతున్న హరీశ్‌రావు, చిత్రంలో పద్మాదేవేందర్‌రెడ్డి, మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్ భారతిహొళికెరి, ఎమ్మెల్యే మదన్‌రెడ్డి

అభివృద్ధిని అడ్డుకోవడమే కాంగ్రెస్ ధ్యేయం

అంతకుముందు వెల్దుర్తిలో పలు అభివృద్ధి పనులకు శంకుస్థాపనలు, ప్రారంభోత్సవాలు చేసిన అనంతరం మంత్రి మాట్లాడుతూ అభివృద్ధిని అడ్డుకోవడమే ధ్యేయంగా కాంగ్రెస్ కోర్టుల్లో కేసులు వేస్తూ ప్రభుత్వాన్ని ఇబ్బందులపాలు చేస్తోందని విమర్శించారు. గోదావరి నుంచి జూన్, జులై నెలల్లో 216 టీఎంసీల నీరు సముద్రంలో వృథాగా కలిసిందన్నారు. మేడిగడ్డ వద్ద కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మించి వృథా నీటిని మళ్లిస్తే తెలంగాణ సస్యశ్యామలమవుతుందన్నారు. కార్యక్రమాల్లో ఉపసభాపతి పద్మాదేవేందర్‌రెడ్డి, ఉమ్మడి మెదక్ జడ్పీ అధ్యక్షురాలు రాజమణి, హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్ భూంరెడ్డి, నర్సాపూర్ ఎమ్మెల్యే మదన్‌రెడ్డి, మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్ భారతి హొళికెరి పాల్గొన్నారు.

బాసర ఘటనపై కమిషనర్ ఆరా

- సమగ్ర నివేదికివ్వాలని ఈవోకు ఆదేశం
- ఇద్దరు ఉద్యోగులకు తాఖీదులు.. తాత్కాలిక ఉద్యోగి తొలగింపు
- 'ఈనాడు' కథనానికి స్పందన

బాసర, న్యూస్‌టుడే: బాసర జ్ఞాన సరస్వతీ అమ్మవారి ఉత్సవమూర్తిని తరలించి ప్రైవేటుగా పూజలు నిర్వహించిన ఘటనపై దేవాదాయశాఖ క్రమశిక్షణ చర్యలు ఆరంభించింది. ఆలయ సంప్రదాయాలకు విరుద్ధంగా ప్రధాన అర్చకుడు సంజీవ్‌కుమార్, ఆలయంలో చండీహవనం నిర్వహించే రుత్వికుడు ప్రణవ్‌శర్మ అమ్మవారి ఉత్సవమూర్తిని తీసుకెళ్లి గత నెల 28న దేవరకొండలో పూజలు నిర్వహించిన వైనంపై 'ఈనాడు'లో సోమవారం 'జ్ఞాన సరస్వతినే ఊరు దాటించారు' శీర్షికన కథనం ప్రచురితమైన విషయం తెలిసిందే. స్పందించిన దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ శివశంకర్ ఘటనపై ఆరాతీశారు. సమగ్ర నివేదిక పంపాలని ఆలయ ఈవో సుధాకర్‌రెడ్డిని ఆదేశించారు. బాధ్యులైన ఆలయ అంతర్గత సిబ్బందిపై క్రమశిక్షణ చర్యలకూ ఉపక్రమించారు. ప్రధానార్చకునికి అమ్మవారి ఉత్సవమూర్తిని ఇచ్చిన ఆలయ స్టోర్ బాధ్యతలు చూస్తున్న ఉద్యోగి సుశీలకు, ఆ రోజున ఆలయ పర్యవేక్షకునిగా విధులు నిర్వర్తించిన మరో ఉద్యోగి శివరాజ్‌కు తాఖీదులు జారీచేశారు. విగ్రహ తరలింపులో ప్రమేయం, పాత్రపై వివరణ ఇవ్వాలని ఆదేశించారు. స్టోర్‌లో తాత్కాలిక ఉద్యోగి రమేష్‌ను విధుల నుంచి శాశ్వతంగా తొలగించారు. వివాదానికి ప్రధాన కారకుడైన ప్రధానార్చకుడు, రుత్వికుని వ్యవహారంపై దేవాదాయశాఖ కమిషనర్‌కు ఇప్పటికే ప్రాథమిక నివేదిక సమర్పించానని, అక్కణ్నుంచి వచ్చే ఆదేశాల మేరకు ఇరువురిపై చర్యలుంటాయని ఈవో తెలిపారు.

విగ్రహం తీసుకెళ్లింది వాస్తవమే

గత నెల 28వ తేదీన ఆలయ ప్రధాన అర్చకుడు సంజీవ్‌కుమార్ ఆలయం నుంచి ఉత్సవమూర్తిని తీసుకెళ్లిన విషయం వాస్తవమేనని ఆలయ పూజసామాగ్రి స్టోర్ బాధ్యురాలు సుశీల ధ్రువీకరించారు. ఈ మేరకు ఆలయ అధికారులకు ఆమె లిఖితపూర్వక సమాధానమిచ్చారు. పూజల అనంతరం తిరిగి ఉత్సవమూర్తిని తీసుకువచ్చిన సందర్భంలో తాను తిరిగి తీసుకోలేదని, ఈ మేరకు ఆలయ పర్యవేక్షకునికి సమాచారమిచ్చానని తెలిపారు. ప్రస్తుతం ఆ ఉత్సవమూర్తి ప్రధాన అర్చకుని ఆధీనంలోనే ఉందని వెల్లడించారు.

పీపీ ప్రతాప్‌రెడ్డి పదవీకాలం పొడిగింపు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: హైకోర్టులో తెలంగాణ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (పీపీ) సి.ప్రతాప్‌రెడ్డి పదవీకాలాన్ని మరో మూడేళ్లు పొడిగిస్తూ సర్కారు నిర్ణయం తీసుకుంది. న్యాయశాఖ కార్యదర్శి వి.నిరంజన్‌రావు సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. ఈనెల 12తో పీపీ నియామక కాలపరిమితి ముగియనుండటంతో తాజా ఉత్తర్వులిచ్చారు.

'కేసీఆర్.. మీ తర్వాత తెరాస మాయమైపోతుంది'

ఈనాడు, దిల్లీ: సీఎం కేసీఆర్ తర్వాత తెలంగాణలో తెరాస మాయమైపోతుందని సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి నారాయణ పేర్కొన్నారు. సోమవారం దిల్లీలో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. కేసీఆర్ అహంకార వైఖరి తగ్గించుకోవాలన్నారు. ఎన్డీఏకు మద్దతు మానుకుని కేంద్రంపై పోరాడితే వామపక్షాలు సహకరిస్తాయని పేర్కొన్నారు.

దక్షిణ చైనా సముద్రంలో సైనికీకరణ వద్దు

- చైనా చర్యలను ఖండించిన అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా
- 'డ్రాగన్'పై మెత్తబడ్డ ఆసియాన్ సభ్యదేశాల వైఖరి

మనీలా: వివాదాస్పద దక్షిణ చైనా సముద్రంలో చైనా కృత్రిమ దీవులను ఏర్పాటు చేయడాన్ని, వాటిపై నిర్మాణాలు చేపట్టడాన్ని, సైనికీకరణను అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా ఖండించాయి. చైనా పట్ల ఆగ్నేయాసియా దేశాల సమాఖ్య(ఆసియాన్) వైఖరి మెత్తబడ్డ తరుణంలో ఈ మూడు దేశాలు ఆదివారం ఈ మేరకు సంయుక్త ప్రకటన విడుదల చేశాయి. దక్షిణ చైనా సముద్రం గుండా ఏటా సుమారు ఐదు లక్షల కోట్ల డాలర్ల నౌకా వాణిజ్యం సాగుతుంది. ఈ సముద్రంలో అపార చమురు, గ్యాస్ నిక్షేపాలు ఉన్నాయని భావిస్తున్నారు. దాదాపు ఈ సముద్రమంతా తనదేనని చైనా వాదిస్తోంది. ఇందులో తమకూ భాగముందని వియత్నాం, మలేషియా, మరికొన్ని ఆసియాన్ సభ్యదేశాలు పేర్కొంటున్నాయి.

చైనా వాదనకు కంబోడియా మద్దతు

ఆసియాన్‌లో వియత్నాం, కంబోడియా, మలేషియా, ఇండొనేషియా, ఫిలిప్పీన్స్, థాయ్‌లాండ్, బ్రూనై, లావోస్, మయన్మార్, సింగపూర్ సభ్యదేశాలుగా ఉన్నాయి. కొన్నేళ్లుగా పలు సభ్యదేశాలకు చైనా దౌత్య, ఆర్థిక మార్గాల ద్వారా చేరువవుతూ వాటి వైఖరి మెత్తబడేలా చేస్తోంది. శనివారం ఫిలిప్పీన్స్ రాజధాని మనీలాలో ఒక సదస్సు సందర్భంగా ఆసియాన్ మంత్రులు విడుదల చేసిన ప్రకటనే దీనికి నిదర్శనం. ఇందులో వారు ప్రదర్శించిన మెతక వైఖరి చైనా పైచేయి సాధించడాన్ని స్పష్టం చేస్తోంది. వివాదం విషయంలో చర్చలపై చైనా విధివిధానాలకు ఈ దేశాలు ప్రకటనలో అంగీకారం తెలిపాయి. దక్షిణ చైనా సముద్రంపై చైనా, ఆసియాన్ సభ్యదేశాల ప్రవర్తనా నియమావళికి చట్టపరంగా కట్టుబడక్కర్లేదని చైనా చెబుతోంది. చర్చల్లో చైనా వాదనను వియత్నాం గట్టిగా వ్యతిరేకించింది. అయితే కంబోడియా 'డ్రాగన్'కు అండగా నిలిచింది. చివరకు చైనాకు అనుకూలమైన ఫలితమే వచ్చింది.

'తీర్పును గౌరవించాలి': సదస్సు సందర్భంగా మనీలాలో అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా విదేశాంగ మంత్రులు సమావేశమై వివాదంపై చర్చించారు. "ఏ ప్రవర్తనా నియమావళైనా చట్టపరంగా కట్టుబడేలా, అర్థవంతంగా, ప్రభావవంతంగా ఉండాలి" అని సంయుక్త ప్రకటనలో వారు డిమాండ్ చేశారు. ఆసియాన్ సభ్యదేశాల ప్రకటనలో ఈ డిమాండ్ లేదు. దక్షిణ చైనా సముద్ర వివాదంపై అంతర్జాతీయ మధ్యవర్తిత్వ ట్రైబ్యునల్ నిరుడు ఇచ్చిన తీర్పును చైనా, ఫిలిప్పీన్స్ గౌరవించాలని అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా డిమాండ్ చేశాయి. ఈ సముద్రంపై చైనా వాదనలను చాలా వరకు ట్రైబ్యునల్ తోసిపుచ్చింది. ఈ వివాదంలో 'బయటివారు' తల దూర్చొద్దని అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియాలను ఉద్దేశించి చైనా పేర్కొంటోంది.

9 నుంచి మూడు రాష్ట్రాల్లో శ్రీనివాస కల్యాణాలు

తిరుపతి, న్యూస్‌టుడే: తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం(తితిదే) శ్రీనివాస కల్యాణం ప్రాజెక్టు ఆధ్వర్యంలో ఈనెల 9 నుంచి 14వ తేదీ వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో శ్రీనివాస కల్యాణాలు ప్రారంభంకానున్నాయి. ఈనెల 9వ తేదీన మెదక్ జిల్లా కేంద్రంలోని ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల ప్రాంగణంలో, 10న అదే జిల్లాలోని జోగిపేట మార్కెట్ యార్డ్ ప్రాంగణంలో, 11న ఖమ్మం జిల్లా ఎంకూరు మండలం గోర్లఒడ్డు గ్రామంలోని శ్రీ లక్ష్మి నరసింహస్వామి ఆలయ ప్రాంగణంలో, చిత్తూరు జిల్లా సోమల మండలం ఇరికిపెంట గ్రామ ఎంపీపీ పాఠశాల ప్రాంగణంలో కల్యాణాలు జరగనున్నాయి. 12వ తేదీ తెలంగాణ రాష్ట్రం కొత్తగూడెం జిల్లా టేకులపల్లిలోని రామాలయం ఎదురుగా ఉన్న ప్రాంగణంలో, బెంగళూరులోని హెచ్‌ఎస్‌ఆర్ లేఅవుట్‌లో, 13న కొత్తగూడెం జిల్లా మణుగూరు మండలం సమితిసింగారం గ్రామంలోని జూనియర్ కళాశాల మైదానంలో, బెంగళూరులోని కడబాగ్రే ప్రాంతంలో, 14న కొత్తగూడెం జిల్లా చర్ల మండల కేంద్రంలోని గ్రంథాలయ మైదానంలో, చిత్తూరు జిల్లా మదనపల్లె రూరల్ చిప్పిలి గ్రామంలోని ఎంపీపీ పాఠశాల ప్రాంగణంలో శ్రీనివాస కల్యాణాలు జరగనున్నట్లు తితిదే అధికారులు తెలిపారు.

ఈనాడు

సహేతుకతే సరైన ఒరవడి!

వస్తు సేవల పన్ను (జీఎస్‌టీ) ద్వారా తమ ప్రభుత్వం దేశాన్ని ఆర్థికంగా ఏకతాటిపైకి తేగలిగిందని కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి అరుణ్ జైట్లీ ఇటీవల అమిత సంతృప్తి వ్యక్తపరిచారు. వాస్తవానికి స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో అతిపెద్ద పన్నుల సంస్కరణను పట్టాలకు ఎక్కించే క్రమంలో బాలారిష్టాల దశను ఇంకా అధిగమించలేదు. కశ్మీర్ భేటీ దరిమిలా పలు అభ్యర్థనల్ని పరిశీలించి అదనంగా 66 రకాల వస్తువులపై పన్నుపోటును జీఎస్‌టీ మండలి ఉపసంహరించినా, రాయితీల ప్రహసనం అంతటితో ముగియలేదు. సాంకేతిక సమస్యలతో నిలిచిపోయిన ఇ-వే బిల్లుల విధానానికి తాజాగా మార్గం సుగమం చేసిన దిల్లీ సదస్సులో ఇంకొన్ని కీలక నిర్ణయాలు వెలువడ్డాయి. జౌళి, ట్రాక్టర్ల విషయంలో పన్నుభారం తగ్గించిన మండలి, నిర్మాణంలో ఉన్న ప్రాజెక్టులపై జీఎస్‌టీని 18 శాతం నుంచి 12 శాతానికి సడలిస్తూ తీసుకున్న నిర్ణయం తెలంగాణను మెప్పించలేకపోయింది. లోగడ అయిదు శాతం మేర వ్యాట్ అంచనాతో ఖరారై కొనసాగుతున్న ప్రజోపయోగ కార్యక్రమాలకు పన్నెండు శాతం పన్ను వడ్డన తలకు మించిన భారమేనన్న ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ వాదన సహేతుకమైనదే. జూన్ ముప్ఫైనాటికి ప్రారంభమైన ప్రాజెక్టు పనుల మీద జులై ఒకటి లగాయతు అమలులోకి వచ్చిన జీఎస్‌టీని రుద్దడమేమిటన్న సూటిప్రశ్నకు వస్తుసేవల పన్ను మండలి ఏం జవాబిస్తుందో! జీఎస్‌టీ ప్రవేశపెట్టక ముందు ధరవరలతో పోలిస్తే ఏ మేరకు ఉపశమనం కలిగిందో సూచిస్తూ వస్తూత్పత్తులపై వివరాలు ముద్రించాలంటూ కేరళ, పశ్చిమ్ బంగ, బిహార్ ఇటీవలి సదస్సులో పట్టుపట్టాయి. తొలివిడత 150 రకాల వస్తువుల విషయంలో ఆ మేరకు చర్యలు చేపడతామని మాటిచ్చిన మండలి- తెలంగాణ లేవనెత్తిన కీలక అంశంపైనా సానుకూలంగా స్పందించాలి. దేశవ్యాప్తంగా వివిధ రాష్ట్రాల్లో తాగు, సాగునీటి పథకాలు, రహదారుల నిర్మాణం సహా వేర్వేరు దశల్లో కొనసాగుతున్న ప్రాజెక్టులపై వేలకోట్ల రూపాయల పన్ను భారం సడలింపులోనూ ఉదారంగా వ్యవహరించాలి. రాష్ట్రాల సహేతుక వాదనల్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, ఇటువంటి వివాదాస్పద ప్రతిపాదనలన్నింటిపైనా మండలి పునరాలోచించాలి!

'వినియోగదారుడే రాజు' అన్న జీఎస్‌టీ మౌలిక స్ఫూర్తి కార్యాచరణలో అడుగడుగునా ప్రస్ఫుటం కావాలన్న సంకల్ప దీక్షతో సమాఖ్య స్ఫూర్తికి, రాష్ట్రాల అభిప్రాయాలకు కేంద్రం గొడుగుపట్టిన మాట నిజం. తొలుత దూరంగా ఉండిపోయిన జమ్మూకశ్మీర్‌ను వారం ఆలస్యంగా పన్ను పరిధిలోకి చేర్చడం సహా వివిధ పట్టుల్లో మోదీ ప్రభుత్వం పట్టువిడుపుల ధోరణితో సాధించింది స్ఫూర్తిదాయకమైన విజయం. ఆ కసరత్తులో భాగంగా ఎన్నో మార్పులు, చేర్పులు అవసరమయ్యాయి. అయినా ఇప్పటికీ ఇంకా అభ్యంతరాలు పైకి తేలడమేమిటని కొట్టిపారేసే వీల్లేదు. ఇటీవలి దాకా ఎరువులు, ట్రాక్టర్లు, బయోగ్యాస్, గ్రానైట్, నిర్మాణ పరికరాలు, స్థిరాస్తి రంగం, రెస్టారెంట్లు, జీడిపప్పు తదితరాలపై వ్యాట్, సెంట్రల్ ఎక్సైజ్‌కన్నా జీఎస్‌టీ మోత అధికంగా ఉందని ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యంతరపెట్టాక పునస్సమీక్షకు మండలి అంగీకరించింది. మిషన్ భగీరథ, మిషన్ కాకతీయ, రెండు పడక గదుల ఇళ్ల నిర్మాణం, రోడ్లు... వీటన్నింటిపైనా మునుపటి అయిదు శాతం వ్యాట్‌తో పోలిస్తే జీఎస్‌టీ వడ్డన రెండింతలకన్నా అధికం. అందుకే, ప్రధానికి లేఖతో పని సానుకూలపడకపోతే- న్యాయపోరాటానికి తెలంగాణ సిద్ధపడుతోంది. తివాచీలు, వివిధ సంచులు, సూదుల తయారీపై 18శాతం దాకా జీఎస్‌టీ ఎందరో సాధారణ పౌరుల జీవికను దెబ్బతీసేదేనని కశ్మీర్ గళమెత్తుతోంది. 12వందలకుపైబడిన వస్తువులు, అయిదువందల రకాల సేవలకు ఇదమిత్థంగా పన్నురేట్లు ఖరారైనా- శ్లాబుల వర్గీకరణజేయడంలో గందరగోళం నెలకొంది. కొన్ని వస్తువుల రేట్లు తగ్గినా, నికర ప్రయోజనం వినియోగదారులకు దక్కడంలేదన్న ఆరోపణలు జోరెత్తుతున్నాయి. డిజిటల్ సాంకేతికతకు నోచని అసంఖ్యాక సంస్థలు నేటికీ సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నాయి. వీటిపైనా జీఎస్‌టీ మండలి చురుగ్గా దృష్టి సారించాలి!

దశాబ్దాల తరబడి దేశీయంగా పరోక్ష పన్నుల వ్యవస్థ చెల్లించే వారిని చెండుకుతినేదిగా భ్రష్టుపట్టింది. సమూల క్షాళనతో పన్ను ఉగ్రవాదం నుంచి విముక్తి ప్రసాదిస్తామంటూ సరళీకరణ ప్రక్రియకు మోదీ ప్రభుత్వం నడుం కట్టింది. వేర్వేరుగా సుంకాలు విధించే బదులు ఏకరూపత పాటిస్తూ విలువ జోడింపు పన్ను (వ్యాట్), వస్తు సేవల పన్ను విధానం అమలు పరుస్తున్న సుమారు 160 దేశాల్లో ఇప్పటికీ గరిష్ఠ రేటు ఇండియాదే. మలేసియా (ఆరు శాతం), సింగపూర్ (7), కెనడా (13-15), న్యూజిలాండ్ (15), ఫ్రాన్స్, యూకే (20)ల సరళి అనుసరణీయమన్న భావనతో సుబ్రమణ్యన్ కమిటీ ప్రతిపాదించింది 15-15.5 శాతమే. వాస్తవంలో ప్రధాన వస్తు సేవలపై గరిష్ఠంగా 28, పాన్ మసాలాపై 135, సిగరెట్లమీద 290 శాతం మేర జీఎస్‌టీ విధింపు భారతను ప్రపంచంలో 'ప్రత్యేకం'గా నిలబెట్టింది. పన్నురేట్లు 'హేతుబద్ధ స్థాయి'లో ఉంటే, చెల్లింపులు స్వచ్ఛందంగా నిజాయతీగా జరుగుతాయన్నది దేశ విదేశాల అనుభవాలు చాటుతున్న సత్యం. అత్యధిక దేశాలు రెండు లేదా మూడు రేట్లకే పరిమితమవుతూ పన్ను పరిధిని, వసూళ్ల రాశిని విస్తరింపజేసుకుంటున్నాయి. భారత్ సైతం పోనుపోను శ్లాబుల సంఖ్యను కనిష్ఠస్థాయికి కుదించి పన్నురేటును సహేతుకంగా స్థిరీకరించే దీర్ఘకాలిక లక్ష్యంతో ముందడుగు వేయాలి. దేశార్థిక వ్యవస్థలో అవినీతిని దునుమాడి, పారదర్శకత నెలకొల్పగలిగితేనే జీఎస్‌టీ ప్రాథమిక ధ్యేయం నెరవేరినట్లు! ముమ్ముందు వస్తుసేవల సుంకాల తగ్గుదలే గాని పెంపుదల ఉండబోదని గతంలో జైట్లీ జాతికి అభయమిచ్చారు. ఆ స్ఫూర్తికి కట్టుబాటు చాటుతూ, దేశ సుస్థిరాభివృద్ధిని లక్షించి ఎప్పటికప్పుడు దిద్దుబాటు చర్యలతో బాధ్యతాయుతంగా మెలగడం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వంతు!

ఉరిమే సవాళ్లపై ఆగ్నేయాస్త్రం!

పది దేశాలు, ఎన్నో జాతులు, మతాలు, ధర్మాలు; అసంఖ్యాక సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు; వందలాది దర్శనీయ స్థలాలు; విభిన్న ఆహారాలు, ఆహార్యాలు. అయినా, ఏకోన్ముఖ పయనం. ఇదీ సర్ణోత్సవ 'ఆసియాన్' గమనం.

ప్రాంతీయ సమగ్రత, సహకారం ప్రాతిపదికన ఆవిర్భవించిన అనేక అంతర్జాతీయ సంస్థలు కాలక్రమంలో క్రియాశీలతను కోల్పోవడం కొత్త విషయమేమీ కాదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఇలాంటి సంస్థలు చాలావరకు మొక్కుబడి సమావేశాలు, సంయుక్త ప్రకటనలతోనే కాలక్షేపం చేయడం కళ్లముందు కనిపిస్తున్న వాస్తవం. దక్షిణాసియా ప్రాంతీయ సహకార సమాఖ్య (సార్క్) వంటి సంస్థల సరళే ఇందుకు నిదర్శనం. ఆసియాన్ (ఆగ్నేయ ఆసియా దేశాల సంఘం) ఇందుకు కొంతవరకు భిన్నం! ఇవాళ 50వ వసంతంలో అడుగుపెడుతున్న ఈ సంస్థ ఎన్నో ఆటుపోట్లు ఎదుర్కొంటున్నప్పటికీ- నిర్దేశిత లక్ష్యాల సాధనకు అలుపెరగని కృషి చేస్తుండటం విశేషం. సభ్యరాజ్యాల మధ్య అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నా- కూటమి ధర్మాన్ని అనుసరించి యాభయ్యేళ్ల సుదీర్ఘకాలం ఓ సంస్థ మనుగడ కొనసాగించడం విశేషమే! ఇండొనేసియా, మలేసియా, ఫిలిప్పీన్స్, సింగపూర్, థాయ్‌లాండ్ దేశ నిర్మాతల చొరవ, దూరదృష్టి ఫలితంగా 'ఆసియాన్' ఆవిర్భవించింది. థాయ్‌లాండ్ రాజధాని బ్యాంకాక్‌లో 1967 ఆగస్టు 8న ఆసియాన్ పురుడుపోసుకొంది. అనంతరం బ్రునై, వియత్నామ్, లావోస్, మియన్మార్, కాంబోడియా చేరడంతో ఆసియాన్ బలమైన సంస్థగా ఎదిగింది. పది సభ్యదేశాలు గల ఆసియాన్- ప్రాంతీయ సమగ్రత, సహకారం పెంపొందించే క్రమంలో భాగంగా భారత్, చైనా, దక్షిణకొరియా, జపాన్‌లను కలుపుకొని ముందుకు సాగుతోంది. ఆసియాన్ దేశాలు ఏటా శిఖరాగ్ర సమావేశాలు నిర్వహిస్తూ, కలిసికట్టుగా పురోగమిస్తున్నాయి. అయిదు దశాబ్దాల ఆసియాన్ ప్రస్థానంలో ఎన్నో ఒడుదొడుకులు, సమస్యలు, సవాళ్లు తారసపడతాయి.

భిన్నత్వంలో ఏకత్వం

ఆసియాన్ దేశాల మధ్య సారూప్యతలతో పాటు కొన్ని వైరుధ్యాలూ ఉన్నాయి. కాంబోడియా, వియత్నామ్, థాయ్‌లాండ్‌లలో బౌద్ధమతానిదే ఆధిపత్యం. ఇండొనేసియా, బ్రునైల్లో ముస్లిములది ప్రాబల్యం. కూటమి దేశాల్లో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలు మెల్లగా పాదుకొంటున్నాయి. మియన్మార్, థాయ్‌లాండ్‌లలో పరిమిత ప్రజాస్వామ్యమే అమలవుతోంది. సైనిక నియంతృత్వం అక్కడ పొంచి ఉన్న ప్రమాదం. ఈ దేశాలు చిన్నవే అయినప్పటికీ కూటమిగా శక్తిమంతమైనవే. విస్తృత తీరప్రాంతం గల ఈ దేశాల్లో అభివృద్ధికి అపారమైన అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో అక్కడ పెట్టుబడులు పెట్టడం లాభదాయకమనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ఆసియాన్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ప్రాంత ఒప్పందం (ఏఎఫ్‌టీఏ) మైలురాయి వంటిది. ప్రాంతీయ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్య (ఆర్‌సీఈపీ) ఒప్పందంవల్ల చైనా, జపాన్, దక్షిణ కొరియా, భారత్, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్‌లతో అనుసంధానానికి అవకాశం కలిగింది. ఫలితంగా ఏటికేడు అక్కడ కొనుగోలు శక్తి ఇనుమడిస్తోంది. భిన్న మతాలు, వర్గాలతో కూడిన దేశాల కూటమి- ఎంత కాలం సుస్థిరంగా మనుగడ కొనసాగించగలదన్న సందేహాల నడుమ ప్రస్థానం ప్రారంభించి యాభయ్యేళ్లపాటు మనగలగడం అద్భుతమేనని చెప్పాలి! ఐరోపా సమాఖ్య (ఈయూ) తరవాత అత్యంత విజయవంతంగా పనిచేస్తున్న రెండో ప్రాంతీయ కూటమి ఇదే. ఈ కూటమిలో వియత్నామ్ వామపక్ష భావజాలానికి ప్రతీకగా నిలిచింది. కూటమిలోని ప్రధాన దేశాలు ఇండొనేసియా, మలేసియా, ఫిలిప్పీన్స్, సింగపూర్, థాయ్‌లాండ్ ఇందుకు వ్యతిరేకం అయినప్పటికీ విద్య, ఆరోగ్యం, దౌత్యం తదితర రంగాల్లో పరస్పర సహకారం విస్తృతం చేసుకునేందుకు సభ్య దేశాలు తరచూ సమావేశమవుతుంటాయి. సుహార్తో(ఇండొనేసియా), మహతీర్ మహమ్మద్(మలేసియా), లీ(సింగపూర్)వంటి శక్తిమంతులైన నాయకుల దిశానిర్దేశం కూటమి ప్రగతిని కొత్తపుంతలు తొక్కించింది.

అమెరికా, చైనాల ఆధిపత్య పోరు ఆసియాన్ దేశాలపై ఎంతో కొంత ప్రభావం కనబరచే అవకాశాలు పుష్కలంగా కనిపిస్తున్నాయి. మరోవంక సూకీ శకం ప్రారంభమయ్యాక కూడా మియన్మార్‌లో రొహింగ్యా ముస్లిములపై దాడులు ఆగకపోవడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. ఆ దేశం ఇప్పటికీ సైనికస్వామ్యం నీడలోనే కొనసాగుతుండటం కలవరపరుస్తున్న అంశం. తీవ్రస్థాయి విభేదాలు, సరిహద్దు సమస్యలనేవి లేకపోవడం కూటమికి కలిసివస్తున్న అంశం. దక్షిణ చైనా సముద్రంలో బీజింగ్ ఆధిపత్యాన్ని ఫిలిప్పీన్స్, బ్రునై, మలేసియా, వియత్నామ్‌లు ముక్తకంఠంతో వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ఈ విషయంపై ఫిలిప్పీన్స్ ఏకంగా అంతర్జాతీయ ట్రైబ్యునల్‌ను ఆశ్రయించింది. ఆసియాన్‌లోని మెజారిటీ దేశాలకు ఉమ్మడి శత్రువు చైనాయే కావడం- వాటి మధ్య ఐక్యతకు పాదు చేస్తున్న కీలకాంశం.

భారత్‌తో సుదృఢ బంధం

ఆసియాన్‌తో భారత్ అనుబంధానికి దశాబ్దాల చరిత్ర ఉంది. గడచిన రెండున్నర దశాబ్దాలుగా ఈ అనుబంధం కొత్తపుంతలు తొక్కుతోంది. 1992లో ప్రధానిగా పీవీ నరసింహారావు ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన 'లుక్ ఈస్ట్' (తూర్పువైపు చూపు)తో ఈ బంధం సరికొత్త రూపు సంతరించుకొంది. మోదీ ప్రభుత్వం 'లుక్ ఈస్ట్'ను 'యాక్ట్ ఈస్ట్' (తూర్పువైపు అడుగు)గా మార్చి మరింత క్రియాశీలంగా ముందుకు వెళుతోంది. ఉన్నతాధికార యంత్రాంగం, మంత్రుల స్థాయి పర్యటనలతోపాటు దేశాధినేతల రాకపోకల ఫలితంగా భారత్, ఆసియాన్‌ల మధ్య సాన్నిహిత్యం బలపడుతోంది. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ, రాష్ట్రపతిగా ఇటీవల పదవీ విరమణ చేసిన ప్రణబ్ ముఖర్జీ, ఉప రాష్ట్రపతి హమీద్ అన్సారీ ఆసియాన్‌లోని పదింట తొమ్మిది దేశాల్లో పర్యటించడం వాటితో భారత్‌కు గల అనుబంధానికి దర్పణం పడుతోంది. ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టాక 2015, 2016ల్లో మలేసియా, లావోస్ వేదికగా జరిగిన ఇండియా-ఆసియాన్ సదస్సులలో పాల్గొని ఉభయ పక్షాల మధ్య మైత్రీబంధాన్ని మోదీ మరింత సుదృఢం గావించారు. ప్రాంతీయ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్యం (ఆర్‌సీఈపీ) సాకారమయ్యేందుకు భారత్ మద్దతు ఇస్తుందని భరోసా పలికారు. భారత్-ఆసియాన్‌ల మధ్య భౌగోళిక, డిజిటల్ అనుసంధానానికి 100 కోట్ల డాలర్ల రుణం ప్రకటించారు. సముద్రజలాలపై హక్కులకు సంబంధించి 1982నాటి ఐరాస తీర్మానం, అంతర్జాతీయ నిబంధనలకు లోబడి దేశాలన్నీ నడుచుకోవాలని స్పష్టం చేయడం ద్వారా దక్షిణ చైనా సముద్ర వివాదంపై ఆసియాన్ దేశాలకు అండగా నిలిచారు. ఆ రకంగా చైనా వైఖరిని మోదీ నేరుగానే ఎండగట్టినట్లయింది. ఆసియాన్ దేశాల్లో మౌలిక వసతుల కల్పనతోపాటు, ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యాభివృద్ధికి భారత్ గట్టి చొరవ చూపుతోంది. ఇందులో భాగంగా భారత్-మియన్మార్-థాయ్‌లాండ్ మధ్య హైవే ప్రాజెక్టు పనులు 2018 నాటికి పూర్తిచేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఆసియాన్‌తో 2014-15లో భారత్ వాణిజ్యం 76.52 బిలియన్ డాలర్లు. దీన్ని మరింత పెంచేందుకు దిల్లీ నాయకత్వం కృషిచేస్తోంది. ఆసియాన్-భారత్ శాస్త్ర, సాంకేతిక అభివృద్ధి నిధిని ప్రస్తుతం ఉన్న 10లక్షల డాలర్లనుంచి 50లక్షల డాలర్లకు పెంచాలని నిర్ణయించారు. అంతరిక్ష రంగంలో భారత్-ఆసియాన్‌ల మధ్య సహకారానికి ఉద్దేశించిన ప్రాజెక్టు వియత్నామ్‌లో ఏర్పాటు కానుంది. మేఘాలయ రాజధాని షిల్లాంగ్‌లోని విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రత్యేకంగా ఆసియా అధ్యయన కేంద్రం ఏర్పాటు చేయాలని భారత్ నిర్ణయించింది. వచ్చే ఏడాది స్వాతంత్ర్య సంబరాలకు ఆసియాన్ దేశాల అధినేతలను ఆహ్వానించాలనీ భారత్ నిర్ణయించింది. ఆసియాన్‌తో మైత్రీబంధానికి భారత్ అమిత ప్రాధాన్యమిస్తోందనడానికి ఇవన్నీ నిదర్శనాలే!

చైనాకు వ్యతిరేకంగా సంఘీభావం

బిమ్‌స్టెక్ (బే ఆఫ్ బెంగాల్ ఇనీషియేటివ్ ఫర్ మల్టీ సెక్టొరల్ టెక్నికల్ అండ్ ఎకనమిక్ కో ఆపరేటివ్) వంటి అంతర్జాతీయ వేదికలపైనా ఆసియాన్‌తో కలిసి భారత్ చురుగ్గా పనిచేస్తోంది. అంతర్జాతీయ వేదికలమీదా ఆసియాన్ దేశాలపట్ల భారత్ సానుకూల వైఖరితో వ్యవహరిస్తోంది. దక్షిణ చైనా సముద్ర వివాదంపై అంతర్జాతీయ ట్రైబ్యునల్ ఆదేశాలను ఖాతరు చేయని చైనా వైఖరిని ఎండగట్టేందుకు భారత్ మద్దతు ఆసియాన్ దేశాలకు అత్యవసరం. అందుకే భారత్‌కు మరింతగా చేరువయ్యేందుకు ఆసియాన్ దేశాలూ గట్టిగా ప్రయత్నిస్తున్నాయి. చైనాకు దీటుగా ఎదుగుతున్న భారత్‌వల్ల- భవిష్యత్తులో తమకు ప్రయోజనం చేకూరుతుందని ఆసియాన్ దేశాలు బలంగా నమ్ముతున్నాయి. భారత్-ఆసియాన్‌ల మధ్య వాణిజ్య సంబంధాలు చెప్పుకోదగ్గ స్థాయిలో ఉన్నాయి. వస్తు సరఫరాకు సంబంధించి 2009లో ఇరుపక్షాల మధ్య స్వేచ్ఛావాణిజ్య ఒప్పందం కుదిరింది. అయిదేళ్ల తరవాత సేవలపైనా స్వేచ్ఛావాణిజ్య ఒప్పందం కుదరడం బలపడుతున్న బంధానికి నిదర్శనం. భారత్‌కు ఉన్న అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వాముల్లో ఆసియాన్ ఒకటి. భారత్ ఎగుమతుల్లో ఆసియాన్ వాటా 8.91 శాతం. భారత్-ఆసియాన్‌ల మధ్య వాణిజ్యం 2022నాటికి 200 బిలియన్ డాలర్లకు చేరుకుంటుందని అంచనా. వియత్నామ్, మలేసియా వంటి దక్షిణ చైనా సముద్ర తీర దేశాలు భవిష్యత్తులో భారత ఇంధన అవసరాలు తీర్చే అవకాశం ఎంతైనా ఉంది. వియత్నామ్‌తో ఒప్పందం ఫలితంగా భారత్ ఇప్పటికే దక్షిణ చైనా సముద్రంలో చమురు వెలికితీత కార్యక్రమం చేపట్టింది. ఈ విషయంలో 'డ్రాగన్' అభ్యంతరాలను బేఖాతరు చేస్తూ భారత్‌కు ముందుకు వెళ్ళడం గమనార్హం. భారత్-ఆసియాన్ మధ్య వాణిజ్యం రెండేళ్లుగా మందగించినప్పటీ ఇటీవల మళ్ళీ పుంజుకొంది. ఆసియాన్- భారత్ బంధం బలపడటం ఉభయులకూ మేలు కలిగించడంతోపాటు ఈ ప్రాంత అభివృద్ధికీ ఎంతగానో దోహదపడుతుంది!

- గోపరాజు మల్లపరాజు

'ఆసియాన్' 50 ఏళ్ల ప్రస్థానం

- ఆసియాన్ జనాభా 62.8 కోట్లు. ప్రపంచ జనాభాలో అది దాదాపు 10 శాతం.
- ఆసియాన్ దేశాల ఉమ్మడి స్థూల దేశీయోత్పత్తి (జీడీపీ) 2.5 లక్షల కోట్ల డాలర్లు
- ఆసియాన్ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఆసియాలో మూడో అతి పెద్దది. ప్రపంచంలో దీనిది ఆరోస్థానం. ఈ ప్రాంత జీడీపీ వృద్ధిరేటు ప్రపంచ సగటుకన్నా ఎక్కువ.
- ఆసియాన్ జనాభాలో సగానికన్నా ఎక్కువ 30 ఏళ్లలోపువారే.
- ఆసియాన్ దేశాల్లో జనాభాపరమైన తారతమ్యాలు పెద్దస్థాయిలో ఉన్నాయి. బ్రూనై జనాభా 4.17 లక్షలే. ఇండొనేసియా జనాభా 25.5 కోట్లు.
- వియత్నాం, కాంబోడియా, లావోస్, మియన్మార్‌ల ఉమ్మడి జీడీపీకన్నా ఇండొనేసియా జీడీపీ మూడు రెట్లు ఎక్కువ. మలేసియా, థాయ్‌లాండ్, సింగపూర్‌ల ఉమ్మడి జీడీపీకి దాదాపు సమానమైన జీడీపీని ఇండొనేసియా కలిగి ఉంది.
- ఆగ్నేయాసియాలో తయారీ రంగంలో థాయ్‌లాండ్‌దే అగ్రస్థానం. ఆ దేశంలో 4.2 లక్షల తయారీ సంస్థలు ఉన్నాయి. కాంబోడియాలో 71,000, వియత్నామ్‌లో 63,000, ఇండొనేసియాలో 24,000 తయారీ సంస్థలు ఉన్నాయి.
- ఆసియాన్‌లో 227 కంపెనీలు వందకోట్ల డాలర్లకు పైగా వార్షిక రాబడి కలిగి ఉన్నాయి.
- ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక విశ్వ పోటీతత్వ నివేదిక (2016-17)లో సింగపూర్ రెండోస్థానం సాధించింది. మలేసియా (18), థాయ్‌లాండ్ (32), ఇండొనేసియా (37), ఫిలిప్పీన్స్ (47), వియత్నాం (56) సైతం ఆ సూచీలో ప్రథమార్ధంలో చోటు సంపాదించుకున్నాయి.
- దక్షిణ చైనా సముద్ర ప్రాంతంపై నియంత్రణ అంశం ఆసియాన్ దేశాలను తీవ్ర ఆందోళనకు గురిచేస్తోంది. మౌలిక వసతులు, సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞాన (ఐటీ) సామర్థ్యం పెంపు ఎలాగన్నది దీని ముందు సవాలుగా నిలిచింది.

మత్తు ఎప్పటికి చిత్తు?

ప్రొఫెసర్ బి.రామకృష్ణారావు

మాదక ద్రవ్య మాఫియా కోరలు చాస్తూ దేశంలో వేగంగా విస్తరిస్తోంది. మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, తమిళనాడు, కేరళ, ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో డ్రగ్స్ వినియోగం అధికంగా ఉన్నట్లు తాజా అధ్యయనాలు చాటుతున్నాయి. పంజాబ్ ఇప్పటికే డ్రగ్స్ కోరల్లో చిక్కి విలవిల్లాడుతోంది. బాధితుల్లో 15 ఏళ్లలోపు పిల్లలూ ఉంటున్నారు. మానవాళిని పట్టిపీడిస్తున్న సమస్యల్లో ఉగ్రవాదం తరవాతి స్థానం మాదక ద్రవ్యాలదేనని ఐక్యరాజ్య సమితి సైతం స్పష్టీకరించింది. హైదరాబాద్‌లో పాఠశాల స్థాయికి సైతం డ్రగ్స్ అమ్మకాలు చేరాయన్న వార్త భయపెడుతోంది. కార్పొరేట్ సంస్థల్లో పనిచేసేవారు, ఉన్నతోద్యోగులు, కొంతమంది వాణిజ్య, రాజకీయ, సినీ ప్రముఖులూ మాదక ద్రవ్యాలకు బానిసలు అయినట్లు వచ్చిన సమాచారం సంచలనం సృష్టిస్తోంది. పాశ్చాత్య సంస్కృతిపై మోజు, ఆడంబర జీవితాలు, అర్ధరాత్రి పార్టీలు, సులభ ధనార్జన, వివిధ వ్యాపకాలతో తీరికలేని తల్లిదండ్రులు, ఉమ్మడి కుటుంబాల విచ్ఛిత్తి వంటివి యువత పెడతోవ పట్టడానికి కారణమవుతున్నాయి.

సరదాగా తొలిసారి డ్రగ్స్ రుచి చూసినవారిలో 90 శాతం, వాటికి శాశ్వత బానిసలవుతున్నారన్నది అధ్యయనాల సారాంశం. డ్రగ్స్ కొనలేని పేదవారు ఆ క్రమంలో అమ్మకందారులుగా మారిపోతున్నారు. 1999, 2006, 2016 సంవత్సరాల్లో వేర్వేరు పిటిషన్లపై తీర్పులిచ్చిన సుప్రీంకోర్టు- సమాజంలో డ్రగ్స్ సంబంధిత నేరాలు పెచ్చరిల్లడంపట్ల తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తంచేసింది. మాదక ద్రవ్య వ్యాపారం ద్వారా కూడబెడుతున్న సొమ్మును దేశంలో ఉగ్రవాదాన్ని ప్రోత్సహించడానికి విద్రోహ శక్తులు ఉపయోగించుకొంటున్నాయని న్యాయస్థానం నిష్ఠుర సత్యం పలికింది. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో డ్రగ్స్ మూలాలు, సరఫరా-వినియోగం, సమస్యాత్మక ప్రాంతాల గురించి సరైన అధ్యయనం జరగలేదు. ఏటా వేలమంది విద్యార్థుల జీవితాలు బలైపోతున్నా ఆ తీవ్రతను తెలియజేసే వివరాలు, గణాంకాలు ఏవీ ఆయా శాఖల వద్ద లేవు.

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో నిరుడు 3,580 కిలోల గంజాయి, నాలుగు కిలోల కొకైన్, 96 కిలోల ఎఫిడ్రిన్, 231 కిలోల యాంఫిటమిన్, 470 కిలోల అల్ప్రాజోలం పట్టుబడ్డాయి. అంతకు ఎన్నో రెట్ల సరకు వినియోగదారులకు నిక్షేపంగా చేరిపోయి ఉంటుంది. తెలంగాణ సర్కారు ఏర్పాటు చేసిన 'సిట్' విచారణలో డ్రగ్స్ మూలాలు ఒక్కొక్కటిగా బయటపడుతున్నాయి. దాడులూ విపరీతంగా జరుగుతున్నాయి. దేశ విదేశాలకు చెందిన విక్రయదారులు పట్టుబడుతున్నారు. విశాఖలోని కొన్ని పార్కులు, బీచ్ ప్రాంతంలో వాడి పడేసిన ఇంజక్షన్లు కనిపిస్తుండటం కలవరం కలిగిస్తోంది. ఆంధ్ర, శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాల ఇంజినీరింగ్ వసతి గృహాలు; విజయవాడ, విశాఖలోని కొన్ని విద్యాసంస్థలు, రెండు నగరాల శివార్లలో రహస్యంగా నిర్వహించే రేవ్ పార్టీలు డ్రగ్స్ అమ్మకాలకు అడ్డాగా మారాయన్న ఆరోపణలను ఏపీ ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిగణించాలి. కాకినాడలో డ్రగ్స్ ఉనికి బయటపడటం, మెడికల్ షాపుల యజమానులే

గట్టి చర్యలకు తరుణం

వాటిని అమ్ముతున్నట్లు తేలడం కలకలం సృష్టించింది.

డ్రగ్స్ విక్రయాల కోసం యువత ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగిస్తుండటం తీవ్ర కలవరం రేకెత్తించే పరిణామం. ఈ దృష్ట్యా ప్రభుత్వం సంబంధిత శాఖలను సాంకేతికంగా బలోపేతం చేయాలి. డార్క్‌నెట్, డీప్‌వెబ్‌ల సాయంతో బిట్ కాయిన్స్ రూపేణా సమాంతర మారక వ్యవస్థను మాఫియా నడుపుతోంది. కేంద్రానికి చెందిన నార్కోటిక్ కంట్రోల్ బ్యూరో విభాగం హైదరాబాద్‌లో ఉన్నా అదో నామమాత్ర వ్యవస్థగా మిగిలిపోయింది. అమెరికాలోని షికాగో నుంచి 'డార్క్‌నెట్' లావాదేవీల ద్వారా ఖరీదైన మాదక ద్రవ్యాలు తెలుగు రాష్ట్రాల్లోకి ప్రవేశిస్తున్నాయి. ఆన్‌లైన్ లావాదేవీలను నిలువరించడం కష్టమని నార్కోటిక్ నియంత్రణ విభాగం చేతులెత్తేయడం విడ్డూరం.

యువతే దేశానికి అమిత బలం అని పాలకులు పదేపదే ఉద్ఘాటిస్తుంటారు. ఇప్పుడు అదే యువత మాదక ద్రవ్యాలకు బానిస కాకుండా పటిష్ఠ వ్యవస్థలను రూపొందించుకోవాల్సి ఉంది. మత్తుకు బానిసై 2014, 2015లలో దేశవ్యాప్తంగా 7,317 మంది ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. వీరిలో ఎక్కువమంది విద్యార్థులే. దేశంలో డ్రగ్స్ ప్రచ్ఛన్న వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం స్వల్పకాలంలోనే రూ.15 వేల కోట్ల నుంచి రూ.25 వేలకోట్లకు విస్తరించింది. పంజాబ్ వంటి రాష్ట్రాల్లో మాదక ద్రవ్యాల విస్తృతి కట్టలు తెంచుకుని పల్లెలకూ పాకింది. ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాలకు అలాంటి దుస్థితి ఎదురుకాకుండా పాలకులు అప్రమత్తం కావాలి. సంబంధిత శాఖలను ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో బలోపేతం చేయాలి. ప్రత్యేక కార్యాచరణ బృందాలను నెలకొల్పాలి. శీఘ్రగతి విచారణ న్యాయస్థానాలను అవతరింపజేయాలి. రెండు రాష్ట్రాల అధికారులు, సిబ్బంది మధ్య డ్రగ్స్ రాకపోకలను నియంత్రించే సమాచార సమన్వయం పెరగాలి. బాధిత పిల్లల సమాచార సేకరణకు ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటు చేయాలి. దాని ద్వారా వారికి పునరావాస కేంద్రాల్లో చికిత్స అందజేయాలి. డ్రగ్స్‌కు అలవాటుపడిన తమ పిల్లల వివరాలను ఈ విభాగానికి స్వచ్ఛందంగా తల్లిదండ్రులు అందజేసేలా చైతన్య కార్యక్రమాలను ప్రసార సాధనాల ద్వారా ప్రచారం చేయాలి. కాంబోడియా, వియత్నాం, మెక్సికో, సింగపూర్, థాయ్‌లాండ్ వంటి దేశాల ప్రభుత్వాలు బాధితుల పునరావాసం కోసం ఎన్నో చర్యలు తీసుకుంటున్నాయి. వారి అనుభవాల నుంచి నేర్చే పాఠాలు తెలుగు రాష్ట్రాలకు ఎంతగానో ఉపకరిస్తాయి. రెండు రాష్ట్రాల ఉమ్మడి బృందాలు దీనిపై అధ్యయనం చేయడం మంచిది. డ్రగ్స్ నేరాలకు ప్రస్తుత చట్టంలో పదేళ్ల జైలు, లక్ష రూపాయల జరిమానా అతి పెద్దశిక్ష. నేరం పునరావృతమైతే జీవితఖైదు విధిస్తారు. ఈ శిక్షలను మరింత కఠినతరం చేయాలి. నిర్భయ ఉదంతం తరవాత మృగాళ్ల అత్యాచారానికి పాల్పడితే ఉరిశిక్ష విధించేలా మనదేశం చట్టంలో మార్పులు చేసింది. మాదక ద్రవ్యాల అమ్మకాలకు సంబంధించి చట్టాలను రాటుతేల్చాలి. డ్రగ్స్ మాఫియాకు సహకరించే అవినీతి అధికారులపైనా తీవ్రచర్యలు తీసుకోవాలి. డ్రగ్స్ విస్తృతికి యథాశక్తి దోహదపడుతున్న చలనచిత్రాలను సెన్సార్‌స్థాయిలోనే నిలువరిస్తే మంచిది. మద్యం ముదిరి మాదక ద్రవ్యం అయినట్లుగా ఉన్న పరిస్థితులను మార్చాలంటే మద్యం అమ్మకాలకూ క్రమేణా కళ్లెం బిగించాలి. అప్పుడే ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అసంఖ్యాక యువకులు సమర్థ మానవ వనరులుగా మారతారు. రాష్ట్రాల పురోభివృద్ధిలో భాగస్వాములవుతారు!

(రచయిత- విశ్రాంత ఆచార్యులు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం)

ఈనాడు లేఖలు

మార్పులపై ప్రచారమేదీ?

వాహనాల రాకపోకల నియంత్రణకు సంబంధించి, ప్రభుత్వం పలు మార్పుచేర్పులు చేస్తోంది. నియమ నిబంధనల్ని ఉల్లంఘించే వాహనదారులపై కఠిన చర్యలు చేపడతామని, అవసరమైతే ఆయా వాహనాలకు అనుమతుల్ని పూర్తిగా రద్దుచేస్తామని చెబుతోంది. ప్రభుత్వ లక్ష్యం నెరవేరాలంటే, అత్యవసరంగా నిర్వహించాల్సిన పనులు మరికొన్ని ఉన్నాయి. నిబంధనల గురించిన పూర్తి సమాచారాన్ని వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా అందరికీ అందుబాటులోకి తేవాలి. ట్రాఫిక్ రద్దీ అధికంగా ఉండే ప్రాంతాలు, మలుపులు, సిగ్నల్స్ పడే చోట్ల వాహన చోదకుల బాధ్యతలపై విస్తృత ప్రచారం సాగించాలి. వాహనాల ఢీని నిరోధించేందుకు పోలీసు, రవాణా శాఖలు తీసుకుంటున్న ముందు జాగ్రత్తలపై పౌరులకు అవగాహన కల్పించడం అత్యంత కీలకం. వీటన్నింటినీ సర్కారు సత్వర ఆచరణకు తెస్తేనే, నిబంధనల ఉల్లంఘనలకు అడ్డుకట్ట పడుతుంది.

- భూపతిరాజు రాంబాబు, హైదరాబాద్

నకిలీ విత్తనాల బెడద

తెలంగాణలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో విత్తనాల నాణ్యత ఇప్పటికీ ప్రశ్నార్థకంగానే ఉంది. కొన్ని సంస్థలు ఎందుకూ కొరగాని విత్తనాల్ని ఆకర్షణీయ రీతిలో సంచుల్లో ఉంచి అమ్ముతున్నాయి. తెలియని రైతులు వాటిని కొని మోసపోతున్నారు. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోని వ్యవసాయశాఖ అప్రమత్తంగా ఉంటే, ముందస్తు చర్యలు చేపడితే ఇటువంటి పరిస్థితులు ఎదురయ్యేవి కావు. అధికార యంత్రాంగం ముందుకు కదలాలి. మోసాలకు పాల్పడే విత్తన సంస్థలు, దుకాణాలపై మెరుపు దాడులు నిర్వహించాలి.

- కులకర్ణి సురేష్‌బాబురావు, జెక్లేరు, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా

కళలు-కలలు

చంద్రుడిలోని పదహారు కళలే గాక, లోకంలోని అరవై నాలుగు కళలూ మనిషి జీవితంలో అంతర్భాగాలు! చంద్రుడిలో వర్ధిల్లినట్లే, మానవ జీవితంలోనూ రోజుకొక్క కళ పరిఢవిల్లుతుంది. సంపూర్ణ జీవన వికాసానికి అది దోహదపడుతుంది. శిశుప్రాయంలోని కళ వర్ధిల్లితేనే, బాల్యప్రాయం వికసిస్తుంది. బాల్యదశ విరబూస్తేనే, యౌవన సుమం విచ్చుకొంటుంది. ఆ ప్రసూన పరిమళాలు ఎద నిండా నిండిన తరవాతే, వార్ధక్య ఫలం ఫలిస్తుంది. క్రమ వికాసమే కాదు, క్రమ పరిణామమూ నిత్య జీవన కళే!

కళలకు, కలలకు అన్యోన్య స్నేహం ఉంది. కలలు కనడానికి కళాభినివేశం ఆస్కారమిస్తుంది. కలలు కంటూ ఉన్నంత కాలం కళాభిరుచి కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. మానవ సహజ స్వభావానికి అతీతంగా, తారలా వెలిగే ప్రతిభారేఖ 'కళ' అనిపించుకొంటుంది.

మనిషి ఉదయాన్నే నిద్రలేవడం, రాత్రికి నిద్రపోవడం- నిత్యకృత్యాలు. యథావిధిగా కొనసాగే ఆ పనులకు ప్రత్యేక ప్రణాళిక, ప్రయత్నం ఉండవు. వాటికి భిన్నమైన మనో వికాసానికి, విలక్షణ వ్యక్తిత్వానికి, శారీరక ఆరోగ్యానికి, భాషణ నైపుణ్యానికి, భావావిష్కరణ చాతుర్యానికి కళలు అవసరమవుతాయి. అవి లేని జీవితం చంద్రుడు లేని రాత్రి వంటిది. చంద్రకళలతో వెలిగే విభావరి అందం వర్ణనాతీతం. జాబిల్లి లేని రేయి ఉసూరుమనిపించి, ఉత్సాహాన్ని హరిస్తుంది. ఉత్సాహం లేని రాత్రిని గడిపిన మనిషికి మరుసటి ఉదయమూ బద్ధకాన్నే కలిగిస్తుంది. అందువల్ల రేయింబవళ్లు నిత్య కళాత్మకంగా భాసిల్లేదే అర్థవంతమైన మానవ జీవితం.

జీవనయానంలో ఒక్క క్షణం వెలుగు కొరవడినా, అశాంతి నీడ ఆవరిస్తుంది. అప్పుడు వికృత రూపాలే కనిపిస్తాయి. మనిషిలో గల ఉత్సుకతను అవి నీరుగారుస్తాయి. అనుక్షణం కళలతో భాసిల్లే బతుకు ఆహ్లాదకరమైన జలధిలో సంతోషనౌక వంటిది. ఆ నౌకాప్రయాణంలో మానవుడు అనేక కలలు కంటాడు. అప్పుడు అసంభవాలు సంభవాలుగా, సంభవాలు అసంభవాలుగా కనిపిస్తాయి. స్వప్నాల్లో కనిపించిందంతా సత్యం కాకపోవచ్చు. అది యథార్థమూ కావచ్చు. అయినా, కలలు కనడం అనేది మనిషి జీవితంలో ఒక భాగం. అది గుణమే కానీ దోషం కాదు. ఆకాశంలో విహరించాలని అతడు కలలు కనడం తప్పు కాకున్నా, వాటిని సాక్షాత్కరింపజేసే ప్రయత్నం నిజజీవితంలో కొనసాగాలి. అప్పుడే కలలకు సార్థకత.

'స్వప్నసృష్టి సత్యసృష్టి వంటిది' అని బ్రహ్మసూత్రాల్లో వేదవ్యాసుడు చెబుతాడు. కలల్లో కనిపించేవి జగత్తులో జరిగేవే అని, మనిషి మనసుకు గోచరం కాని విషయాలు జగత్తులో ఉండవని, అవే కలలుగా కనిపిస్తాయని ఆయన మాటల అంతరార్థం. కనిపించే జగత్తులా కలలూ శాశ్వతాలు కావని, అవి కొంత కాలం స్మృతిలో ఉండి నశించేవేనని విజ్ఞుల మాట. ఊహలతో కన్న కలల్ని ఆచరణలో ప్రత్యక్షం చేసి, జీవన పరమార్థమైన శాశ్వతానందాన్ని పొందాలి. అదే కలలకు, కళలకు గల అవినాభావ సంబంధం!

కలలైనా, కళలైనా- అవి మానవ స్వభావాల్ని ఆవిష్కరించేవే కాని, ఆకాశం నుంచి అమాంతం ఊడిపడేవి కావు. రాబోయే కీడును, మేలును మనసు ఒక్కోసారి ముందుగానే ఊహిస్తుంది. రామాయణంలోని త్రిజట స్వప్నవృత్తాంతం దీనికి ఉదాహరణ. రాముడి చేతిలో రావణుడికి మృత్యువు తప్పదన్న సూచనను ముందే అందించిన ఆ కల- సార్థక స్వప్నం అయింది.

కీర్తి సాధించి అత్యున్నత శిఖరాలు అధిరోహించిన మహనీయులందరూ జీవితాల్లో కలలు కన్నవారే, కళల్ని ఆరాధించినవారే. లక్ష్యసిద్ధికి సోపానాల వంటి కలలు, కళలు ఎప్పటికీ నిత్యావసరాలు. ఉజ్జ్వల భవితను ఆశించే విద్యార్థులు బంగారు కలలు కనకుంటే, వారికి స్ఫూర్తి ఎలా లభిస్తుంది? 'కలలు కనండి, వాటిని సార్థకం చేసుకోండి' అని చాటిన కలాం మాటలు అందరికీ శిరోధార్యాలు. బంగారు కలలు కంటూ, వజ్రాల కళలను సాకారం చేసుకుంటూ, ఆనందామృత జలధిలో ఓలలాడటమే మానవ జీవన పరమార్థం!

అంతర్యామి

- డాక్టర్ అయాచితం నటేశ్వరశర్మ

రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్‌కోవింద్‌కు రాష్ట్రపతిభవన్‌లో రాఖీలు కడుతున్న మహిళలు ★ ప్రధాని నివాసంలో మోదీకి రాఖీలు కడుతున్న 103 ఏళ్ల శరబతీదేవి ★ మోదీని సత్కరిస్తున్న డ్వాబ్ సంస్థ ప్రతినిధులు

ఉత్సాహంగా రక్షాబంధన్

రాజ్‌భవన్‌లో గవర్నర్ నరసింహన్‌కు రాఖీ కడుతున్న చిన్నారి

ఏపీ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు రాఖీ కట్టి శుభాకాంక్షలు చెబుతున్న మంత్రి పరిటాల సునీత. చిత్రంలో సీతక్క, అనూరాధ

దిల్లీ: దేశ వ్యాప్తంగా రాఖీ పౌర్ణమి వేడుకలు సోమవారం ఘనంగా జరిగాయి. ఈ పండుగను పురస్కరించుకుని సోదరులకు సోదరీమణులు రాఖీలు కట్టారు. పరస్పరం శుభాకాంక్షలు తెలుపుకున్నారు. పండుగ సందర్భంగా రాష్ట్రపతి, ప్రధాని అధికారిక నివాసాల్లో సందడి నెలకొంది. వివిధ పార్టీల నేతలు వేడుకల్లో పాల్గొన్నారు.

మోదీకి రాఖీ కట్టిన 103 ఏళ్ల వృద్ధురాలు

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి రక్షాబంధన్ సందర్భంగా 103 సంవత్సరాల వృద్ధురాలు శరబతీ దేవి రాఖీ కట్టారు. 50 ఏళ్ల క్రితం చనిపోయిన తన సోదరుడిని గుర్తుకు తెచ్చుకుని ప్రతీ రక్షాబంధన్‌కు ఆమె బాధపడుతుండేవారు. ఆ బాధను చూడలేక ఆమె కుమారుడు శరబతి దేవి పరిస్థితిని వివరిస్తూ మోదీకి లేఖ రాశారు. స్పందించిన ప్రధాని శరబతీ దేవితో పాటు మొత్తం కుటుంబాన్ని రాఖీ కట్టడానికి దిల్లీకి ఆహ్వానించారు. సోమవారం ఉదయం ఆమె మోదీకి రాఖీ కట్టి మురిసిపోయింది.

ప్రధానికి రాఖీ కట్టిన డ్వాబ్ ప్రతినిధులు

ఈనాడు, దిల్లీ: రాఖీ పండుగ పురస్కరించుకొని తెలంగాణకు చెందిన మహిళలకు అరుదైన అవకాశం దక్కింది. సోమవారమిక్కడ ప్రధాని మోదీకి నల్గొండ అంధుల పాఠశాల బాలబాలికల తరఫున డ్వాబ్ సంస్థ ప్రతినిధులు రాజ్యలక్ష్మి, నాగమణిలు రాఖీ కట్టారు. డ్వాబ్ ప్రధాన కార్యదర్శి పొనుగోటి చొక్కారావు అంధుల పాఠశాల జ్ఞాపిక, బ్రోచర్స్‌ను అందజేశారు. సంస్థ కార్యవర్గ సభ్యుడు కర్నాటి విజయ్‌కుమార్, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యోగుల అధ్యక్షుడు చంద్రశేఖర్‌లు ప్రధానికి కలం బహూకరించి చేనేత కండువాతో సత్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రధాని వీరందరినీ పేర్లు అడిగి పలకరించారు. నల్గొండ వచ్చినపుడు పాఠశాలను తప్పకుండా సందర్శిస్తానని వారికి హామీ ఇచ్చారు.

మోదీకి 20 ఏళ్లుగా రాఖీ కడుతోన్న పాకిస్థాన్ మహిళ

దిల్లీ: ఇరు దేశాల మధ్య శత్రుత్వం ఉన్నా రక్షాబంధన్ సందర్భంగా పాకిస్థాన్‌కు చెందిన మహిళ 20 నుంచి 23 ఏళ్లుగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి రాఖీ కడుతోంది. పాకిస్థాన్‌లో పుట్టి పెరిగిన ఖమర్ మోహ్‌సీన్ షేక్, పెళ్లి అయ్యాక భారత్‌లో స్థిరపడింది. 'నేను మొదటి సారి నరేంద్ర భాయ్‌కి రాఖీ కట్టే సమయంలో ఆయన రాష్ట్రీయ స్వయం సేవక్ సంఘ్‌లో కార్యకర్తగా ఉన్నారు. కఠోర శ్రమ, పట్టుదలతో దేశ ప్రధాని అయ్యారు. ప్రధానిగా ఆయనకు ఉన్న పనుల రిత్యా ఈ సంవత్సరం రాఖీ కట్టే వీలు దొరకదనుకున్నాను. కానీ రెండు రోజుల క్రితం నాకు

ఫోన్ చేసి రాఖీ కట్టడానికి ఆహ్వానించినప్పుడు నా ఆనందానికి అవధులు లేవు' అని మోహ్‌సీన్ మీడియాతో తన సంతోషాన్ని పంచుకున్నారు.

మూడు తరాల రాఖీ ముచ్చట..

రాఖీ పౌర్ణమి పండుగ నాడు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నివాసంలో సందడి నెలకొంది. ఈ సందర్భంగా కేసీఆర్‌కు ఆయన సోదరి విమాలాభాయి, మంత్రి కేటీఆర్‌కు ఆయన సోదరి, ఎంపీ కవిత, కేటీఆర్ కుమారుడు హిమాన్ష్‌కు కుమార్తె అలేఖ్య రాఖీలు కట్టి పరస్పరం శుభాకాంక్షలు తెలుపుకున్నారు. – ఈనాడు, హైదరాబాద్

రాజ్‌భవన్, ప్రగతిభవన్‌లో రాఖీ వేడుకలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: రాఖీపౌర్ణమి వేడుకలు రాజ్‌భవన్, ప్రగతిభవన్‌లో ఘనంగా జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా గవర్నర్ నరసింహన్‌కు వివిధ పాఠశాలల విద్యార్థులు, వివిధ సంఘాల మహిళలు, బ్రహ్మకుమారీలు రాఖీ కట్టారు. ప్రగతిభవన్‌లో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్‌కు ఆయన సోదరీమణులు విమల, సకల, జయ, లక్ష్మీబాయి, వినోద రాఖీ కట్టారు. సీఎంకు రాఖీ కట్టిన వారిలో ఆలేరు ఎమ్మెల్యే గొంగిడి సునీత, కరీంనగర్ జడ్పీ ఛైర్‌పర్సన్ ఉమ, ఉన్నారు.

బ్రిటన్‌లోనూ ఘనంగా ...

లండన్: బ్రిటన్ సైనిక సిబ్బంది లండన్‌లోని స్థానిక హిందువులతో కలిసి రక్షాబంధన్ వేడుకలను ఘనంగా జరుపుకున్నారు. బ్రిటన్ సైనిక బలగాల హిందూ నెట్‌వర్క్ ఈ వేడుకలు నిర్వహించింది. న్యూకాజిల్, స్విండన్, లివర్‌పూల్‌లోని దేవాలయాల్లో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. "వివిధ రంగుల్లోని పట్టీలను ఒకరికొకరం అందించుకోవడం ద్వారా మన మధ్య ఉన్న బహుముఖ సంబంధాలు బలపడతాయి. సాయుధ దళాలు, హిందూ సమాజం మధ్య గట్టి బంధం ఏర్పడుతుందని" బ్రిటన్ రక్షణ మంత్రి ఎర్ల్ హోవ్ అభిప్రాయపడ్డారు. లండన్‌లోని రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ ప్రధాన కార్యాలయం ఉద్యోగులు, రక్షణ దళాల సిబ్బంది చేతికి రాఖీ ధరించారు.

రఘునాథ్ దేవాలయాన్ని సందర్శించిన మెహబూబా ముఫ్తీ

శ్రావణ పూర్ణిమ, రక్షాబంధన్‌ను పురస్కరించుకుని జమ్మూలో గల ప్రఖ్యాత రఘునాథ్ దేవాలయాన్ని జమ్మూకశ్మీరు ముఖ్యమంత్రి మెహబూబా ముఫ్తీ సోమవారం సందర్శించారు. పలు దేవాలయాలు ఉన్న రఘునాథ్ ఆలయ సముదాయంలో పర్యటించిన ఆమెకు దేవాలయ కమిటీ ఛైర్మన్ బి.ఆర్.కుందల్ దగ్గరుండి విశేషాలను వివరించారు. అక్కడే ఉన్న రఘునాథ్ బజార్ అభివృద్ధికి రూ.5.19 కోట్లతో చేపట్టిన అభివృద్ధి పనులను ఆమె పరిశీలించారు. వ్యాపారవేత్తలు, స్థానికులు ముఫ్తీకి ఘనస్వాగతం పలికారు.

హైదరాబాద్‌లో కేంద్రమంత్రి దత్తాత్రేయకు రాఖీ కడుతున్న భాజపా మహిళా నేతలు, కార్యకర్తలు.. చిత్రంలో కిషన్‌రెడ్డి, లక్ష్మణ్, చింతల రామచంద్రారెడ్డి

కన్నీటి రాఖీ

సత్తుపల్లి , న్యూస్‌టుడే: అర్ధంతరంగా తనువు చాలించిన సోదరుడి మృతదేహానికి ఓ సోదరి చివరిసారిగా రాఖీ కట్టిన ఉదంతం కంటతడి పెట్టించింది. ఆదివారం సాయంత్రం ఖమ్మంజిల్లా సత్తుపల్లి మండలం బేతుపల్లి చెరువులోకి ఓ కారు దూసుకుపోయింది. కృష్ణా జిల్లా తిరువూరుకు చెందిన కొక్కొండ వినోద్ (22) మిత్రులతో కలిసి స్నేహితుల దినోత్సవాన్ని నిర్వహించుకునేందుకు వెళ్లినప్పుడు ప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. మృతదేహాన్ని సోమవారం వెలికితీశారు. రాఖీ పండగ కావడంతో అతని సోదరి శిరీష వినోద్ మృతదేహానికి రాఖీ కట్టడం అందర్నీ కలిచివేసింది.

డోక్లాం నుంచి భారత్ దళాలు వెళ్లాల్సిందే!

- చైనా సైన్యం సీనియర్ కల్నల్ వ్యాఖ్య

హువాయిరౌ (చైనా): ఘర్షణ నివారించాలంటే డోక్లాం నుంచి భారత్ సైన్యాలు వైదొలగాల్సిందేనని చైనా సైన్యం (ప్రజా విమోచన సైన్యం-పీఎల్ఏ) సీనియర్ కల్నల్ లీ లీ అన్నారు. చైనా ప్రభుత్వం ఆహ్వానం మేరకు పర్యటిస్తున్న భారత పాత్రికేయులను ఉద్దేశించి సోమవారం బీజింగ్ శివారులోని సైనిక స్థావరంలో ఆయన మాట్లాడారు. చైనా సైన్యం అభిప్రాయాలను ప్రచారం చేయడానికి ఆయన ఈ సమావేశాన్ని ఉపయోగించుకున్నారు. 'భారత దళాలు చేసిన పని చైనా భూ భాగాన్ని ఆక్రమించడం కిందకే వస్తుంద'ని చెప్పారు. 'చైనా సైనికులు ఏమని భావిస్తున్నారో మీరు రాయండి. నేను సైనికున్ని. దేశ సమగ్రతను కాపాడడానికి శాయశక్తులా కృషి చేస్తాం. మాకు ఆ సంకల్పం, అంకిత భావం ఉన్నాయ'ని అన్నారు. ఈ సందర్భంగా చైనా సైనిక దళాల యుద్ధ విన్యాసాలను భారత పాత్రికేయులకు ప్రదర్శించి చూపించారు. చిన్న తుపాకీలతో గురిచూసి కాల్చడం, ముట్టడిలో ప్రత్యర్థి దళాలను స్వాధీనం చేసుకోవడం, ఉగ్రవాద వ్యతిరేక దాడులు తదితర అంశాలను ప్రదర్శించారు. డోక్లాం వివాదానికి, దీనికి సంబంధం లేదని లీ లీ చెప్పారు. విలేకరులు అడిగిన ప్రశ్నలకు ఆయన సమాధానం చెబుతూ 'భారత్ చేపట్టే చర్యలు ఆధారంగానే చైనా సైన్యం ప్రతిచర్యలు ఉంటాయి. అవసరం మేరకు తగిన చర్యలు తీసుకుంటాం. చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ, సెంట్రల్ మిలటరీ కమిషన్ (దీనికి చైనా అధ్యక్షుడు షీ జిన్‌పింగ్ అధ్యక్షునిగా ఉన్నారు) ఆదేశాలను పాటిస్తామ'ని వివరించారు.

'చిన్న స్థాయి సైనిక చర్య'పై మౌనం: విలేకరుల సమావేశంలో రక్షణ శాఖ అధికార ప్రతినిధి సీనియర్ కల్నల్ రెన్ గువోకియాంగ్ కూడా మాట్లాడారు. డోక్లాం నుంచి భారత దళాలు వెళ్లిపోయేలా రెండు వారాల్లో చైనా ప్రభుత్వం 'చిన్న స్థాయి సైనిక చర్య' తీసుకుంటుందన్న అధికార పత్రిక గ్లోబల్ టైమ్స్ కథనంపై ఆయన మౌనం వహించారు. 'ఇది మీడియా, మేధావుల అభిప్రాయం కావచ్చు' అని సమాధానమిచ్చారు. అక్రమంగా ఉన్న భారత సైనికులను పంపించివేయడానికి బలప్రయోగం జరుగుతుందని షాంఘై అకాడమీ ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్ పరిధిలోని ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంటర్నేషనల్ రీసెర్చ్‌ఫెలో హు ఝియాంగ్ చెప్పినట్టు ఈ నెల 5న గ్లోబల్‌టైమ్స్ ప్రచురించింది. దీనిపై వ్యాఖ్యానించడానికి నిరాకరించిన సీనియర్ కల్నల్ రెన్. . ఇలాంటి అంశాలు అధికార ప్రతినిధుల పరిధిలోకి రావని చెప్పారు. డోక్లాం చైనా భూభాగమే అనడానికి చట్టబద్ధమైన, చారిత్రక ఆధారాలు ఉన్నాయని, అక్కడ రహదారి నిర్మించడానికి తమకు హక్కు ఉందన్నారు. భారత దళాలు తక్షణమే, బేషరతుగా వెనక్కి వెళ్లాలని చెప్పారు.

మీడియాలో అదే దుష్ప్రచారం: డోక్లాం వివాదంపై చైనా మీడియాలో అదే దుష్ప్రచారం కొనసాగుతోంది. అధికార పత్రిక చైనా డైలీలో సోమవారం ఇందుకు సంబంధించిన వ్యాసం ప్రచురితమయింది. భారత్ వ్యూహాత్మక తప్పుడు అంచనాల కారణంగా అక్రమ ప్రవేశానికి పాల్పడిందని ఆరోపించింది.

చంద్రగ్రహణం కారణంగా తెలుగురాష్ట్రాల్లో ఒక్క శ్రీకాళహస్తి ఆలయం మినహా మిగతా దేవాలయాలు మూతపడ్డాయి. మంగళవారం సంప్రోక్షణ అనంతరం తెరుచుకోనున్నాయి. తిరుమలలో మహద్వారం మూసివేయడంతో శ్రీవారి మాడవీధులు నిర్మానుష్యంగా మారాయి.

సంక్షుభిత సుడిగుండంలో కాంగ్రెస్!

- మారకపోతే మనుగడకే ప్రమాదం
- మోదీ, షా ద్వయంతో పెను సవాల్
- సీనియర్ నేత జైరాం రమేశ్

కోచి: కాంగ్రెస్ అస్తిత్వపరమైన తీవ్ర సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటోందని ఆ పార్టీ సీనియర్ నేత జైరాం రమేశ్ పేర్కొన్నారు. ప్రధాని మోదీ, భాజపా అధ్యక్షుడు అమిత్ షాలతో పార్టీకి పెనుసవాల్ ఉందని.. వారిని ఎదుర్కోవాలంటే సమష్టిగా కృషి చేయాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కిచెప్పారు. ఓ వార్తాసంస్థతో సోమవారం ఆయన పలు కీలకాంశాలపై మాట్లాడారు.

ఆషామాషీ కాదు..: "మోదీ, షాలను ఎదుర్కోవాలంటే ఆషామాషీ విధానాలు పనిచేయవు. వారు భిన్నంగా ఆలోచిస్తున్నారు.. భిన్నంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. దానికి తగ్గట్టుగా మేము మా విధానాల్లో మార్పులు చేసుకోలేకపోతే. . నిజంగానే మనుగడ కష్టమవుతుంది. 1996-2004 మధ్యలోను.. ఎమర్జెన్సీ తరువాత 1977 ఎన్నికల్లో ఓడిపోయినప్పుడు కూడా కాంగ్రెస్ ఎన్నికల సంక్షోభాన్ని మాత్రమే ఎదుర్కొంది. కానీ నేడు నిజంగా అస్తిత్వపరమైన తీవ్ర సంక్షోభంలో ఉంది."

కాంగ్రెస్ మారాలి..: "పాతకాలపు నినాదాలు, విధానాలు, మంత్రాలు పనిచేయవు. భారత్ మారింది.. కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా మారాలి. ప్రజలంతా కొత్త కాంగ్రెస్‌ను కోరుకుంటున్నారు. 2019 ఎన్నికల్లో మోదీకి గట్టి పోటీ ఇవ్వాలంటే కాంగ్రెస్ సమష్టి కృషితోనే అది సాధ్యం. సుల్తాన్ల శకం పోయింది. అయితే సుల్తాన్లు ఇంకా ఉంటే ఎలా ఉండాలో అలా వ్యవహరించాల్సి ఉంటుంది. నీతీశ్ కుమార్ ఎన్‌డీఏలోకి వెళ్లడం కూడా దేశంలో భాజపాయేతర కూటమికి ఎదురుదెబ్బ."

గుజరాత్‌లో రసవత్తర పోరు

- నేడే రాజ్యసభ ఎన్నికలు
- అహ్మద్ పటేల్ విజయానికి కాంగ్రెస్‌లో హైరానా

అహ్మదాబాద్: ప్రధాని నరేంద్రమోదీ సొంత రాష్ట్రమైన గుజరాత్‌లో మంగళవారం జరగనున్న రాజ్యసభ ఎన్నికలు అత్యంత ఉత్కంఠ భరితంగా మారాయి. అధికార భాజపా, విపక్ష కాంగ్రెస్‌లు రెండూ ఈ ఎన్నికల్ని ప్రతిష్ఠాత్మకంగా తీసుకుని, సర్వశక్తులూ ఒడ్డుతుండడంతో పోరు దేశవ్యాప్తంగా ఆసక్తి రేకెత్తిస్తోంది. గత రెండు దశాబ్దాలుగా ప్రతిసారీ ఏకగ్రీవంగానే ఎన్నికలు పూర్తవుతుండగా ఈసారి మాత్రం మూడు స్థానాల కోసం నలుగురు అభ్యర్థులు బరిలో నిల్చొన్నారు. భాజపా జాతీయాధ్యక్షుడు అమిత్‌షా, కేంద్ర మంత్రి స్మృతి ఇరానీ, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు సోనియాగాంధీకి రాజకీయ కార్యదర్శిగా ఉన్న అహ్మద్ పటేల్ ఈ ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తుండడం పోరును రసవత్తరంగా మార్చింది. కాంగ్రెస్‌లో సీనియర్ నేత శంకర్‌సింగ్ వాఘేలా తిరుగుబావుటా ఎగరేయడం, ఆరుగురు శాసనసభ్యులు ఆ పార్టీకి రాజీనామా చేయడం, 44 మంది శాసనసభ్యుల్ని బెంగళూరుకు తరలించడం గురించి తెలిసిందే. బెంగళూరు నుంచి శాసనసభ్యులంతా సోమవారం గుజరాత్‌కు చేరుకోగా, వారిని ఆనంద్ జిల్లాలోని ఒక విహార కేంద్రంలో ఉంచారు. మంగళవారం అక్కడి నుంచే నేరుగా వారు పోలింగ్ కేంద్రానికి చేరుకుంటారు.

తగ్గిన ఓట్లతో కాంగ్రెస్‌లో కలవరం...: ఈ ఎన్నికల్లో ఏ అభ్యర్థైనా విజయం సాధించాలంటే 45 ఓట్లు అవసరం. 182 మంది సభ్యులున్న శాసనసభలో కాంగ్రెస్‌కి ఇదివరకు 57 మంది ఎమ్మెల్యేలు ఉండేవారు. ఆరుగురు రాజీనామా చేయడం, వాఘేలాతో ఏడుగురు విడిపోవడంతో పార్టీలో ప్రస్తుతం 44 మందే ఉన్నారు. క్రాస్ ఓటింగుకు జరగకపోయినా, ఏ ఒక్కరూ 'నోటా' మీటను నొక్కకపోయినా పటేల్ విజయానికి మరొక్క ఓటు తక్కువవుతుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఇతర పార్టీలకు చెందిన ఎమ్మెల్యేలపై కాంగ్రెస్ ఆశలు పెట్టుకొంది. ఎన్సీపీకి చెందిన ఇద్దరు, జేడీ(యు)కి చెందిన ఒక ఎమ్మెల్యే కూడా చివరి క్షణంలో తనకు మద్దతు ప్రకటించినట్లు పటేల్ సోమవారం రాత్రి విలేకరులకు వెల్లడించారు. ఎన్సీపీ ఎంపీ సుప్రితా సూలే కూడా ఇదే మాట చెప్పారు. భాజపా అభ్యర్థికి మద్దతు ఇవ్వాల్సిందిగా తమ పార్టీ నుంచి ఆదేశాలు అందినట్లు ఎన్సీపీ శాసనసభ్యుడు జడేజా ప్రకటించడం గమనార్హం.

మూడోస్థానంపై భాజపా మల్లగుల్లాలు: భాజపాలో 121 మంది ఎమ్మెల్యేలు ఉన్నారు. ఈ బలంతో ఈ ఎన్నికల్లో ఇద్దరు అభ్యర్థుల్ని ఆ పార్టీ సునాయాసంగా గెలిపించుకోగలదు. మూడో వ్యక్తికి మాత్రం 31 ఓట్లే మిగులుతున్నాయి. 'ఇతరుల' నుంచి మిగతా మద్దతు లభిస్తుందని ధీమా వ్యక్తం చేస్తున్నా పార్టీ వర్గాలు మల్లగుల్లాలు పడుతున్నాయి. మూడో స్థానం కోసం బల్వంత్‌సింగ్ రాజ్‌పుట్‌ను భాజపా బరిలో దించింది. అహ్మద్ పటేల్ ఈ ఎన్నికల్లో తన విజయంపై ధీమా వ్యక్తం చేస్తున్నారు. తమ అభ్యర్థులు ముగ్గురూ నెగ్గడం, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి పటేల్ ఓడిపోవడం ఖాయమని ముఖ్యమంత్రి విజయ్‌రూపానీ చెబుతున్నారు. భాజపా, కాంగ్రెస్ కూడా తమ ఎమ్మెల్యేలకు విప్ జారీ చేశాయి. అమిత్‌షా గుజరాత్‌లోనే మకాం వేశారు.

గోరక్షకులకు 'ప్రభుత్వ గుర్తింపు'

- హరియాణా, ఉత్తరాఖండ్ నిర్ణయం

దిల్లీ: గోరక్షకులకు గుర్తింపు కార్డులను ఇవ్వాలని హరియాణా, ఉత్తరాఖండ్ ప్రభుత్వాలు నిర్ణయించాయి. దీని కోసం గో సేవా ఆయోగ్ (ఆవుల సంరక్షణ కమిషన్) పేరిట కమిషన్లనూ ఏర్పాటు చేశాయి. దీపావళికి ముందే 'అధికారిక గోరక్షకులను' నియమించే పనిలో పడ్డాయి. గుర్తింపు పొందిన గోరక్షకులకు ఎలాంటి అధికారాలుండాలి? అనే అంశంపై ఇంకా తుది నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అయితే పోలీసులు చర్యలు తీసుకోవడానికి, లేదా విచారణ మొదలు పెట్టేందుకు సరిపడే సమాచారాన్ని అందించే బాధ్యతను వీరికి అప్పగించనున్నట్లు తెలుస్తోంది. గుర్తింపు పొందిన వారు పోలీసులకు సహాయకులుగా వ్యవహరిస్తారని, తమ పరిధిలో జరిగే అనుచిత ఘటనలపై వెంటనే స్పందిస్తారని హరియాణా ఆవుల సంరక్షణ కమిషన్ ఛైర్మన్ భానీ రామ్ మంగళ చెప్పారు. పోలీసులు స్పందించకపోతే.. సంబంధిత వివరాలను గోరక్షకులు తమకు తెలియజేస్తారన్నారు. తాము అధికారిక యంత్రాంగాన్ని ఆశ్రయిస్తామని వివరించారు.

ముగిసిన అమర్‌నాథ్ యాత్ర

శ్రీనగర్: పవిత్ర హిమ లింగాన్ని దర్శించుకునే అమర్‌నాథ్ వార్షిక యాత్ర సోమవారం శ్రావణ పౌర్ణమితో ముగిసింది. ఈ సందర్భంగా గుహ వద్ద వేద మంత్రోచ్ఛారణ నడుమ ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. యాత్ర పూర్తయిన తీరును జమ్ముకశ్మీర్ గవర్నర్, అమర్‌నాథ్ ఆలయ మండలి ఛైర్మన్ ఎన్.ఎన్.వోహ్రా అధికారులతో సమీక్షించారు. జూన్ 29 నుంచి 40 రోజుల వ్యవధిలో 2,60,003 మంది హిమలింగాన్ని సందర్శించుకుని పూజలు చేశారని అధికారులు ఆయనకు తెలిపారు. వేర్వేరు ఘటనల్లో 29 మంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం విచారకరమని గవర్నర్ పేర్కొన్నారు.

22న బ్యాంకు సిబ్బంది సమ్మె

చెన్నై: 'బ్యాంకు ఉద్యోగుల సంఘాల ఐక్య వేదిక' (యూఎఫ్‌బీయు) ఇచ్చిన పిలుపు మేరకు తొమ్మిది సంఘాలకు చెందిన బ్యాంకు ఉద్యోగులు, అధికారులు ఈ నెల 22న దేశవ్యాప్త సమ్మె పాటించనున్నారు. దీనిలో దాదాపు 10 లక్షల మంది పాల్గొంటారని అంచనా. భారతీయ బ్యాంకుల సంఘానికి (ఐబీఏకి) రెండ్రోజుల క్రితమే సమ్మె నోటీసు అందజేసినట్లు అఖిల భారత బ్యాంకు ఉద్యోగుల సంఘం (ఏఐబీఈఏ) ప్రధాన కార్యదర్శి సి.హెచ్.వెంకటాచలం తెలిపారు. ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకుల ప్రైవేటీకరణ, వేర్వేరు బ్యాంకుల్ని విలీనం చేయడం, కార్పొరేట్ నిరర్థక ఆస్తుల్ని (ఎన్‌పీఏలు) రద్దు చేయడం వంటి వాటిని వ్యతిరేకిస్తూ సమ్మె పిలుపునిచ్చినట్లు తెలిపారు. ఉద్దేశపూర్వకంగా రుణాలు ఎగవేయడాన్ని నేరంగా ప్రకటించాలనీ, ఎన్‌పీఏల వసూలుపై పార్లమెంటరీ కమిటీ ఇచ్చిన నివేదికను అమలు చేయాలనీ ఆయన డిమాండ్ చేశారు. ఎన్‌పీఏల భారాన్ని బ్యాంకు ఖాతాదారులపై మోపుతూ రుసుముల్ని పెంచడాన్ని, జీఎస్టీ పేరిట సేవా రుసుముల్ని భారంగా మార్చడాన్ని తాము వ్యతిరేకిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఇలాంటి డిమాండ్ల సాధన కోసం సెప్టెంబరు 15న దిల్లీలో లక్ష మంది బ్యాంకు ఉద్యోగులతో ప్రదర్శన నిర్వహించడంతో పాటు అక్టోబరు లేదా నవంబరులో రెండ్రోజుల పాటు సమ్మె నిర్వహిస్తామని వివరించారు.

నదుల పునరుజ్జీవానికి మహోద్యమం

- ఆధ్యాత్మిక గురువు జగ్గీ వాసుదేవ్ నేతృత్వంలో 'ర్యాలీ ఫర్ రివర్స్'
- తిరువనంతపురం నుంచి దిల్లీ వరకూ యాత్ర
- సెప్టెంబరు 3 నుంచి ప్రారంభం...
- ఆ నెల 13న అమరావతి, 14న హైదరాబాద్‌కు రాక

మరో ఉద్యమం!
మానవ జీవన వికాసానికీ...
సంస్కృతి, నాగరికతలు వెల్లివిరియడానికి
మూలమైన నదులను పరిరక్షించుకునేందుకు,
కన్యాకుమారి నుంచి హిమాలయాల వరకూ
సాగే మహోద్యమం!

నదుల పరివాహక ప్రాంతాల చుట్టూ చెట్లను నాటడం ద్వారా జీవనదులు అంతరించిపోకుండా కాపాడుకోవచ్చంటూ, ప్రజలకు అవగాహన కలిగించేందుకు 'ఇషా ఫౌండేషన్' ఆధ్వర్యంలో ప్రముఖ ఆధ్యాత్మిక గురువు జగ్గీ వాసుదేవ్ దీనిని చేపడుతున్నారు.

గోదావరి అధిక భాగం ఎడారిని తలపిస్తోంది. గంగమ్మ పరిస్థితి మరీ ఘోరం. ప్రపంచంలోనే అత్యంత ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లో ఈ నది ఉందని ప్రపంచ వన్య నిధుల సంస్థ (డబ్ల్యూడబ్ల్యూఎఫ్) తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. దేశంలో చాలా జీవనదులు ఇప్పుడు ఏడాదిలో కొన్నినెలలు మాత్రమే దర్శనమిస్తున్నాయి. మరెన్నో ఉప నదులు తమ ఉనికినే కోల్పోయాయి. కావేరి, నర్మదా నదులు 40-60% కుంచించుకుపోయి, క్రమంగా జలకళను కోల్పోతున్నాయి. తగినంత ప్రవాహం లేక ఏడాదిలో నాలుగు నెలలు అసలు సముద్రం దరికైనా పోవడంలేదు. మరోవైపు... 1947తో పోల్చితే, ప్రస్తుతం ఒక్కొక్కరికి అందుబాటులో ఉన్న నీళ్లు 75% తగ్గిపోవడం గమనార్హం. ఇషా ఫౌండేషన్ పరిశోధకుల అంచనా ప్రకారం, పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే... 2030 నాటికి దేశంలోని జలావసరాలకు కటకట ఏర్పడుతుంది. కేవలం 50% నీరే అందుబాటులో ఉంటుంది. దేశంలో నాలుగోవంతు భూభాగం ఎడారిగా మారిపోయే ప్రమాదముంది. ఈ పరిస్థితిని మార్చి, జీవ నదులను కాపాడుకోవాలంటే.. ప్రతి ఒక్కరికీ నదుల ఆవశ్యకత పట్ల అవగాహన తప్పనిసరి. అందుకే... ప్రభుత్వాధినేతలు, ప్రముఖులు, ప్రజల భాగస్వామ్యంతో జగ్గీ వాసుదేవ్ 'నదుల కోసం ప్రచారం (ర్యాలీ ఫర్ రివర్స్)' చేపడుతున్నారు.

కోయంబత్తూర్‌లో ఆరంభమై...

సెప్టెంబరు 3న కోయంబత్తూర్‌లో ప్రారంభమయ్యే ఈ ర్యాలీ... కన్యాకుమారి, తిరువనంతపురం, మధురై తిరుచురాపల్లి, మధురై, బెంగళూరు, చెన్నై మీదుగా సాగుతుంది. సెప్టెంబరు 13న ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని అమరావతికి, 14న హైదరాబాద్‌కు చేరుకుంటుంది. అక్కడి నుంచి ముంబయి మీదుగా అక్టోబరు 1న హరిద్వార్‌కు చేరుకుని, 2న దిల్లీలో ముగుస్తుంది. 13 రాష్ట్రాలు, 6,560 కిలోమీటర్ల మేర సాగే ఈ ప్రచార యాత్రలో ఆధ్యాత్మిక గురువు జగ్గీ వాసుదేవ్ పాల్గొంటారు. 20 ప్రధాన నగరాల్లో నిర్వహించే వైవిధ్య కార్యక్రమాల్లో శేఖర్‌కపూర్, తమన్నా, రాకేశ్ ఓంప్రకాశ్, మనోజ్ బాజ్‌పాయ్, జూహీచావ్లా తదితర సినీ ప్రముఖులు, ప్రభుత్వ నేతలు కూడా భాగస్వాములవుతారు. దిల్లీలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి "నదుల పునరుజ్జీవ విధానపత్రం" సమర్పించడంతో ఈ ర్యాలీ ముగుస్తుంది.

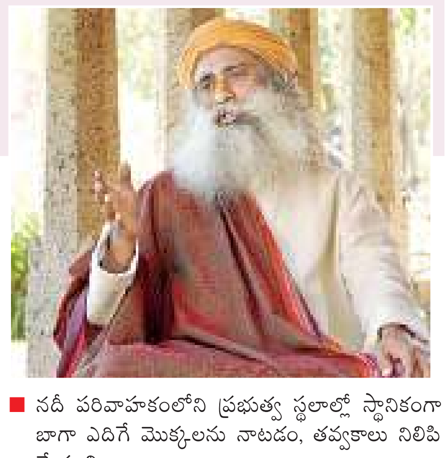
> ఇదేమీ నిరసన కాదు. ఆందోళనా కాదు. నదులు ఎండిపోతుండటంపై జనాన్ని జాగృతంచేసే ప్రచారం. నీళ్లను వాడే ప్రతి ఒక్కరూ 'ర్యాలీ ఫర్ రివర్స్'లో భాగస్వాములవ్వాలి. - జగ్గీ వాసుదేవ్

ఏం చేయవచ్చు?

- ప్రతి నదికీ రెండు వైపులా కిలోమీటరు మేర మొక్కలు, చెట్లను నాటడం ద్వారా జలవనరులను పరిరక్షించుకోవచ్చని 'ఇషా' పరిశోధకులు భావిస్తున్నారు.
- నదీ పరివాహకంలోని ప్రభుత్వ స్థలాల్లో స్థానికంగా బాగా ఎదిగే మొక్కలను నాటడం, తవ్వకాలు నిలిపివేయాలి.
- పరివాహకంలోని ప్రైవేటు స్థలాల్లో పండ్ల మొక్కలను పెంచాలి.

– ఈనాడు ప్రత్యేక విభాగం

మూడు దశల్లో...

'ర్యాలీ ఫర్ రివర్స్' మూడు దశల్లో సాగుతుంది.

1) ప్రభుత్వ విభాగాలతో పాటు సమాజంలోని అన్ని వర్గాలవారికి, నదులు ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లో ఉండటం పట్ల పూర్తిస్థాయిలో అవగాహన కలిగిస్తారు.
2) నదుల పరిరక్షణకు జాతీయ స్థాయిలో పటిష్ఠ విధానపత్రాన్ని రూపొందిస్తారు.
3) దానిని సమర్థంగా అమలు చేసేందుకు కృషి చేస్తారు.

★ 80009 80009 ఫోన్ నంబరుకు మిస్డ్ కాల్ ఇవ్వడం ద్వారా ఎవరైనా ఈ కార్యక్రమానికి తమ మద్దతు తెలపవచ్చు. పాల్గొనవచ్చు.

జీఎస్టీపై కేసీఆర్ వ్యాఖ్యలు విడ్డూరం: లక్ష్మణ్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: జీఎస్టీ అమలుపై ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ చేస్తున్న వ్యాఖ్యలు విడ్డూరంగా ఉన్నాయని భాజపా తెలంగాణ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కె.లక్ష్మణ్ అన్నారు. జీఎస్టీ నిర్ణయాల వెనుక కేంద్రం పాత్ర ఒక వంతు అయితే.. రాష్ట్రాలది రెండు వంతులుంటుందని ఆయన స్పష్టం చేశారు. జీఎస్టీ మండలి ప్రాతినిథ్యంలోనూ ఇదే నిష్పత్తి ఉన్నప్పుడు.. వాటిని కేంద్రానికి, భాజపాకు అంటకట్టి వ్యాఖ్యలు చేయడం ఎంతవరకు సమంజసమని నిలదీశారు. సోమవారమిక్కడ లక్ష్మణ్ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. భాజపా బలోపేతమవుతున్న తీరును కేసీఆర్ జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారని.. దురుద్దేశంతో ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారని విమర్శించారు. లెక్కలు చేయకుండా.. ప్రాజెక్టులకు జీఎస్టీ వర్తింప చేయడం వల్ల రాష్ట్రానికి రూ.19వేల కోట్ల నష్టం వస్తుందని ప్రచారం చేయడం సరికాదన్నారు. ఒకవేళ నష్టం వస్తే ఆ వివరాలను మండలి దృష్టికి తీసుకెళ్లి సవరణలు చేయించే అధికారం రాష్ట్రాలకు ఉందన్నారు. సెప్టెంబరులో మన రాష్ట్రంలోనే జీఎస్టీ మండలి సమావేశం అవుతోందని.. అప్పుడు అభ్యంతరాలు లేవనెత్తవచ్చునని లక్ష్మణ్ సూచించారు. ప్రాజెక్టులపై జీఎస్టీ భారాన్ని సరిగా అంచనా వేసి.. అఖిలపక్షం సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఆ తీర్మానాలను కేంద్రానికి నివేదించాలని డిమాండ్ చేశారు.

గిరిజన గ్రామాలకు రహదారులు : చందూలాల్

గిరిజనుల ఆర్థిక, విద్య, జీవన ప్రమాణాలు పెంచేందుకు ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధులను పూర్తిస్థాయిలో ఖర్చుచేయాలని గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి చందూలాల్ ఆదేశించారు. గిరిజన తాండాలు, గూడేలకు రహదారుల నిర్మాణ పనులు వేగంగా పూర్తి చేయాలన్నారు. సోమవారమిక్కడ గిరిజన సంక్షేమశాఖ అధికారులతో టెలీకాన్ఫరెన్సు నిర్వహించారు. రహదారులకు సంబంధించి ఏజెన్సీల్లో రూ.247 కోట్లు, మైదాన ప్రాంతాలకు రూ. 200 కోట్లు విడుదల చేశామని తెలిపారు. గురుకుల విద్యార్థులకు ప్రతనెలా వైద్యపరీక్షలు నిర్వహించాలని సూచించారు.

విమానయానంతో అంటువ్యాధుల ముప్పు

- ఓ అధ్యయనంలో వెల్లడి

వాషింగ్టన్

విమానయానం ద్వారా గమ్యాన్ని ఎంత వేగంగా చేరుకోగలమో దీని వల్ల అంటు వ్యాధులు కూడా అంతే వేగంగా వ్యాప్తిచెందే అవకాశం ఉందని అధ్యయనం చెబుతోంది. అమెరికాకు చెందిన 'అరిజోనా స్టేట్ యూనివర్సిటీ'(ఏఎస్‌యూ) పరిశోధకులు అంటు వ్యాధులు వ్యాపించడంలో విమాన పరిమాణం, బోర్డింగ్ విధానాలు తీవ్ర ప్రభావం చూపుతున్నాయని నిరూపించారు. విమానంలో ఒకే ప్రదేశంలో ఎక్కువమందిని దగ్గర దగ్గరగా కుదించడం, ఒకరి ఒకరికి మధ్య దూరం చాలా తక్కువగా ఉండటం వల్ల వ్యాధులు ప్రబలే అవకాశం మెండుగా ఉంటోందని వారు చెబుతున్నారు. విమానయానంలో మారుతున్న బోర్డింగ్ విధానాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వ్యాధులు సంక్రమించేందుకు కారణమవుతున్నాయని వర్సిటీ సహాయక ప్రొఫెసర్ అనుజ్ ముబాయి తెలిపారు. వ్యాధులు ఒకరి నుంచి మరొకరికి ఎలా సంక్రమిస్తున్నాయో తెలుసుకునేందు శిరిష్ నమిలే, అశోక్ శ్రీనివాసన్ పరిశోధక బృందం ఒక నమూనా రూపొందించింది. మొదటగా విమానాల ద్వారా ఎబోలా వైరస్ ఎలా వ్యాప్తి చెందిందో పరిశీలించారు. విమానయానంలో అవలంబిస్తోన్న బోర్డింగ్ విధానాలు, విమాన పరిమాణం ద్వారా ఎంత మంది ప్రయాణికులు వ్యాధికి గురయ్యారో గుర్తించారు. విమానాల్లో అమలుపరుస్తోన్న మొదటి శ్రేణి, ద్వితీయ శ్రేణి, వెనక శ్రేణి బోర్డింగ్ వ్యూహం సరికాదని, దీని వల్ల ప్రయాణికులు వారి వారి సీట్లలోకి చేరేందుకు గుమిగూడాల్సి వస్తోందని పేర్కొన్నారు. ఇలా ఎక్కువసేపు ఒకే చోట కిక్కిరిసి ఉండటం వల్ల వ్యాధి సంక్రమించే అవకాశం పెరుగుతోందని వివరించారు. విమానాన్ని రెండు వరుసలుగా విభజించడం ద్వారా వారు ఎక్కడా వేచి ఉండే అవసరం లేకుండా నేరుగా సీట్లలోకి వెళ్లే ఆస్కారం ఉంటుందని, దీంతో వ్యాధి వ్యాప్తి చెందే అవకాశం చాలా తక్కువ అని వారి నమూనా ద్వారా తేల్చి చెప్పారు. 150 సీట్ల కంటే తక్కువున్న విమానాల్లో కొత్తగా అంటు వ్యాధులు ప్రబలే అవకాశం తక్కువగా ఉన్నట్లు వీరి పరిశోధనలో వెల్లడైంది. చిన్న విమానం అయితే వ్యాధి లక్షణాలు ఉన్న అనుమానిత వ్యక్తి నుంచి దూరంగా ఉండే వీలు ఉంటుందని, సీట్ల వద్దకు వెళ్లడానికి తక్కువ సమయం పడుతుందని వారు వివరించారు. ప్రయాణానికి చిన్న విమానాలు వినియోగించడం, ఒకే విమానంలో గమ్యం చేరడం ద్వారా అంటు వ్యాధులు సంక్రమించకుండా నిరోధించే వీలు ఉంటుంది అని పరిశోధకులు ప్రొఫెసర్ ముబయి తెలిపారు.

సీఎంకు కరీంనగర్ నుంచే పతనం ప్రారంభం

- పొన్నం ప్రభాకర్ దీక్షకు టీపీసీసీ మద్దతు
- జీఎస్టీపై కేసీఆర్ కోర్టుకు ఇప్పుడెలా వెళతారు?
- కాంగ్రెస్ రాష్ట్రాధ్యక్షుడు ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి

పొన్నం ప్రభాకర్‌కు పూలమాల వేస్తున్న కాంగ్రెస్ నేతలు షబ్బీర్‌అలీ. చిత్రంలో ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి

కరీంనగర్ పట్టణం, న్యూస్‌టుడే: అభివృద్ధి విషయంలో అనేక హామీలిచ్చి అమలు చేయక, పలు అంశాలపై అబద్ధాలు మాట్లాడుతూ ప్రజలను మోసగిస్తున్న సీఎం కేసీఆర్‌కు కరీంనగర్ నుంచే పతనం ప్రారంభమవుతుందని టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి హెచ్చరించారు. కరీంనగర్‌లో మెడికల్ కళాశాల ఏర్పాటు చేయాలని మాజీ ఎంపీ పొన్నం ప్రభాకర్ చేపట్టిన ఆమరణ దీక్షను సోమవారం సందర్శించి మద్దతు ప్రకటించారు. ఉత్తమ్ మాట్లాడుతూ కేసీఆర్ వచ్చే ఎన్నికల్లో ఓడిపోతానన్న భయంతోనే అబద్ధాలు మాట్లాడుతున్నారని ఎద్దేవా చేశారు. ఆయన కుమారుడు కేటీఆర్‌ను ప్రజలు గమనిస్తున్నారన్నారు. దళితులు, రైతులు, పేదలు, మైనార్టీలు కోర్టుకు వెళ్తే భరించలేని కేసీఆర్.. జీఎస్టీ విషయంలో కోర్టుకు ఎలా వెళతానంటున్నారని ప్రశ్నించారు. విద్యుత్తు కార్మికుల క్రమబద్ధీకరణ, సింగరేణి వారసత్వ ఉద్యోగాల విషయంలో కోర్టు కేసులకు కాంగ్రెస్‌కు సంబంధం లేదని, విద్యుత్తు ఉద్యోగాల కేసు వాదించిన న్యాయవాది తెరాసకు చెందిన వారని స్పష్టంచేశారు. నేదునూర్ గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్తు ప్రాజెక్టుకు అప్పటి సీఎం రోశయ్య శంకుస్థాపన చేస్తే నాడు తెరాస నాయకులు పిండప్రదానం చేశారని, ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చాక ఏం చేస్తున్నారని ప్రశ్నించారు. నాడు తన తండ్రి పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉందని అప్పటి లోక్‌సభ స్పీకర్ మీరా కుమార్‌ను వేడుకున్న కవిత..నేడు ఆమెను అవహేళన చేయడం ఎంతవరకూ సబబన్నారు. శాసనమండలి పక్ష నాయకుడు షబ్బీర్‌అలీ మాట్లాడుతూ కేసీఆర్ ఊసరవెల్లిలా రోజుకో మాట మారుస్తున్నారని మండిపడ్డారు. శాసనసభపక్షనేత జీవన్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ జానారెడ్డి మాట్లాడితే జీఎస్టీ విషయంలో నాడు మాట్లాడవద్దన్న కేసీఆర్ ఇప్పుడు ఏం జవాబిస్తారన్నారు. మాజీ మంత్రులు సుద్దాల దేవయ్య, రాంచంద్రారెడ్డి, చిత్తరంజన్‌దాస్, మాజీ ఎంపీలు మల్లు రవి, రాజయ్య, నిజామాబాద్, నల్గొండ, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాల పార్టీ అధ్యక్షులు తాహేర్, భిక్షమయ్యగౌడ్, నర్సింగ్‌యాదవ్, మృత్యుంజయం పాల్గొన్నారు.

నష్టాలపై శ్వేతపత్రం విడుదల చేయాలి: దాసోజు

ఈనాడు, దిల్లీ: జీఎస్టీ సమావేశాన్ని నిరసించి ఎందుకు బహిష్కరించలేదో తెరాస ప్రభుత్వం జవాబివ్వాలని తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ముఖ్య అధికార ప్రతినిధి దాసోజు శ్రవణ్‌కుమార్ ప్రశ్నించారు. చేనేత ఉత్పత్తులను జీఎస్టీ నుంచి మినహాయింపు తీసుకురాలేని తెలంగాణ మంత్రి కేటీఆర్ చేనేత సంబురాలు నిర్వహించడం ప్రజలను మోసగించడమేనన్నారు. సోమవారమిక్కడ శ్రవణ్ మాట్లాడుతూ జీఎస్టీ వల్ల తెలంగాణకు వచ్చే నష్టాలపై శ్వేతపత్రం విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణకు రూ.40వేల కోట్ల నష్టం వస్తుందని కాంగ్రెస్ మొత్తుకున్నా సీఎం కేసీఆర్ వినిపించుకోలేదన్నారు. ప్రధాని మోదీ వద్ద పలుకుబడి పెంచుకొని సీబీఐ, ఈడీ కేసులు బయటకు రాకుండా ఉండటానికే జీఎస్టీకి మద్దతిచ్చినట్లు తేటతెల్లమైందన్నారు.

కుంతియాను కలిసిన ఎంఏ ఖాన్, పొన్నాల

ఈనాడు, దిల్లీ: తెలంగాణ కాంగ్రెస్ వ్యవహారాల బాధ్యుడు ఆర్.సి.కుంతియాకు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నేతలు ఎంఏఖాన్, పొన్నాల లక్ష్మయ్య అభినందనలు తెలిపారు. సోమవారమిక్కడ ఆయన్ను కలిసి రాష్ట్రంలో పార్టీ పరిస్థితులను వివరించారు. పొన్నం ప్రభాకర్ చేస్తున్న దీక్షపై కుంతియా ఆరా తీశారు. పొన్నంతో ఫోనులో మాట్లాడి అధిష్ఠానం మద్దతు ఉంటుందని తెలిపారు.

12 నుంచి కాంగ్రెస్ నేతలతో కుంతియా భేటీ

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణ కాంగ్రెస్ వ్యవహారాల బాధ్యుడిగా నియమితులైన ఆర్.సి. కుంతియా రాష్ట్రంలో పార్టీ వ్యవహారాలపై పూర్తి స్థాయిలో దృష్టి సారించనున్నారు. ఈనెల 12, 13, 14 తేదీల్లో వివిధ స్థాయుల పార్టీ నాయకులతో సమావేశమవ్వనున్నారు.

అణ్వాయుధ నిషేధ ఒప్పందంలో భాగంకాలేం: పాక్

ఇస్లామాబాద్: అణ్వాయుధ నిషేధ ఒప్పందంలో తాము భాగస్వాములం కాలేమని పాకిస్థాన్ తెలిపింది. జులై7వ తేదీన జెనీవాలో 120 దేశాలు ఆమోదించిన ఈ ఒప్పందం భాగస్వాములందరి ప్రయోజనాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవటంలో విఫలమైందని ఆరోపించింది. భారీ అణ్వాయుధాలు కలిగిన దేశాలు ఏవీ కూడా ఒప్పందంలో కానీ, ఒప్పందంపై జరిగిన చర్చల్లో కానీ పాల్గొనలేదని తెలిపింది. అంతేకాకుండా ఒప్పంద ప్రక్రియ, సారాంశం ప్రధాన లక్ష్యమైన నిరాయుధీకరణను సాధించేదిశగా లేదని పాకిస్థాన్ విదేశీవ్యవహారాల కార్యాలయం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ఒప్పందానికి తాము నిబద్ధులై ఉండబోమని స్పష్టం చేసింది. అంతర్జాతీయ చట్టంగా రూపొందే అవకాశంలేని ఈ ఒప్పందంవల్ల ప్రయోజనం ఉండబోదని పేర్కొంది.

కేసులకు భయపడే కేంద్రానికి కేసీఆర్ మద్దతు

- రేవంత్‌రెడ్డి ఆరోపణ

ఈనాడు, హైదరాబాద్ : సీబీఐ కేసుల విచారణకు భయపడి కేంద్రానికి సీఎం కేసీఆర్ మద్దతిస్తున్నారని తెలుగుదేశం శాసనసభా పక్ష నేత రేవంత్‌రెడ్డి ఆరోపించారు. పార్టీ నేతలు సండ్ర వెంకటవీరయ్య, రావుల చంద్రశేఖరరెడ్డి, వేం నరేందర్‌రెడ్డిలతో కలసి సోమవారం శాసనసభ ఆవరణలోని మీడియాపాయింట్‌లో ఆయన మాట్లాడారు. గతంలో కేసీఆర్ కేంద్రమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 2011లో జరిగిన కుంభకోణంపై సీబీఐ కేసు నమోదు చేసిందని, దీనిపై 2015 అక్టోబరులో విచారించిందని, కథనాల క్లిప్పింగులను విలేకరులకిచ్చారు. మరోవైపు సహారా ఇండియా కంపెనీలో ఉద్యోగుల పీఎఫ్ సొమ్మును ప్రభుత్వానికి జమ చేయకుండా సహారా సంస్థలోనే ఉంచుకోవడానికి కేసీఆర్ కేంద్ర మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అనుమతించారని, ఈ కేసు సీబీఐ విచారిస్తుందని, దీని నుంచి బయటపడవచ్చనే ఉద్దేశంతోనే ప్రధానికి కేసీఆర్ మద్దతిస్తున్నారని ఆరోపించారు. ఎమ్మెల్యే సండ్ర మాట్లాడుతూ సత్తుపల్లి నియోజకవర్గంలో రెండు పడకల ఇళ్ల పనుల్లో నాణ్యత లేదని ఫొటోలు చూపారు.

డ్రగ్స్‌పై దర్యాప్తు సాగించాలని రేవంత్ వ్యాజ్యం

డ్రగ్స్ వ్యవహారంపై ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం (సిట్) పనితీరు అసంతృప్తికరంగా ఉందని, ఈ బాధ్యతను నైపుణ్యం ఉన్న కేంద్ర సంస్థల పర్యవేక్షణలో జరిపేలా ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించాలని కోరుతూ తెదేపా నేత రేవంత్‌రెడ్డి హైకోర్టులో సోమవారం ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలు చేశారు. నైపుణ్యం ఉన్న కేంద్ర సంస్థలైన నార్కొటిక్స్ నియంత్రణ బ్యూరో, రెవెన్యూ ఇంటెలిజెన్స్ డైరెక్టరేట్, కేంద్ర ఆర్థిక ఇంటెలిజెన్స్ బ్యూరో, ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్, సీబీఐలతో సిట్ కనీసం సంప్రదించకపోవడం సరికాదంటూ పిటిషన్‌లో పేర్కొన్నారు. అమెరికా, యూరప్‌తో సంబంధాలున్న డ్రగ్ రాకెట్ వ్యవహారంలో కేంద్రానికి చెందిన ఎన్‌సీబీ జోక్యం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. ప్రతివాదులుగా తెలంగాణ ఎక్సైజ్ శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి, సిట్, ఎన్‌సీబీ, సీబీఐ, ఈడీలను చేర్చారు.

వసుంధర

కనుబొమల్ని దిద్దుకోండిలా...

అందంగా కనిపించాలంటే కనుబొమల్ని చక్కగా తీర్చిదిద్దుకుంటే చాలనుకుంటున్నారు నేటితరం మహిళలు. నిజానికి వయసుతో సంబంధం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరూ దీన్ని పాటిస్తున్నారు కూడా. ఈ క్రమంలో కొందరు సొంతంగా ఇంట్లోనే పెరిగిన కనుబొమల్ని తీసుకుంటే... మరికొందరేమో పార్లర్లను ఆశ్రయిస్తుంటారు. ఏది ఏమైనా ఈ విషయంలో కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం మాత్రం తప్పనిసరి.

- ఏదైనా సందర్భం ఉన్నప్పుడు కనీసం రెండు రోజులు ముందుగా కనుబొమలను తీర్చిదిద్దుకోవడం మంచిది. దానిమూలంగా వచ్చిన మార్పు సహజంగా కనిపిస్తుంది.

అలానే తరచూ చేయించుకునే అవసరం ఉన్నవారు... ఓ పద్ధతిప్రకారం నెలకోసారి చేయించుకోవడం మంచిది.

- మరికొందరేమో కనుబొమలు ఓసారి బ్యూటీపార్లర్‌లో తీయించుకున్నాక కొన్నినెలల పాటు అదనంగా పెరిగిన వాటిని ప్లక్కర్‌తో తీసేస్తుంటారు. దీనివల్ల వాటి సహజ ఆకృతి దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉంది. తరచూ తీయడం వల్ల అవి సరిగ్గా పెరగకపోవచ్చు కూడా. అందుకే ఎంత తీరిక లేకపోయినా పార్లర్‌లోనే వాటిని దిద్దుకోవడం మంచిది.
- కనుబొమల్ని సొంతంగా తీర్చిదిద్దుకోవాలనుకునేవారు వాటిని వ్యతిరేక దిశలో తీసుకోవాలి. లేదంటే అవి అందవిహీనంగా కనిపించే అవకాశం ఉంది. అంతేకాదు.. నొప్పి, చర్మం కమిలిపోవడం, దద్దుర్లు వంటి సమస్యలూ ఎదురవుతాయి.
- కనుబొమల్ని మీకు మీరే తీసుకునే ముందు వాటిపై కొద్దిగా పెట్రోలియంజెల్లీ లేదా మాయిశ్చరైజర్ రాసుకోవాలి. ఆ తరవాత కూడా ఐసుముక్కతో అద్దుకుంటే మంట ఉన్నా తగ్గుతుంది. అలానే ట్వీజర్‌లని ఉపయోగించడానికి ముందు యాంటీ సెప్టిక్ లోషన్‌తో కానీ వేణ్నీళ్లతో కానీ శుభ్రం చేయడం మంచిది.
- ఐబ్రోపెన్సిల్‌ని వాడేముందు.. కనుబొమల మీదుగానే దిద్దుకోవాలి తప్ప.. మరీ వెడల్పుగా కాదు. వీలైనంతవరకూ వాటి ఆకృతి ఏ మాత్రం చెడిపోకుండా చూసుకోవాలి. అప్పుడే అవి సహజంగా, అందంగా కనిపిస్తాయి.

బాపురే సూపురే!

ఆకలి బాగా వేయడానికే కాదు.. జ్వరం, జలుబూ, దగ్గు లాంటి సమస్యలు ఉన్నప్పుడూ వేడివేడి సూప్ కప్పు తాగమంటారు వైద్యులు. అలాగని వాటిని హోటళ్ల నుంచి తెప్పించుకోవాల్సిన అవసరంలేదు. మన వంటింట్లో అందుబాటులో ఉండే ఆకుకూరలూ, టొమాటోలూ, క్యారెట్లతోనే సులువుగా తయారు చేసుకోవచ్చు.

టొమాటో, క్యారెట్‌తో...

కావల్సినవి: క్యారెట్లు, - రెండు, టొమాటోలు - రెండు, ఉల్లిపాయ - ఒకటి, వేయించిన మిరియాల పొడి - అరచెంచా, జీలకర్ర పొడి - చెంచా, తరిగిన కొత్తిమీర - రెండు చెంచాలు, ఉల్లికాడల తరుగు - రెండు చెంచాలు, ఉప్పు - తగినంత.

తయారీ: టొమాటో, క్యారెట్, ఉల్లిపాయలను పెద్ద ముక్కలుగా తరిగి మిక్సీలో వేసి, పావుకప్పు నీళ్లు పోసి ముద్దలా చేసుకోవాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని అడుగు మందంగా ఉన్న గిన్నెలోకి తీసుకుని రెండు కప్పుల నీళ్లు పోసి పొయ్యిమీద పెట్టాలి. ఈ గుజ్జు ఉడికి, చిక్కగా అయ్యాక మిరియాలపొడీ, తగినంత ఉప్పూ, జీలకర్రపొడీ వేసి బాగా కలపాలి. రెండు నిమిషాలయ్యాక కొత్తిమీర తరుగూ, ఉల్లికాడల తరుగు వేసి దింపేస్తే చాలు.

పాలకూర, కందిపప్పుతో...

కావల్సినవి: పాలకూర - రెండు కట్టలు, కందిపప్పు - కప్పు, వేయించిన మిరియాలపొడి - అరచెంచా, వేయించిన జీలకర్ర పొడి - చెంచా, నిమ్మరసం - రెండు చెంచాలు, పచ్చిమిర్చి - ఒకటి, నూనె- రెండు చెంచాలు, ఉప్పు - తగినంత.

తయారీ: పాలకూర తరుగూ, కందిపప్పూ, రెండు కప్పుల నీటిని కుక్కర్‌లో తీసుకుని మూడునాలుగు కూతలు వచ్చేవరకూ ఉడికించుకోవాలి. పొయ్యిమీద అడుగు మందంగా ఉన్న గిన్నె పెట్టి నూనె వేయాలి. అందులో పచ్చిమిర్చి ముక్కలూ, జీలకర్రపొడీ, మిరియాలపొడీ వేయాలి. తరవాత ఉడికించిన కందిపప్పూ, పాలకూరా, కప్పు నీళ్లు పోయాలి.. ఇది కాస్త చిక్కగా అయ్యాక నిమ్మరసం, తగినంత ఉప్పు వేసి దింపేయాలి.

సోయకూర, పెసరపప్పు...

కావల్సినవి: సోయకూర - కట్ట, పెసరపప్పు - పావుకప్పు, వేయించిన మిరియాలపొడి - అరచెంచా, జీలకర్రపొడి - చెంచా, నిమ్మరసం - రెండు చెంచాలు, పచ్చిమిర్చి - ఒకటి, నూనె - రెండు చెంచాలు, ఉప్పు- తగినంత.

తయారీ: తరిగిన సోయకూరా, పెసరపప్పూ, రెండు కప్పుల నీళ్లూ కుక్కర్‌లో తీసుకుని మెత్తగా ఉడికించుకోవాలి. పొయ్యిమీద అడుగు మందంగా ఉన్న గిన్నె పెట్టి నూనె వేయాలి. అది వేడయ్యాక పచ్చిమిర్చి ముక్కలూ, జీలకర్రపొడీ, మిరియాలపొడీ వేయాలి. దీనికి ఉడికించిన సోయాకూర, పెసరపప్పు మిశ్రమం, మరికొంచెం నీళ్లూ పోసి పొయ్యిమీద పెట్టాలి. అది కాస్త చిక్కగా అయ్యాక తగినంత ఉప్పు వేయాలి. రెండు నిమిషాలయ్యాక దింపేసి నిమ్మరసం కలపాలి.

బీరకాయ, బియ్యప్పిండి...

కావల్సినవి; బీన్స్ - నాలుగు, క్యాబేజీ - చిన్న ముక్క, క్యారెట్ - ఒకటి, బీరకాయ - సగం ముక్క, బియ్యప్పిండి, మొక్కజొన్నపిండి - రెండు చెంచాల చొప్పున, నూనె - రెండు చెంచాలు, పచ్చిమిర్చి - ఒకటి, వేయించిన జీలకర్ర పొడి, మిరియాలపొడి - చెంచా చొప్పున, ఉప్పు - తగినంత, కొత్తిమీర తరుగు - రెండు చెంచాలు, నిమ్మరసం- రెండు చెంచాలు.

తయారీ: కూరగాయలన్నింటిని చిన్న ముక్కలుగా తరిగి పెట్టుకోవాలి. పొయ్యి మీద అడుగు మందంగా ఉన్న గిన్నె పెట్టి నూనె వేయాలి. అది వేడయ్యాక పచ్చిమిర్చి తరుగూ, జీలకర్ర పొడీ, మిరియాల పొడి వేయాలి. వెంటనే తరిగిన కూరగాయ ముక్కలూ, తగినంత ఉప్పూ, కప్పు నీళ్లు పోసి మంట తగ్గించాలి. కూరగాయ ముక్కలు కాస్త ఉడికాయనుకున్నాక బియ్యప్పిండీ, మొక్కజొన్న పిండిని ఓ కప్పులోకి తీసుకుని అరకప్పు నీళ్లు పోసి కలపాలి. దీన్ని ఉడుకుతోన్న కూరగాయ ముక్కల్లో వేసి మంట తగ్గించాలి. చిక్కగా అయ్యాక నిమ్మరసరం, కొత్తిమీర తరుగు వేసి దింపేస్తే చాలు.

శీలా శంకర్, అమెరికా
www.swiftnutrihealth.com

రాజ్మా, చిక్కుడు గింజలతో...

కావల్సినవి: రాజ్మా - కప్పు, చిక్కుడు గింజలు - కప్పు, టొమాటోలు- రెండు, ఎండుమిర్చి - రెండు, ఉల్లిపాయ- ఒకటి, నిమ్మరసం - రెండు చెంచాలు, వేయించిన జీలకర్ర పొడి - చెంచా, కొత్తిమీర తరుగు - రెండు చెంచాలు, నూనె- రెండు చెంచాలు, ఉప్పు-తగినంత.

తయారీ: రాజ్మా గింజల్ని పన్నెండు గంటలపాటు నానబెట్టుకోవాలి. తరవాత ఉప్పు వేసి కుక్కర్‌లో చిక్కుడు గింజలతో సహా ఐదారు కూతలు వచ్చేవరకూ ఉడికించుకుని తీసుకోవాలి. చల్లారాక ఆ రెండింటినీ ముద్దలా చేసుకోవాలి. అడుగు మందంగా ఉన్న గిన్నెను పొయ్యిమీద పెట్టి నూనె వేయాలి. అది వేడయ్యాక ఎండుమిర్చీ, ఉల్లిపాయ, టొమాటో ముక్కలు వేసి వేయించాలి. అన్నీ బాగా వేగాక రాజ్మా ముద్ద, రెండు కప్పుల నీళ్లు పోసి చిక్కగా అయ్యేవరకూ ఉడికించుకోవాలి. తరవాత జీలకర్రపొడీ, నిమ్మరసం, మరికొంచెం ఉప్పు వేయాలి. ఇది కాస్త చిక్కగా అవుతున్నప్పుడు కొత్తిమీర తరుగు వేసి దింపేయాలి.

విడిపోయామని అందరికీ చెప్పడం ఎలా?

? నేను మూడువేలమంది ఉద్యోగులున్న సంస్థలో పని చేస్తున్నా. ఆర్నెల్ల క్రితం అదే సంస్థలో వేరే విభాగంలో... పక్క బిల్డింగ్‌లో పనిచేసే అబ్బాయితో నాకు పెళ్లి కుదిరింది. అది పెద్దలు కుదిర్చిందే అయినా.. కొన్ని కారణాల వల్ల అతను నాకు సరిపోడనే ఉద్దేశంతో పెళ్లి వద్దనుకున్నా. పెళ్లి కుదిరిందనే సంగతి అందరికీ తెలుసు కానీ.. చేసుకోవడం లేదనేది కేవలం మా పై అధికారికి మాత్రమే చెప్పా. ఇప్పుడు ఈ విషయాన్ని సహోద్యోగులకు ఎలా చెప్పాలో అర్థం కావడంలేదు. పైగా మా సహోద్యోగుల్లో సగం మంది సోషల్ మీడియాలో ఉంటారు. ఇప్పుడు అందులో సింగిల్ అని పెట్టడం వల్ల వాళ్లడిగే ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పాల్సి ఉంటుంది కదా.. పైగా అతను నిర్వహణా విభాగంలో ఉన్నాడు. అతని వల్ల నా ఉద్యోగానికి ఏదయినా సమస్య ఎదురుకావచ్చనే భయం కూడా ఉంది. ఇప్పుడు నేనేం చేయాలో నాకు అర్థంకావడంలేదు.

- ఓ సోదరి

✔ ఒకవేళ అతను మిమ్మల్ని బెదిరించడం, వేధించే ప్రయత్నం చేస్తే అప్పుడు హెచ్‌ఆర్‌ని సంప్రదించి మీ సమస్యను తెలియజేయొచ్చు. అంతవరకూ అవసరం లేదనేది నా అభిప్రాయం. ఇక, మీ సహోద్యోగుల సంగతి అంటారా.. ఏదో ఒక రోజు విషయం వారికే తెలుస్తుంది. అడగకా మానరు. అంతవరకూ మీరు మౌనంగా ఉండటం మంచిది. ఒకవేళ ఈ విషయం మీ విధులకు సమస్యగా మారుతుంటే దాన్నుంచి ఎలా బయటపడాలనేది ఆలోచించండి. అవసరం అనుకుంటే మరీ దగ్గరి స్నేహితుల సాయం తీసుకోవడం మంచిది. అప్పుడే దీన్నుంచి కొంత బయట పడగలుగుతారు. ఇక, ఫేస్‌బుక్ లేదా ఇతర సోషల్‌మీడియాలో మీరు ఒంటరి అనే విషయాన్ని పెట్టొచ్చు.. అవసరం లేకపోవచ్చు. పెట్టినా కొందరు మాత్రమే చూసేలా కొన్నిరకాల సెట్టింగ్‌లు ఉంటాయి. వాటిని ఎంచుకోవచ్చు. ఒకవేళ పనిలో భాగంగా అతనితో మాట్లాడాల్సి వస్తే.. దాన్ని వృత్తికి మాత్రమే పరిమితం చేయండి తప్ప.. వ్యక్తిగత చర్చలకు అవకాశం ఇవ్వకండి. వృత్తి, వ్యక్తిగత జీవితానికి మధ్య చిన్న గీత తప్పనిసరిగా గీసుకోవడం మంచిది. లేదంటే అది మిగిలిన వారికీ ఇబ్బంది కలిగించొచ్చు. ఒక సహోద్యోగిని మీరెలా గౌరవిస్తారో.. అతడితోనూ అదేవిధంగా వ్యవహరించండి. అవసరం వస్తే హుందాగా, పరిణతితో వ్యవహరించేందుకు ప్రయత్నించండి. ఇక, మీకు అతనితో తరచూ మాట్లాడే అవకాశం ఉండదనుకుంటే పరవాలేదు. లేదంటే అతను పనిచేసే విభాగం, భోజనం చేసే చోటకు కొన్నాళ్లు వెళ్లకపోవడం మంచిది.

-kavitha.eenadu@gmail.com

బంగారం వెండి

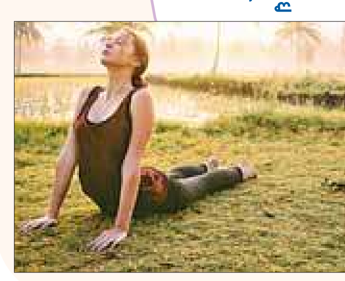

7న ముగింపు-క్రితం

	హైదరాబాద్		విజయవాడ	
బంగారం(24క్యా)	-------	-------	29,350	29,400
ఆర్నమెంట్	-------	-------	27,300	27,300
వెండి (కిలో)	-------	-------	38,600	38,800
	ప్రొద్దుటూరు		**రాజమండ్రి**	
బంగారం(24క్యా)	29,450	29,450	29,010	29,000
ఆర్నమెంట్	27,230	27,270	27,110	27,120
వెండి (కిలో)	38,500	38,600	37,350	37,300
	విశాఖపట్నం		**తమిళనాడు**	
బంగారం(24క్యా)	29,460	29,480	-------	-------
ఆర్నమెంట్	27,100	27,120	2,711	2,712 గ్రా
వెండి (కిలో)	39,500	39,500	39.90	39.80 గ్రా

ముక్కాలిపీటతో... సన్నగా!

ఇంట్లో మనం ఎంత పనిచేసినా అలసట తప్ప బరువు తగ్గే సూచనలు మాత్రం పెద్దగా కనిపించవు. కానీ మీ రోజువారీ పనులతో పాటూ వీటినీ చేసి చూడండి. చాలా తక్కువ సమయంలోనే మార్పు కచ్చితంగా కనిపిస్తుంది.

సాధారణంగా నడుము కింద భాగంలో పేరుకున్న కొవ్వు మనల్ని లావుగా కనిపించేలా చేస్తుంది. పిరుదులూ, తొడల్లో పేరుకున్న కొవ్వు అదుపులో ఉండాలంటే స్టెపప్ వ్యాయామాలు చక్కగా ఉపయోగపడతాయి. దీనికోసం పెద్దగా పరికరాలు అవసరం లేదు. చిన్న ముక్కాలిపీట తీసుకుంటే సరిపోతుంది. చేతులు రెండూ నడుము మీద పెట్టి ఒక కాలిని పీటపై ఉంచి రెండో కాలుని కింద ఉంచాలి. తర్వాత రెండు కాళ్లూ పీటమీద ఉంచి మళ్లీ కింద పెట్టాలి. ఇలా కాలు మార్చి కాలు చేస్తుంటే కండరాలు బలపడటమే కాదు.. కొవ్వు కూడా కరుగుతుంది.

- **హైఇంటెన్సిటీ ఇంటర్వెల్ ట్రైనింగ్..** దీన్నే హెచ్‌ఐఐటీ వ్యాయామం అంటారు. ఈ వ్యాయామాలని కేవలం పదినిమిషాలు చేసినా చాలు బోలెడు ఫలితం ఉంటుంది. కానీ పూర్తిగా వీటిమీదే ఆధారపడి పొమ్మని కాదు. మీరు చేసే రోజువారీ వ్యాయామాలు చేస్తూనే వీటిని కూడా చేయాలి. పరుగూ, తాడాట, ట్రెడ్‌మిల్, సైకిలు తొక్కడం, యోగా వంటివి ఈ కోవలోకి వస్తాయి.
- **పొజిషన్ ప్లైస్:** రోజువారీ పనుల్లో భాగంగా అనేక భంగిమల్లో మన శరీరాన్ని ఉంచుతాం. కానీ ఈ పొజిషన్‌ప్లైస్ భంగిమలు కాస్త భిన్నంగా ఉంటాయి. కాళ్లను పూర్తిగా వెడల్పు ఉంచి.. నిలబడటం లేదా గాల్లో కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్నట్టుగా ఉండటం... కాళ్లని పక్కలకు చాపి మోకాళ్లని వంచాలి. ఇలా అరనిమిషం పాటూ ఉంటే శరీరంలోని కొవ్వు సులభంగా తగ్గుతుంది. వీటినే స్క్వాట్స్ అని కూడా అంటారు.
- **పుషప్స్:** బోర్లా పడుకుని రెండు కాళ్లని దగ్గరగా ఉంచుకోవాలి. రెండు చేతులపై భారం వేసి కాళ్లని కదపకుండా శరీరాన్ని పైకీ, కిందకు తీసుకురావాలి. ఇలా చేయడం వల్ల చేతులూ, భుజాల్లోని కొవ్వు సులభంగా కరిగిపోతుంది.

అరగంట చాలు...

కత్తిని సానపెట్టేకొద్దీ పదునెక్కుతుంది. అలానే మెదడునూ పదునుపెడితే చక్కని ఆలోచనలు చటుక్కున తడతాయి. మరిదాని కోసం మీరేం చేయాలి అంటారా?

ఒంటరిగా కూర్చుని ఆలోచించగలిగితే...చక్కని ఆలోచనలు వస్తాయట. అందుకే రోజులో కనీసం ఓ అరగంట పాటైనా ఒంటరిగా ఉండి.. మీతో మీరు మాట్లాడుకునేందుకు ప్రయత్నించండి. అప్పుడే ఆత్మవిశ్వాసం పెరిగి కొత్త ఆలోచనలు వస్తాయి.

- ఉదయాన్నే నిద్రలేచ్చాక ఏం చేస్తారు... ఆలస్యమయిపోతుందని నేరుగా వంటగదిలోకి వెళ్లిపోతారు. పనిలోకి దిగిపోతారు. కానీ ఇకనుంచి ఓ అరగంట నడిచే ప్రయత్నం చేయండి. దీని వల్ల రోజంతా ఉత్సాహంగా ఉండగలుగుతారు. మెదడూ చురుగ్గా పనిచేయగలుగుతుంది.
- తీసుకునే ఆహారానికీ పద్ధతుండాలి. అప్పుడే కదా! శక్తి శరీరానికి అందేది. ఆరోగ్యంగా ఉండేది. ఆ ప్రభావమే మెదడుపైనా ఉంటుంది. అందుకే తక్కువ గ్లైసమిక్ ఇండెక్స్ తక్కువగా ఉండే ఆహార పదార్థాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వండి.
- మెరుగైన ఆలోచనా శక్తికి కంటి నిండా నిద్ర అవసరం. దానివల్ల అలసట తగ్గడమే కాదు.. ఒత్తిడీ తగ్గి రోజంతా చురుగ్గా ఉంటారు.

16 పతకాలు వస్తాయనుకోలేదు!

పుస్తకాల్లో చట్టాల్ని చదివి.. వాటితో ప్రపంచాన్నీ, ప్రజల సమస్యల్ని చూస్తుంటారు చాలామంది! వాళ్లని... సమాజాన్ని పీడిస్తున్న ఫలానా సమస్యకి పరిష్కారం అడిగి చూడండి.. చట్టాలూ, సెక్షన్‌లు వల్లెవేస్తారుకానీ అసలైన మార్గమేంటో స్పష్టంగా చెప్పరు. శ్రుతి అశోక్ అలాకాదు. ఆమె ప్రజాసమస్యల ఆధారంగా, వాటికి పరిష్కారమే ధ్యేయంగా చట్టాల్ని చదవడం మొదలుపెట్టింది. ఆ అరుదైన అధ్యయన విధానమే ఆమెకి బీఏ ఎల్‌ఎల్‌బీ స్నాతకోత్సవంలో ఏకంగా పదహారు స్వర్ణాలు సాధించిపెట్టింది! అదెలా సాధ్యమైందో ఆమె మాటల్లోనే..

నిజం చెప్పొద్దూ! ఇంటర్మీయట్(పీయూసీ)లో చేరేదాకా నాకు రాజ్యాంగం, న్యాయ వ్యవస్థ అంటే కేవలం పదాలు మాత్రమే. తొమ్మిది, పదో తరగతిలో వాటి గురించి ఏదో పరిచయమైనా అవన్నీ మార్కుల కోసం ఏవో ముక్కునపట్టినవి తప్ప అంత లోతుగా చదవలేదు. ఇంటర్‌లో ఉన్నప్పుడు కాలేజీ నిర్వహించే సేవా కార్యక్రమాల్లో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నా. కనీస పోషకాహారం, విద్య, ఆరోగ్యం దొరకని ఎందరో చిన్నారుల్ని అప్పుడే చూశాను. అక్కడి నిర్వాహకులతో మాట్లాడుతుంటే ఇలాంటి చిన్నారులకంటూ ఎన్నో హక్కులుంటాయని, వాటిని పరిరక్షించే చట్టాలున్నాయని, వీటిని అమలు చేసే ప్రత్యేక వ్యవస్థలున్నాయని తెలుసుకున్నా! ఇన్ని ఉన్నా ఇక్కడ పిల్లల్లో పోషకాహారలోపం ఎందుకు ఇంతలా పెరిగిపోతోంది... మురికివాడలు నానాటికీ ఎందుకిలా విస్తరిస్తున్నాయి... అంటువ్యాధులు ఎందుకు ప్రబలుతున్నాయి... ఆ ఆసక్తితో రాజ్యాంగ చట్టాలపై మరింత దృష్టి సారించా. ఇంటర్ ముగించేటప్పటికి క్లాట్ పరీక్ష గురించి తెలిసింది. దాన్ని చదివి బీఏ ఎల్‌ఎల్‌బీలో చేరిపోయాను.

ఇందుకోసమే హాస్టల్‌లో..

మా పూర్వీకులది చెన్నై. నాన్న అశోక్ ఐటీ కన్సల్టెంట్. అమ్మ మంజు గృహిణిగా ఉంటూనే సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా ఉంటుంది. ఆమెతోపాటూ నేనూ భాగస్వామిని కావడం మొదలుపెట్టాను. ప్రతిరోజూ కాలేజీకి వెళ్లి.. వివిధ సేవా సంస్థలకీ తోచిన సాయం చేయాలన్నది నా ఆలోచన. బెంగళూరులో మాది కోరమంగల. నా కాలేజేమో నాగర్‌బావిలో ఉండేది! ఉదయం ఏడు గంటలకు బయలుదేరితే కానీ తరగతికి హాజరు కాలేను. కాలేజీ తరవాత ఇంటికి చేరాలంటే రాత్రయ్యేది. మరి సేవాకార్యక్రమాలు ఎలా చేయను? అందుకే కాలేజీ హాస్టల్‌లో ఉండిపోయా. విద్యార్థి బృందం, కాలేజీ యాజమాన్యం అనుమతితో ప్రతిరోజూ మక్కళ్ జాగృతి, సేవ్ ఫర్ సోల్(ఎస్ఓఎస్) సంస్థలకు వెళ్లేదాన్ని. వారి సమస్యల చిట్టా తయారు చేసుకుని, వాటిని పరిష్కరించే చట్టాలపై అధ్యయనం చేయటం మొదలుపెట్టా! డిగ్రీ పూర్తయ్యేదాకా ఇదే పని నాకు. బహుశా ఈ అధ్యయనమే కాన్‌స్టిట్యూషనల్ లా, పబ్లిక్ లిటిగేషన్ లా, ప్రాపర్టీ ట్రాన్స్‌ఫర్ లా వంటి సబ్జెక్టుల్లో మంచి మార్కులు వచ్చేందుకు దోహదపడిందేమో!

ఆ పార్య ప్రణాళితోనే..

నాలాంటి విభిన్న దృక్పథం ఉన్నవారికి ఎన్‌ఎల్‌ఎస్ఐయూ బోధనా విధానం ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. గంటలకొద్దీ బోధనా, బోర్డులపై రాతలేవీ ఇక్కడ ఉండవు. క్షేత్రపర్యటనలే పాఠాలు.. గ్రంథాలయాలే తరగతి గదులిక్కడ! ఆ విధానమే నాకు 7కు 6.52 సీజీపీఏ గ్రేడ్ తెచ్చిపెట్టింది. సర్టిఫికెట్‌ల కోసం దరఖాస్తు చేసుకునేంత వరకు నాకు పదహారు పతకాలు వచ్చాయన్న విషయమే తెలియదు. మా అమ్మా నాన్నలైతే ఎంత సంబరపడ్డారో! అందుకే నాకు రూ.15 లక్షల వార్షిక వేతనం అందజేస్తామని ఓ కార్పొరేట్ సంస్థ ముందుకొచ్చినా వద్దన్నా! ఇంగ్లండ్‌లోని కేంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయంలో ఒక ఏడాది ఎల్‌ఎల్‌ఎం తర్వాత మళ్లీ కర్ణాటకకే వచ్చి న్యాయ సేవలు అందించాలన్నది నా లక్ష్యం. ప్రస్తుతం న్యాయ రంగంలో మహిళలకు అనుకున్న స్థాయిలో ప్రాధాన్యం లేదు. దాన్ని పెంచేందుకు అన్ని రకాలా కృషి చేయాలని ఉంది నాకు.

– ముకుంద, బెంగళూరు

రక్తహీనత రాకుండా...

మహిళల్లో రక్తహీనత తరచూ కనిపించే సమస్య. అధ్యయనాల ప్రకారం.. యాభైశాతానికి పైగా మహిళల్లో ఈ సమస్య ఉంటుందట. మరి దాన్నుంచి బయటపడాలంటే... ఇనుము పోషకం శరీరానికి పుష్కలంగా అందేలా చూసుకోవాలి. దానివల్ల మరికొన్ని లాభాలూ ఉన్నాయి.

- శరీరానికి కావాల్సిన పోషకాల్లో ముఖ్యమైంది ఇనుము. దీని లోపం వల్లే రక్తహీనత ఏర్పడుతుంది. అలసటా, ఆయాసం, తలనొప్పి, శ్వాస తీసుకోవడంలో ఇబ్బందులు.. వంటివన్నీ దీని లక్షణాలే. అవి తరచూ కనిపిస్తోంటే.. రక్తహీనత ఉందేమోనని సందేహించాలి. దానికి సంబంధించిన పరీక్ష చేయించుకోవడం మంచిది.
- గర్భిణుల్లో ఈ సమస్య ఉంటే గనుక ఆ ప్రభావం పుట్టబోయే పాపాయిపైనా పడుతుంది. కాబట్టి వైద్యులు సూచించే ఐరన్‌మాత్రల్ని తప్పనిసరిగా వేసుకోవాలి.
- ఇనుమును తగిన మోతాదులో తీసుకోవడం వల్ల హీమోగ్లోబిన్ శాతం పెరుగుతుంది. ఈ హిమోగ్లోబినే శరీరం మొత్తానికి కావాల్సిన ప్రాణవాయువుని సరఫరా చేస్తుంది. ముఖ్యంగా మెదడు చురుగ్గా పనిచేయాలంటే తగినంత ప్రాణవాయువు అందాలి. కాబట్టి.. ఇనుము మన మేధస్సు, మానసిక ఎదుగుదలకి కీలకం.
- ఇనుము మీ శరీర ఉష్ణోగ్రతను క్రమబద్ధీకరిస్తుంది. కండరాల ఆరోగ్యం కూడా దీనిపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒకవేళ ఐరన్ తక్కువైతే కండరాలు సరిగా పనిచేయక మీరే పనిచేయాలన్నా ఓపిక ఉండదు. చేసినా త్వరగా అలసిపోతారు.
- మనం తీసుకునే పదార్థాల ద్వారా శరీరానికి కావాల్సిన ఇనుము అందనప్పుడు వైద్యుల సలహా మేరకు ఇనుము, ఫోలిక్ యాసిడ్ మాత్రలు వాడాలి.

వసుంధర, ఈనాడు ప్రధాన కార్యాలయం, రామోజీ ఫిలిం సిటీ, అనాజ్‌పూర్, హయత్‌నగర్ మండలం, రంగారెడ్డి జిల్లా - 501 512
vasundhara@eenadu.net

రూ.1,000 కోట్లతో బిస్కెట్ ప్లాంటు: బ్రిటానియా

కోల్‌కతా: బ్రిటానియా ఇండస్ట్రీస్ దేశంలో అతి పెద్ద బిస్కెట్ తయారీ ప్లాంటు ఏర్పాటు చేసేందుకు సిద్ధమవుతోంది. మహారాష్ట్రలోని రంజన్‌గావ్ ఫుడ్ పార్క్‌లో దీన్ని నెలకొల్పుతామని, రానున్న 4-5 ఏళ్లలో ఈ ప్లాంటుపై రూ.1,000 కోట్లు పెట్టుబడి పెడతామని బ్రిటానియా ఇండస్ట్రీస్ ఛైర్మన్ నస్లీ వాడియా వార్షిక సాధారణ సమావేశంలో వాటాదార్లకు వెల్లడించారు. తద్వారా 3,000 మందికి ఉద్యోగాలు లభించే అవకాశం ఉంది. ఇక్కడ బిస్కెట్లు, కేకులు, రస్క్ వంటి వాటిని ఉత్పత్తి చేయనున్నట్లు తెలిపారు. గ్రీస్‌కు చెందిన చిపిటాతో కలిసి ఏర్పాటు చేస్తున్న ఉమ్మడి సంస్థ కూడా ఇదే ఫుడ్ పార్క్‌లో ఉందని, వచ్చే ఏడాది జూన్ నుంచి దీని కార్యకలాపాలు ప్రారంభమవుతాయని తెలిపారు.

జులై పసిడి బాండ్ల ట్రేడింగ్ నేటి నుంచి

ముంబయి: జులైలో జారీ చేసిన సార్వభౌమ పసిడి బాండ్ల ట్రేడింగ్, నేటి నుంచి స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల్లో ప్రారంభం కానుంది. గత నెల 6న సార్వభౌమ పసిడి బాండ్ల పథకం 2017-18, సిరీస్ 2ను ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. జులై 10- 14 మధ్య వీటికి దరఖాస్తులు స్వీకరించింది. అదేనెల 28న పసిడి బాండ్లు జారీ చేసింది. వీటి ట్రేడింగ్ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల్లో నేటి నుంచి ప్రారంభం కానుందని రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ) వెల్లడించింది. జులై సిరీస్‌కు ముందు 8 విడతల్లో పసిడి బాండ్ల జారీ ద్వారా ప్రభుత్వం రూ.5,400 కోట్లు సమీకరించింది.

ఆధారే సులువైన మార్గం

- కేవైసీ ప్రక్రియ సరళీకృతానికి కసరత్తు
- ఐఆర్‌డీఏఐ ఛైర్మన్ విజయన్

ముంబయి: బీమా రంగంలో ఖాతాదారు ధ్రువీకరణకు వినియోగించే కేవైసీ (మీ ఖాతాదారు గురించి తెలుసుకోండి)కి ఆధార్ తప్పనిసరి కానప్పటికీ, ఈ ప్రక్రియకు అదే అత్యంత సులువైన మార్గమని భారత బీమా నియంత్రణ ప్రాధికార సంస్థ (ఐఆర్‌డీఏఐ) తెలిపింది. 'కేవైసీ ప్రక్రియను సులభతరం చేసేందుకు ప్రభుత్వంతో కలిసి పనిచేస్తున్నాం. అయితే ఆధార్ కంటే సులువైనది ఏముంద'ని ఐఆర్‌డీఏఐ ఛైర్మన్ టి.ఎస్.విజయన్ పేర్కొన్నారు. సీఐఐ నిర్వహించిన 19వ బీమా సదస్సు అనంతరం విలేకరులతో ఆయన మాట్లాడారు. నమోదిత కంపెనీల్లో ఎల్ఐసీ వాటా పరిమితిపై ఆయన స్పందించారు. 'నిబంధనల ప్రకారమైతే 15 శాతం కంటే మించకూడదు. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాల్లో ఇంతకుమించి పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు అవకాశం ఇస్తున్నాం. కొంత సమయం తర్వాత 15 శాతానికి పెట్టుబడి పరిమితి తగ్గించుకోవాల్సిందిగా సూచిస్తున్నామ'ని విజయన్ చెప్పారు. ఏ పెట్టుబడైనా వాటాదార్లు, పాలసీదార్లకు ప్రయోజనం చేకూర్చేవిధంగా ఉండాలని తెలిపారు. ఏజెంట్ల వ్యవస్థ బలోపేతానికి మానవ వనరులు, సాంకేతికతను జోడించాల్సిన అవసరం ఉందని తెలిపారు. 'ఏజెంట్ల రూపంలో 20 లక్షల మందికి పైగా ఆదాయాన్ని ఆర్జిస్తున్న విషయాన్ని ఇక్కడ గుర్తించాలి. ఒకవేళ సాంకేతికతను ప్రవేశపెట్టినప్పటికీ మానవ వనరుల బలం కొనసాగాల్సిన అవసరం ఉంటుంద'ని పేర్కొన్నారు. ఎల్ఐసీ ఛైర్మన్ వి.కె.శర్మ కూడా ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. సాంకేతికతతోనే ఏజెంట్ వ్యవస్థకు సంబంధించి మోసాలు నియంత్రించలేమని అన్నారు.

అక్టోబరు నుంచి గో ఎయిర్ విదేశయానం

కోల్‌కతా: అక్టోబరు నుంచి విదేశాలకు విమానాలు నిర్వహించాలని గోఎయిర్ ప్రణాళికలు రూపొందించింది. తొలుత ఆసియా ప్రాంతంలోని గమ్యస్థానాలకు సర్వీసులు ప్రారంభించాలన్నది తమ యోచనగా గోఎయిర్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ జె వాడియా తెలిపారు. 144 ఎయిర్‌బస్ నియో ఏ320 విమానాలకు గోఎయిర్ ఆర్డరు ఇచ్చింది. ప్రస్తుతమున్న 24 విమానాలకు ఇవి జతవుతాయని వాడియా తెలిపారు. పబ్లిక్ ఇష్యూ యోచన కూడా చేయడం లేదని చెప్పారు.

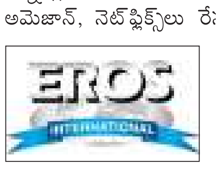
ఐఆర్‌డీఏఐ-సహారా లైఫ్‌పై శాట్ విచారణ 10న

ముంబయి: ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ లైఫ్‌కు తన వ్యాపారాలను విక్రయించాలన్న ఐఆర్‌డీఏఐ ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ సహారా లైఫ్ దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై విచారణను ఈనెల 10న చేపట్టనున్నట్లు సెక్యూరిటీస్ అప్పీలేట్ ట్రైబ్యునల్(శాట్) తెలిపింది. ఐఆర్‌డీఏఐ ఆదేశాలను పాటించడానికి ఇచ్చిన గడువు(ఆగస్టు 21)లోగా విచారణ పూర్తి చేయాలన్నది శాట్ అభిమతంగా ఉంది. సహారాలైఫ్‌ను ఆగస్టు 21న లేదా అంతకు ముందే స్వాధీనం చేసుకోవాలని ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ లైఫ్‌ను ఐఆర్‌డీఏఐ జులై 28న కోరిన సంగతి తెలిసిందే. జులై 31కే ఆ పనిచేయాలని ఐఆర్‌డీఏఐ తన ఆదేశాల్లో పేర్కొన్నప్పటికీ.. పాలసీదార్లకు 15 రోజుల మారటోరియం(రెన్యువల్ ప్రీమియంను కట్టడానికి) ఇచ్చింది. క్లెయిముల సెటిల్‌మెంట్ నిమిత్తం ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ ఆ గడువును 21 రోజులుగా మార్చింది. సహారా లైఫ్ రూ.78 కోట్ల మేర ఖాతాలకు మళ్లించుకుందని.. ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్‌కు వ్యాపారాన్ని బదిలీ చేయడం పాలసీదార్ల ప్రయోజనాల రక్షణకు అవసరమని ఐఆర్‌డీఏఐ తరఫు న్యాయవాది పేర్కొన్నారు.

ఎరోస్ వినోద వ్యాపార విక్రయం!

రేసులో యాపిల్, అమెజాన్, నెట్‌ఫ్లిక్స్

దిల్లీ: ఎరోస్ గ్రూపు తన కంటెంట్ వ్యాపారాన్ని విక్రయించే యోచనలో ఉన్నట్లు సమాచారం. ఈ వ్యాపారాన్ని చేజిక్కించుకునేందుకు యాపిల్, అమెజాన్, నెట్‌ఫ్లిక్స్‌లు రేసులో ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. ఒకవేళ విక్రయం జరిగితే, లావాదేవీ విలువ 100 కోట్ల డాలర్ల వరకు ఉండొచ్చని భావిస్తున్నారు. సినిమాలు, సంగీతానికి సంబంధించి తన వద్ద ఉన్న పూర్తి కంటెంట్‌ను విక్రయించే నిమిత్తం యాపిల్ సహా మరికొన్ని ప్రముఖ కంటెంట్ వ్యాపార సంస్థలతో ఎరోస్ గ్రూపు సంప్రదింపులు జరుపుతోందని విశ్వసనీయ వర్గాలు వెల్లడించాయి. ఇవి ఇంకా ప్రాథమిక స్థాయిలోనే ఉన్నాయని తెలిపాయి. కంటెంట్ వ్యాపార విక్రయంపై స్పందించేందుకు ఎరోస్ గ్రూపు, నెట్‌ఫ్లిక్స్‌లు అందుబాటులోకి రాలేదు. ఊహాగానాలపై స్పందించబోమని యాపిల్ తెలిపింది. భారత కంటెంట్ వ్యాపార విపణిపై పట్టు సాధించేందుకు అమెజాన్, నెట్‌ఫ్లిక్స్‌లు తమ వంతు ప్రయత్నాలు చేస్తోన్న సంగతి తెలిసిందే.

కారు మబ్బులు కమ్ముతున్నాయ్

ఎస్‌యూవీలు, విలాస కార్లు ప్రియం!

- జీఎస్‌టీ సెస్సు 25 శాతానికి పెంపు
- జీఎస్‌టీ మండలి నిర్ణయం
- అంతక్రితం 1-15 శాతమే
- ధరలు పెంచుతాం: వాహన తయారీదార్లు

ఏమైంది? 1

ఆశ నిరాశ కావడం అంటే ఇదేనేమో. జులై 1 నుంచి అమల్లోకి వచ్చిన జీఎస్‌టీ వల్ల మధ్య స్థాయి, పెద్ద, విలాసవంత కార్లు, ఎస్‌యూవీల ధరలు కాస్త తగ్గాయి. అవన్నీ మళ్లీ ప్రియం కానున్నాయి. జీఎస్‌టీలో వీటిపై గరిష్ఠ సెస్ 15 శాతమే. తాజాగా దానిని 25 శాతానికి పెంచడమే ఇందుకు కారణం.

అంతక్రితం ఎంతంటే? 2

కార్లపై 28% జీఎస్‌టీ, సెస్ 1-15% కలిపి మొత్తం పన్ను 43 శాతమే అవుతుంది. జీఎస్‌టీకి ముందు మోటార్ వాహనాలపై మొత్తం పన్ను గరిష్ఠంగా 52-54.72 శాతంగా ఉంది. దీనికి సీఎస్‌టీ, ఆక్ట్రాయ్ కింద మరో 2.5% అదనం. దీనితో పోలిస్తే జీఎస్‌టీ అమల్లోకి వచ్చాక, మొత్తం పన్ను తగ్గింది. మళ్లీ ఇప్పుడు భారం పెరుగుతోంది.

ఆర్థిక శాఖ ఏమంటోంది? 3

'జీఎస్‌టీ అమలు తర్వాత మోటార్ వాహనాలపై మొత్తం పన్ను(జీఎస్‌టీ+పరిహార సెస్) కాస్తా.. అంతకుముందు కంటే తగ్గింది. ఆగస్టు 5న జరిగిన సమావేశంలో ఈ విషయం జీఎస్‌టీ మండలి దృష్టికి వచ్చింది. దీంతో ప్రస్తుతం ఉన్న సెస్ 15 శాతాన్ని.. 25 శాతానికి పెంచాలని సిఫారసు చేసింద'ని ఆర్థిక శాఖ పేర్కొంది.

ఎప్పట్నించి పెంపు? 4

కొత్త రేట్లు ఎప్పటి నుంచి అమల్లోకి వస్తాయన్నది జీఎస్‌టీ మండలి నిర్ణయిస్తుందని ఆర్థిక శాఖ తెలిపింది. ఎందుకంటే జీఎస్‌టీ చట్టం, 2017లోని సెక్షన్ 8ను అందుకు అనుగుణంగా సవరించాల్సి ఉంటుంది.

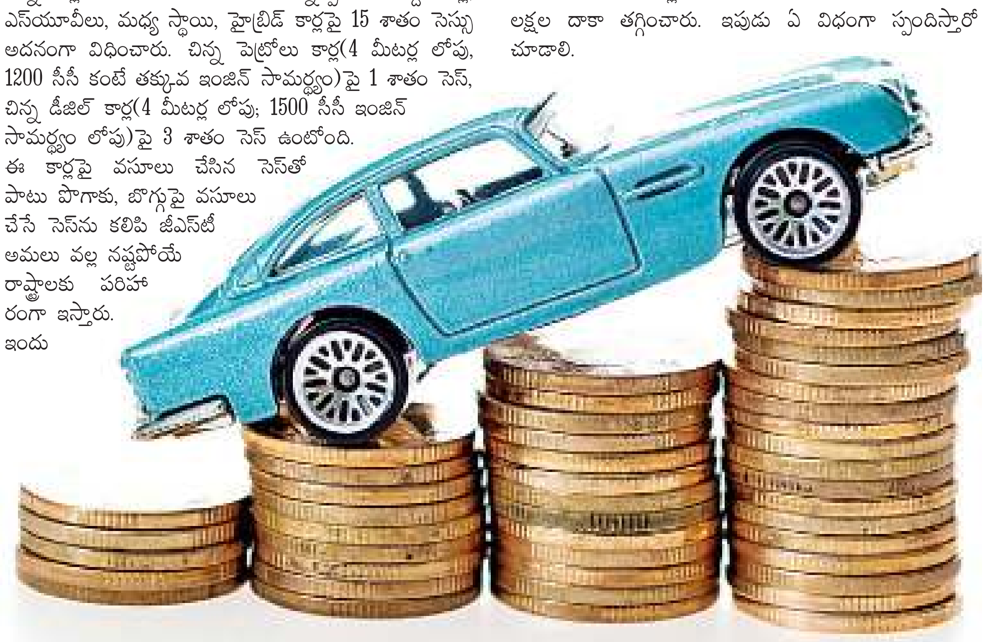
ఏ వాహనాలపై

- అన్ని మధ్య స్థాయి, పెద్ద కార్లు, ఎస్‌యూవీలు, మోటార్ వాహనాలు (పది కంటే ఎక్కువ మందిని, 13 కంటే తక్కువ మంది ప్రయాణించేవి).
- 1500 సీసీ కంటే ఎక్కువ ఇంజిన్ సామర్థ్యం ఉన్న హైబ్రిడ్ వాహనాలు; మధ్య స్థాయి హైబ్రిడ్ కార్లు(1500 సీసీ కంటే తక్కువ సామర్థ్యం ఉన్నవి).

అన్ని కార్లకు జీఎస్‌టీ 28 శాతంగా ఉన్నప్పటికీ.. పెద్ద కార్లు, ఎస్‌యూవీలు, మధ్య స్థాయి, హైబ్రిడ్ కార్లపై 15 శాతం సెస్సు అదనంగా విధించారు. చిన్న పెట్రోలు కార్ల(4 మీటర్ల లోపు, 1200 సీసీ కంటే తక్కువ ఇంజిన్ సామర్థ్యం)పై 1 శాతం సెస్, చిన్న డీజిల్ కార్ల(4 మీటర్ల లోపు; 1500 సీసీ ఇంజిన్ సామర్థ్యం లోపు)పై 3 శాతం సెస్ ఉంటోంది. ఈ కార్లపై వసూలు చేసిన సెస్‌తో పాటు పొగాకు, బొగ్గుపై వసూలు చేసే సెస్‌ను కలిపి జీఎస్‌టీ అమలు వల్ల నష్టపోయే రాష్ట్రాలకు పరిహారంగా ఇస్తారు. ఇందుకోసం పార్లమెంటు ప్రత్యేక శాసనం చేసింది. ప్రస్తుతం ఈ శాసనానికి మార్పు చేసి కొత్త సెస్ విధిస్తారన్నమాట.

కొసమెరుపు: జీఎస్‌టీ అనంతరం పన్ను రేట్లు తగ్గడంతో చాలా వరకు ఎస్‌యూవీ తయారీదార్లు తమ వాహనాల ధరను రూ.1.1-3 లక్షల దాకా తగ్గించారు. ఇపుడు ఏ విధంగా స్పందిస్తారో చూడాలి.

భవిష్యత్ ప్రణాళికలపై ప్రభావం

- వాహన తయారీదార్ల ఆందోళన
- తిరిగి పరిశీలించాలని విజ్ఞప్తి

పెద్ద, విలాసవంత కార్లపై సెస్‌ను 25 శాతానికి పెంచడం స్వేచ్ఛా విపణి స్ఫూర్తికి విరుద్ధమని ఆయా కంపెనీల తయారీదార్లు పేర్కొన్నారు. దీని వల్ల 'భారత్‌లో తయారీ' కింద చేపట్టబోయే విస్తరణ ప్రణాళికలపై ప్రభావం పడుతుందని వారు అంటున్నారు. తాజా నిర్ణయం మొత్తం పరిశ్రమపై ప్రతికూలతలను చూపెడుతుందని టయోటా కిర్లోస్కర్, మెర్సిడెస్ బెంజ్, ఆడి, బీఎమ్‌డబ్ల్యూలు ఏకాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశాయి. జీఎస్‌టీ అమలుకు ముందు ధర కంటే, కొన్ని కార్లు ప్రియం కావొచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. ఎవరెవరు ఏమంటున్నారంటే..

ఆర్థిక వృద్ధికి వాహన రంగం సహాయపడలేని స్థితికి వస్తుంది. తాజా నిర్ణయం వల్ల కొన్ని కంపెనీలకు ప్రయోజనాలు చేకూర్చి.. మిగతా వాటికి ప్రతికూలతలను పంచాలని చూస్తున్నారు.

- శేఖర్ విశ్వనాథన్
టయోటా కిర్లోస్కర్ మోటార్ వైస్ ఛైర్మన్

మా కంపెనీ తీవ్ర నిరుత్సాహానికి గురైంది. భారత్‌లో తయారీ కింద మేం చేపట్టబోయే భవిష్యత్ ప్రణాళికలపై ప్రభావం చూపుతుంది. భారత్‌లో ప్రపంచ స్థాయి కార్లను తయారు చేసి, విక్రయించాలన్న లక్ష్యానికి ఇది గండి కొడుతుంది.

-రోలాండ్ ఫోల్గర్
మెర్సిడెస్ బెంజ్ ఇండియా ఎండీ, సీఈఓ

తాజా నిర్ణయం వల్ల మా వ్యాపార ప్రణాళికలపై పునః పరిశీలన చేయాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది. స్వేచ్ఛా విపణి స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా ఈ అడుగు పడడం దురదృష్టకరం. ఈ ప్రతిపాదనను తిరిగి పరిశీలించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

- రాహిల్ అన్సారీ, ఆడి ఇండియా అధిపతి

దేశంలోని ఏ పరిశ్రమ వృద్ధికైనా పన్ను సంస్కరణల్లో దీర్ఘకాల స్థిరత్వం ఉండడమే ముఖ్యం. జీఎస్‌టీ అమలును మేం ఆహ్వానిస్తున్నాం. మోటార్ వాహనాలపై ఎప్పటికప్పుడు మార్పులు చేస్తే పరిశ్రమపై ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపుతుంది.

- విక్రమ్ పావా
బీఎమ్‌డబ్ల్యూ గ్రూప్ ఇండియా ప్రెసిడెంట్

దోశ పిండిపై జీఎస్‌టీ తగ్గింపు

- రెండు డజన్లకుపైగా వస్తువులపైనా
- జీఎస్‌టీ మండలి నిర్ణయం

దిల్లీ

రోజువారీ ఉపయోగించే పలు ఆహారోత్పత్తులపై పన్ను రేట్లను తగ్గించాలని జీఎస్‌టీ మండలి యోచిస్తోంది. ఇడ్లీ/దోశ పిండి, వంట గదిలో ఉపయోగించే గ్యాస్ లైటర్ తదితర రెండు డజన్లకు పైగా వస్తువులపై పన్నురేటు తగ్గించాలని అనుకుంటోందని అధికార వర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఆయా వర్గాల నుంచి ఎదురైన వ్యతిరేకతలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ నిర్ణయం తీసుకోవాలని భావిస్తున్నారు.

బ్రాండెడ్ కాని ఆహార వస్తువులను జీఎస్‌టీ నుంచి మినహాయించారు. బ్రాండెడ్, ప్యాకేజ్డ్ ఆహార వస్తువులపై 5% పన్ను వర్తిస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలోనే చాలా వరకు వ్యాపారాలు తమ బ్రాండ్ల రిజిస్ట్రేషన్‌ను రద్దు చేసుకోవడం ద్వారా పన్ను పడకుండా చూసుకుంటున్నారు. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏదైనా రిజిస్టర్ బ్రాండ్‌పై జీఎస్‌టీ విధించడానికి, నిర్ణాయక తేదీని 2017 మే 15గా గుర్తించాలని ఫిట్‌మెంట్ కమిటీ జీఎస్‌టీ మండలికి సిఫారసు చేసింది. హైదరాబాద్‌లో సెప్టెంబరు 9న జరిగే సమావేశంలో జీఎస్‌టీ మండలి దీనిపై నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. ఆగస్టు 5న జరిగిన సమావేశంలో కొన్ని వస్తువులపై పన్ను రేట్లు తగ్గించారని, మరికొన్నిటిపై సెప్టెంబరు 9న నిర్ణయం తీసుకోనున్నట్లు తెలుస్తోంది.

జౌళికి ప్రోత్సాహం: జౌళి జాబ్‌వర్క్స్(నేత, కట్టింగ్, నిట్టింగ్, ఎంబ్రాయిడరీ)పై జీఎస్‌టీ 18 శాతం ఉండగా.. దానిని 5 శాతానికి సవరిస్తూ జీఎస్‌టీ మండలి నిర్ణయం తీసుకుంది. దీనిపై భారత జౌళి పరిశ్రమ సమాఖ్య(సీఐటీఐ) హర్షం వ్యక్తం చేసింది. దుస్తులు, శాలువాలు, కార్పెట్లపై చేసే అన్ని జాబ్‌వర్క్స్‌పై ఇది వర్తిస్తుంది.

ఇవి ఇలా మారొచ్చు

	ప్రస్తుతం జీఎస్‌టీ	సవరణ
ఎండు చింతపండు	12	5
కస్టర్డ్ పౌడర్	28	18
అగర్‌బత్తి, ఆతరహా ఉత్పత్తులు	12	5
ప్లాస్టిక్ రెయిన్‌కోట్, రబ్బర్ బాండ్లు, కంప్యూటర్ మానిటర్లు, కిచెన్ గ్యాస్ లైటర్లు	28	18
మట్టి బొమ్మలు	28	5
చీపుర్లు, బ్రష్‌లు	5	0
జపమాల	18	5
ఆయిల్ కేకులు, హోమ సామగ్రి	0	5

మెరిసిన టాటా స్టీల్

- నికర లాభం రూ.921 కోట్లు
- ఆదాయంలో 19 శాతం వృద్ధి

దిల్లీ

ఉక్కు దిగ్గజం టాటా స్టీల్ ఆర్థిక ఫలితాల్లో రాణించింది. జూన్‌తో ముగిసిన మూడు నెలల కాలంలో ఏకీకృత ప్రాతిపదికన రూ.921.09 కోట్ల నికర లాభాన్ని నమోదు చేసింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదే త్రైమాసికంలో కంపెనీ రూ.3,183.07 కోట్ల నికర నష్టాలను చవిచూడాల్సి వచ్చింది. కార్యకలాపాల ఆదాయం అధికం కావడం వల్లే లాభాలు పెరిగాయని కంపెనీ తెలిపింది. మొత్తం ఏకీకృత కార్యకలాపాల ఆదాయం 19 శాతం వృద్ధితో రూ.30,973.3 కోట్లకు చేరింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదే మూడు నెలల కాలంలో ఆదాయం రూ.25,970.7 కోట్లుగా ఉందని బీఎస్ఈకిచ్చిన సమాచారంలో టాటా స్టీల్ వెల్లడించింది.

పెరిగిన వ్యయాలు: మొత్తం వ్యయాలు రూ.25,003.7 కోట్ల నుంచి రూ.28,844 కోట్లకు చేరుకున్నాయి. 'మా అమ్మకాలు 28 శాతం పెరిగాయి. కళింగనగర్ తయారీ కేంద్రం దన్నుగా నిలవడం ఇందుకు దోహదపడింది. మార్కెట్ వాటా సైతం వృద్ధి చెందింది' అని టాటా స్టీల్ భారత్, దక్షిణాసియా మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ టీవీ నరేంద్రన్ తెలిపారు. బ్రాండెడ్ ఉత్పత్తులు, రిటైల్, సొల్యూషన్ల విభాగం 19 శాతం వృద్ధి సాధించిందని, మొత్తం ఆదాయంలో ఇది 48 శాతం తోడ్పడిందని అన్నారు. 'గత ఆర్థిక సంవత్సరం నాలుగో త్రైమాసికంతో చూస్తే.. పాత నిల్వలు బాగా పేరుకుపోయాయి. జీఎస్‌టీ అమల్లోకి రావడంతో అమ్మకాల పరిమాణం గణనీయంగా తగ్గింది. దేశీయంగా బలమైన డిమాండ్, అంతర్జాతీయ ధరలు మెరుగ్గా ఉండటంతో. . ధరలు స్వల్పంగా పుంజుకున్నాయి' అని నరేంద్రన్ పేర్కొన్నారు.

జీఎస్‌టీ ప్రభావమూ..: జూన్ 30 నాటికి కంపెనీ స్థూల రుణం రూ.87,812 కోట్లుగా నమోదైంది. అంతక్రితం త్రైమాసికంతో పోలిస్తే ఇది 4,798 కోట్లు అధికం. విదేశీ మారక ప్రభావం, జీఎస్‌టీ అమలుతో దేశీయంగా నిల్వలు పేరుకుపోవడం, ఐరోపాలో సీజన్‌పరమైన మార్పులు ఇందుకు కారణమయ్యాయని కంపెనీ వెల్లడించింది. అయితే నికర రుణ భారం స్వల్పంగా తగ్గి రూ.71,703 కోట్లకు చేరింది. ఉక్కు డెలివరీ 28 శాతం వృద్ధితో 2.75 మిలియన్ టన్నులకు పెరిగింది. జీఎస్‌టీ అమలుతో సరకు తక్కువగా తీసుకోవడం, కొన్ని ప్లాంట్ల మూసివేత వంటి వాటి వల్ల అంతక్రితం త్రైమాసికంతో పోలిస్తే ఇది 14 శాతం తగ్గింది. లిక్విడ్ స్టీల్ ఉత్పత్తి 7 శాతం పెరిగి 2.79 మిలియన్ టన్నులకు చేరింది.

భారత ఉక్కు విపణి భవిష్యత్ సానుకూలంగా ఉండొచ్చని నరేంద్రన్ అంచనా వేశారు. కొత్త ఉక్కు విధానం కింద ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టులకు దేశీయంగా తయారుచేసిన ఉక్కు వినియోగించడం, మౌలిక, అందుబాటు గృహాలపై ప్రభుత్వ పెట్టుబడులు ఇందుకు కలిసొచ్చే అవకాశం ఉందని అన్నారు. వడ్డీ రేట్లు తగ్గడం ద్వారా వినియోగం పెరగొచ్చని, మంచి వర్షపాతం, రైతు రుణాల మాఫీ వంటి వాటితో గ్రామీణ గిరాకీ పెరగొచ్చని నరేంద్రన్ వెల్లడించారు. సమీక్షిస్తున్న త్రైమాసికంలో టాటా మోటార్స్‌లో కంపెనీ వాటా రూ.3,778 కోట్లకు విక్రయించామని కంపెనీ ఈడీ కౌశిక్ ఛటర్జీ తెలిపారు.

బీఎస్ఈలో 4.26 శాతం లాభంతో రూ.600 వద్ద ముగిసింది.

చైనా టైర్లపై దిగుమతి నిరోధక సుంకం

- టన్నుకు 277.53-452.33 డాలర్ల సుంకం
- ఆర్థిక శాఖకు డీజీఏడీ సిఫారసు

దిల్లీ: చైనా నుంచి తక్కువ ధరకు దిగుమతి అవుతున్న టైర్ల వల్ల దేశీయ పరిశ్రమ దెబ్బతినకుండా చూసేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు ప్రారంభించింది. చైనా నుంచి దిగుమతి చేసుకునే వాహన టైర్లపై టన్నుకు సుమారుగా రూ.17,700- 29,000 (277.53-452.33 డాలర్ల) మేర దిగుమతి నిరోధక సుంకాన్ని విధించాలని డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ యాంటీ డంపింగ్ అండ్ అలైడ్ డ్యూటీస్ (డీజీఏడీ) ఆర్థిక శాఖకు సిఫారసు చేసింది. ఇతర దేశాల నుంచి తక్కువ ధరకు తెస్తున్న దిగుమతుల వల్ల, దేశీయ కంపెనీల్లో నిల్వలు పేరుకుపోయినట్లు తమ పరిశీలనలో తేలిందని డీజీఏడీ పేర్కొంది. అందువల్లే దేశీయ టైర్ల ధరలకు సమానంగా దిగుమతుల ధర ఉండేలా చూడాలని ఆటోమోటివ్ టైర్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ అసోసియేషన్ (ఏటీఎమ్ఏ) తమను కోరిందని తెలిపింది. 2012-13లో 4,146 టన్నుల టైర్లు చైనా నుంచి దిగుమతి కాగా, 2014-15లో ఇవి 52,092 టన్నులకు చేరాయని డీజీఏడీ నివేదికలో పేర్కొంది. ఇప్పటికే ఉక్కు, వస్త్రాలు, రసాయనాలపైనా దిగుమతి నిరోధక సుంకం వసూలు చేస్తున్న సంగతి విదితమే. పారదర్శక వ్యాపారం జరగడానికే చర్యలు తీసుకుంటున్నామని, దిగుమతులపై ఆంక్షలు విధించడానికో, దేశీయంగా ధరలు పెంచడానికో కాదని డీజీఏడీ వివరించింది.

అయిదేళ్లలో రూ.2.5 లక్షల కోట్ల రుణాల రద్దు: ఆర్థిక శాఖ

దిల్లీ: గత ఐదు ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు (పీఎస్‌బీ) రూ. 2.5 లక్షల కోట్ల రుణాలను సాంకేతికంగా రద్దు (రైట్‌ఆఫ్) చేశాయని ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ వెల్లడించింది. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ) నివేదిక ఆధారంగా ఈ సమాచారాన్ని వెల్లడించింది. 2016-17లో ఎస్‌బీఐ దాని అనుబంధ బ్యాంకులతో పాటు 27 పీఎస్‌బీలు రూ.81,683 కోట్ల రుణాలను సాంకేతికంగా రద్దు చేశాయని, గత ఐదు ఆర్థిక సంవత్సరాలతో పోలిస్తే ఇదే అధికమని ఆర్‌బీఐ తెలిపింది. ఇందులో ఎస్‌బీఐ, దాని అనుబంధ బ్యాంకులు రద్దు చేసిన మొత్తమే రూ.27,574 కోట్లు కావడం గమనార్హం. గత ఆర్థిక సంవత్సరం కంటే ఇది 41 శాతం అధికం. గత అయిదు ఏళ్లలోనూ ఇదే గరిష్ఠం.

ఆర్‌బీఐ గణాంకాల ప్రకారం గత అయిదేళ్లలో సాంకేతిక రుణాల రద్దు ఇలా

సంవత్సరం	మొత్తం (రూ.కోట్లలో)
2012-13	27,231
2013-14	34,409
2014-15	49,018
2015-16	57,586
2016-17	81,683
మొత్తం	రూ. 2,49,927 కోట్లు

బ్యాంకుల వారీగా 2016-17లో సాంకేతిక రుణాల రద్దు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.

బ్యాంకు	మొత్తం (రూ.కోట్లలో)
పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్	9,205
బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	7,346
కెనరా బ్యాంక్	5,545
బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా	4,348
కార్పొరేషన్ బ్యాంక్	3,574
ఇండియన్ ఓవర్‌సీస్ బ్యాంక్	3,066
ఐడీబీఐ బ్యాంక్	2,868

సెన్సెక్స్ ▼ 52
32274

నిఫ్టీ ▼ 09
10057

రూపాయి 63.80 ▼ 22 పైసలు (ఒక అమెరికా డాలరుకు)

బంగారం 28,520 ▼ రూ.లలో 170 (ముంబయిలో 10 గ్రా. 99.9 స్వచ్ఛత)

వెండి 37,060 ▼ రూ.లలో 890 (ముంబయిలో కిలో)

ముడి చమురు 52.06 ▼ (బ్రెంట్ ధర డాలర్లలో)

ప్రధాన ప్రపంచ మార్కెట్లు

సూచీ	ముగింపు	లాభం/నష్టం
డోజోన్స్	22,112	+19
నాస్‌డాక్	6,377	+25
నిక్కీ 225 (జపాన్)	7,525	+13
స్ట్రెయిట్స్ టైమ్స్ (సింగపూర్)	3,321	−06
షాంఘై(చైనా)	3,280	+17
ఎఫ్‌టీఎస్ఈ (బ్రిటన్)	7,532	+20
డాక్స్ (జర్మనీ)	12,257	−41

డోజోన్స్, నాస్‌డాక్ సూచీలు అమెరికా కాలమానం ప్రకారం సోమవారం మధ్యాహ్నం 1.00కు (భారత కాలమానం ప్రకారం రాత్రి 11:30 గంటలకు).

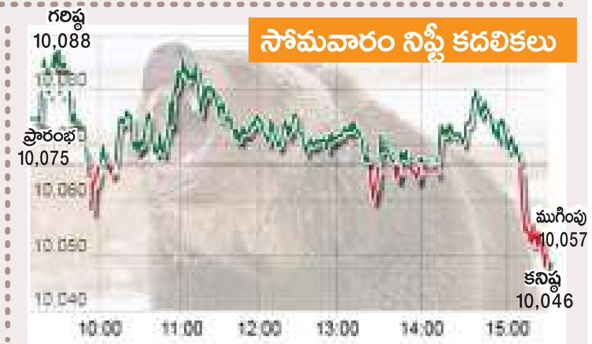
విదేశీ మారకపు రేట్లు

(థామస్ కుక్) (రూ.లలో)

కరెన్సీ	కొనుగోలు	అమ్మకం
అమెరికా డాలరు	57.95	67.20
పౌండ్ స్టెర్లింగ్	75.65	87.73
యూరో	68.37	79.29
జపనీస్ యెన్/100	52.34	60.72
ఆస్ట్రేలియా డాలరు	46.03	53.26
సింగపూర్ డాలరు	42.60	50.46
థాయ్ బాత్/100	174.08	208.20
బహ్రెయిన్ దీనార్	157.02	179.85
కువైట్ దీనార్	174.49	217.28
సౌదీ రియాల్	15.41	18.27
యూఏఈ దిర్హమ్	15.77	18.44
మలేషియా రింగిట్	13.25	16.30

సోమవారం నిఫ్టీ కదలికలు

క్లిష్ట ఔషధాలపై అరబిందో దృష్టి

- పరిశీలనలో 115 ఏఎన్‌డీఏలు
- శాస్త్ర ఆధారిత కంపెనీ దిశగా అడుగులు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో పట్టు, మరింత నాణ్యత, నియంత్రణ సంస్థల ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా మరింత మెరుగైన ఉత్పత్తుల తయారీ ద్వారా మార్కెట్‌లో అగ్రగామిగా నిలవాలని అరబిందో ఫార్మా భావిస్తోంది. ఇప్పటికే విక్రయిస్తున్న ఉత్పత్తులతో పాటు కొత్తవి విడుదల చేయడం ద్వారా మార్కెట్ వాటా పెంచుకోవాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ప్రస్తుతం కంపెనీకి చెందిన 115 అబ్రివియేటెడ్ న్యూ డ్రగ్ అప్లికేషన్లు (ఏఎన్‌డీఏలు) అమెరికా ఎఫ్‌డీఏ సమీక్షలో ఉన్నాయి. ఇంజెక్షన్లు, శ్వాస సంబంధ (ఇన్‌హలేషన్), కంటి సంబంధ (ఆప్తాలమిక్స్) ఔషధాలను అమెరికాలో విడుదల చేసేందుకు 38 ఏఎన్‌డీఏలు పరిశీలనలో ఉన్నట్లు కంపెనీ వెల్లడించింది. భిన్నమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞాన సామర్థ్యాలతో సంక్లిష్ట పరిశోధన, అభివృద్ధి (ఆర్ అండ్ డీ) ఉత్పత్తుల్లోకి ప్రవేశించాలని, తద్వారా విలువ సృష్టించాలని కంపెనీ యోచిస్తోంది. ఐరోపా విపణిలో ఔషధాలు ప్రవేశపెట్టడానికి సొంత దరఖాస్తులు దాఖలు చేయాలని, తద్వారా మార్కెట్ వాటా పెంచుకోవాలని భావిస్తోంది. అభివృద్ధి చెందిన మార్కెట్లలో కంపెనీ విక్రయాలకు అనుగుణంగా యాక్టివ్ ఫార్మా ఇంగ్రేడియెంట్ల (ఏపీఐ) ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోనుంది. అన్ని ప్రధాన మార్కెట్లలో గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో అమ్మకాల వృద్ధిరేటు సంతృప్తికరంగా ఉందని అరబిందో ఫార్మా వైస్ ఛైర్మన్

కె.నిత్యానంద రెడ్డి తెలిపారు. ప్రస్తుతం కంపెనీ ఔషధాలు 150కి పైగా దేశాల్లో విక్రయిస్తున్నట్లు చెప్పారు.

10వ యూనిట్ ప్రారంభం

నాయుడుపేటలో మరో పెద్ద తయారీ సదుపాయం యూనిట్-10ను, బయోసిమిలర్ల తయారీ యూనిట్‌ను ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో అందుబాటులోకి తెచ్చి ఉత్పత్తి ప్రారంభించనుంది. కాంప్లెక్స్ ఉత్పత్తుల్లోకి అడుగుపెట్టే

- ★ 58 కేన్సర్ ఔషధాలు అభివృద్ధి ప్రక్రియలో ఉన్నాయి.
- ★ 8 హార్మోన్ ఉత్పత్తులను కంపెనీ అభివృద్ధి చేస్తోంది.
- ★ చర్మ, శ్వాస, ముక్కు సంబంధ విభాగంలో 31 ఉత్పత్తులు అభివృద్ధి దశలో ఉన్నాయి.
- ★ స్పెషాలిటీ ఇంజెక్షన్ల విభాగంలో 4 ఉత్పత్తులపై కసరత్తు జరుగుతోంది.

వ్యూహంలో భాగంగా బయోసిమిలర్ల రంగంలోకి అరబిందో అడుగు పెట్టిన విషయం తెలిసిందే. వచ్చే దశాబ్ద కాలంలో అనేక బయోలాజిక్స్ మేధో సంపత్తి హక్కుల గడువు తీరిపోతుందని, ఆ అవకాశాన్ని అందిపుచ్చుకోవడానికి మరిన్ని బయోసిమిలర్లను తీసుకురానున్నామని కంపెనీ పేర్కొంది. బయోసిమిలర్ల అభివృద్ధికి కంపెనీ పరిశోధన, అభివృద్ధి కేంద్రాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేసింది. ఇప్పటి వరకూ సాధించింది భవిష్యత్తులో సాధించనున్న అభివృద్ధి, విస్తరణ, కొత్తగా విడుదల చేయనున్న ఔషధాలకు ప్రారంభం మాత్రమేనని నిత్యానంద రెడ్డి పేర్కొన్నారు. 'కొత్త సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలు, మరింత క్లిష్ట ఔషధాలపై (కాంప్లెక్స్ ఉత్పత్తులు) దృష్టిపెడుతున్నాం. ఉత్పత్తి అభివృద్ధి సామర్థ్యాలను పెంచుకోవడం ద్వారా కంపెనీ పోటీతత్వాన్ని మరింత పెంచుతామని' అన్నారు.

35 ఔషధాలను విడుదల చేశాం..

'గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో అమెరికాలో 35 ఉత్పత్తులను విడుదల చేశాం. 61 ఏఎన్‌డీఏలకు అనుమతి పొందాం. 31 ఏఎన్‌డీఏలను దాఖలు చేశామ'ని అరబిందో మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ఎన్.గోవింద రాజన్ తెలిపారు. కొత్తగా ప్రారంభించిన న్యూట్రాస్యూటికల్స్, ఓటీసీ (ఓవర్ ద కౌంటర్) వ్యాపారాల అమ్మకాలు, లాభాలు ఆకర్షణీయంగా పెరగాయన్నారు. కంపెనీ తయారు చేస్తున్న ఫార్ములేషన్లకు అవసరమైన 70 శాతం ముడి ఔషధాలను (ఏపీఐ) సొంతగా సమకూర్చుకుంటున్నట్లు వివరించారు. శాస్త్ర (సైన్స్) ఆధారిత కంపెనీగా మారే ప్రయాణాన్ని కంపెనీ ప్రారంభించిందని గోవింద రాజన్ తెలిపారు.

నాట్కో ఫార్మా డివిడెండు 62.5%

- త్రైమాసిక లాభం రూ.94 కోట్లు
- ఆదాయంలో 30% వృద్ధి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి వాటాదారులకు నాట్కో ఫార్మా మధ్యంతర డివిడెండు ప్రకటించింది. రూ.2 ముఖ విలువ కలిగిన ఒక్కో షేరుపై రూ.1.25 (62.5 శాతం) మధ్యంతర డివిడెండు చెల్లించాలని కంపెనీ బోర్డు సిఫారసు చేసింది. మధ్యంతర డివిడెండు చెల్లించాలని, దీనికి ఆగస్టు 18ని రికార్డు తేదీగా తీసుకోవాలని సోమవారం జరిగిన సమావేశంలో బోర్డు నిర్ణయించినట్లు నాట్కో ఫార్మా వెల్లడించింది. అమెరికా విపణిలో టామిఫ్లూ జనరిక్ ఔషధ విక్రయాలు, హెపటైటిస్ సి ఔషధాల అమ్మకాల అండతో గత ఏడాది ఇదే కాలంతో పోలిస్తే 2017 జూన్‌తో ముగిసిన త్రైమాసికానికి నాట్కో ఫార్మా ఏకీకృత నికర లాభం రూ.93.7 కోట్లకు పెరిగింది. 2016-17 తొలి త్రైమాసిక లాభం రూ.47.5 కోట్లతో పోలిస్తే 97 శాతం వృద్ధి నమోదైంది. అయితే 2016-17 నాలుగో త్రైమాసిక లాభం రూ.177 కోట్లతో పోలిస్తే తగ్గింది. సమీక్ష త్రైమాసికానికి ఏకీకృత ఆదాయం దాదాపు 30 శాతం పెరిగి రూ.345.5 కోట్ల నుంచి రూ.448.7 కోట్లకు చేరిందని నాట్కో ఫార్మా పేర్కొంది. ఇన్‌ఫ్లూయింజా చికిత్సకు వినియోగించే టామిఫ్లూ జనరిక్ గొట్టాలను అమెరికాలో విక్రయించడానికి 2016 డిసెంబరులో పరిమిత కాల ప్రత్యేక హక్కులు (ఎక్స్‌క్లూజివిటీ) పొందింది. దీంతో 2017 మార్చితో ముగిసిన మూడు నెలల్లో టామిఫ్లూ విక్రయాలు, కంపెనీ నికర లాభం ఆకర్షణీయంగా పెరగడానికి దోహదం చేశాయి. గిలీడ్, రోషేతో న్యాయస్థానానికి వెలుపల కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం మేరకు 30 ఎంజీ, 45 ఎంజీ, 75 ఎంజీ టామిఫ్లూ గొట్టాలను అమెరికాలో విడుదల చేయడానికి నాట్కోకు వీలు కలిగింది. 2015కు అమెరికాలో టామిఫ్లూ నోటి ద్వారా తీసుకునే గొట్టాల మార్కెట్ విలువ 40 కోట్ల డాలర్లు ఉన్నట్లు అంచనా. గత రెండు త్రైమాసికాల్లో అమెరికాలో ఓసెల్టామివిర్, టామిఫ్లూ విక్రయాలు నాట్కో ఫార్మా ఆదాయం, లాభం పెరగడానికి దోహదం చేశాయని మార్కెట్ వర్గాలు చెబుతున్నాయి.

బీఎస్ఈలో షేరు ధర 1.22 శాతం పెరిగి రూ.960.80 వద్ద ముగిసింది.

అమరరాజా లాభం రూ.100 కోట్లు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: అమరరాజా బ్యాటరీస్ అమ్మకాలు పెరిగినప్పటికీ.. నికర లాభం క్షీణించింది. 2017 జూన్‌తో ముగిసిన మూడు నెలలకు రూ.1,671.28 కోట్ల స్థూల అమ్మకాలపై రూ.99.85 కోట్ల నికర లాభాన్ని ప్రకటించింది. ఏడాది క్రితం ఇదే కాలంలో అమ్మకాలు రూ.1,456.33 కోట్లు, నికర లాభం రూ.130.65 కోట్ల మేరకు ఉన్నట్లు కంపెనీ తెలిపింది. దీని ప్రకారం అమ్మకాలు 14.76 శాతం పెరగ్గా.. నికర లాభం 23 శాతం క్షీణించింది. బ్యాటరీలలో వినియోగించే ప్రధాన ముడి పదార్థం లెడ్ ధరలు పెరగడం, లాభం తగ్గడానికి ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తోంది. వాహన బ్యాటరీలకు వచ్చేసరికి అన్ని విభాగాల్లో అమ్మకాలు పెరిగాయి. వాహన విక్రయాలు పెరగడం ఇందుకు కారణం. పారిశ్రామిక బ్యాటరీల విభాగంలో విక్రయాలు కొద్దిగా మందగించాయి. 'అధిక లెడ్ ధరలు, పారిశ్రామిక బ్యాటరీల గిరాకీ మందగించడం కొద్దిగా ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి. కంపెనీ అన్ని విభాగాల్లో వ్యయ నియంత్రణ, సామర్థ్యాల పెంపుపై దృష్టి కేంద్రీకరించాలని భావిస్తున్నాం' అని అమరరాజా బ్యాటరీస్ వైస్ ఛైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ జయదేవ్ గల్లా తెలిపారు. ఏడాది కాలంలో లెడ్ ధరలు 20 శాతానికి పైగా పెరగడం కంపెనీ వ్యయాలపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపిందని మార్కెట్ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి.

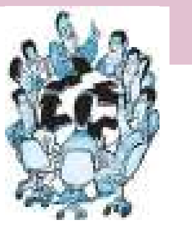
బీఎస్ఈలో షేరు ధర 2.10 శాతం పెరిగి రూ.822.55 వద్ద ముగిసింది.

ఏప్రిల్-జూన్ త్రైమాసిక ఫలితాలు

(కోట్ల రూపాయల్లో)

కంపెనీ	నికర లాభం/(నష్టం) 2017−18	నికర లాభం/(నష్టం) 2016−17	మొత్తం ఆదాయం 2017−18	మొత్తం ఆదాయం 2016−17
ఎవరెడీ ఇండస్ట్రీస్	13.56	22.36	357.66	371.79
వెల్‌స్పన్ ఇండియా (కన్సా)	128.56	208.68	1,552.64	1,611.49
డాక్టర్ లాల్ పాథ్ ల్యాబ్స్(కన్సా)	44.40	40	256.80	229.20
ఫ్యూచర్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్	(45.46)	315.48	1,045.66	1,272.71
వర్ల్‌పూల్ ఆఫ్ ఇండియా	132.72	121.95	1,639.54	1,424.85
జిందాల్ స్టెయిన్‌లెస్	74.38	49.43	2,438.27	1,653.18

నేటి బోర్డు సమావేశాలు

★ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ★ కావేరీ సీడ్ ★ ఎన్‌సీసీ ★ ఆస్ట్రాజెనికా ఫార్మా ★ గ్లాక్సోస్మిత్ క్లైన్ కన్జ్యూమర్ ★ ఫ్యూచర్ రిటైల్ ★ టాటా టెలీసర్వీసెస్ ★ దాంపూర్ షుగర్ మిల్స్ ★ మెక్‌లాయిడ్ రసెల్ ★ జాగరణ్ ప్రకాశన్ ★ ఫస్ట్‌సోర్స్ సొల్యూషన్స్ ★ పీవీపీ వెంచర్స్ ★ జీటీపీఎల్ హాత్‌వే ★ ఆస్ట్రాల్ పాలీ టెక్నిక్ ★ ఉమాంగ్ డెయిరీస్ ★ ప్రిజం సిమెంట్ ★ జిందాల్ స్టీల్ ★ సెంచురీ టెక్స్‌టైల్స్ ★ బలరాంపూర్ ఇండస్ట్రీస్ ★ బిర్లా కేబుల్ ★ టాటా కెమికల్స్ ★ మంగళం సిమెంట్ ★ యూనివర్సల్ కేబుల్స్ ★ సుందరం క్లేటాన్ ★ ముత్తూట్ ఫైనాన్స్ ★ చంబల్ ఫెర్టిలైజర్స్

ఊగిసలాటలో నష్టాలే

సమీక్ష

రోజులో అధిక భాగం ఊగిసలాట మధ్య కదలాడిన సూచీలు. . చివరకు నష్టాలతో ముగిశాయి. చెప్పుకోదగ్గ పరిణామాలు లేకపోవడం, మదుపర్ల లాభాల స్వీకరణ ఇందుకు కారణమయ్యాయి. డాలరుతో పోలిస్తే రూపాయి మారక విలువ తగ్గడం సెంటిమెంటును దెబ్బతీసింది. ఫలితంగా ఐటీ షేర్లకు అమ్మకాల ఒత్తిడి ఎదురైంది. ఇన్ఫోసిస్ 1.75 శాతం నష్టపోగా, టీసీఎస్, విప్రో షేర్లు సైతం బలహీనపడ్డాయి. రక్షాబంధన్ సందర్భంగా బులియన్, లోహ సహా కమొడిటీ మార్కెట్లు పనిచేయలేదు. ఆసియా మార్కెట్లు లాభాల్లో ముగియగా, ఐరోపా షేర్లు మిశ్రమంగా ట్రేడయ్యాయి.

ఆద్యంతం ఊగిసలాటే: సెన్సెక్స్ ఉదయం 32377.80 పాయింట్ల వద్ద మెరుగ్గానే ప్రారంభమైంది. సానుకూల అంతర్జాతీయ సంకేతాలతో ఇంట్రాడేలో 32396.14 పాయింట్ల వద్ద గరిష్ఠ స్థాయికి చేరిన సూచీ.. అనంతరం ఒడుదొడుకులు ఎదుర్కొంది. ఆరంభ లాభాలు పోగొట్టుకుని.. చివరకు 51.74 పాయింట్ల నష్టంతో 32,273.67 దగ్గర స్థిరపడింది. నిఫ్టీ సైతం 9 పాయింట్ల నష్టంతో 10,057.40 వద్ద ముగిసింది. ఇంట్రాడేలో ఈ సూచీ 10,046.35- 10,088.10 పాయింట్ల మధ్య కదలాడింది.

జేపీ అసోసియేట్స్ భళా: జూన్‌తో ముగిసిన త్రైమాసికంలో కంపెనీ లాభాల్లోకి రావడంతో జేపీ అసోసియేట్స్ షేరు దూసుకెళ్లింది. ఇంట్రాడేలో 19.92 శాతం పెరిగి రూ.30.40 వద్ద 52 వారాల గరిష్ఠాన్ని తాకిన షేరు.. చివరకు 14.40% లాభంతో రూ.29 వద్ద స్థిరపడింది. ✦ వర్ల్‌పూల్ షేరు 7.39 శాతం పెరిగినా, చివరకు 2.97 శాతం లాభపడి రూ.1,190.85 దగ్గర ముగిసింది.

సెన్సెక్స్ 30 షేర్లలో 21 డీలాపడ్డాయి. ఎన్‌టీపీసీ 1.64%, డాక్టర్ రెడ్డీస్ 1.51%, ఎం అండ్ ఎం 1.34%, టాటా మోటార్స్ 1.07%, లుపిన్ 0.81%, భారతీ ఎయిర్‌టెల్ 0.77%, టీసీఎస్ 0.72%, హిందుస్థాన్ యునిలీవర్ 0.72%, ఏషియన్ పెయింట్స్ 0.62% చొప్పున నష్టపోయాయి.

నేటి మార్కెట్

కీలక పరిణామాలు కొరవడటం, ఫలితాల సీజన్ చివరకు రావడంతో నేడు సూచీలు స్వల్ప శ్రేణిలో కదలాడొచ్చు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్ల నుంచి మదుపర్లు సంకేతాలు అందిపుచ్చుకోవచ్చని డీలర్లు అభిప్రాయపడుతున్నారు. నేడు నిఫ్టీకి 10100- 10200 పాయింట్ల శ్రేణిలో నిరోధం ఎదురుకావొచ్చు. 9900- 10000 పాయింట్ల మధ్య మద్దతు లభించే అవకాశం ఉంది. నిఫ్టీ 9900 పాయింట్ల దిగువకు చేరి, రెండు మూడు రోజులు అక్కడే కొనసాగితే.. దిద్దుబాటు వచ్చే అవకాశం ఉందని బ్రోకరేజీ సంస్థలు అంచనా వేస్తున్నాయి. మెరుగైన వర్షపాతం కారణంగా ఎఫ్ఎమ్‌సీజీ షేర్లు రాణించొచ్చని ట్రేడర్లు భావిస్తున్నారు. సోమవారం మార్కెట్లు ముగిసిన అనంతరం వెలువడిన టాటా స్టీల్ ఫలితాల ప్రభావం నేడు షేరుపై ఉండొచ్చు.

మార్కెట్ కబుర్లు

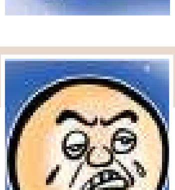
- ✦ **ఐడియా సెల్యులార్, వొడాఫోన్ ఇండియాల** 23 బిలియన్ డాలర్ల విలీన ఒప్పందానికి షరతులతో కూడిన అనుమతులను సెబీ, ఎక్స్ఛేంజీలు ఇచ్చాయి.
- ✦ భారతీ ఇన్‌ఫ్రాటెల్‌లో 3.7 శాతం వాటాను రూ.2500 కోట్లకు విక్రయించాలని **భారతీ ఎయిర్‌టెల్** భావిస్తోంది.
- ✦ అనుమానిత 331 డొల్ల కంపెనీలపై చర్యలు తీసుకోవాలని స్టాక్ మార్కెట్లకు **సెబీ** ఆదేశాలు జారీ చేసింది.
- ✦ **జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా** పబ్లిక్ ఇష్యూ నిమిత్తం సెబీ వద్ద ముసాయిదా పత్రాలను దాఖలు చేసింది. మొత్తం 12.40 కోట్ల షేర్లలో 1.7 కోట్లు తాజా షేర్లు కాగా.. 10.7 కోట్ల షేర్లను ప్రభుత్వం అమ్ముతుంది. ఐపీఓ అనంతరం సంస్థలో ప్రభుత్వం వాటా 14.22 శాతం తగ్గుతుంది.
- ✦ ఇందిరా గాంధీ సెంటర్ ఫర్ అటామిక్ రీసెర్చ్(ఐజీసీఏఆర్) నుంచి రూ.763.57 కోట్ల కాంట్రాక్టును దక్కించుకున్నట్లు **హిందుస్థాన్ కన్‌స్ట్రక్షన్** పేర్కొంది.
- ✦ జూన్ త్రైమాసికానికి ఫలితాలను అనుకున్న సమయానికి ఇవ్వలేకపోతున్నామని.. ఎటువంటి కఠిన చర్యలు తీసుకోవద్దని సెబీకి **హెచ్ఎమ్‌టీ** విజ్ఞప్తి చేసింది.

టాటా స్టీల్

రూ.585 వద్ద ప్రారంభమై రూ.584-601.65 మధ్య కదలాడి, క్రితం ముగింపు రూ.575.85తో పోలిస్తే రూ.24.20(4.20%) లాభంతో రూ.600.05 వద్ద స్థిరపడింది. ఎన్ఎస్ఈలో చేతులు మారిన షేర్లు 1,10,12,730.

భారతీ ఇన్‌ఫ్రాటెల్

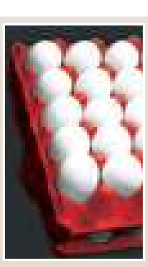
రూ.406.50 వద్ద మొదలై రూ.395.60-408.50 మధ్య చలించి, క్రితం ముగింపు రూ.406.55తో పోలిస్తే రూ.8.70 (2.14%) నష్టంతో రూ.397.85 వద్ద ముగిసింది. ఎన్ఎస్ఈలో చేతులు మారిన షేర్లు 24,53,089.

52 వారాల గరిష్ఠం (రూ.లలో)		52 వారాల కనిష్ఠం (రూ.లలో)	
బజాజ్ ఫిన్‌సర్వ్	5,495.00	బ్లూ డార్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్	4,134.10
బ్రిటానియా ఇండస్ట్రీస్	4,211.85	డాక్టర్ రెడ్డీస్ ల్యాబ్స్	2,200.00
బజాజ్ హోల్డింగ్స్	2,575.00	యూడ్‌ల్యాబ్స్	57.70
అవంతీ ఫీడ్స్	1,845.00	జిందాల్ పాలీ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్	60.65
బీఈఎంఎల్	1,747.90	ఇంటెన్స్ టెక్నాలజీస్	95.95
సెంచురీ టెక్స్‌టైల్	1,238.85	ఈసీఈ ఇండస్ట్రీస్	190.55

ఎఫ్ఐఐలు, డీఐఐల లావాదేవీలు (రూ.కోట్లలో)

తేదీ	విదేశీ మదుపర్లు (ఎఫ్ఐఐలు) కొనుగోళ్లు	అమ్మకాలు	నికరం	దేశీయ మదుపర్లు (డీఐఐలు) కొనుగోళ్లు	అమ్మకాలు	నికరం
07/08	3,790	3,989	−199	2,572	2,264	308
03/08	5,534	5,510	24	3,069	3,458	−389
02/08	4,062	3,588	474	2,671	2,904	−233
01/08	4,516	5,461	−946	4,313	2,923	1,391
31/07	5,485	6,682	−1,197	4,865	3,096	1,768

7వ తేదీకి ఫారంగేటు అమ్మకం ధరలు (నెక్)

కోడిగుడ్లు (100కు రూపాయలలో)

హైదరాబాద్	321	విశాఖపట్నం	335
చిల్లరగా(ఒక గుడ్డు)	3.90	వరంగల్	323
బెంగళూరు	360	చిత్తూరు	365
8న		చెన్నై	372
విజయవాడ/గోదావరి	328	నమక్కల్	365

ఎన్ఎస్ఈ

సోమవారం ముగింపు, క్రితం ముగింపు, ట్రేడింగ్ పరిమాణం (వరుసగా)

నిఫ్టీ 50

ACC 1817.35 (1813.35) 257138
ADANI PORT & 414.25 (406.65) 3863466
AMBUJA CEMEN 279.50 (277.45) 1632831
ASIAN PAINTS 1149.65 (1157.30) 576280
AUROBIND PHA 724.45 (725.30) 1316319
AXIS BANK LT 505.80 (508.10) 5293884
BAJAJ AUTO L 2889.25 (2874.65) 169287
BANK OFBAROD 160.05 (158.95) 4382843
BHARTI AIRTE 417.45 (420.90) 1170962
BHARTI INFRA 397.85 (406.55) 2453089
BOSCH LTD 24353.85 (24560.20) 8954
BPCL 527.70 (517.90) 4681753
CIPLA 566.50 (568.70) 769606
COAL INDIA L 251.50 (249.20) 3336900
DR. REDDYS 2206.95 (2239.55) 736078
EICHER MOTOR 31969.85 (31637.25) 35910
GAIL 381.60 (377.75) 3238309
HCL TECH 886.00 (890.65) 823485
HDFC 1725.40 (1731.35) 2372097
HDFC BANK 1788.55 (1790.25) 479665
HERO MOTOCOR 3952.70 (3956.55) 644961
HINDALCO IND 227.65 (225.25) 4951339
HINDUSTAN UN 1186.30 (1192.10) 868190
ICICI BANK 300.15 (296.25) 11870705
INDIABULLS H 1199.50 (1213.20) 578775
INDIAN OIL 431.20 (418.95) 8854820
INDUSINDBANK 1650.50 (1664.70) 386830
INFOSYS LTD 968.25 (983.75) 3036872
ITC 279.85 (280.75) 8451267
KOTAK MAHIND 997.90 (996.20) 619240
LARSEN & TOU 1179.95 (1175.85) 1035670
LUPIN 985.05 (992.80) 1416550
M&M 1400.75 (1418.05) 1493977
MARUTI SUZIK 7838.65 (7770.30) 327318
NTPC LTD 174.45 (177.35) 3630569
ONGC 165.90 (166.40) 3289743
POWER GRID C 225.95 (224.60) 2598508
RELIANCE IND 1616.35 (1622.15) 2180018
SBI 311.20 (305.25) 11420767
SUN PHARMA 505.55 (506.40) 2279879
TATA CONSULT 2503.45 (2522.80) 942760
TATA MOT DVR 250.35 (255.00) 1556807
TATA MOTORS 430.00 (435.60) 6461815
TATA POWER 80.00 (80.25) 3124773
TATA STEEL L 600.05 (575.85) 11012930
TECH MAHINDR 406.35 (409.00) 1312508
ULTRATECH 4049.95 (4081.35) 159843
VEDANTA LIMI 287.70 (288.85) 5848430
WIPRO 287.75 (289.40) 1470499
YES BANK LTD 1799.85 (1807.95) 1331197
ZEE ENTERTAI 540.65 (541.85) 809866

నిఫ్టీ నెక్స్ట్ 50

ABB 1405.90 (1426.20) 26755
ASHOK LEYLAN 111.20 (109.20) 8251146
BAJAJ FINANC 1798.15 (1723.45) 1504033
BAJAJ FINSER 5433.05 (5308.15) 243057
BEL 181.80 (178.95) 1801442
BHEL 138.90 (137.25) 2710873
BRITANNIA 4107.80 (3917.40) 891341
CADILA HEALT 533.05 (532.90) 455871
COLGATE PALM 1071.85 (1073.50) 119734
CONTAINER 1184.40 (1179.60) 285967
CUMMINS INDI 946.15 (936.60) 210437
DABUR INDIA 319.45 (307.30) 2371502
DIVIS LAB 684.05 (682.15) 427725
DLF LIMITED 191.35 (189.80) 4263872
EMAMI LIMITE 1150.25 (1151.25) 141480
GLAXOSMI CON 5458.00 (5479.85) 3182
GLAXOSMI PHA 2399.80 (2425.10) 6545
GLENMARK PHA 688.75 (689.30) 589918
GODREJ CONSU 967.20 (960.85) 412422
HAVELLS INDI 494.90 (492.55) 882186
HINDUSTAN ZI 285.15 (285.90) 1733736
HPCL 458.10 (432.60) 11129918
ICICI PRU LI 437.40 (438.90) 474686
IDEA CELLULR 93.05 (92.70) 4899324
INTERGLOBE A 1287.65 (1276.00) 332341
JSW STEEL LT 229.05 (228.25) 3218107
LIC HOUS.FIN 687.55 (684.65) 1963882
MARICO LIMIT 334.25 (324.85) 3052279
MCDOWELL 2573.20 (2596.10) 271272
MOTHERSON 339.55 (336.80) 1479574
NHPC LTD 31.00 (30.15) 4128274
NMDC LTD 125.75 (125.20) 1568811
OIL INDIA 287.25 (284.25) 200014
ORACLE FIN S 3595.25 (3603.25) 8578
P&G HYG&HEAL 8099.25 (8195.25) 1126
PETRONET LNG 213.00 (207.55) 5043356
PIDILITE IND 813.55 (808.25) 251391
PIRAMAL ENTE 2963.50 (2940.05) 103363
PNB 152.10 (151.05) 5372108
POWER FIN CO 136.70 (128.45) 9487982
RURAL ELEC C 181.30 (174.15) 7277590
SAIL 62.40 (61.70) 3876935
SHREE CEMENT 18122.85 (18059.75) 8372
SHRIRAM TRAN 988.10 (992.15) 414385
SIEMENS 1359.55 (1364.50) 82168
SUN TV LTD 754.60 (786.30) 1869755
TITAN IND 614.85 (611.20) 2467527
TORRENT PHAR 1290.00 (1276.25) 66371
UNITED BREWE 823.05 (815.70) 135035
UPL LIMITED 877.65 (887.05) 664918

ఇతర ప్రధాన షేర్లు

ABAN OFFSHOR 178.15 (176.95) 543244
ADANI ENTERP 140.10 (138.00) 2242614
ADANI POWER 32.90 (32.90) 5312933
ALL BANK 71.85 (71.45) 1452479
AMARA RAJA 821.25 (805.80) 1235383
ANANT RAJIND 60.80 (59.95) 860838
ANDHRA BANK 55.65 (56.10) 1525843
APOLLO HOSPI 1268.05 (1258.10) 83444
APOLLO TYRES 285.50 (262.25) 18908914
APTECH 215.50 (204.05) 652089
BAJAJ ELECT. 331.95 (325.90) 81490
BAJAJ HIND 16.05 (15.65) 8257228
BAJAJ HOLDIN 2562.30 (2416.65) 66226
BALAJI TELE 164.15 (167.55) 586827
BALLARPUR IN 16.15 (15.75) 933140
BALRAMPUR CH 178.95 (173.70) 3018899
BANK OF MAHA 27.70 (27.80) 88577
BANK OFINDIA 158.05 (158.45) 2783549
BATA INDIA 641.30 (631.35) 1085338
BGR ENERGY S 142.95 (142.85) 53863
BHARAT FORGE 1161.55 (1155.45) 503083
BHUSHAN STEE 72.50 (68.10) 1292389
BIOCON LTD 354.25 (357.00) 1723793
BOMBAY DYE 82.90 (81.50) 1552475
CANARA BANK 352.55 (351.60) 850397
CEAT LIMITED 1814.35 (1740.35) 1597924
CENTRAL BANK 86.70 (87.55) 1081724
CHAMBAL FERT 141.50 (140.55) 806524
CHENNAI PETR 417.85 (403.40) 2886864
CITY UNIBANK 171.10 (168.05) 441096
CORPO BANK 48.70 (48.90) 177926
COX & KINGS 275.65 (274.25) 54977
D B REALTY L 40.85 (40.35) 641849
DELTA CORP L 175.60 (165.45) 4884413
DENA BANK 33.35 (33.40) 388832
DHANALAKBANK 38.05 (37.70) 612694
EDELWEISS CA 229.20 (225.15) 3811506
EDUCOMP SOLU 8.85 (8.90) 93707
EID PARRY 314.50 (320.00) 185620
EIH 131.05 (132.30) 62639
ESSAR SHIPPI 27.05 (27.20) 36901
ESTER INDUST 36.25 (36.65) 23475
EXIDE INDUST 215.70 (215.80) 2256570
FEDERAL BANK 114.50 (114.25) 5649172
FINOLEX CABL 492.65 (482.90) 42595
G E SHIP LTD 385.20 (386.40) 34805
GAMMON INDIA 9.35 (9.15) 613564
GAMMON INFRA 4.95 (4.40) 5170270
GATI LIMITED 119.65 (120.10) 336213
GAYATRI PROJ 167.75 (170.50) 17158
GITANJALIGEM 62.80 (62.80) 169389
GMR INFRASTR 18.55 (17.65) 25559596
GODREJ IND 638.00 (649.95) 298077
GRASIM IND 1125.10 (1126.30) 697990
GUJ ALK&CHEM 399.70 (399.75) 44852
HCL INFOSYS 47.10 (47.20) 482080
HEXA TECH 253.55 (252.10) 583922
HIMACHAL FUT 18.20 (16.90) 9707409
HINDU MOTORS 8.25 (8.05) 383492
HOUSING DEV 69.25 (75.75) 36548682
IDBI 57.15 (57.00) 1115660
IDFC 58.55 (57.55) 3173240
IFCI 26.00 (26.15) 1634733
IL&FS TRANS 88.95 (88.70) 173011
IND SWIFTLAB 36.10 (36.15) 5831
INDBULLS REL 266.15 (247.60) 23748707
INDIA CEM 200.05 (198.50) 4338600
INDIAN BANK 304.80 (304.20) 722067
INDO RAMA SY 30.85 (30.55) 22728
INDRAPRASTHA 1196.40 (1180.25) 404513
IND-SWIFTLTD 9.10 (9.25) 12887
INGERSOLL-R 830.80 (844.80) 7886
IOB 24.65 (24.55) 536042
IPCA LAB 464.00 (461.90) 16630
IRB INFRA DE 225.00 (221.20) 1752474
J&K BANK 81.20 (80.80) 153012
JAI CORP 82.30 (81.50) 358048
JAIN IRRIGAT 101.35 (102.10) 3651041
JAYPEE INFRA 21.85 (20.85) 4874716
JAYSHREE TEA 102.30 (101.15) 86869
JET AIRWAYS 633.90 (609.40) 2693245
JINDAL SAW 96.20 (93.40) 1219084
JINDAL STEEL 143.55 (138.35) 14571995
JK LAKSHMI C 446.10 (449.55) 96454
JK PAPER LIM 95.45 (90.60) 1307406
JM FINANCIAL 123.95 (123.10) 469359
JP ASSOCIATS 28.95 (25.35) 155900716
JSW ENERGY L 69.00 (68.25) 5240877
JUBILANT FOO 1264.55 (1279.30) 352060
JUBILANT ORG 699.85 (698.10) 188295
JYOTHY LABS 384.55 (384.40) 75539

ఘనం (+)

నిఫ్టీ	7న	మార్పు %
TATA STEEL	600.05	4.20
INDIAN OIL CORP	431.20	2.92
SBI	311.20	1.95
BPCL	527.70	1.89
ADANI PORT	414.25	1.87
ICICI BANK	300.15	1.32
HINDALCO	227.65	1.07

గ్రహణం (-)

నిఫ్టీ	7న	మార్పు %
BHARTI INFRATEL	397.85	-2.14
TATA MOTORS DVR	250.35	-1.82
NTPC	174.45	-1.64
INFOSYS	968.25	-1.58
DR. REDDYS LAB	2206.95	-1.46
TATA MOTORS	430.00	-1.29
M & M	1400.75	-1.22

KARNATA BANK 154.90 (148.70) 2207205
KEC INTL LTD 298.85 (298.80) 1595387
KOLTE PATIL 160.10 (159.40) 66471
KPIT CUMMINS 123.30 (124.10) 692760
L&TFIN.HOLD 176.40 (174.00) 3878232
LAK VIL BANK 176.75 (177.20) 549659
M & M FINANC 424.35 (423.55) 1569741
MANAPPURAM G 106.30 (102.80) 8098109
MMTC LIMITED 58.10 (58.65) 350689
MOSER-BEAR 5.10 (5.25) 260331
MPHASIS LTD 599.20 (597.70) 37114
MRPL 132.20 (129.85) 2665024
MTNL 19.45 (19.50) 614607
NCC LIMITED 90.15 (86.95) 6925876
NETWORK18 FI 54.80 (54.10) 363435
NEULAND LAB 1381.65 (1422.25) 6529
NIIT LTD 91.25 (91.60) 401632
NIIT TECHNOL 499.60 (502.80) 278026
OMAXE LTD 204.30 (203.95) 572120
ONMOBILE GLO 63.55 (62.35) 317415
ORIENT PAPER 97.60 (94.70) 185981
ORIENTALBANK 139.85 (138.95) 1277690
PARSVNATH DE 23.80 (23.00) 536468
PATEL ENGG 81.35 (78.45) 303129
PFIZER 1798.35 (1800.75) 5490
POLARIS SOFT 240.25 (233.50) 137189
POWERTRADING 123.35 (117.70) 3806190
PRAJ IND 75.45 (74.80) 194255
PRISM CEMENT 118.25 (118.15) 55869
PROVOGUE (IN 4.30 (4.15) 230612
PUNJ LLOYD 21.45 (21.35) 1234994
PUNJAB & SIN 52.45 (52.45) 49279
PURAVANKARA 77.15 (77.75) 332502
PVP VENTURES 5.05 (5.00) 301396
PVR LIMITED 1430.45 (1400.20) 290183
RADICO KHAIT 151.45 (145.60) 805162
RAJ OIL MILL 1.45 (1.50) 86206
RAJESH EXPOR 739.35 (740.15) 281167
RALLIS INDIA 242.50 (244.75) 73738
RAMCO IND 225.85 (222.55) 94842
RAMCO SYS 386.25 (382.10) 69679
RAMKY INFRA 95.90 (96.50) 131337
RAYMOND 776.95 (769.15) 165175
RELIANCE CAP 781.40 (744.10) 5686320
RELIANCE COM 23.90 (23.30) 10010204
RELIANCE INF 542.20 (530.45) 1504888
RELIANCE POW 42.85 (42.45) 1636304
ROLTA INDIA 56.50 (56.40) 266662
SAGAR CEMENT 819.90 (828.70) 744
SAREGAMA 411.40 (409.95) 140447
SHANTHI GEAR 136.90 (134.65) 25767
SHIPPNG CORP 88.75 (89.10) 2840605
SHREE RENUKA 19.30 (18.85) 9348959
SINTEX IND 36.10 (33.60) 25027265
SOBHA DEVELO 384.20 (386.35) 276467
SOUTHINDBANK 29.25 (29.25) 4055767
STERLITE TEC 238.00 (219.85) 2662689
SUJANA METAL 2.00 (1.85) 271837
SUN PHARMA 382.65 (356.45) 991576
SUND FASTNER 390.30 (400.50) 156499
SUZLON ENERG 17.30 (17.65) 44847538
SYND. BANK 71.65 (69.55) 8480248
TATA CHEM 607.00 (606.35) 352116
TATA COFFEE 127.80 (127.15) 189260
TATA COMMUN 651.30 (641.35) 389012
TATA GLOBAL 170.45 (166.45) 2548868
TATA METALIK 665.30 (640.45) 363255
TATA TELESER 7.55 (7.45) 2004125
THE INDIAN H 129.05 (128.00) 224778
TORRENT POWE 201.60 (187.25) 5062608
TRIVENI ENGG 106.75 (97.80) 8855485
TTK PRESTIGE 6296.65 (6389.10) 2192
TV TODAY NET 237.50 (239.55) 55107
TV18 BROADCA 38.65 (38.20) 2401601
TVS MOTOR 602.90 (599.30) 598149
UCO BANK 32.55 (32.45) 198263
UNION BANK 146.35 (145.10) 2344223
UNITECH 8.80 (8.25) 65259055
UNITED BANK 19.15 (19.05) 202597
USHA MARTIN 22.35 (21.85) 1114514
VADILAL INDU 914.50 (921.95) 15690
VENKYS 2187.50 (2150.95) 217604
V-GUARD IND 185.15 (181.65) 706102
VIJAYA BANK 67.35 (67.70) 597883
VIP 199.60 (194.30) 371358
VOLTAS 536.85 (541.70) 784124
ZEE LEARN LI 43.95 (43.85) 120945
ZUARI GLOBAL 131.65 (134.10) 6801
ZYDUS WELLNE 892.15 (885.20) 5623

ALPHAGEO 839.55 (878.80) 14064
AMAR RAJA BA 822.55 (805.65) 86778
ANDHRA BANK 55.70 (56.05) 132049
ANDHRA CEMEN 9.97 (9.84) 49169
ANDHRA PAPER 307.80 (310.45) 2986
ANDHRA PETRO 26.75 (26.95) 60934
ANDHRA SUGAR 352.70 (337.05) 13014
ASTRA MICROW 131 (132.45) 23155
AUROBINDO PH 724.15 (725.20) 167925
AVANTEL SOFT 238.30 (224.10) 7379
AVANTI FEEDS 1803.20 (1782) 23934
BALAJI AMIN 323.95 (320.75) 33306
BARTRONICS 15.05 (15.05) 15905
BHAGIRA CHEM 177.60 (171.10) 14386
BN RATHI SEC 33.65 (36) 11918
BRILLIANT SE 7.72 (7.36) 46533
CAMBRIDGE TE 71.35 (72.80) 2677
CIL SECURI 40.95 (41.25) 6892
CONT COFFEE 281.85 (279.05) 1723
COROMAN FERT 443.65 (446.65) 132432
CYIENT LIMIT 524.55 (525.75) 4592
DIVI'S LAB 683.20 (681.60) 55549
DR REDDY 2210.30 (2244.10) 50996
GATI CORPN 119.95 (120.20) 77187
GMR INFRASTR 18.55 (17.65) 2478497
GOLDST INFRA 87.35 (79.45) 59922
GOLDSTONE EN 10.91 (9.92) 17882
GRANULES (I) 132.30 (131.60) 35378
GVK POWER 13.48 (12.35) 9549638
HBL NIFE POW 47.60 (47) 22707

బీఎస్ఈలో రాష్ట్ర కంపెనీలు

HERITAGE FOO 1296.45 (1260.20) 1508
HYD INDUS 1111.70 (1104.75) 6443
IDL INDUSTRS 518.85 (517.80) 2752
ILFS ENGINEE 44.65 (44.55) 13386
INNAREDY COM 2.99 (2.91) 9076
IVRCL INFRAS 6.31 (6.32) 586109
KAKATIYA CEM 384.55 (370.95) 9980
KAVERI SEED 695.25 (697.90) 24286
KCP LTD 103.10 (101.70) 14128
LANCO INDUS 369.35 (369.90) 5167
LANCO INFRAT 1.15 (1.20) 6116098
LAURUS LABS 577.85 (581.45) 9098
MADHUCON PRO 32.05 (31.80) 16190
MIC ELECTRON 8.15 (7.95) 63075
MOLD-TEK.TEC 50.90 (50.55) 4733
MOLDTK PLA 283.70 (278.90) 3876
NAGARJAGRICH 35.50 (37.05) 39261
NATCO PHARMA 960.80 (949.20) 93860
NAVA BH VENT 134 (131.75) 32209
NCC 89.95 (87.10) 329398
NCL IND 213.55 (204.65) 19947
NETTLINX 115.15 (110.35) 11586
NEULAND LAB 1388.80 (1425) 717
NIHAR INFO 16.90 (16.50) 1850
NILE 624.45 (622.05) 2640
OIL COUNTRY 45.50 (46.80) 201
PANYAM CEMEN 63.15 (63.05) 18433
PENNER IND 54.40 (54.80) 33900
PHYTOCHEM I 59.55 (60.70) 1801
PIONEER DIST 227 (220.55) 1313
PITTI LAMIN 53.60 (54.20) 2097
POKARNA 1304.15 (1285) 253
PRISM CEMENT 118.45 (118.45) 10236
PRUDENTL PHA 4.52 (4.57) 94561
RAIN INDUSTR 132.65 (129) 166652
RAJ PACKAGIN 56.75 (57.25) 2266
SAMKRG PIST 291.15 (289) 6562
SAMPRE NUTRI 45 (44.70) 6513
SATVAH. ISPA 43.15 (44) 2087
SPHERE GLOBA 54.05 (52.90) 19008
SREE RAYAL A 29.60 (29.90) 274754
STEEL EXCHAN 85.95 (89.55) 267255
SUJANA METAL 1.94 (1.82) 172101
SUJANA TOWER 4.47 (4.60) 3300
SUJANA UNIVE 1.12 (1.16) 13031
SURYALAKSH.C 107.65 (105.65) 4614
SUVEN PHARMA 167.75 (168.50) 24388
TAJ GVK HOTE 164.05 (164.95) 3425
TANLA 34.80 (35.10) 79325
TERA SOFTWAR 70 (70.05) 2995
VAMSHI RUBB 64.55 (66.15) 6239
VICEROY HOTE 19.75 (18.70) 84454
VIMTA LABS 139.75 (136.30) 3711
VISAKA IND 487.80 (488.30) 5013
VIVIMED LABS 123.10 (123.15) 124798
YBRANT DIGIT 7.01 (6.80) 96502
ZENTECH 57.50 (55.85) 84596

ఈనాడు సినిమా

ఎన్టీఆర్

‘లవ’లో పడేశాడు

ఎన్టీఆర్ కథానాయకుడిగా నటిస్తున్న చిత్రం ‘జై లవకుశ’. రాశీ ఖన్నా కథానాయిక. బాబి దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. కల్యాణ్‌రామ్ నిర్మాత. ఈ చిత్రంలో ఎన్టీఆర్ మూడు పాత్రల్లో కనిపించబోతున్నారు. ‘జై’కి సంబంధించిన ఫస్ట్‌లుక్ ఇది వరకే విడుదలైంది. సోమవారం రాఖీ సందర్భంగా లవకుమార్ ఫస్ట్‌లుక్ ఆవిష్కరించారు. ‘జై’ పాత్ర మాస్ లుక్‌తో అదరగొడితే - ‘లవ’ లుక్ క్లాస్‌గా కనిపిస్తోంది. లవకుమార్ పాత్రని పరిచయం చేస్తూ ఓ టీజర్ సిద్ధం చేశారు. త్వరలోనే ఆ టీజర్ చూపిస్తారు. మరి మూడో పాత్ర కుశాల్ ఎలా ఉండబోతున్నాడో చూడాలి. ‘జై లవకుశ’ చిత్రీకరణ శరవేగంగా సాగుతోంది. ఈ దసరాకి ఈ చిత్రాన్ని ప్రేక్షకుల ముందుకు తీసుకొస్తారు. దేవిశ్రీ ప్రసాద్ సంగీతం అందించారు.

పంచ్ డైలాగ్

అమ్మాయిల్ని ఇంప్రెస్ చేస్తే పడరు... వాళ్లు ఇంప్రెస్ అయితే పడతారు!

చిత్రం: శతమానం భవతి - పంపినవారు: బిక్కునూరి రాజేశ్వర్, పొన్కల్

చిరునామా:
సినిమా డెస్క్,
ఈనాడు కార్యాలయం,
రామోజీ ఫిలింసిటీ,
అనాజ్‌పూర్,
అబ్దుల్లాపూర్‌మెట్ మండలం,
రంగారెడ్డి జిల్లా- 501512
మెయిల్ ఐడీ:
cinema@eenadu.net

కాజల్

మొదటి ఫోన్... అమ్మకే

“ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలో ఒడిదుడుకులు ఉంటాయి. ఒత్తిడికి లోనవ్వడం సహజం. అలాంటి దశలో మనచుట్టూ ‘నా’ అనుకొనేవాళ్లుంటే చాలా స్వాంతన దొరుకుతుంది. నా అదృష్టం కొద్దీ నా జీవితంలో అలాంటి వాళ్లని చాలా మందిని సంపాదించుకొన్నా” అంటోంది కాజల్. ఆమె నటించిన ‘నేనే రాజు నేనే మంత్రి’ త్వరలో విడుదల కాబోతోంది. కాజల్ మాట్లాడుతూ “పరిశ్రమలో బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్ అంటూ ఎవరూ లేరు. కాకపోతే అందరితోనూ నేను స్నేహంగానే ఉంటా. అందరిపై నాకు మంచి అభిప్రాయమే ఉంది. అందరూ నా గురించి బాగానే ఆలోచిస్తారు. నా కుటుంబం నా బలం. నాకెలాంటి ఇబ్బంది వచ్చినా వాళ్లకే చెప్పుకొంటా. ఏదైనా సమస్య వచ్చినప్పుడు తొలి ఫోన్ అమ్మకే చేస్తా. తనతో కాస్త మాట్లాడితే మనసు తేలికైపోతుంది. ‘ఓస్.. ఇది చిన్న సమస్యే కదా. ఎందుకింత భయపడిపోయా’ అనిపిస్తుంది. ఆ తరవాత మళ్లీ మామూలే. ఒత్తిడికి గురైనప్పుడు ఒంటరిగా ఉండడం ఏమంత మంచిది కాదు. అందుకే అలాంటి సమయంలో ఇంటిపట్టునే ఉంటా” అంటోంది.

ఆ జాగ్రత్త తీసుకోకపోవడం వల్లే...

“సాధారణంగా యాక్షన్ సన్నివేశాల్లో నటించేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకొంటుంటా. అయినప్పటికీ ‘ఆచారి అమెరికా యాత్ర’ షూటింగ్‌లో చిన్న ప్రమాదం సంభవించింది. అమ్మానాన్నల్ని, కుటుంబ సభ్యుల్ని చాలా బాధపెట్టా. వాళ్లకి నా క్షమాపణలు” అన్నారు మంచు విష్ణు. ఇటీవల ‘ఆచారి అమెరికా యాత్ర’ షూటింగ్‌లో విష్ణు గాయపడిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ సందర్భంగా సోమవారం ఆయన ఓ వీడియోని ట్విట్టర్‌లో పోస్ట్ చేశారు. “నేను తీసుకోని ఓ చిన్న జాగ్రత్త వల్ల ప్రమాదం జరిగింది. డాక్టర్లు నాలుగు నుంచి ఆరు వారాల పాటు విశ్రాంతి తీసుకోమన్నారు. చిన్న చిన్న గాయాలయ్యాయి. త్వరలోనే కోలుకొని, ఇదివరటి కంటే ఉత్సాహంగా సెట్లో అడుగుపెడతా. ప్రమాదానికి సంబంధించిన వీడియోని త్వరలో విడుదల చేస్తా. అది చూస్తే అసలేం జరిగిందన్నది అర్థమవుతుంద”న్నారు.

మంచు విష్ణు

నిఖిల్ పెళ్లి కుదిరింది

టాలీవుడ్‌కి పెళ్లి కళ రాబోతోంది. నాగచైతన్య - సమంత త్వరలోనే ఓ ఇంటి వాళ్లు కాబోతున్నారు. ఇప్పుడు యువ కథానాయకుడు నిఖిల్ పెళ్లి కూడా కుదిరింది. వరుస విజయాలతో దూసుకుపోతున్నాడు నిఖిల్. జీవితంలోనూ స్థిరపడాలన్న నిర్ణయానికి వచ్చాడు. తన పెళ్లి హైదరాబాద్‌కు చెందిన తేజస్వినితో ఫిక్స్ అయ్యింది. అక్టోబరు 24న వీరిద్దరికీ పెళ్లి చేయాలని కుటుంబ పెద్దలు నిర్ణయించుకొన్నారు. ఈనెల 24న హైదరాబాద్‌లో నిశ్చితార్థం జరగబోతోంది. తేజస్విని ఇంజినీరింగ్ పూర్తి చేసింది. వీళ్లది పెద్దలు కుదిర్చిన వివాహమే. పెళ్లి వేడుక ఎక్కడ జరగబోతోందన్నది త్వరలో తెలుస్తుంది. నిఖిల్ నటించిన ‘కేశవ’ ఇటీవలే విడుదలైంది. ప్రస్తుతం చందూమొండేటి దర్శకత్వంలో ఓ సినిమా చేస్తున్నాడు.

కృష్ణంరాజుకు పురస్కారం

ప్రముఖ నటుడు కృష్ణంరాజు యువకళావాహిని జీవన సాఫల్య పురస్కారం అందుకోబోతున్నారు. ఈనెల 9న హైదరాబాద్‌లో జరిగే ఓ కార్యక్రమంలో ఆయనకు అవార్డు అందించనున్నట్టు సంస్థ అధ్యక్షులు వై. కె. నాగేశ్వరరావు ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఇదే కార్యక్రమంలో సినీ ప్రముఖులు మణిశర్మ, రామజోగయ్య శాస్త్రి, బుర్రా సాయిమాధవ్, సాయిచంద్‌లను ఈ సంస్థ సన్మానించనుంది. తెలంగాణ సినిమాటోగ్రఫీ మంత్రి తలసాని శ్రీనివాసయాదవ్, జస్టిస్ జి. భవాని ప్రసాద్ ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారు.

“తొలి అడుగుల్లోనే నన్ను ప్రేక్షకులు కథానాయకుడిగా స్వీకరించారు. ఆ తర్వాత పరాజయాలు వచ్చాయి. కథల ఎంపికలోనే పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయనే విషయం అర్థమయ్యేది. వాటిని సరిదిద్దుకొన్నాక మళ్లీ విజయాలొచ్చాయి. ఇప్పుడు విజయాల్ని నిలబెట్టుకోవడమే నా ముందున్న లక్ష్యం” అంటున్నాడు నితిన్. ‘అఆ’తో తన స్థాయిని పెంచుకొన్న ఆయన ఈ నెల 11న ‘లై’తో సందడి చేయబోతున్నారు. ఈ సందర్భంగా నితిన్ ‘ఈనాడు సినిమా’తో ప్రత్యేకంగా ముచ్చటించారు. ఆ విషయాలివీ...

పవన్ మాట్లాడతారు... నేను వింటుంటానంతే!

లై అంటే అబద్ధం కదా, మరి మీరు అబద్ధాలు ఎప్పుడు చెబుతుంటారు?

అందరిలాగే అవసరం వచ్చినప్పుడు ఓ అబద్ధం చెబుతుంటా (నవ్వుతూ). చిన్నప్పుడు కళాశాలకి వెళతానని చెప్పి సినిమాకి వెళ్లడం, పరీక్షల మార్కులు వచ్చాయా అని అడిగితే ఇంకా రాలేదని చెప్పడం బాగా అలవాటైన అబద్ధాలు. ఆ రోజులు ఇప్పుడు గుర్తుకొస్తే నవ్వొస్తుంది.

అమ్మాయిలు అబద్ధాలకే పడిపోతారని ప్రచార చిత్రంలో అన్నారు. అనుభవంతో చెబుతున్నట్టున్నారు...

అనుభవం అని కాదు (నవ్వుతూ). నాకు తెలిసింది చెబుతున్నా. కాకపోతే అమ్మాయిల విషయంలో మాత్రం నేనెప్పుడూ అబద్ధాలు చెప్పను. కనీసం ప్రేమ విషయంలోనైనా నిజాయతీగా ఉండాలనేది నా అభిప్రాయం.

‘లై’ సినిమా కూడా అబద్ధాల గురించేనా?

అబద్ధాలతో పాటు, చాలా విషయాలుంటాయి. ప్రతి నాయకుడికీ, కథానాయకుడికీ మధ్య సాగే మైండ్‌గేమ్, డ్రామా మెదడుకి పనిపెట్టేలా ఉంటుంది. అర్జున్ ఈ సినిమాకి చాలా ప్లస్సయ్యారు. అమెరికాలో 70 రోజులు చిత్రీకరణ జరుపుకొన్న సినిమా ఇది.

‘లై’లో మీ పాత్ర ఎలా ఉండబోతోంది?

ఎ.సత్యం అనే ఓ ఆవారా కుర్రాడిగా కనిపిస్తా. వాడుక భాషలో నా పాత్ర పేరు అసత్యం అన్నమాట. అమెరికా వెళ్లి బాగా డబ్బున్న అమ్మాయిని పెళ్లి చేసుకొని, అక్కడే స్థిరపడాలనేది అతని ప్రణాళిక.

‘అఆ’ తర్వాత ‘లై’ కథనే ఎంచుకోవాలని ఎందుకనిపించింది?

నాకైతే ‘అఆ’ తర్వాత ఒక ఆర్నెళ్లపాటు అంతా గందరగోళంగా అనిపించింది. అప్పుడు త్రివిక్రమ్‌గారి దగ్గరికి వెళ్లి, ‘హిట్టిచారు కానీ... ఇప్పుడు ఎలాంటి సినిమా చేయాలో తెల్చుకోలేకపోతున్నా’ అని చెప్పా. “ఇష్క్’ నుంచి సున్నితమైన కథల్లోనే నటిస్తున్నావు కదా... ఈసారి మాత్రం అలాంటి సినిమా చేయొద్దు, అదే ముద్ర పడిపోయే ప్రమాదం ఉంటుంద”ని చెప్పారు. అప్పుడు నాకు స్పష్టత వచ్చింది. ఆ వెంటనే హను రాఘవపూడి ‘లై’ కథ చెప్పాడు. అర్ధగంటపాటు కథ వినగానే సినిమా చేయాలని నిర్ణయించుకొన్నా.

ఈ సినిమా కోసం గుబురు గెడ్డంతో కనిపిస్తున్నారు?

నా సినీ జీవితంలో హలా గెడ్డం పెంచడం ఇదే తొలిసారి. సినిమాలో మూడు రకాలుగా కనిపించాల్సి ఉంటుంది. పొడవాటి గెడ్డంతో మొదట్లో ఇబ్బందిగా అనిపించేది. తెరపై ఆ అవతారం ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తుంది.

సున్నితమైన కథలు, యాక్షన్ కథలు... నటుడిగా ఈ రెండింటి మధ్య ఎలాంటి వ్యత్యాసం చూశారు?

యాక్షన్ కథల్లో నటించడం నాకు కొత్త కాదు. కానీ ఇది మాత్రం నాకు తగిన యాక్షన్ కథ. కొడితే ఆరేడు మంది ఎగిరిపడిపోయేలా కాకుండా, చాలా సహజంగా ఉంటుంది. ఈ సినిమాలోని యాక్షన్ ఘట్టాల కోసం బ్యాంకాక్‌కి వెళ్లి రెండు వారాలు శిక్షణ తీసుకొన్నా. కెచ్చా మాస్టర్ తీర్చిదిద్దిన యాక్షన్ ఘట్టాలతో నా బాడీ లాంగ్వేజ్ కూడా మారిపోయింది.

‘తమ్ముడు’లో రైల్వే కూలీ వేషంలో ఉన్న పవన్

> “పార్టీలకి వెళుతుంటా. అంతే తప్ప ఎప్పుడూ పార్టీలే లోకం అనుకోను. పరాజయాలు ఎదురైనప్పుడే నటులు వ్యసనాలకి బానిసలవుతారనేది నేను నమ్మను. నాకు వరుసగా పరాజయాలు ఎదురవుతున్నప్పుడు ఇంకా కసితో పనిచేసేవాణ్ని. 8 పలకల దేహాన్ని తీర్చిదిద్దుకున్నా, ఫ్లోర్లన్నీ ఊడ్చి ఊడ్చి డ్యాన్సులు చేశా”.

కల్యాణ్‌ని పోలినట్టుగా మీరు ప్రచార చిత్రంలో కనిస్తున్నారు. అభిమానుల్ని అలరించడానికేనా?

పవన్‌కల్యాణ్‌పై నాకున్న ప్రేమని అలా ప్రదర్శిస్తుంటా. నా ప్రతి సినిమాలోనూ ఎక్కడో ఒక చోట పవన్ కల్యాణ్‌ని గుర్తు చేసుకోవల్సిందే. ‘లై’లోని ఓ పాటలో పవన్ కల్యాణ్‌లా కూలీ గెటప్పులో కనిపిస్తా.

పవన్ కల్యాణ్ ‘జానీ’ పరాజయాన్ని చవిచూసిందని మీరు కన్నీళ్లు పెట్టుకొన్నట్టు పాటల వేడుకలో సుకుమార్ చెప్పారు. పవన్‌కల్యాణ్‌ని కలిసినప్పుడు ఇలాంటి విషయాల్ని మీరు చెబుతుంటారా?

పవన్‌కల్యాణ్‌ని కలిసినప్పుడు నేను పెద్దగా మాట్లాడను. ఆయన మాట్లాడుతుంటారు, నేను వింటుంటానంతే. ఎప్పుడైనా కలిసినప్పుడు ‘ఈ లుక్‌లో బాగున్నావు, సినిమా కోసమేనా?’ అని అడుగుతుంటారంతే.

ఒకప్పుడు వరుస పరాజయాలు, ఇప్పుడు విజయాలు. ఈ రెండు అనుభవాలు ఒక నటుడిగా మీపై ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంటాయి?

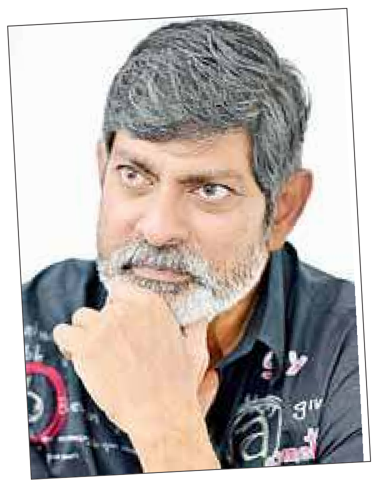
విజయాల్లో ఉన్నప్పుడే ఎక్కువ భయాలుంటాయి. పరాజయాలు ఎదురవుతున్నప్పుడు చేస్తున్న సినిమా ఎలాగోలా గట్టెక్కితే చాలనే ధోరణిలో ఆలోచిస్తుంటాం. అదే విజయం తర్వాతైతే ‘విజయాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి, గత సినిమా స్థాయికి తగ్గకూడదు...’ అంటూ ప్రత్యేకంగా కొన్ని భయాల మధ్య పనిచేయాల్సి ఉంటుంది.

కృష్ణచైతన్య దర్శకత్వంలో తెరకెక్కనున్న సినిమా ఎలా ఉండబోతోంది?

అదొక ప్రేమకథా చిత్రం. అది నా 25వ సినిమా. పవన్‌గారు నిర్మిస్తున్న మొదటి సినిమా. ఒక అభిమానికి అంతకంటే సంతోషమైన విషయం ఏముంటుంది?

“ఎవరో ఒకరు కొత్తదారిలో అడుగులు వేయాలి. అప్పుడే మంచి పాత్రలు చూసే అవకాశం దక్కుతుంది. ఎవరూ చేయట్లేదు కదా, మనమెందుకు చేయాలి? అనుకొంటే రొటీన్ సినిమాలే వస్తాయం”టున్నారు జగపతి బాబు. కథని మలుపుతిప్పే కీలకమైన పాత్రల్లో జగపతిబాబు హవా కొనసాగుతోంది. బోయపాటి శ్రీను దర్శకత్వం వహించిన ‘జయ జానకి నాయక’లోనూ ప్రముఖ పాత్ర పోషించారాయన. ఈనెల 11న ఈ చిత్రం ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తోంది. ఈ సందర్భంగా సోమవారం జగపతిబాబు హైదరాబాద్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడారు.

అవును... బాలీవుడ్‌కి వెళ్తున్నా!

“లెజెండ్‌తో నా కెరీర్‌ని మలుపు తిప్పాడు బోయపాటి శ్రీను. మరోసారి అంత ప్రాధాన్యం ఉన్న పాత్ర ఇచ్చారు. ప్రతి సినిమా లెజెండ్ కాదు. అయితే.. ‘జయ జానకి నాయక’ కూడా గొప్ప సినిమా అవుతుంది. ‘లెజెండ్’లో ఈగో ఉన్న పాత్ర నాది. ఇందులో పరువు కోసం ప్రాణాలిచ్చే వ్యక్తిగా కనిపిస్తా. ప్రతినాయకుడా, కాదా? అనేది సినిమా చూసి తెలుసుకోవాల్సిందే”

- “కొత్త కథానాయకుడా? స్టార్ హీరోనా అని ఆలోచించను. కథానాయకుడి తరవాత నా పాత్రకు ప్రాధాన్యం ఉంటే చాలు. నిడివి ఎంత అనేది కూడా సమస్య కాదు. ఎంత శక్తిమంతంగా నా పాత్ర తీర్చిదిద్దారు అనేదే ముఖ్యం. ఈ సినిమాతో సాయి శ్రీనివాస్ తప్పకుండా స్టార్ అవుతాడు. బోయపాటి శ్రీను ఓ హెడ్ మాస్టారు. ఆయన ప్రతి సన్నివేశాన్నీ చేసి చూపిస్తారు. ప్రతీ పాత్ర కొత్తగా ఉండాలని తపిస్తారు. అందుకే మా పని సులభం అవుతుంది”
- “ప్లానింగ్ అనేది పెద్దగా నమ్మను. ఏం జరగాలో అదే జరుగుతుంది. మన శక్తిమేర పనిచేయాలంతే. నాకు అమితాబ్‌బచ్చన్ ఆదర్శం. క్లిష్టపరిస్థితుల మధ్య ఎదిగారు. ‘నీ గొంతు బాలేదు. హీరోగా పనిచేయవు’ అని ఎగతాళి చేసిన చోటే స్టార్‌గా మారారు. మొదట్లో నన్నూ అలానే అనేవారు. ఇప్పుడు ఆ గొంతే ప్లస్ అయ్యింది”
- “ఓ చోట కుదురుగా ఉండడం నాకు ఇష్టం ఉండదు. 24 గంటలూ ఏదో ఓ పనిచేయాల్సిందే. అందుకే తెలుగు సినిమాలే కాదు, తమిళం, మలయాళ చిత్రాల్లోనూ నటిస్తున్నా. బాలీవుడ్ నుంచి కూడా అవకాశాలు వస్తున్నాయి. త్వరలో ఓ సినిమా చేస్తున్నా. ఆ వివరాలు నేనే ప్రకటిస్తా. అఖిల్ సినిమాలో నటించడానికి ఒప్పుకొన్నా. నా కెరీర్‌లో అదో మర్చిపోలేని పాత్ర అవుతుంది”
- “‘పటేల్ సార్’ నిరాశ పరిచింది. ఆ సినిమాపై చాలా ఆశలు పెట్టుకొన్నా. మావైపు నుంచి కూడా కొన్ని తప్పులు జరిగాయి. టైటిల్ చూసి థ్రిల్లర్, హారర్ అనుకొన్నారు. తీరా చూస్తే అదో కుటుంబ కథా చిత్రం. ప్రేక్షకులు బిరియానీ కోసం వస్తే భోజనం పెట్టాం. అందుకే అంచనాలు తారుమారు అయ్యాయి”

ఉత్కంఠభరితంగా...

మనీష్‌బాబు, తేజస్విని

మనీష్‌బాబు, తేజస్విని నాయకానాయికలుగా నటించిన చిత్రం ‘ప్రతిక్షణం’. నాగేంద్రప్రసాద్ దర్శకుడు. జి. మల్లికార్జునరెడ్డి నిర్మాత. రఘురాం స్వరకర్త. ఈ నెల 18న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా సోమవారం హైదరాబాద్‌లో ముందస్తు విడుదల వేడుక నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథి రాజ్‌కందుకూరి మాట్లాడుతూ “ప్రచార చిత్రాన్ని చూస్తే ‘ప్రతిక్షణం’ ఉత్కంఠతో సాగే చిత్రమని అర్థమవుతోంది. పాటలూ బాగున్నాయ”న్నారు. నిర్మాత మాట్లాడుతూ “నూటికి నూరు పాళ్లు టైటిల్‌కి న్యాయం చేసే హారర్ చిత్రమిది. ప్రేమ, వినోదం మేళవించామ”న్నారు. తుమ్మలపల్లి రామసత్యనారాయణ మాట్లాడుతూ “పాటలు, ప్రచారచిత్రం చూడగానే ఓ పెద్ద సినిమా చూస్తున్నామా అనే భ్రమ కలిగింది. ప్రేక్షకులు కచ్చితంగా ఉత్కంఠకి లోనవుతార”న్నారు. సాయి వెంకట్, అమృతరావు, పద్మిని, రఘురాం, శివ వై. ప్రసాద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నాకూ ఓ మనసుంది

తనిష్క

సుజయ్, తనిష్క, చంద్రకాంత్, రష్మీ ప్రధాన పాత్రలు పోషించిన చిత్రం ‘నాకూ మనసున్నది’. దేవ శంకర్ గౌడ్ నిర్మాత. రాజశేఖర్ దర్శకుడు. ఉదయకిరణ్ సంగీతం అందించిన ఈ చిత్రంలోని గీతాలు హైదరాబాద్‌లో విడుదలయ్యాయి. తొలి సీడీని భానుచందర్ విడుదల చేశారు. “కాన్సెప్ట్ బాగుంది. పాటలూ ఆకట్టుకొన్నాయి. నిర్మాణ విలువలు కనిపిస్తున్నాయి. ఈ చిత్రం విజయవంతమవ్వాల”ని అతిథులు ఆకాంక్షించారు. “విభిన్నమైన ఆలోచనలతో సాగే చిత్రమిది. ఓ దెయ్యం మనిషిని ప్రేమిస్తే ఎలా ఉంటుందో చూపిస్తున్నామ”న్నారు దర్శకుడు. భానుచందర్, కవిత, రామకృష్ణ గౌడ్, సాయివెంకట్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

శంషాబాద్ విమానాశ్రయంలో హైఅలర్ట్

విమానాశ్రయంలో పహారా కాస్తున్న భద్రతాసిబ్బంది

శంషాబాద్ గ్రామీణ, న్యూస్‌టుడే: స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకలను పురస్కరించుకొని ఈనెల 8వ తేదీ అర్ధరాత్రి నుంచి 20వ తేదీ వరకు శంషాబాద్ విమానాశ్రయంలో హైఅలర్ట్ ప్రకటించినట్లు సోమవారం విమానాశ్రయ అధికారులు ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. బ్యూరో ఆఫ్ సివిల్ ఏవియేషన్ అధికారుల ఆదేశాల మేరకు విమానాశ్రయంలో సందర్శకుల పాసులను అర్ధంతరంగా నిలిపివేశారు. సాయుధ బలగాలను భారీ సంఖ్యలో మోహరించారు. విమానాశ్రయం లోపలికి వచ్చే రెండు ప్రధాన ద్వారాల వద్ద వాహనాల తనిఖీలు పెంచారు.

పసుపు మాటున గంజాయి సాగు

అబ్కారీ అధికారుల తనిఖీల్లో వెల్లడి

రామాయంపేట, న్యూస్‌టుడే: ఓ వ్యక్తి తన పొలంలో గంజాయి సాగు చేయడంతోపాటు..ఇంట్లోనే గంజాయి నిల్వ చేసిన వైనం అబ్కారీ శాఖ అధికారుల దాడిలో బహిర్గతమైంది. మెదక్ జిల్లా రామాయంపేట మండలం లక్ష్మాపూర్ గ్రామానికి చెందిన కుంట సిద్దయ్య వద్ద గంజాయి ఉందన్న సమాచారంతో అబ్కారీ శాఖ పోలీసులు సోమవారం తనిఖీలు నిర్వహించారు. ఆయన ఇంట్లో ఉన్న 170 గ్రాముల గంజాయి విత్తనాలు, 450 గ్రాముల గంజాయిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. సిద్దయ్య తన పొలంలో గంజాయి సాగు చేస్తున్నట్టు విచారణలో తేలడంతో అక్కడా తనిఖీలు నిర్వహించారు. పసుపు సాగులో అంతరపంటగా 445 గంజాయి మొక్కలు నాటినట్టు గుర్తించి ధ్వంసం చేశారు. ధ్వంసం చేసిన గంజాయి మొక్కలు, స్వాధీనం చేసుకున్న గంజాయి, విత్తనాల విలువ రూ.2.15 లక్షలు అని సీఐ రాధాకృష్ణ తెలిపారు.

తొలివిడత వైద్య ప్రవేశాల్లో చేరికకు గడువు పొడిగింపు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణలోని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు వైద్య కళాశాలల్లో ఎంబీబీఎస్, బీడీఎస్ కోర్సుల్లో తొలివిడత ప్రవేశాల్లో సీట్లు పొందిన విద్యార్థులకు వెసులుబాటు కల్పిస్తూ కాళోజీ నారాయణరావు ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం నిర్ణయం తీసుకొంది. సీట్లు పొందీ.. ఇప్పటికీ చేరని వారు ఈనెల 9 సాయంత్రం 5 గంటల్లోపు కేటాయించిన కళాశాలల్లో చేరవచ్చని కాళోజీ వర్సిటీ ఉపకులపతి డాక్టర్ కరుణాకరరెడ్డి తెలిపారు. కొందరు విద్యార్థులు ఇప్పటికీ చేరకపోవడంతో పలుపర్యాయాలు వర్సిటీకి ఈ విషయంపై విన్నవించారని.. వారి విజ్ఞప్తి మేరకు గడువు పొడిగించినట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు. అయితే తొలివిడత ప్రవేశాల్లో చేరడానికి ఇదే ఆఖరు అవకాశమని.. ఈ దఫా కేటాయించిన కళాశాలల్లో చేరకపోతే.. రెండో దఫా ప్రవేశాల ప్రక్రియలో దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి అర్హత కోల్పోతారన్నారు. విద్యార్థులు ఈ విషయాన్ని గ్రహించి కళాశాలల్లో చేరాలనుకుంటే నిర్దేశించిన గడువులోగా చేరిపోవాలని ఆయన సూచించారు.

తేలుస్తారా.. తేల్చేస్తారా!?

- నయీం కేసు తేలేది ఎన్నడో!
- పోలీసు కాల్పుల్లో హతమై ఏడాది
- చురుగ్గా సాగని సిట్ దర్యాప్తు
- నమోదైన కేసుల సంఖ్య 227
- 9 కేసుల్లోనే అభియోగపత్రాల దాఖలు

ఈనాడు - హైదరాబాద్

మహబూబ్‌నగర్, మెదక్ జిల్లాల ప్రజలకు కంటి మీద కునుకులేకుండా చేసిన నయీంను పోలీసులు ఎట్టకేలకు కట్టడి చేయగలిగారు. నయీం ఆరాచకాలు తమ దృష్టికి వచ్చినప్పటికీ రకరకాల కారణాల వల్ల అప్పటి ప్రభుత్వాలు చూసీచూడనట్లు వ్యవహరించాయి. కాని తెలంగాణ ప్రభుత్వం మాత్రం మట్టుపెట్టగలిగింది. అతడు చనిపోయిన తర్వాత కాని అతను పాల్పడ్డ అరాచకాలు వెలుగులోకి రాలేదు. నయీం మరణానంతరం నేరాలపై దర్యాప్తు నిర్వహించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందాన్ని (సిట్) ఏర్పాటు చేసింది. అదనపు డీజీ స్థాయి అధికారి దీనికి నేతృత్వం వహిస్తున్నారు.

సాయం చేసిన పోలీసులు సస్పెండ్ అయ్యారు. ఆంతకాగిన అనుచరులు జైలుకెళ్లారు. మరి నయీం నిర్మించిన నేర సామ్రాజ్యం ఇంకా మూలస్తంభాలుగా మారిన ప్రజా ప్రతినిధులు పరిస్థితి ఏమిటి? కరుడుగట్టిన నేరగాడు నయీం పోలీసు కాల్పుల్లో హతమై నేటికి సంవత్సరం పూర్తయినప్పటికీ ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు లేవు. పాత నల్గొండ జిల్లా భువనగిరి కేంద్రంగా నయీం, అతని అనుచరగణం సాగించిన అకృత్యాలు అన్నీఇన్నీ కావు. గత ఏడాది ఆగస్టు 8న షాద్‌నగర్ వద్ద జరిగిన ఎదురుకాల్పుల్లో నయీం హతమయ్యాడు. దాదాపు రెండు దశాబ్దాలుగా నేరసామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించుకొని, నల్గొండతోపాటు హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, ...

- దర్యాప్తులో నయీం తన అనుచరులతో కలిసి 27 హత్యలకు పాల్పడ్డట్టు గుర్తించిన సిట్ మరో 25 హత్యలకు వారే బాధ్యులని అనుమానిస్తోంది.
- ఈ ముఠా ఆరాచకాలపై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఫిర్యాదులు వెల్లువెత్తాయి.
- ఇప్పటి వరకూ 227 కేసులు నమోదు చేయగా 128 మందిని అరెస్టు చేశారు.
- 14 మంది అనుచరులపై పీడీ చట్టం ప్రయోగించారు.
- 895 మంది సాక్షులను విచారించారు.
- ఇప్పటివరకూ 9 కేసులలో మాత్రమే అభియోగపత్రాలు దాఖలు చేశారు.
- మరో 22 కేసులలో దర్యాప్తు పూర్తయిందని, త్వరలో వీటిలోనూ అభియోగపత్రాలు దాఖలు చేస్తామని సిట్ అధికారులు చెబుతున్నారు.

ఈ ప్రశ్నలకు బదులేదీ?

ఈ కేసుల విషయంలో దర్యాప్తు జరుగుతున్న తీరు అనేక అనుమానాలకు తావిస్తోంది. నయీం అనుచరులను అరెస్టు చేశారు. కీలకమైన వారిపై పీడీ చట్టం ప్రయోగించారు. ఈ నేరాలతో రకరకాల స్థాయిల్లో సంబంధాలు కొనసాగించిన పోలీసులలో వారిపై వచ్చిన అభియోగాలను బట్టి చర్యలు తీసుకున్నారు. ఐదుగురు సస్పెండ్ చేయగా 21 మంది అధికారులకు ఛార్జిమెమోలు జారీ చేశారు. అంతవరకూ బాగానే ఉంది. అనేకమంది ప్రజాప్రతినిధులకు నయీంతో సంబంధాలు ఉన్నాయని, వారి మద్దతుతోనే ఈ స్థాయికి ఎదగగలిగాడని పెద్ద ఎత్తున ఆరోపణలు గుప్పుమన్నాయి. అధికార పార్టీకి చెందిన తెరాస నాయకుడు చింతల వెంకటేశ్వర్‌రెడ్డి, శాసనమండలి ఉపసభాపతి నేతి విద్యాసాగర్‌పై కొందరు బాధితులు పోలీసులకు ఫిర్యాదు కూడా చేశారు. ఇంకా అనేకమంది రాజకీయ నాయకులపైనా ఆరోపణలు వినిపించాయి. వీరిలో ఎల్బీనగర్ తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులు ఆర్.కృష్ణయ్యపై వచ్చిన ఆరోపణల నేపథ్యంలో సిట్ అధికారులు ఆయనను విచారించి వాంగ్మూలం నమోదు చేశారు. మిగిలిన నేతలనూ పిలిపించి విచారిస్తారని, వారిపై వచ్చిన అభియోగాలను బట్టి చర్యలు తీసుకుంటారని చెప్పారు. ఇందులో అధికార పార్టీకి చెందిన వారూ ఉన్నారనే ప్రచారం జరిగింది. కాని ఇప్పటి వరకూ ప్రజాప్రతినిధుల విషయంలో ఎలాంటి పురోగతి లేదు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వేరువేరు పోలీస్‌స్టేషన్లలో కేసులు నమోదయ్యాయి. అనేక ప్రాంతాల్లో నయీం సమకూర్చుకున్న ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వీటన్నింటినీ వేర్వేరు న్యాయస్థానాల్లో విచారించడం వల్ల సాంకేతికంగా సమస్యలు తలెత్తే అవకాశం ఉంది. కేసుల సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి వీటిని విచారించేందుకు ప్రత్యేక న్యాయస్థానం ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన వచ్చింది. కాని ఇది ఇప్పటికీ ఆగిపోలేదు. నయీం నుంచి వందల ఎకరాల భూములు, ఇతర ఆస్తులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వీటిపై అనేక న్యాయపరమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. వేరువేరుగా విచారణ కొనసాగితే ఇవన్నీ కొలిక్కి వచ్చేసరికి ఎన్నేళ్లు పడుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. ఎవరి ఆస్తులు వారికి చట్టబద్ధంగా తిరిగి ఇచ్చేస్తామని ప్రభుత్వమే ప్రకటించింది. న్యాయవిచారణ పూర్తయ్యాకనే ఇది సాధ్యమవుతుంది. కేసు దర్యాప్తే కొలిక్కి రానప్పుడు ఆస్తులు అప్పగింత ఎప్పుడవుతుందనేది అనుమానమే.

ఇదీ నయీం నేర సామ్రాజ్యం

నమోదైన కేసులు	: 227
అరెస్టులు	: 118
హత్యలు	: 27
నయీం చేసినట్లుగా అనుమానిస్తున్న హత్యలు	: 25
స్వాధీనం చేసుకున్న భూములు	: 1,015 ఎకరాలు
ఇళ్లస్థలాలు	: 1.67 లక్షల చదరపు గజాలు
ఇళ్లు	: 27
కార్లు	: 21
ద్విచక్రవాహనాలు	: 26
స్వాధీనం చేసుకున్న తుపాకులు	: 21
నగదు	: 2.95 కోట్లు
అధికారిక లెక్కల ప్రకారం స్వాధీనం చేసుకున్న ఆస్తుల విలువ	: రూ.143.94 కోట్లు

వైద్యశాఖలో 4,713 కొత్త పోస్టులు

నియామకాల కోసం కసరత్తు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వైద్యారోగ్యశాఖలో దీర్ఘకాలంగా వేధిస్తున్న మానవ వనరుల సమస్యకు తీర్చడానికి ఇటీవల 4713 కొత్త పోస్టులను తెలంగాణ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. ఇప్పటికే 2118 ఖాళీల భర్తీకి అవసరమైన మార్గదర్శకాలను తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్(టీఎస్‌పీఎస్సీ)కు వైద్యారోగ్యశాఖ పంపించింది. త్వరలోనే ఖాళీల భర్తీకి సంబంధించిన నియామక ప్రకటన వెలువడుతుందని వైద్యవర్గాలు తెలిపాయి. ఈ ప్రక్రియ కొనసాగుతుండగానే కొత్తగా మంజూరు చేసిన పోస్టుల భర్తీ పైనా వైద్యారోగ్యశాఖ దృష్టిసారించింది. వీటికి సంబంధించిన పక్కా మార్గదర్శకాలను రూపొందించడంలో నిమగ్నమైంది. అనంతరం మార్గదర్శకాలను టీఎస్‌పీఎస్సీకి పంపించనున్నట్లు వర్గాలు పేర్కొన్నాయి.

విభాగం కొత్త	పోస్టులు
ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ప్రివెంటివ్ మెడిసిన్	23
కాళోజీ ఆరోగ్య వర్సిటీ	82
వైద్యవిద్య సంచాలకులు	3635
ఎంఎన్‌జే క్యాన్సర్ ఆసుపత్రి	251
ప్రజారోగ్య సంచాలకులు	713
వైద్యవిధాన పరిషత్	9
మొత్తం	4713

నేడు ఐసెట్ చివరి విడత కౌన్సెలింగ్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఐసెట్ చివరి విడత కౌన్సెలింగ్‌లో భాగంగా మంగళవారం ధ్రువపత్రాల పరిశీలన జరగనుంది. అభ్యర్థులు ఈనెల 8, 9 తేదీల్లో వెబ్ ఆప్షన్లు ఇచ్చుకోవచ్చు. ఈనెల 11న సీట్లు కేటాయిస్తారు.

పోలీసులపై కేసులు పెట్టాలి: మందకృష్ణ

నేరెళ్ల బాధితులను పరామర్శిస్తున్న మందకృష్ణ మాదిగ

వేములవాడ, న్యూస్‌టుడే: నేరెళ్ల ఘటనలో సామాన్యులను విచక్షణ రహితంగా చితకబాదిన పోలీసులపై ఎస్సీ, ఎస్టీ వేధింపుల చట్టం కింద కేసులు నమోదు చేసి సస్పెండ్ చేయాలని ఎమ్మార్పీఎస్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు మందకృష్ణ మాదిగ డిమాండ్ చేశారు. సోమవారం వేములవాడలో చికిత్స పొందుతున్న నేరెళ్ల బాధితులను ఆయన పరామర్శించారు. వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి, పోలీసులు కొట్టిన తీరును అడిగి తెలుసుకున్నారు. అనంతరం మందకృష్ణ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ... తెరాస అధికారంలోకి వచ్చాక పోలీసులు అధికమయ్యాయన్నారు. 120 మంది దళితులను హత్య చేశారని, 500 మంది మహిళలపై అత్యాచారాలు చేసినట్లు రాష్ట్ర డీజీపీ సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా చేసిన దరఖాస్తుకు వివరాలు ఇచ్చారని పేర్కొన్నారు. దళితులకు వ్యతిరేకంగా పని చేస్తున్న ప్రభుత్వానికి ఎన్నికల్లో తగిన గుణపాఠం చెబుతామన్నారు. నేరెళ్ల ఘటనలో బాధితులను ఆదుకోవాల్సిన ప్రభుత్వం అహంకారం చూపుతోందని విమర్శించారు. ప్రజలను బెదిరించే పోలీసు అధికారులను వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలని డిమాండు చేశారు.

ఉప్మా మాటున విదేశీ నగదు అక్రమ రవాణా

దిల్లీ: 'ఉప్మా' మాటున రూ.1.29 కోట్ల విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని అక్రమంగా తరలిస్తున్న వ్యవహారం పుణే విమానాశ్రయంలో బయటపడింది. ఓ మహిళ, మరో ప్రయాణికుడు ఈ నగదును దుబాయి తరలిస్తుండగా ఆదివారం అధికారులు పట్టుకున్నారు. వై.నిషాంత్ అనే ప్రయాణికుని లగేజీపై అనుమానం వచ్చి పలుసార్లు తనిఖీ చేశారు. నల్లని పాలిథిన్ బ్యాగులో ఉన్న హాట్‌బాక్సును విప్పి చూసినప్పుడు పైకి ఉప్మా కనిపించింది. అయితే ఆ బాక్సు బాగా బరువుగా ఉండడంతో మళ్లీ తనిఖీ చేయగా లోపల 86,600 అమెరికా డాలర్లు, 15,000 యూరోలు కనిపించాయి. అదే విమానంలో వెళ్లాల్సిన హెచ్.రంగ్లాని బ్యాగులో ఉన్న హాట్‌బాక్సును తనిఖీ చేసినప్పుడు కూడా పైకి ఉప్మా కనిపించింది. లోపల చూస్తే 86,200 అమెరికా డాలర్లు, 15,000 యూరోలు దొరికాయి. ఇద్దరికీ సంబంధం ఉందా అని కస్టమ్స్ అధికారులు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. వారిని అధికారులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు.

మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడు మడవి చుక్క అరెస్టును చూపుతున్న ఎస్సై సత్యనారాయణ

చర్లలో మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడి అరెస్టు

చర్ల, న్యూస్‌టుడే: భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా ఉంజుపల్లి అటవీ ప్రాంతంలో మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడు మడవి చుక్క అలియాస్ దివాకర్‌ను సోమవారం చర్ల పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. ఈ సంఘటనకు సంబంధించిన వివరాలను ఎస్సై సత్యనారాయణ తెలిపారు. మారుమూల ఉంజుపల్లి అటవీ ప్రాంతంలో సీఆర్పీఎఫ్ 141 బెటాలియన్, ప్రత్యేక పోలీసుల ఆధ్వర్యంలో చేపట్టిన 'ఏరియా డామినేషన్'లో భాగంగా అటుగా వస్తున్న మడవి చుక్కను పట్టుకొని విచారించగా అతను మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడిగా తేలిందని తెలిపారు. ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లాలోని పూజారుకాకేడు గ్రామానికి చెందిన చుక్క పలు హత్యకేసుల్లో నిందితుడని ఎస్సై పేర్కొన్నారు. కొమ్మనాపల్లికి చెందిన కణితి సుబ్బయ్య, కణితి రాజులు, కుర్నపల్లికి చెందిన కొమరం పుల్లయ్య, పర్ణశాలకు చెందిన హోంగార్డు నీలం నరేశ్‌లతో పాటు గ్రేహౌండ్స్ సీఐ కరణం వరప్రసాద్‌ను చంపిన ఘటనల్లో చుక్కా పాల్గొన్నట్లు వెల్లడైందని వివరించారు. యంత్రాల దహనం కేసులతో పాటు కూంబింగ్ చేస్తున్న పోలీసులపై కాల్పులు జరిపిన ఘటనల్లోనూ చుక్క పాత్ర ఉందని ఎస్సై తెలిపారు. అతనిని కోర్టులో ప్రవేశపెట్టినట్లు చెప్పారు.

లారీలు సిద్ధం కాకుండానే రిజిస్ట్రేషన్

- అయిదుగురు ఎంవీఐలపై వేటు
- ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన ప్రభుత్వం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించిన అయిదుగురు మోటారు వెహికిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ల(ఎంవీఐ)పై సస్పెన్షన్ వేటు పడింది. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా 36 వాహనాలకు అధికారులు రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియను పూర్తి చేశారనే ఆరోపణలున్నాయి. అందులో 15 వాహనాలు హైదరాబాద్‌లో ఉండగా, 21 వాహనాలు విజయవాడలో ఉన్నాయి. వంట గ్యాస్ సిలిండర్లను రవాణా చేసే కాంట్రాక్టును దక్కించుకునేందుకు గుత్తేదారులు.. రవాణా శాఖ అధికారులు మిలాఖతై వాహనాల బాడీబిల్డింగ్ పనులు పూర్తి కాకున్నా, పూర్తయినట్లు నివేదికల్లో పేర్కొని రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియను పూర్తి చేసినట్లు తెలుస్తోంది. టెండరు దాఖలు చేయాలంటే వాహనం రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్(ఆర్సీ)ను దరఖాస్తుతో జతచేయాలి. గుత్తేదారులు లారీలను కొనుగోలు చేసినప్పటికీ సిలిండర్లను రవాణా చేసేందుకు వీలుగా నిర్మాణాన్ని చేపట్టాల్సి ఉంటుంది. ఇందుకోసం కొన్ని వాహనాల్ని విజయవాడ ఆటోనగర్‌లో, మరికొన్నింటిని హైదరాబాద్‌లో అప్పగించారు. సదరు పనులు జరిగే సమయంలోనే టెండర్లు దాఖలు చేసే గడువు ముగిసే అవకాశం ఉండటంతో అధికారులు, గుత్తేదారులు కుమ్మక్కయినట్లు తెలుస్తోంది. వాహనాల కొనుగోలు సమయంలోనే వాటి బాడీబిల్డింగ్ ఏ తీరుగా నిర్మాణం చేపట్టనున్నారో నమోదు చేస్తారు. ఆ పనులు పూర్తయిన తరవాత నిబంధనల్లో పేర్కొన్నట్లు ఉన్నాయా? లేదా? అన్నది తనిఖీ చేసి, నిర్ధారించుకున్న తర్వాతే అధికారులు రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియను పూర్తి చేసి ఆర్సీని జారీ చేయాలన్నది నిబంధనగా ఉంది. అధికారుల అక్రమాల వ్యవహారం వెలుగులోకి రావటంతో ప్రభుత్వం రంగారెడ్డి జిల్లా రవాణా శాఖ డీటీసీ ప్రవీణ్‌రావును విచారణాధికారిగా నియమించింది. ఆయన అక్రమాలు వాస్తవమేనని నిర్ధారిస్తూ ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇచ్చారు. ఆ నివేదికను పరిశీలించి బాధ్యులైన ఎంవీఐలు.. చంద్రశేఖర్(ఖైరతాబాద్), షకీల్‌అహ్మద్(బండ్లగూడ), ఎం.సురేష్‌రెడ్డి(ఉప్పల్), ప్రవీణ్‌కుమార్‌రెడ్డి(వికారాబాద్), బి.శంకర్(ఖమ్మం)లను సస్పెండ్ చేస్తూ సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. సస్పెండ్ చేసిన మాట వాస్తవమేననీ, వారికింకా ఉత్తర్వులు అందలేదని రవాణాశాఖ సంయుక్త కమిషనర్(విజిలెన్స్) సి.రమేష్ పేర్కొన్నారు.

మత విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టేలా ఫేస్‌బుక్‌లో పోస్టులు

ఆర్‌ఎస్‌ఎస్, భాజపా కార్యకర్తల అరెస్టు

కరీంనగర్ గ్రామీణం, న్యూస్‌టుడే: మతవిద్వేషాలను రెచ్చగొట్టేలా కొన్ని దృశ్యాలను ఫేస్‌బుక్‌లో పోస్టులు పెట్టిన ఆర్‌ఎస్‌ఎస్, భాజపా కార్యకర్తలను కొత్తపల్లి పోలీసులు సోమవారం సాయంత్రం అరెస్టు చేశారు. కరీంనగర్ గ్రామీణ సీఐ శశిధర్‌రెడ్డి తెలిపిన వివరాల మేరకు.. చింతకుంట గ్రామ శివారులోని దిగువ మానేరు జలాశయం మైదానంలో ఓ వ్యక్తి ఆదివారం పశువులను మేపుతున్నాడు. రాంనగర్ ప్రాంతానికి చెందిన ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ కార్యకర్త పండుగ యాదగిరితో పాటు భాజపాకు చెందిన మరో ఏడుగురు యువకులు అక్కడికి చేరుకున్నారు. పశువులను వధించడానికి తీసుకువెళుతున్నాడంటూ వాటిని మేపుతున్న వ్యక్తిని అడ్డగించారు. ఈ దృశ్యాలను ఫేస్‌బుక్‌లో పోస్టు చేశారు. బాధిత వ్యక్తి కొత్తపల్లి పోలీసులకు సమాచారమివ్వగా ఏఎస్సై రాజేశ్వర్ పరిశీలించారు. సమూహంగా ఓ వ్యక్తిని అడ్డుకున్నందుకు, మత విద్వేషాలను రెచ్చగొట్టేలా సామాజిక మాధ్యమంలో పోస్టులు పెట్టినందుకు ఏఎస్సై ఫిర్యాదు మేరకు కొత్తపల్లి ఠాణా ఎస్సై రమేష్ సుమోటోగా 8మంది యువకులపై కేసు నమోదు చేసినట్లు సీఐ పేర్కొన్నారు.

బంగ్లాదేశ్‌కు విత్తనాలను ఎగుమతి చేస్తాం

రాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ కార్యదర్శి పార్థసారథి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణలో పండించిన నాణ్యమైన విత్తనాలను బంగ్లాదేశ్‌కు ఎగుమతి చేస్తామని రాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ కార్యదర్శి పార్థసారథి చెప్పారు. బంగ్లాదేశ్ వ్యవసాయశాఖ ప్రతినిధుల బృందం సోమవారం రాష్ట్ర విత్తన ధ్రువీకరణ సంస్థ(ఎస్‌సీఏ)ను పరిశీలించేందుకు వచ్చింది. పార్థసారథి మాట్లాడుతూ రాష్ట్రవిత్తన పంటల సాగు, నాణ్యమైన విత్తనాల ధ్రువీకరణకు చేపడుతున్న చర్యలను వివరించారు. ఇక్కడి నుంచి వరి, జనుము తదితర పంటల విత్తనాలు ఎగుమతికి సిద్ధంగా ఉన్నాయన్నారు. ఇప్పటికే ఈజిప్ట్, సూడాన్, ఫిలిప్పైన్స్ వంటి దేశాలకు 4వేల క్వింటాళ్ల విత్తనాలు ఎగుమతైనట్లు తెలిపారు. బంగ్లాదేశ్ వ్యవసాయశాఖ ప్రతినిధి ఖాజీ జహంగీర్ మాట్లాడుతూ తమ దేశంలో ముందుగా నోటిఫై చేసిన విత్తనాలను తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వ ధ్రువీకరణ పొందిన తరవాతే రైతులకు విక్రయించాల్సి ఉంటుందన్నారు. బంగ్లాదేశ్‌లో మానవ వనరుల నైపుణ్యాలను పెంచుకునేందుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వ సహకారం అవసరమని పేర్కొన్నారు.

ల్యాంకో పిటిషన్‌ను కొట్టివేసిన హైకోర్టు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తమ బ్యాంకు హామీ (గ్యారంటీ)ని నగదుగా మార్చుకోకుండా పవర్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, ఐడీబీఐ బ్యాంకులను నియంత్రించాలన్న ల్యాంకో ఇన్‌ఫ్రాటెక్ లిమిటెడ్ అభ్యర్థనను ఉమ్మడి హైకోర్టు తిరస్కరించింది. ల్యాంకో ఇన్‌ఫ్రా పవర్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, ఐడీబీఐల నుంచి రూ.2 వేల కోట్ల వరకు రుణం తీసుకుంది. రుణాన్ని సకాలంలో చెల్లించకపోవడంతో రూ.88 కోట్ల బ్యాంకు గ్యారంటీని నగదుగా మార్చుకోవడానికి పవర్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, ఐడీబీఐ బ్యాంకులు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాయి. ఈ ప్రయత్నాలను సవాలు చేస్తూ ల్యాంకో ఇన్‌ఫ్రా హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. దీనిపై జస్టిస్ ఎ.రామలింగేశ్వరరావు విచారణ చేపట్టారు. పవర్ ఫైనాన్స్ కంపెనీ తరపున సీనియర్ న్యాయవాది ఎ.సుదర్శన్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ.. పవర్ ఫైనాన్స్ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అని, బ్యాంకు గ్యారంటీని నగదుగా మార్చుకోవద్దని ల్యాంకో చెప్పజాలదన్నారు. సంస్థ ఇచ్చిన రుణం తిరిగి చెల్లించని పక్షంలో తన సొమ్మును రాబట్టుకోవచ్చని, ఇందులో భాగంగా బ్యాంకు గ్యారంటీని నగదుగా మార్చుకోవచ్చన్నారు.

'ఎ' కేటగిరి కింద 60 శాతం ఇవ్వాల్సిందే

- మైనారిటీ వైద్య విద్యా సంస్థల్లో సీట్ల భర్తీపై హైకోర్టు ఆదేశం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ఎయిడెడ్ మైనారిటీ వైద్య విద్యా సంస్థల్లో సీట్ల భర్తీకి సంబంధించి హైకోర్టు కీలక తీర్పు వెలువరించింది. 2016లో ఇచ్చిన జీవో 130 ప్రకారం- ఏ కేటగిరీ కోటా (కన్వీనర్ కోటా) 60 శాతం, బీ కేటగిరి(25 శాతం యాజమాన్య), సీ కేటగిరి(15 శాతం ప్రవాస భారతీయుల కోటా) కోటాల కింద 40 సీట్లను భర్తీ చేయాలని హైకోర్టు తేల్చిచెప్పింది. కన్వీనర్ కోటా సీట్లను 60 నుంచి 50 శాతానికి కుదించి, బీ కేటగిరి సీట్లను 25 శాతం నుంచి 35 శాతానికి పెంచుతూ గత నెల 5వ తేదీని ప్రభుత్వం జారీచేసిన జీవో అమలును కోర్టు నిలుపుదల చేసింది. మరోవైపు బీ కేటగిరి ఎంబీబీఎస్ సీటు ఫీజును రూ.11.55 లక్షల నుంచి రూ.14 లక్షలకు, సీ కేటగిరి సీట్లకు రూ.23.1 లక్షల నుంచి రూ.28 లక్షలకు పెంచుతూ ప్రభుత్వం జారీచేసిన జీవోనూ నిలుపుదల చేసింది. ఉమ్మడి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వి.రామసుబ్రమణియన్, జస్టిస్ టి.రజనీలతో కూడిన ధర్మాసనం సోమవారం ఈ మేరకు ఆదేశాలు జారీచేసింది.

కన్వీనర్ కోటా సీట్ల శాతాన్ని తగ్గించడం, రుసుము పెంపునకు వెసులుబాటు కల్పిస్తూ ఇచ్చిన జీవోలను సవాలు చేస్తూ బషిరుద్దీన్ సిద్ధిఖితో పాటు పలువురు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. పిటిషనర్ల తరపున న్యాయవాది రచనారెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ.. కన్వీనర్ కోటా సీట్లను తగ్గించి.. యాజమాన్య కోటా సీట్ల శాతాన్ని పెంచడంతో ప్రతిభగల విద్యార్థులపై ఆ ప్రభావం పడుతుందన్నారు. డెక్కన్ మెడికల్ కళాశాల ఎండీ అభ్యర్థన మేరకు యాజమాన్య కోటా సీట్లు, రుసుము పెంచుతూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేసిందన్నారు. నీట్‌లో అర్హత సాధించిన ప్రతిభ ఉన్న పలువురు కన్వీనర్ కోటా కింద సీట్లు పొందలేని పరిస్థితి ఏర్పడిందన్నారు. ఆ వాదనల్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న ధర్మాసనం. . జీవో 130లో పేర్కొన్న విధంగా సీట్ల భర్తీ చేయాలని ఆదేశిస్తూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీచేసింది.

సీపీఎస్ రద్దుకు నేడు, రేపు ధర్నాలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కాంట్రిబ్యూటరీ పింఛన్ పథకాన్ని(సీపీఎస్) రద్దు చేసి పాత విధానాన్ని అమలు చేయాలని కోరుతూ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తహసీల్దార్ కార్యాలయాల వద్ద మంగళ, బుధవారాల్లో ధర్నాలు, ర్యాలీలు నిర్వహించనున్నట్లు ఉపాధ్యాయ సంఘాల పోరాట కమిటీ తెలిపింది. సీపీఎస్‌ను వ్యతిరేకించే అన్ని ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ఆందోళన కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నాలని కమిటీ కోరింది.

ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల తీరుపై కౌంటరు దాఖలుకు గడువు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వైద్యం అందించడంలో నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్న ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల నియంత్రణకు తీసుకుంటున్న చర్యలతోపాటు..ప్రభుత్వ వైద్య రంగంలో సేవలను మెరుగుపరచడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలపై కౌంటరు దాఖలు చేయడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు మరో వారం గడువు మంజూరు చేసింది. వైద్యం అందించడంలో ప్రైవేటు ఆస్పత్రులు చూపిన నిర్లక్ష్యం వల్ల తన సోదరుడు మరణించారని, ఈ తరహా అక్రమాలపై చర్యలు తీసుకునేలా ఆదేశాలు జారీ చేయాలంటూ ఖాజీపేటకు చెందిన కె.సునీతారావు ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలు చేశారు. ఈ పిటిషన్‌పై సోమవారం జస్టిస్ వి.రామసుబ్రమణియన్, జస్టిస్ టి.రజనీలతో కూడిన ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. 2016లో దాఖలైన ఈ పిటిషన్‌లో ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం కౌంటరు దాఖలు చేయకపోవడంపై ధర్మాసనం అసంతృప్తి వ్యక్తంచేసింది. వారంలోగా కౌంటరు దాఖలు చేయాలని ఆదేశించింది. ఈ పిటిషన్‌లో ప్రతివాదులుగా ఉన్న ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో అపోలో కౌంటరు దాఖలు చేయగా కేర్, గ్లోబల్ ఆస్పత్రులు వారం గడువు కోరడంతో ధర్మాసనం అనుమతిస్తూ విచారణను వచ్చే వారానికి వాయిదా వేసింది.

'గూగుల్'లో ఆకాశరామన్న వ్యాసం సంచలనం

జీవ వైవిధ్యమే సాంకేతిక రంగంలో మహిళల వెనకబాటుకు కారణమన్న రచయిత

న్యూయార్క్: సాంకేతిక రంగంలో మహిళలు అత్యున్నత స్థానాల్లో అతి తక్కువగా ఉండటానికి జీవ సంబంధమైన వైవిధ్యమే మూలకారణమంటూ ఓ ఉద్యోగి పేర్కొన్న నేపథ్యంలో 'గూగుల్' ఇప్పుడు చిక్కుల్లో పడింది. 'స్త్రీ, పురుషుల విషయానికి వస్తే...ప్రాధామ్యాల పంపకంలో తేడాలు...సామర్థ్యం విషయంలో వ్యత్యాసాలకు వారి మధ్య ఉన్న జీవ సంబంధమైన వైవిధ్యం ప్రధానకారణమంటూ ఓ మూడువేల పదాల్లో పేరు ఇతర వివరాలేవీ లేకుండా ఓ పురుష సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీరు రాసిన ఆకాశరామన్న అభిప్రాయం ఈ సంక్షోభానికి కారణం. కేవలం అంతర్గతంగా రాసిన ఈ వివరాలు ఎలాగో లీక్ అవడంతో గూగుల్‌లో ఒక్కసారిగా వివాదం తలెత్తినట్లయింది. ఆకాశరామన్న అభిప్రాయం ప్రకారం....కంప్యూటర్ ప్రోగ్రామర్లుగా పురుషులు మెరుగైన పనితీరు కనబరచడానికి వారికున్న సహజసిద్ధమైన వైఖరులే మూలకారణం. అదే స్త్రీ విషయానికి వస్తే... ఎంతసేపటికీ వారి దృష్టికోణమంతా కూడా ఎక్కువగా భావావేశాలు, సృజనాత్మకత వైపే మొగ్గుచూపుతాయి. అది వారి సహజస్వభావం కావడమే ఇందుకు కారణం. అందుకే, వారు కొంగొత్త ఆలోచనల కంటే సామాజిక, సృజనాత్మక ఎక్కువగా రాణిస్తారని ఆ అజ్ఞాత సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీరు అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ ఆకాశరామన్న అభిప్రాయాల పూర్తి పాఠాన్ని 'గిజ్‌మోడో' వెబ్‌సైట్‌లో ప్రచురించారు.

ఆ అభిప్రాయాలు మావికావు

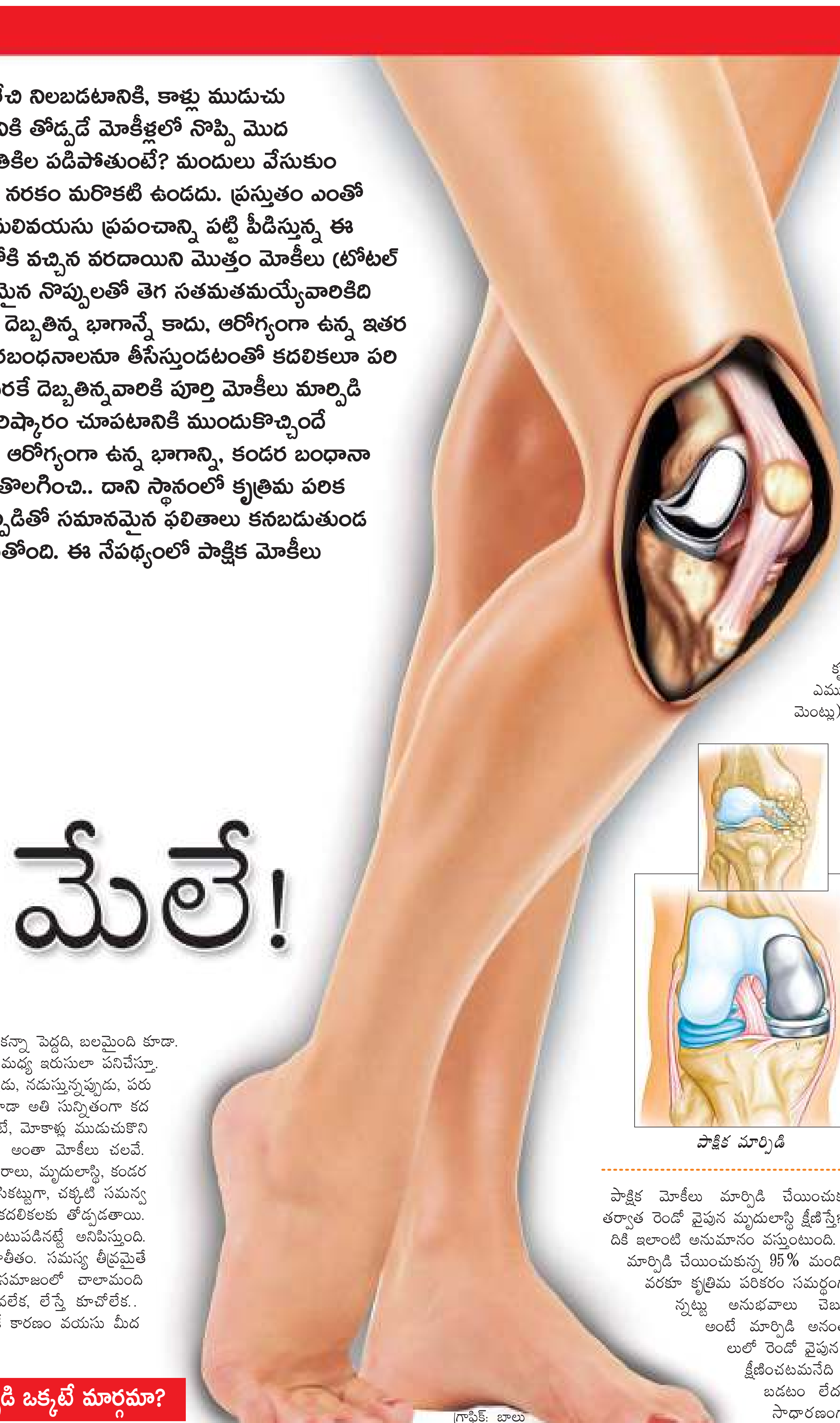
దీనిపై గూగుల్ నూతన ఉపాధ్యక్షురాలు డేనియల్లే బ్రౌన్ స్పందిస్తూ...ఈ ఆకాశరామన్న అభిప్రాయాలు తనవి కానీ...సంస్థకు సంబంధించినవి కానీ కానేకాదని స్పష్టం చేశారు. ఈ అభిప్రాయాలనేవి తాను కానీ... సంస్థకానీ ఆమోదిస్తున్నవి కూడా కాదన్నారు.

పాక్షిక మోకీలు మార్పిడి

సుఖీభవ

ఒంట్లో ఎక్కడ నొప్పి తలెత్తినా ఇబ్బందే. ఇక మనం లేచి నిలబడటానికి, కాళ్లు ముడుచుకొని కూచోవటానికి.. అటూఇటూ తేలికగా తిరగటానికి తోడ్పడే మోకీళ్లలో నొప్పి మొదలైతే? పట్టుమని నాలుగడుగులు కూడా వేయలేక చతికిల పడిపోతుంటే? మందులు వేసుకుంటున్నా ఏమాత్రం నొప్పి తగ్గకపోతుంటే? అంతకన్నా నరకం మరొకటి ఉండదు. ప్రస్తుతం ఎంతో మంది వృద్ధులు ఇలాంటి బాధనే అనుభవిస్తున్నారు. మలివయసు ప్రపంచాన్ని పట్టి పీడిస్తున్న ఈ నొప్పుల నుంచి బయటపడేయటానికి అందుబాటులోకి వచ్చిన వరదాయిని మొత్తం మోకీలు (టోటల్ నీ) మార్పిడి! మోకీళ్లలోని మృదులాస్థి దెబ్బతిని, తీవ్రమైన నొప్పులతో తెగ సతమతమయ్యేవారికిది శాశ్వత పరిష్కారాన్నీ అందిస్తోంది. అయితే ఇందులో దెబ్బతిన్న భాగాన్నే కాదు, ఆరోగ్యంగా ఉన్న ఇతర భాగాన్నీ తొలగిస్తుండటమే పెద్ద చిక్కు. అలాగే కండరబంధనాలనూ తీసేస్తుండటంతో కదలికలూ పరిమితమైపోతున్నాయి. అందువల్ల మృదులాస్థి కొంతవరకే దెబ్బతిన్నవారికి పూర్తి మోకీలు మార్పిడి అవసరమా? అన్న సందేహం తలెత్తుతోంది. దీనికి పరిష్కారం చూపటానికి ముందుకొచ్చిందే పాక్షిక మోకీలు (పార్షియల్ నీ) మార్పిడి. మోకీలులో ఆరోగ్యంగా ఉన్న భాగాన్ని, కండర బంధానాలను ముట్టుకోకుండా.. దెబ్బతిన్న భాగాన్ని మాత్రమే తొలగించి.. దాని స్థానంలో కృత్రిమ పరికరాన్ని అమర్చటం దీని ప్రత్యేకత. పూర్తి మోకీలు మార్పిడితో సమానమైన ఫలితాలు కనబడుతుండటంతో దీనికి ఇటీవలి కాలంలో ప్రాచుర్యమూ పెరుగుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో పాక్షిక మోకీలు మార్పిడిపై సమగ్ర కథనం ఈ వారం మీకోసం.

మార్పిడి కొంతైనా మేలే!

గ్రాఫిక్: బాలు

డా॥ రమేశ్‌చంద్ర కాట్రగడ్డ
ఆర్థోపెడిక్ సర్జన్
జాయ్ హాస్పిటల్
సోమాజిగూడ
హైదరాబాద్

మోకీలు.. మన ఒంట్లో అతి సంక్లిష్టమైన కీలు. అన్ని కీళ్ల కన్నా పెద్దది, బలమైంది కూడా. అటు తుంటి ఎముకకూ ఇటు కింది కాలు ఎముకకూ మధ్య ఇరుసులా పనిచేస్తూ.. తేలికగా కదలటానికి తోడ్పడుతుంటుంది. మనం నిలబడినప్పుడు, నడుస్తున్నప్పుడు, పరుగెత్తుతున్నప్పుడు శరీర బరువును మోస్తూ, ఒత్తిడిని భరిస్తూ కూడా అతి సున్నితంగా కదలటం దీని ప్రత్యేకత. మనం హాయిగా నడవగలుగుతున్నామంటే, మోకాళ్లు ముడుచుకొని కూచుంటున్నామంటే, అలవోకగా పక్కలకు తిరుగుతున్నామంటే అంతా మోకీలు చలవే. చూడటానికి ఒకటేనని అనిపించినా.. ఇది పలు ఎముకలు, కండరాలు, మృదులాస్థి, కండర బంధనాలు, అనుసంధాన కణజాలాల సమాహారం. ఇవన్నీ కలిసికట్టుగా, చక్కటి సమన్వయంతో పనిచేస్తూ మన అవసరాలకు అనుగుణంగా ఎన్నెన్నో కదలికలకు తోడ్పడతాయి. అందుకే మోకీలులో ఏ చిన్న సమస్య తలెత్తినా జీవితం కుంటుపడినట్టే అనిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా కీళ్లవాపులు (ఆర్థ్రయిటిస్) మొదలైతే ఆ బాధ వర్ణనాతీతం. సమస్య తీవ్రమైతే అడుగు తీసి అడుగు వేయటమే గగనమైపోతుంది. మన సమాజంలో చాలామంది వృద్ధులు దీంతో బాధపడుతున్నవారే. తీవ్రమైన నొప్పుల మూలంగా- కూచుంటే లేవలేక, లేస్తే కూచోలేక.. ఎక్కడికీ వెళ్లలేక, నలుగురితో కలవలేక నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దీనంతటికీ కారణం వయసు మీద పడుతున్న కొద్దీ మోకీళ్లు అరిగిపోవటమే.

ఏమిటీ సమస్య?

ఎందుకో తెలియదు గానీ.. గత 20 ఏళ్లుగా మోకీళ్ల అరుగుదల, వాపు సమస్య రోజురోజుకీ పెరుగుతూ వస్తోంది. మనదేశంలో సుమారు 30% మంది దీని బారినపడి నలిగిపోతున్నారని అంచనా. కీళ్లు అరగటం వల్ల తలెత్తే మొదటి ఇబ్బంది నొప్పి. ముఖ్యంగా ఏదైనా పనిచేసినప్పుడు లేదా ఎక్కువసేపు కదలకుండా ఉన్నప్పుడు నొప్పి మరింత వేధిస్తుంటుంది. కీళ్లు బిగుసుకుపోవటం, వాపు, కదలికలు తగ్గటం వంటి లక్షణాలూ ఉండొచ్చు. ఇంతకీ ఇది ఎందుకొస్తుంది? మన మోకీలు ఎముకల చివర్లలో మృదులాస్థి (కార్టిలేజ్) అనే సున్నితమైన ఎముక ఉంటుంది. ఇది ఎముకలు ఒకదానికి మరొటి రుద్దుకోకుండా, అవి మృదువుగా కదలటానికి తోడ్పడుతుంటుంది. అలాగే ఎముకల మధ్య 'మినిస్కస్' అనే దళసరి 'వాషర్' లాంటి పొర కూడా ఉంటుంది. మృదులాస్థి, మినిస్కస్ పొరలు మన శరీర బరువును, కదలికల ఒత్తిడిని ఎప్పటికప్పుడు గ్రహిస్తూ.. కదలికలు సాఫీగా సాగేలా చూస్తాయి. అయితే వయసు మీద పడుతున్నకొద్దీ జుట్టు తెల్లబడటం వంటి మార్పుల మాదిరిగానే మృదులాస్థి క్షీణించటమూ మొదలవుతుంది. క్రమేపీ వాషర్ కూడా దెబ్బతింటుంది. దీంతో మోకీలు కదిలినపుడు ఎముకలు రెండూ ఒకదాంతో మరోటి రుద్దుకొని విపరీతమైన నొప్పికి దారితీస్తుంది. ఇదే ఆర్థ్రయిటిస్‌కు మూలం. ఒకసారి ఈ మృదులాస్థి క్షీణిస్తే తిరిగి సరిచేయటం దాదాపు అసాధ్యం. అందుకే దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం చూపించే మోకీలు మార్పిడికి ప్రాధాన్యం పెరుగుతోంది.

మార్పిడి ఒక్కటే మార్గమా?

మోకీళ్లు బాగా అరిగిపోయి, తీవ్రమైన నొప్పులతో బాధపడేవారికి మోకీలు మార్పిడి ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుందనటంలో సందేహం లేదు. అయితే అందరికీ దీన్ని చేయటం కుదరదు. ఇతరత్రా చికిత్సలేవీ పనిచేయనప్పుడే.. చివరి అవకాశంగానే దీన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. కీళ్ల నొప్పులతో బాధపడేవారికి ముందుగా- మోకీళ్లపై భారం పడేలా చేసే పనులకు (మెట్లు ఎక్కటం వంటివి) దూరంగా ఉండటం.. అధిక బరువును తగ్గించుకోవటం వంటి జీవనశైలి మార్పులను సూచిస్తారు. కొన్ని ప్రత్యేకమైన వ్యాయామాలు కీళ్లు బిగుసుకుపోవటాన్ని తగ్గిస్తాయి, కదలికలను మెరుగుపరుస్తాయి. అందువల్ల ఫిజియోథెరపీ కూడా సిఫారసు చేస్తారు. వేడి కాపు పెట్టటం, సాధారణ నొప్పి మందులు, మలాములతోనూ ఫలితం కనబడొచ్చు. అవసరమైతే మోకీలులోకి ఇంజెక్షన్లు ఇచ్చి కూడా ప్రయత్నిస్తారు. కొందరికి ఎక్స్‌రేలో మోకీలు పెద్దగా క్షీణించినట్టు కనబడకపోయినా నొప్పితో విలవిలలాడుతుంటారు. వీరిలో కొందరికి మూలకణ చికిత్సతోనూ ప్రయోజనం ఉండొచ్చు. ఇలాంటి పద్ధతులతో ఎలాంటి ఫలితం లేకపోతే.. పైగా మోకీలు వంకరవటం, ఎముక పెచ్చులు ఊడటం వంటివీ కనబడుతుంటే.. చివరి ప్రయత్నంగానే మోకీలు మార్పిడికి ప్రయత్నిస్తారు.

పాక్షిక మార్పిడి ఎవరికి?

- మోకీలులో ఒక వైపుననే మృదులాస్థి క్షీణించినవారికి
- రోజువారీ పనులకు నొప్పులు ఇబ్బందికరంగా పరిణమించినవారికి
- మందులు, ఫిజియోథెరపీ వంటి ఇతరత్రా చికిత్సలతో ఉపశమనం కలగనివారికి
- పడుకున్నప్పుడు కూడా నొప్పి మూలంగా మెలకువ వస్తున్నవారికి
- నిలబడినప్పుడు, నడుస్తున్నప్పుడు మోకీళ్లు స్థిరంగా ఉండకుండా కదలిపోతున్నవారికి

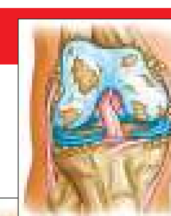
చిన్నవయసు వారికి కూడా..

నిజానికి పాక్షిక మోకీలు మార్పిడి గత 30 ఏళ్లుగా చేస్తున్నదే. కాకపోతే అంతగా చేసేవారు కాదు. ఎందుకంటే మొత్తం మోకీలు మార్పిడితో పోలిస్తే.. ఇది కాస్త సంక్లిష్టమైన ప్రక్రియ. తప్పులు జరిగే అవకాశం ఎక్కువ. అయితే కంప్యూటర్ నావిగేషన్ వంటి అధునాతన పద్ధతులు అందుబాటులోకి వచ్చాక ఇలాంటి తప్పులకు ఆస్కారం బాగా తగ్గిపోయింది. ఎముక ఆకారం, కణజాలం తీరుతెన్నులు కచ్చితంగా తెలుసుకునే వీలుండటం.. వీటి ఆధారంగా ఎముకను అవసరమైన మేరకే కత్తిరించటం.. మిల్లీమీటరు వ్యత్యాసమైనా లేకుండా పరికరాన్ని అమర్చటం సాధ్యమవుతోంది. దీంతో ప్లాస్టిక్ వాషర్ మీద సరి సమానంగా ఒత్తిడి పడటం వల్ల పరికరం ఎక్కువకాలం మన్నటానికీ వీలవుతోంది. ఒకప్పుడు 65 ఏళ్లు పైబడినవారికే పాక్షిక మోకీలు మార్పిడిని సిఫారసు చేసేవారు. ఇప్పుడు చిన్నవయసు వారికీ చేస్తున్నారు. దీనికి వయో పరిమితంటూ ఏమీ లేదు.

మొత్తమా? పాక్షికమా?

మోకీలు మార్పిడి అనగానే ముందుగా మొత్తం మార్పిడే (టోటల్ నీ రిప్లేస్‌మెంట్) గుర్తుకొస్తుంది. ఇందులో కీలు మొత్తాన్ని తొలగించి.. దాని స్థానంలో లోహం లేదా సిరామిక్‌తో చేసిన కృత్రిమ పరికరాన్ని అమరుస్తారు. మోకీలు మొత్తం దెబ్బతిని, తీవ్రమైన నొప్పులతో బాధపడేవారికిది బాగా ఉపయోగపడుతుంది. అయితే మృదులాస్థి క్షీణించటమనేది అందరిలో ఒకేలా ఉండకపోవచ్చు. కొందరిలో కీలులో ఒక భాగంలోనే దెబ్బతినొచ్చు. ఇలాంటివారికి కీలు మొత్తాన్ని తొలగించాల్సిన అవసరం ఏముంది? దెబ్బతిన్న భాగాన్ని తీసేసి, అంతవరకే సరిచేస్తే చాలదా? సరిగ్గా ఇక్కడే పాక్షిక మోకీలు మార్పిడి పరిష్కార మార్గాన్ని చూపిస్తోంది. కీళ్లనొప్పులతో బాధపడేవారిలో 30% మందికి కీలులో మూడింట ఒకవంతు భాగమే దెబ్బతింటుంది. ఇలాంటివారికి పూర్తి మోకీలు మార్పిడి కన్నా పాక్షిక మార్పిడే ఉత్తమమనే అభిప్రాయానికి బలం చేకూరుతోంది.

రెండూ వేర్వేరే..

పూర్తి మార్పిడి

పాక్షిక మోకీలు మార్పిడిని మొత్తం మార్పిడికి ప్రత్యామ్నాయంగా భావిస్తుంటారు గానీ ఇవి రెండూ వేర్వేరు పద్ధతులే. దేని ప్రయోజనం దానిదే. పాక్షిక మార్పిడిలో దెబ్బతిన్న భాగాన్ని మాత్రమే తొలగించి, దాని స్థానంలో కృత్రిమ పరికరాన్ని అమరుస్తారు. మిగతా ఎముక, మృదులాస్థి, కండరబంధనాల (లిగమెంట్లు) వంటివన్నీ అలాగే ఉంచుతారు. మొత్తం మోకీలు మార్పిడి మాదిరిగానే దీంతోనూ మంచి ఫలితం కనబడుతుంది. పైగా అదనపు ప్రయోజనాలూ ఉన్నాయి. మొత్తం మోకీలు మార్పిడి చేయించుకున్నవారు కాలును పూర్తిగా వంచలేరు. అదే పాక్షిక మోకీలు మార్పిడి అనంతరం కాలును పూర్తిగా వంచొచ్చు. కండర బంధనాలు అలాగే ఉండటం వల్ల కదలికలన్నీ మునుపటిలాగే ఉంటాయి. ఎలాంటి పనులైనా చేసుకోవచ్చు. కింద కూచోవాలనుకుంటే కూచోవచ్చు. పెద్ద పెద్ద పనులు చేయాలంటే చేసుకోవచ్చు. ఆటలాడాలనుకుంటే ఆడుకోవచ్చు. వ్యవసాయం చేయాలనుకుంటే చేసుకోవచ్చు. ఎలాంటి పరిమితులూ ఉండవు. సాధారణంగా కృత్రిమ మోకీలు పరికరం 20 ఏళ్ల వరకు మన్నుతుందని అంచనా. ప్రస్తుతం మన జీవనకాలం బాగా పెరిగింది. ఎంతోమంది 80, 90ల్లోనూ మంచి ఆరోగ్యంతో ఉంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో చిన్న వయసులోనే మొత్తం మోకీలును మార్చాల్సి వస్తే మున్ముందు మరోసారి సర్జరీ చేయాల్సిన పరిస్థితి తలెత్తొచ్చు. అప్పుడు తిరిగి సర్జరీ చేయటం చాలా కష్టం. ఫలితాలూ అంత బాగా ఉండకపోవచ్చు. అందువల్ల కొద్దిభాగమే మోకీలు దెబ్బతిన్నవారికి ముందుగా పాక్షిక మార్పిడిని ప్రయత్నించటమే ఉత్తమం. అవసరమైతే వీరికి మున్ముందు మొత్తం మోకీలు మార్పిడి చేయటానికీ అవకాశముంటుంది.

పాక్షిక మార్పిడి

పాక్షిక మోకీలు మార్పిడి చేయించుకున్నాం, ఆ తర్వాత రెండో వైపున మృదులాస్థి క్షీణిస్తే? చాలామందికి ఇలాంటి అనుమానం వస్తుంటుంది. కానీ పాక్షిక మార్పిడి చేయించుకున్న 95% మందిలో 15 ఏళ్ల వరకూ కృత్రిమ పరికరం సమర్థంగా పనిచేస్తున్నట్టు అనుభవాలు చెబుతున్నాయి. అంటే మార్పిడి అనంతరం మోకీలులో రెండో వైపున మృదులాస్థి క్షీణించటమనేది పెద్దగా కనబడటం లేదనే దీనర్థం.

తర్వాత రెండో వైపున క్షీణిస్తే?

సాధారణంగా మన శరీర బరువు చాలావరకు మోకాలికి లోపలి వైపుననే (మీడియల్) పడుతుంటుంది. కాబట్టి అరుగుదల కూడా ఈ భాగంలోనే ఎక్కువ. కీళ్లనొప్పులతో బాధపడేవారిలో 95% మందికి లోపలి వైపుననే మృదులాస్థి క్షీణిస్తుండటం గమనార్హం. పాక్షిక మార్పిడి అనంతరం మన శరీరం బరువు మోకీలుపై సరి సమానంగా పడుతుంది కూడా. కాబట్టి రెండో వైపున క్షీణించే అవకాశమూ తగ్గుతుంది. ఒకవేళ రెండో వైపు భాగం కూడా 15 ఏళ్లలోపు క్షీణించే అవకాశముందని అనిపిస్తే పాక్షిక మోకీలు మార్పిడికి బదులు మొత్తం మార్పిడికే ప్రయత్నిస్తారు.

ఎలా చేస్తారు?

పాక్షిక మోకీలు మార్పిడి నైపుణ్యంతో కూడుకున్న ప్రక్రియ. దెబ్బతిన్న భాగాన్ని కచ్చితంగా గుర్తించటం, అంతవరకే ఎముకను కత్తిరించటం చాలా కీలకం. ముందుగా ఎక్స్‌రే, అవసరమైతే ఎంఆర్ఐ పరీక్షల ద్వారా కీలు ఎంతమేరకు దెబ్బతిన్నదనేది నిర్ధరించి చికిత్సను నిర్ణయిస్తారు. రెండో వైపున కూడా మృదులాస్థి దెబ్బతిన్నట్టు, ఏసీఎల్ కండరబంధనం తెగినట్టు తేలితే పూర్తి మోకీలు మార్పిడికే మొగ్గు చూపుతారు. కంప్యూటర్ నావిగేషన్ పద్ధతి సాయంతో ఎముక స్థితి, అమరిక, కోణం వంటివి నిశితంగా గమనించి.. చర్మం మీద 5-6 సెంటీమీటర్ల కోతతో మోకాలును తెరుస్తారు. దెబ్బతిన్న భాగానికి పైన, కింద ఉండే ఎముకలను కత్తిరించి.. ప్రత్యేకమైన సిమెంటుతో పరికరాన్ని అతికిస్తారు.

సర్జరీ అనంతరం..

పూర్తి మార్పిడితో పోలిస్తే పాక్షిక మార్పిడిలో త్వరగా కోలుకునే అవకాశముంది. రెండో రోజునే కాలు కింద ఆనించి బరువు మోపించేందుకు, నడిపించేందుకు ప్రయత్నిస్తారు. నొప్పులు అంతగా లేకపోతే రెండు, మూడు రోజుల్లోనే ఇంటికి వెళ్లిపోవచ్చు. 10-15 రోజుల వరకు చేతి కర్ర లేదా వాకర్ సాయంతో నడవాల్సి ఉంటుంది. ఆ తర్వాత 3 వారాల లోపు మెట్లు ఎక్కటం వంటి పనులు చేయొచ్చు. రెండు నెలల్లో దాదాపు పూర్తిగా కోలుకునే అవకాశముంది. 2-3 నెలల వరకు కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండాలి. ఆ తర్వాత అన్ని పనులూ చేసుకోవచ్చు. ఇతరత్రా శస్త్రచికిత్సల్లో మాదిరిగానే దీనిలోనూ ఇన్‌ఫెక్షన్ వంటి సమస్యలు ఉండొచ్చు. అంతకుమించి పెద్ద ముప్పులేవీ ఉండవు. అయితే ఎముకలు దృఢంగా లేనివారికి, పరికరం సరిగా కుదురుకోనివారికి ఆ భాగంలో ఎముక విరిగే ప్రమాదముంది. అందువల్ల ఎముకలు బలహీనంగా ఉన్నవారికి దీన్ని చేయటం తగదు. అలాగే ఏసీఎల్ కండరబంధనం తెగిన వారికీ ఇది పనికిరాదు.

బాల ఆరోగ్యానికి జపాన్ పాఠాలు!

పిల్లలు ఆరోగ్యంగా, ఆనందంగా ఉండాలని అందరమూ కోరుకుంటాం. వాళ్లు బాగా తినాలని, మంచిగా ఎదగాలని ఆకాంక్షిస్తాం. కానీ పిల్లల తిండి విషయంలో ప్రతి ఇల్లూ రోజూ రణరంగాన్నే తలపిస్తుంది. తినటానికి మొండికేసే పిల్లలు కొందరైతే, పెట్టింది పూర్తిగా తినకుండా వదిలేసేవారు ఇంకొందరు. అది కావాలని, ఇది కావాలని గొంతెమ్మ కోరికలతో వేధించేవారు మరి కొందరు. దీంతో పిల్లలకు తిండి తినిపించే సరికి చాలామంది తల్లిదండ్రులకు తలప్రాణం తోకకు వచ్చినంత పనవుతుంది. మరోవైపు- సరిగ్గా తినకపోవటం వల్ల తగినన్ని పోషకాలు అందక పిల్లల ఎదుగుదల సైతం కుంటుపడుతోంది. ఒక్క మనదగ్గరే కాదు, చాలాదేశాల్లోనూ ఇలాంటి పరిస్థితి కనబడుతోంది. కానీ జపాన్ పిల్లలు మాత్రం చాలా ఆరోగ్యంగా, ఆనందంగా ఉంటుండటం విశేషం. మిగతా దేశాలతో పోలిస్తే జపాన్ పిల్లల్లో ఊబకాయం కూడా చాలా తక్కువే. దీనికి ప్రధాన కారణం అక్కడి జీవనశైలి, ఆహార పద్ధతులేనని అధ్యయనాలు పేర్కొంటున్నాయి. ఇంతకీ జపాన్ పిల్లల తిండి విషయంలో అక్కడివాళ్లు ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారు? దీనిలోని కిటుకులేంటి?

ఆనందిస్తూ తినటం

పిల్లలు ఇష్టపడుతూ, ఆనందంగా తినేలా చేయటం చాలా జపాన్‌లోని ఇళ్లలో తరచుగా కనబడే దృశ్యం. దీంతో ఆహారం కూడా మరింత రుచిగానూ అనిపిస్తుంది. అలాగే ఆదరాబాదరాగా కాకుండా విశ్రాంతిగా, వీలైనంత వరకు తృప్తిగా తినేలా చూడటం మరో ముఖ్య విషయం. పిల్లలకు ఇష్టమైన చిరుతిళ్లు, మిఠాయిల వంటివి ఇచ్చినా.. వాటిని మితంగా, అప్పుడప్పుడు మాత్రమే ఇస్తుంటారు. దీంతో ఉత్త కేలరీలతో కూడిన పదార్థాలను తగ్గించినట్టూ అవుతోంది.

చిన్న చిన్న పళ్లాలు

ఒకేసారి పెద్దమొత్తంలో ఆహారం పెట్టేస్తే పిల్లలకు మొహం మొత్తుతుంది. అదే వారినే ఎంచుకోమంటే? తక్కువ తక్కువగానే తీసుకున్నా కూడా ఎంచుకున్నది ఇష్టంగా తింటారు. అందుకే జపాన్‌లో పిల్లలకు చిన్న పళ్లాలు చేతికివ్వటం, ఇష్టమైనవి తీసుకునేలా ప్రోత్సహించటం మంచి ప్రభావం చూపుతున్నాయి. ఎంత తీసుకోవాలనేది పిల్లలకే వదిలేస్తే తక్కువగా తీసుకోవటానికే ఇష్టపడతారు. దీంతో సమయానికి ఆకలి వేస్తుంది కూడా. ఆహారమూ వ్యర్థం కాదు.

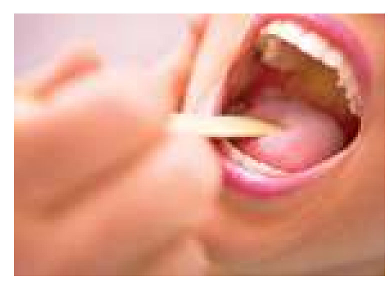
ఆరుబయట ఆటలు

వీడియోగేమ్స్ వంటి వాటి నుంచి పిల్లలను దూరంగా ఉంచటం కష్టమే. కానీ వారికి రోజుకు కనీసం 60 నిమిషాల సేపు శారీరక శ్రమ కూడా అవసరమే. అందువల్ల పిల్లలను వీలైనప్పుడల్లా ఆరుబయట ఆడుకునేలా చూడటం మంచిది. జపాన్ పిల్లలు ఈ విషయంలో మిగతా దేశాల పిల్లల కన్నా చాలా ముందుంటున్నారు. కొందరు పిల్లలు నడిచి స్కూలుకు వెళ్తుంటే.. మరికొందరు సైకిళ్లను ఎంచుకుంటున్నారు. జపాన్ పిల్లల్లో ఊబకాయం తక్కువగా ఉండటానికి ఇదీ ఒక కారణమే.

కుటుంబంతో కలిసి భోజనం

వీలైనప్పుడల్లా కుటుంబసభ్యులంతా కలిసి భోజనం చేయటం మంచి సంప్రదాయం. జపాన్‌లో దీన్ని విధిగా పాటిస్తారు. దీంతో పెద్దవాళ్లను చూసి పిల్లలు చాలా విషయాలు నేర్చుకుంటున్నారు. ఇంట్లో వండిన, ఆరోగ్యకరమైన ఆహారం తీసుకోవటం వల్ల సహజంగానే చిరుతిళ్లు తినాలనే కోరిక కూడా తగ్గుతోంది. అలాగే పండ్లు, కూరగాయలు, పొట్టు తీయని ధాన్యాలు, మంచి కొవ్వులతో కూడిన చేపలు ఎక్కువగా తీసుకోవటం.. చక్కెర, ఉప్పు తగ్గించటం వంటివి చిన్నప్పటి నుంచే అలవడుతోంది.

గొంతులోనూ మొండి గనోరియా!

మన గొంతులో కోట్లాది సంఖ్యలో బ్యాక్టీరియా ఉంటుంది. వీటిల్లో చాలావరకు మనకు ఎలాంటి హానీ కలిగించవు. కానీ ఇప్పుడు గొంతులో గనోరియా కారక బ్యాక్టీరియా తిష్ఠ వేసుకోవటం పెరిగిపోతోందని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. అంతే కాదు, ముఖ రతి ద్వారా ఇది ఒకరి నుంచి మరొకరికి వ్యాపిస్తోందని.. ఇటీవలి కాలంలో చాలాదేశాల్లో గనోరియా వ్యాప్తి పెరగటానికి ఇదే ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తోందని హెచ్చరిస్తున్నారు. గొంతులో గనోరియా బ్యాక్టీరియా తిష్ఠ వేసుకున్నా పైకి ఎలాంటి లక్షణాలూ కనబడవు. నిశ్శబ్దంగా లోలోపల వృద్ధి చెందుతూనే ఉంటుంది. దీన్ని గుర్తించటం, చికిత్స చేయటమూ కష్టమే. పైగా ఇప్పుడిది గొంతులోని ఇతర బ్యాక్టీరియా ద్వారా యాంటీబయోటిక్ మందులను తట్టుకునే శక్తిని సంతరించుకుంటుండటం.. ముఖ రతి ద్వారా ఇతరులకూ సోకుతుండటం మరింత కలవరపరుస్తోంది. గొంతునొప్పి, చెవి ఇన్‌ఫెక్షన్ల వంటి వాటికి యాంటీబయోటిక్ మందులను వేసుకున్నప్పుడు గొంతులోని సహజ బ్యాక్టీరియా కూడా వీటి ప్రభావానికి లోనవుతుంది. కొంతకాలానికి ఇది ఆయా మందులను తట్టుకునే సామర్థ్యాన్ని సంతరించుకుంటుంది. ఇదేమీ ప్రమాదకరమైంది కాదు. కానీ గనోరియా వంటి హానికర బ్యాక్టీరియా వీటికి తోడవ్వటమే సమస్యగా పరిణమిస్తోంది. ఇవి సహజ బ్యాక్టీరియా పక్కనే ఉంటూ.. వాటి డీఎన్ఏను తమలోకి మార్పిడి చేసుకుంటున్నాయి. దీంతో హానికర బ్యాక్టీరియాకు సైతం యాంటీబయోటిక్ మందులను తట్టుకునే సామర్థ్యం అలవడుతోంది. కొత్తగా బయటపడుతున్న గనోరియా కేసుల్లో సుమారు 39% కేసుల్లో ఇలాంటి మొండి బ్యాక్టీరియానే కనబడుతుండటం ఆందోళనకరం. దీన్ని మనం ఆపకపోతే, సరైన చికిత్స చేయకపోతే మున్ముందు మరిన్ని విపరీతాలకు దారితీస్తుందని శాస్త్రవేత్తలు హెచ్చరిస్తున్నారు.

వారాంత యోధులైనా..

రోజూ వ్యాయామం చేయటానికి కొందరికి సమయం దొరకదు. దీంతో చాలామంది వారాంత సెలవుదినాల్లో ఒకేసారి తీవ్రంగా వ్యాయామాలు చేసేస్తుంటారు. ఇలాంటి 'వారాంత యోధులకు' కండరాలు దెబ్బతినే ముప్పు ఎక్కువ. అందుకే రెండు మూడు రోజుల వరకు నొప్పులతో సతమతమవుతుంటారు. అయినప్పటికీ వీరికి వ్యాయామం వల్ల ఒనగూడే ప్రయోజనాలూ బాగానే లభిస్తున్నట్టు తాజా అధ్యయనం ఒకటి పేర్కొంటోంది. ఒకట్రెండు సార్లే అయినా వారానికి కనీసం 75 నిమిషాలు, ఒక మాదిరిగా 150 నిమిషాలు వ్యాయామాలు చేసేవారి ఆయుష్షు పెరుగుతున్నట్టు వెల్లడి కావటం విశేషం. అంతగా వ్యాయామాలు చేయనివారితో పోలిస్తే ఇలాంటి వారాంత యోధులకు ఎలాంటి కారణంతోనైనా మరణించే ముప్పు 30% తగ్గుముఖం పడుతోంది. గుండెజబ్బుతో సంభవించే మరణం ముప్పు 40%, క్యాన్సర్‌తో తలెత్తే మరణం ముప్పు 18% తగ్గుతోంది. రోజూ క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేసేవారికి ఇంతకన్నా మెరుగైన ఫలితాలే కనబడుతున్నప్పటికీ.. వారాంత యోధులతో పోలిస్తే తేడా మరీ అంత ఎక్కువగా ఏమీ ఉండకపోవటం గమనార్హం. కాబట్టి రోజూ వ్యాయామానికి సమయం దొరకటం లేదని బాధపడేవారు కనీసం వారాంతాల్లోనైనా వ్యాయామాలకు ఉపక్రమించటం మంచిదని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. అయితే కఠినమైన వ్యాయామాలు చేసేముందు ఒకసారి డాక్టర్ల సిఫారసు తీసుకొని, శరీరం సహకరించినంతమేరకే వ్యాయామం చేయాలనే విషయం మరవరాదు.

గురుకులాలే కొత్తవి.. కష్టాలు పాతవే!

సంక్షేమ గురుకులాల్లో సౌకర్యాల కొరత

- అద్దె భవనాలు, ఇరుకు గదులతో ఇబ్బందులు
- తరగతి గదిలోనే నిద్ర.. మంచాలకు స్థలం కరవు
- ఎవరికీ పట్టని సాధారణ గురుకులాలు
- లక్ష్యం దిశగా ప్రయాణంలో ఆటుపోట్లు

యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా చౌటుప్పల్ బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో విద్యార్థినుల మంచాల దుస్థితి

యాదాద్రి, నల్గొండ, రంగారెడ్డి జిల్లాల నుంచి ఈనాడు ప్రత్యేక ప్రతినిధి

గురుకులాలు కొత్తవైనా.. పాత కష్టాలే పట్టి పీడిస్తున్నాయి. సమస్యలు, ఇబ్బందుల్లో ఏమార్పూ ఉండటం లేదు. కేజీ టూ పీజీ విద్యలో భాగంగా ప్రతిభావంతులైన బడుగు, బలహీన వర్గాలు, పేద విద్యార్థులకు కార్పొరేటు తరహా ఉచిత విద్య, పౌష్టికాహారంతో కూడిన వసతి కల్పించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా ఏర్పాటు చేస్తున్న గురుకులాల్లో బాలారిష్టాలు తప్పడం లేదు. ఆంగ్ల మాధ్యమంలో నాణ్యమైన విద్యకు పునాదులు వేస్తున్నా, కనీస మౌలిక సదుపాయాల కొరత ప్రధాన సమస్య అవుతోంది. కొన్నిచోట్ల తక్కువ అద్దెతో సర్దుకువస్తుంటే.. మరికొన్ని చోట్ల నెలకు రూ.లక్షల్లో అద్దెలు కడుతున్నా కనీస ఏర్పాట్లు ఉండటం లేదు. గురుకుల విద్యార్థులకు ఇంటి వాతావరణాన్ని మరిపించేలా సౌకర్యాలు అందిస్తున్నామని చెబుతున్నా.. కొన్నింటికే పరిమితమయ్యాయి. తలుపులు లేని కిటికీలు, నేలపైన నిద్ర, ఇరుకు గదుల్లో సర్దుకోవడం, మురుగుతో సహవాసం, రేకుల షెడ్ల కింద చదువులు, ఆరుబయట స్నానాలతో నెట్టుకొస్తున్నారు. నిత్యం కంటికి రెప్పలా విద్యార్థుల్ని కాపాడాల్సిన ఉపాధ్యాయులకు వసతి ఏర్పాట్లు లేకపోవడంతో వంతుల వారీ విధులు పంచుకుంటున్నారు.

మౌలిక సదుపాయాలే ప్రధానం...

ఇటీవల మెస్ ఛార్జీలను భారీగా పెంచడంతో నిర్వహణ భారం తగ్గినా.. మౌలిక సదుపాయాలు మాత్రం అధ్వానంగా మారుతున్నాయి. పక్కా భవనాలున్న గురుకులాలు, సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సెలెన్స్ కేంద్రాలను మినహాయిస్తే మిగతా చోట్ల ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులే కనిపిస్తున్నాయి. పదేళ్ల క్రితం ఏర్పాటైన పాఠశాలలకు నేడు పక్కా భవనాలు, ఉపాధ్యాయులకు క్వార్టర్లు, వైద్య గది, క్రీడా మైదానాలు ఉండగా.. మౌలిక వసతుల కొరత ఎక్కువగా ఉన్నచోట్ల మాత్రం కష్టాలు తప్పటం లేదు. గత ఏడాది ఏర్పాటైన ఎస్సీ, ఎస్టీ గురుకులాలకు కొన్నిచోట్ల భూముల గుర్తింపు పూర్తికాలేదు. వీటిని అద్దె భవనాల్లో కొనసాగిస్తున్నారు. విద్యార్థుల కోసం తాత్కాలిక మరుగుదొడ్లు, స్నానాల గదులు నిర్మిస్తున్నారు. నిబంధనల ప్రకారం ప్రతి పది మంది విద్యార్థులకు ఒక స్నానాల గది, మరుగుదొడ్డి ఉండాల్సి ఉన్నా.. 40 మందికి ఒకటి ఉంటోంది. ఈ ఏడాది ప్రారంభమైన వాటిలో ఇంకా నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి.

మంచాలు వద్దు.. నేలపైనే నిద్ర..!

గురుకుల సొసైటీలు మెరుగైన వసతులు కల్పించాలనుకున్నా స్థలాభావంతో తిప్పలు తప్పడం లేదు. విద్యార్థులకు ఇప్పుడే మంచాలు వద్దంటూ ఆయా పాఠశాలలు సొసైటీని కోరుతున్నాయి. సాధారణంగా ఒక్కో పడక గది విశాలంగా ఉండి. కనీసం 40 మంది వసతి పొందేలా ఏర్పాట్లు ఉండాలి. ప్రస్తుతం అద్దెకు తీసుకున్న భవనాల్లో గదులు చిన్నపరిమాణంలో ఉండటంతో మంచాలు వేస్తే ఇరుకుగా మారి 15 మందికి మించి పడుకునేందుకు వీలుండటం లేదు. గదుల ఎత్తు తక్కువగా ఉండటంతో ఫ్యాన్లు చేతులకు తగిలే ముప్పుంటోంది. చౌటుప్పల్‌లోని మైనార్టీ గురుకులంలో 240 మంది విద్యార్థులు ప్రవేశాలు పొందారు. కానీ ఇక్కడ 125 మంది మాత్రమే పాఠశాలకు హాజరవుతున్నారు. అద్దె భవనం పూర్తిగా అందుబాటులోకి రాకపోవడం, మిగతా మంచాలు సర్దుబాటు లేకపోవడంతో మంచాలు బిగించడం పూర్తయ్యాక చెబితే తీసుకొస్తామంటూ తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల్ని తీసుకెళ్లిపోయారు. దేవరకొండలోని ఎస్టీ బాలుర పాఠశాల రేకుల షెడ్డులో నడుస్తోంది. మంచాలు వేస్తే పిల్లలంతా బయటే ఉండాల్సి వస్తుందని, తరగతి గదుల్నే నిద్రించే గదులుగా వినియోగిస్తున్నారు. మల్లేపల్లిలోని ఎస్టీ బాలికల పాఠశాల పరిస్థితీ అంతే.

హైదరాబాద్ కొత్తపేట గురుకుల పాఠశాలలో నేలపైనే పడుకున్న విద్యార్థులు

అద్దె భవనాలు కరవు..

కొత్తగా ప్రారంభించిన గురుకులాలకు అద్దె భవనాలు కరవయ్యాయి. కొత్త గురుకులాన్ని మంజూరు చేసిన నియోజకవర్గ పట్టణ కేంద్రాలకు సమీపంలో దొరకడం లేదు. దీంతో అద్దె భవనాలు అందుబాటులో ఉన్న ప్రాంతాల్లో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. నల్గొండ జిల్లాలో మల్లేపల్లి గురుకులాన్ని నల్గొండ పట్టణంలో నెలకొల్పారు. చండూరులోని ఎస్సీ గురుకులాన్ని మునుగోడులోని ప్రైవేటు మైనారిటీ పాఠశాల ఆవరణలో అద్దె ప్రాతిపదికన నిర్వహిస్తున్నారు. హైదరాబాద్‌లోని చాంద్రాయణగుట్ట, గోషామహల్, ముషీరాబాద్, అంబర్‌పేట బీసీ గురుకుల పాఠశాలలన్నింటినీ ఒకే బహుళ అంతస్తుల భవనంలో ఏర్పాటు చేశారు. ఒక్క భవనంలోనే దాదాపు 960 మంది విద్యార్థులు ఉంటున్నారు. ఇబ్రహీంపట్నంలో ఇంజినీరింగ్ కళాశాలలో ఇబ్రహీంపట్నం, రాజేంద్రనగర్ బీసీ గురుకుల బాలికల విద్యాలయాలు నడుస్తున్నాయి. భవనం బాగానే ఉన్నా రక్షణ ఏర్పాట్లు, అవసరమైన మరుగుదొడ్లు, స్నానపు గదులు లేవు. అత్యవసర సమయాల్లో ప్రధాన మార్గానికి చేరుకునేందుకు రోడ్డు మార్గం గతుకులమయంగా ఉంది. నల్గొండ కొండమల్లేపల్లిలోని గిరిజన బాలికల గురుకుల పాఠశాల రేకుల కొట్టంలో ఉంది. వర్షం పడితే చదువులు కొనసాగడమూ ఇబ్బందే. ఎండాకాలంలో ఉక్కపోత భరించాల్సిందే. కొన్నిచోట్ల నిర్మాణంలో ఉన్న భవనాలను అద్దెకు తీసుకోవడంతో గాలి వీచినా, వర్షం పడినా ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. దోమ తెరలవంటి సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయకపోవడం గమనార్హం.

తెలంగాణలో గురుకుల పాఠశాలలు

జనరల్	47
ఎస్సీ సంక్షేమం	232
ఎస్టీ సంక్షేమం	86
బీసీ సంక్షేమం	142
మైనార్టీ సంక్షేమం	201
ఈ ఏడాది ఐదో తరగతిలో చేరిన విద్యార్థులు	57 వేలు

సాధారణ గురుకులాలపై శీతకన్ను...

సంక్షేమ గురుకులాల్లో సౌకర్యాలతో పోలిస్తే సాధారణ (జనరల్) గురుకులాల పరిస్థితి అధ్వానంగా ఉంది. దేశంలోనే తొలి గురుకుల పాఠశాలగా పేరున్న సర్వేల్ గురుకులంలో 1971 నాటి సౌకర్యాలే ఉన్నాయి. మొదటి గురుకులమంటే బాగుంటుందని వచ్చిన మంత్రులు ఇక్కడి పరిస్థితులు చూసి నోరెళ్లబెట్టారు. రూ.18 కోట్లతో అధునాతన భవన నిర్మాణాన్ని ప్రకటించినా, ముహూర్తానికి తీరికలేకుండా పోయింది. పాతకాలం నాటి నిద్రించే గదుల్లోనే విద్యార్థులు ఉంటున్నారు. పూర్వ విద్యార్థులు ఇచ్చిన విరాళాలతో తీసుకొచ్చిన మంచాలే నేటికీ కొనసాగుతున్నాయి. ఇక చౌటుప్పల్‌లో 1983లో నెలకొల్పిన సాధారణ బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో పరిస్థితులు అధ్వానంగా ఉన్నాయి. మౌలిక సదుపాయాలు 240 మందికి సరిపడేలా ఉంటే, 480 మంది విద్యార్థినులు ఉంటున్నారు. చిన్న పిల్లలు ఆరు బయటే స్నానం చేయాల్సిన దుస్థితి నెలకొంది. ఒక్కో స్నానపుగదిని విద్యార్థులకు వంతులవారీ విభజించడం గమనార్హం. భోజనశాలనూ వంతుల వారీగా పంచుకోవాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది. మంచాలు లేకపోవడంతో ఒక్కో డార్మెటరీలో 120 మంది నేల పైనే పడుకుంటున్నారు.

సరకుల సమస్యలు..

కొత్తగా ప్రారంభమైన గురుకులాల్లో పరిపాలన, ఆర్థిక పరమైన సమస్యలు ఎదురవుతున్నాయి. కూరగాయలు, పాల కోసం అడ్వాన్సులకు డబ్బులు విడుదలలో ఆలస్యమైంది. దీంతో అక్కడి ప్రధానోపాధ్యాయులు జేబుల్లో నుంచి ఖర్చుపెడుతున్నారు. కూరగాయల ధరలు కొంత పెరగడంతో వీరికి ఇబ్బందిగా మారింది. ధరలు తక్కువగా ఉన్నప్పుడు వారే లాభపడుతున్నారని, ఎక్కువగా భరించాల్సిన బాధ్యత వారిపైనే ఉందని చెబుతున్నారు.

తీసుకెళ్లిపోతాం...

గురుకులాల్లో సీటు కోసం విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ గురుకులాల సొసైటీల కార్యాలయాల ముందు సిఫార్సులతో వరసలు కడుతుండగా.. మరోవైపు చేరిన విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు తరచూ ఉదయం, మధ్యాహ్నం వచ్చి పిల్లల్ని కలుస్తుండటంతో వారిస్తే.. టీసీలు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. హైదరాబాద్‌లో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన గురుకులాల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది. రెండో ఆదివారం మాత్రమే పిల్లల్ని కలుసుకోవాలన్న నిబంధన పాటించడం లేదు. ఏదో ఒక కారణం చెప్పి తీసుకెళ్తున్నవారే ఎక్కువ. కొత్త గురుకులాల్లో ఈ సమస్య అధికంగా ఉందని కొందరు ప్రధానోపాధ్యాయులు చెబుతున్నారు.

చిన్న పిల్లలకు కొంత ఇబ్బందే..

ఐదోతరగతిలో ప్రవేశం పొందిన చిన్నారులు కొత్త వాతావరణాన్ని సర్దుకోవడం ఇబ్బందిగా మారుతోంది. పిల్లల్ని బుజ్జగించాల్సిన ఉపాధ్యాయులు రాత్రివేళల్లో ఉండకపోవడమూ సమస్యగా మారింది. పాఠశాలకు ఒకరు చొప్పున రాత్రివేళ విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయులకు వసతిగృహాలు లేకపోవడంతో ఇళ్లకు వెళ్లిపోతూ.. అతిథి ఉపాధ్యాయులకు బాధ్యతలు అప్పగించేస్తున్నారు.

ఇలాగైతే.. అందరికీ ఆదర్శమే..

తెలంగాణలో కొన్ని ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ గురుకులాలు ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నాయి. నార్సింగిలోని సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సెలెన్స్ కేంద్రంలో ఆధునిక వసతులు, అవసరమైన సౌకర్యాలు ఉన్నాయి. మౌలిక సదుపాయాలున్న చోట విద్యార్థులకు అవసరమైన దుస్తులు అందుతున్నాయి. రుసుములు సకాలంలో విడుదలవుతున్నాయి. నల్గొండ దేవరకొండలోని ఎస్టీ బాలికల గురుకులానికి ఇటీవల నూతన భవనం అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఉపాధ్యాయులకు వసతి గృహాలు, విద్యార్థినులకు ఆధునిక డార్మెటరీలు వచ్చాయి. ప్రహరీ గోడనూ నిర్మించారు. కొండమల్లేపల్లిలోని ఎస్సీ బాలికల గురుకుల పాఠశాల ఆదర్శంగా నిలుస్తోంది. ఇక్కడ 640 మంది విద్యార్థినులు జూనియర్ ఇంటర్ వరకు చదువుకుంటున్నారు. ఆధునిక తరగతి గదులు, డిజిటల్ తరగతి గది, ఆటపాటలు, క్రీడామైదానం ఉంది. ఉపాధ్యాయులూ ఇక్కడే బస చేస్తారు. నిబంధనలు, క్రమశిక్షణకు మారుపేరుగా కొనసాగుతోంది. సర్వేల్‌లో ఉపాధ్యాయులకు వసతి గృహాలు ఉండటంతో అక్కడి ప్రధానోపాధ్యాయుడు పాఠశాలలోనే నివసిస్తున్నారు. హైదరాబాద్ సరూర్‌నగర్‌లో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన బీసీ గురుకులాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు సైతం రాత్రి వేళల్లో అక్కడే నిద్రిస్తున్నారు.

ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధితో భవనాలు

కొత్తగా ప్రారంభమైన గురుకులాల్లో కొన్ని మౌలిక సదుపాయాల సమస్యలున్నాయి. వాటిని అధిగమిస్తున్నాం. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ గురుకులాల్లో 1.5 లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అద్దె భవనాలు దొరకడం లేదు. గురుకులాలకు శాశ్వత భవనాల నిర్మాణం కోసం భూములను సమీకరిస్తున్నాం. ఎస్సీ, ఎస్టీ ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి కింద పక్కా భవనాలు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వమిచ్చే ప్రతిపైసాను సద్వినియోగం చేసుకుని పిల్లలకు నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తున్నాం. డిగ్రీ ఫలితాల్లో పాలమూరు విశ్వవిద్యాలయం సగటు 25 శాతంగా ఉంటే.. గురుకులాల సగటు 92 శాతంగా నమోదైంది.

-ఆర్ఎస్ ప్రవీణ్‌కుమార్, కార్యదర్శి, ఎస్సీ, ఎస్టీ గురుకులాల సొసైటీ

నెలరోజుల్లో అన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తాం

కొత్తగా ఏర్పాటైన బీసీ గురుకులాల్లో కొన్ని చోట్ల కనీస మౌలిక సదుపాయాల కొరత ఉన్నమాట వాస్తవమే. ఇప్పటికే ఆయా భవనాల యజమానులతో మాట్లాడి పనులు చేయిస్తున్నాం. మరో నెల రోజుల్లో పనులన్నీ పూర్తయి సదుపాయాలు అందుబాటులోకి వస్తాయి. ఐదోతరగతిలో చేరిన చిన్న పిల్లలు తమ పనులు తాము చేసుకోవడానికి అలవాటయ్యే వరకు తల్లిదండ్రులు సహాయం చేసేలా ప్రతి ఆదివారం పాఠశాలలోకి అనుమతిస్తున్నాం.

-మల్లయ్య భట్టు, కార్యదర్శి, మహాత్మా జోతీబా పూలే బీసీ గురుకులాల సొసైటీ

యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా చౌటుప్పల్ సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలలో మరుగుదొడ్ల ముందు నిలిచిన మురుగునీరు

ఇబ్రహీంపట్నం గురుకుల పాఠశాలలో నేలపైనే విద్యార్థుల పెట్టెలు

యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా చౌటుప్పల్ బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో తగినంత చోటులేని భోజనశాలలో కిక్కిరిసిన విద్యార్థినులు

చౌటుప్పల్ బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో తలుపులు ఊడిపోయిన మరుగుదొడ్డి

'ప్రైవేట్'లోనూ ఉపాధ్యాయ విద్య తప్పనిసరి

- డీఎడ్, బీఈడీ పూర్తి చేసేందుకు 2019 మార్చి వరకు అవకాశం
- రాష్ట్రంలో కనీసం 50 వేల మంది అనర్హులు ఉండొచ్చని అంచనా

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ఎవరో ఒకరిని ఉపాధ్యాయుడిగా నియమించుకొని నడిపించే విధానానికి కేంద్రం తెరదించనుంది. ప్రైవేట్ బడుల్లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులకు కచ్చితంగా వారు బోధించే తరగతులను బట్టి డీఈడీ, బీఈడీలో ఏదో ఒక విద్యార్హత తప్పనిసరిగా ఉండాలని నిర్ణయించింది. ఇందుకు 2019 మార్చి తుది గడువుగా నిర్దేశించింది. కేంద్ర ఆదేశాల మేరకు రాష్ట్ర విద్యాశాఖ సమాయత్తమవుతోంది. ప్రస్తుతం ఉపాధ్యాయ విద్యార్హత లేకున్నా ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేస్తున్న వారు ఆన్‌లైన్ ద్వారా కోర్సులను పూర్తి చేసేందుకు కేంద్రం చర్యలు తీసుకుంటోంది. వచ్చే అక్టోబరు 2న 'స్వయం' పేరిట ప్రారంభించిన ఆన్‌లైన్ వేదిక ద్వారా కోర్సు పూర్తి చేసేందుకు తోడ్పడనుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని వారికోసం 'స్వయంప్రభ' పేరిట 32 డీటీహెచ్ ఛానెళ్లు ప్రారంభమవుతున్నాయి. జాతీయ సార్వత్రిక విద్యాపీఠం(ఎన్ఐఓఎస్) ద్వారా 2017 అక్టోబరు- 2018 జూన్, మళ్లీ 2018 జూన్ నుంచి 2019 మార్చి వరకు డీఈడీ కోర్సును కూడా పూర్తి చేయవచ్చు.

రాష్ట్రంలో ఎందరు?: తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సుమారు 12 వేల ప్రైవేట్ పాఠశాలలున్నాయి. విద్యాశాఖ గణాంకాల ప్రకారం 94,356 (2015-16) మంది ప్రైవేట్ ఉపాధ్యాయులున్నట్లు తెలుస్తోంది. వారిలో 4-5 వేల మంది తగిన విద్యార్హత లేని వారు ఉన్నారని విద్యాశాఖ కమిషనర్ కిషన్ తెలిపారు. ప్రైవేట్ బడుల్లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయుల విద్యార్హతలను జిల్లా పాఠశాల విద్యా సమాచారం(డైస్) కింద సేకరించడం లేదు. ప్రైవేట్ పాఠశాలల యాజమాన్యాలు ప్రైవేట్ బడుల్లో 2 లక్షల నుంచి 4 లక్షల మంది ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. తెలంగాణ గుర్తింపు పాఠశాలల యాజమాన్యాల సంఘం(ట్రస్మా) ప్రతినిధి శ్రీనివాసరెడ్డి మాట్లాడుతూ 4 లక్షల మంది ఉపాధ్యాయుల్లో లక్షన్నర మంది వరకు డీఈడీ, బీఈడీ విద్యార్హత లేని వారున్నారని చెప్పారు. ఇగ్నో, అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయాలు అందించే కోర్సులను పూర్తి చేసిన వారిని పరిగణలోకి తీసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విన్నవించనున్నట్లు తెలిపారు. ట్రస్మా మరో ప్రతినిధి ఎస్ఎన్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ ప్రైవేట్ బడుల్లో 2 లక్షల నుంచి రెండున్నర లక్షల మంది ఉంటారని, వారిలో సగానికిపైగానే ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్హతలు ఉన్నాయని చెప్పారు. మొత్తానికి నిర్దేశిత విద్యార్హతలు లేనివారు ఎంతమంది ఉన్నారనే దానిపై కచ్చితమైన సమాచారం లేదు. కనీసం 50 వేల మంది ఉండొచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. కేంద్రం ఆదేశాల నేపథ్యంలో డీఈఓలచే ఆయా జిల్లాల్లో ప్రైవేట్ పాఠశాలల యాజమాన్యాలకు అవగాహన కల్పించాలని విద్యాశాఖ నిర్ణయించింది.

ఆలమట్టిలోకి మరింత తగ్గిన ప్రవాహం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లలోని రిజర్వాయర్లలోకి ప్రవాహం మరింత తగ్గింది. ఆలమట్టిలోకి ఆదివారం 21 వేల క్యూసెక్కులు రాగా, సోమవారం 11,836 క్యూసెక్కులకు పడిపోయింది. దీంతో ఆగస్టు రెండోవారం కూడా శ్రీశైలంలోకి కొంత నీరొచ్చే అవకాశం కనిపించడం లేదు. నారాయణపూర్‌లోకి 9,152 క్యూసెక్కులు రాగా, 15,841 క్యూసెక్కుల నీటిని కాలువలకు, విద్యుదుత్పత్తి ద్వారా బయటకు వదిలారు. వచ్చే నీటి కంటే బయటకు వదిలేది ఎక్కువగా ఉంది. జూరాలలో 6,703 క్యూసెక్కుల ప్రవాహం ఉండగా, 4,585 క్యూసెక్కుల నీటిని కాలువలకు వదిలారు. జూరాలలోనూ, గోదావరి నుంచి పట్టిసీమ ద్వారా మళ్లించిన నీటితో కృష్ణా డెల్టాలో మాత్రమే కృష్ణా బేసిన్‌లో ఆయకట్టుకు నీటిని వదిలారు. తుంగభద్రలోకి 12,222 క్యూసెక్కుల ప్రవాహం ఉంది. శ్రీశైలంలోకి ఎలాంటి ప్రవాహం లేదు. నాగార్జునసాగర్‌లోకి 668 క్యూసెక్కులు వస్తుండగా కాలువకు 329 క్యూసెక్కులు, తాగునీటికి 339 క్యూసెక్కులు వదిలారు. సాగర్ మట్టం 500.50 అడుగులకు చేరింది. దీంతో బయటకు వదిలే నీటిలో బురద వస్తుందని సంబంధిత ఇంజినీర్లు పేర్కొన్నారు. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే సాగర్ నుంచి తాగునీటికి విడుదల చేయడం కష్టమవుతుంది.

బలమైన టైఫూన్ ధాటికి దక్షిణ జపాన్‌లోని షికొకు ద్వీపంలో గల అకి-కొచి నౌకాశ్రయంలో ఎగసిపడుతున్న సముద్రపు అలలు

ఈ సమావేశాల్లోనే బీసీ కమిషన్ బిల్లుకు ఆమోదం

బీసీ సంఘాల ప్రతినిధులకు కేంద్ర సహాయ మంత్రి హామీ

ఈనాడు, దిల్లీ: ప్రస్తుతం జరుగుతున్న వర్షాకాల పార్లమెంటు సమావేశాల్లోనే జాతీయ బీసీ కమిషన్ బిల్లు ఉభయసభల్లో ఆమోదం పొందేలా చర్యలు తీసుకుంటామని కేంద్ర హోంశాఖ సహాయమంత్రి హన్సరాజ్ గంగారామ్ అహిర్ బీసీసంఘం నాయకులకు హామీ ఇచ్చారు. సంఘం జాతీయ అధ్యక్షులు ఆర్.కృష్ణయ్య నేతృత్వంలో బీసీసంఘాల ప్రతినిధులు సోమవారం ఆయన్ను కలిసి వినతిపత్రం సమర్పించినప్పుడు ఈ మేరకు స్పందించారు. ప్రతిపక్షాలు సహకరించకపోవడంవల్లే రాజ్యసభలో బిల్లు ఆమోదం పొందడంలో జాప్యం జరిగిందని మంత్రి వారితో పేర్కొన్నారు. త్వరలో ఆమోదం పొందేలా చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు.

ఓబీసీ రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణకు సుముఖం.. : కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలుచేస్తున్న ఓబీసీ రిజర్వేషన్లను నాలుగు లేదా ఆరు గ్రూపులుగా వర్గీకరించడానికి కేంద్రం సుముఖంగా ఉందని కేంద్ర సామాజిక న్యాయ, సాధికారశాఖ సహాయమంత్రి రాందాస్ అథవాలే తెలిపారు. సోమవారం తనను కలిసిన ఆర్.కృష్ణయ్య బృందానికి ఆయన ఈ మేరకు హామీ ఇచ్చారు. ప్రస్తుతం బీసీ రిజర్వేషన్లలో వర్గీకరణ లేకపోవడంవల్ల అత్యంత వెనుకబడిన బీసీలకు సివిల్ సర్వీస్‌లు, బ్యాంకింగ్, రక్షణ శాఖ ఉద్యోగాల్లో అన్యాయం జరుగుతోందని ఆర్.కృష్ణయ్య ఆయన దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ ప్రభుత్వాలు అమలుచేస్తున్నట్లుగానే జాతీయస్థాయిలో బోధనరుసుం (ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్) పథకాన్ని అమలుచేయాలని కోరారు.

పాటిగడ్డ.. మహాచరిత్రకు అడ్డా

● గత వారం రోజులుగా కర్ణమామిడి ప్రాంతంలో తవ్వకాలు
● వెలుగు చూస్తున్న శాతవాహనుల కాలం నాటి చారిత్రక అవశేషాలు

లక్సెట్టిపేట, మంచిర్యాల గ్రామీణం, న్యూస్‌టుడే: 'పెద్ద పెద్ద ఇటుకలు.. కట్టడాల సముదాయాలు.. ముడి రంగురాళ్లు.. టెర్రకోట మట్టి పూసలు.. గాజు ముక్కలు.. మట్టికుండలు.. దీపపు ప్రమిదలు.. ఇవీ శాతవాహనుల చారిత్రక నగరంగా భాసిల్లినట్టు భావిస్తున్న మంచిర్యాల జిల్లా కర్ణమామిడిలో పురావస్తు శాఖ తవ్వకాల్లో ఇప్పటి వరకు బయటపడిన అవశేషాలు. గత వారం రోజులుగా నిర్వహిస్తున్న తవ్వకాల సందర్భంగా శాతవాహనుల కాలం నాటివిగా భావిస్తున్న కట్టడాల నిర్మాణ శైలి, జీవన విధానం, నివాస ప్రాంతం తదితర అంశాలు ఒక్కొక్కటిగా వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. 2 వేల సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా ఆనాటి చారిత్రక అవశేషాలు ఇప్పటికీ పాటిగడ్డ ప్రాంతంలోని భూమి పొరల్లో పదిలంగా ఉండటం విశేషం. దేశంలో ఎంతో ప్రాధాన్యమున్న శాతవాహనుల చారిత్రక అవశేషాలు ప్రభుత్వాల అంతులేని నిర్లక్ష్యం కారణంగా మరుగునపడిపోయాయి. తాజా తవ్వకాల్లో ఆ చరిత్ర, పాలనా విశేషాలు వెలుగు చూసే అవకాశాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

రంగులు అద్దిన గాజు ముక్కలు

పొరలు పొరలుగా మట్టి

పాటిగడ్డ వద్ద జరుపుతున్న తవ్వకాల్లో మట్టి నమూనాల్లో వ్యత్యాసం ఉంది. కట్టడాల సముదాయం పైభాగంలో 6 అంగుళాల మేర సిమెంటును పోలిన మట్టి, తర్వాత పొరలో నల్లరేగడి ఉండటం అప్పటి నిర్మాణ శైలికి అద్దం పడుతోంది. తవ్వకాల్లో పెద్దపెద్ద ఇటుకలు లభ్యమయ్యాయి. ఒక్కో ఇటుక 56 సెంటీమీటర్ల పొడవు, 28 సెంటీమీటర్ల వెడల్పు, 8 సెంటీమీటర్ల మందంతో మట్టితో ఎర్రటి రంగులో ఉంది. ఇటుకల బరువు తక్కువగా ఉన్నాయి. 2 వేల సంవత్సరాల కిందటి నిర్మాణమైనప్పటికీ ఇప్పటికీ దృఢంగా ఉండటం గమనార్హం.

తవ్వకాల్లో బయటపడ్డ ఇటుకలను కొలుస్తున్న పురావస్తు అధికారి

మంచిర్యాల మండలం కర్ణమామిడిలోని పాటిగడ్డ వద్ద తవ్వకాల్లో బయటపడ్డ కట్టడాల సముదాయం

తూకం రాళ్లు, తొక్కుడు బిళ్లలు

కాల్చిన మట్టితో చేసి తొక్కుడు బిళ్లల ఆకారంలో గుండ్రని వివిధ పరిమాణాల్లో ఉన్న రాళ్లు తవ్వకాల్లో బయటపడ్డాయి. వాటిని పిల్లలు ఆడుకునే తొక్కుడు బిళ్లలు లేదా వస్తువులు తూకం వేయడానికి ఉపయోగించిన తూకం రాళ్లు కావచ్చని పురావస్తు శాఖాధికారులు అంటున్నారు.

రాజవంశీకులు ధరించే రంగురాళ్లు

తవ్వకాల్లో వివిధ రంగుల్లో మెరుస్తున్న ముడి రంగురాళ్లు బయటపడ్డాయి. వివిధ ఆకృతుల్లో చెక్కిన రంగురాళ్లను రాజవంశీకులు ధరించే ఆభరణాల్లో పొదిగేందుకు ఉపయోగించేవారని ప్రాచీన కట్టడాల ముఖ్య సంరక్షకుడు ఎర్రంరాజు భానుమూర్తి తెలిపారు.

సామాన్యులు ధరించే టెర్రకోట మట్టిపూసలు

రాజవంశీకులు, సామాన్య ప్రజలు ధరించే ఆభరణాల్లో వ్యత్యాసాన్ని సూచించే టెర్రకోట మట్టిపూసలు కూడా తవ్వకాల్లో బయటపడ్డాయి. కాల్చిన మట్టితో గోలీల ఆకారంలో తయారు చేసిన మట్టి పూసలు కూడా తవ్వకాల్లో వెలుగు చూశాయి. మట్టి పూసలను అప్పటి సామాన్య ప్రజలు హారాలుగా ధరించేవారని తెలుస్తోంది. వీటితో పాటు బంగారం, వెండిని కరగబెట్టేందుకు ఉపయోగించే మూస, దీపపు ప్రమిదలు కూడా తవ్వకాల్లో లభ్యమయ్యాయి.

ప్రస్తుతం ఐదు ఎకరాల్లో తవ్వకాలు

కర్ణమామిడిలోని పాటిగడ్డ వద్ద జరుపుతున్న తవ్వకాల్లో గృహ నిర్మాణ సముదాయాల్లోని కొన్ని భాగాలు బయటపడ్డాయి. మొదటి పొరలో ఇటుక వరుసలతో కూడిన గోడల శిథిలాలు, వాటి అడుగున పునాదిగా నిర్మించిన రాతి కట్టడాల ఆనవాళ్లు లభించాయి. తవ్వకాలు 40 ఎకరాల్లో చేపట్టాలని భావించినా వర్షాలు కురిస్తే ఎల్లంపల్లి జలాశయం నిండి తవ్వకాలు సాగే అవకాశం లేదు. ప్రస్తుతం 5 ఎకరాల్లో తవ్వకాలు చేపట్టేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందించాం. ప్రాచీన కట్టడాలు, భూమి పొరల్లో నిక్షిప్తమై ఉన్న పురావస్తువుల స్వరూప, స్వభావాలు దెబ్బతినకుండా తవ్వకాలు సాగించాల్సి ఉంది. పూర్తిస్థాయిలో లోతైన పరిశోధనలు చేస్తే గాని మరుగున పడిన చరిత్రను వెలికితీయడం సాధ్యం కాదు. దీనికి మరింత సమయం పట్టవచ్చు.

– ఎర్రంరాజు భానుమూర్తి, ప్రాచీన కట్టడాల ముఖ్య సంరక్షకుడు

సంకల్ప దినంగా పంద్రాగస్టు

కేంద్ర ప్రభుత్వం పిలుపు

దిల్లీ: స్వాతంత్ర్య దినోత్సవమైన ఆగస్టు 15న 'నవీన భారత సంకల్ప పర్వ' (సంకల్ప దినం)గా పాటించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రజలకు పిలుపునిచ్చింది. సామాజిక అంశాల నిమిత్తం ప్రజలు ఆరోజు తమను తాము అంకితం చేసుకోవాలని, సరికొత్త భారతావనిని రూపొందించడానికి ఆలోచనల్ని పంచుకోవాలని కోరింది. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం (ఆగస్టు 9) ఒక కీలక మైలురాయి అని, భారతదేశాన్ని బలంగా, సుసంపన్నంగా, సమ్మిళితంగా తీర్చిదిద్దడానికి ప్రతినబూనాలని ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేసింది. 2022 ఆగస్టు 15 నాటికి దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించి 75 ఏళ్లు పూర్తవుతాయి. అందువల్ల 2017 నుంచి 2022 మధ్యనున్న అయిదేళ్లలో ఒక సంకల్పాన్ని తీసుకుని, దానిని సాధించడానికి సమిష్టిగా పాటుపడాలి. ఈ పంద్రాగస్టునాడు మనం తీసుకునే సంకల్పం అయిదేళ్ల తర్వాత సాధన రూపంలో కనిపించాలి. మన స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు కలలుగన్న భారతావనిని సాకారం చేయడానికి, ఆ మేరకు భారత రూపాంతరీకరణకు ఈ అయిదేళ్ల కాలం ఉపయోగపడాలి. అలాంటి సమున్నత భారతాన్ని చూసి సమరయోధులు గర్వించాలి' అని కేంద్ర సిబ్బంది వ్యవహారాల శాఖ పేర్కొంది.

పేదలకు వంటగ్యాస్ రాయితీ కొనసాగుతుంది: ధర్మేంద్ర

అగర్తల: గృహావసరాల కోసం పేదలు వినియోగించే కిరోసిన్, వంటగ్యాస్ సిలిండర్లపై రాయితీ కొనసాగుతుందని కేంద్ర చమురు శాఖ మంత్రి ధర్మేంద్ర ప్రధాన్ సోమవారం నాడిక్కడ స్పష్టం చేశారు. ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు ఎదురవుతున్న వంటగ్యాస్ కొరతను అధిగమించడానికి చిట్టగాంగ్ నుంచి త్రిపుర వరకు సహజ వాయువు గొట్టపు మార్గాన్ని నిర్మించనున్నట్లు తెలిపారు. దీనికి బదులుగా పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని సిలిగుడి నుంచి బంగ్లాదేశ్‌లోని పార్వతీపూర్ వరకు డీజిల్ చేరవేత గొట్టపు మార్గాన్ని నిర్మిస్తున్నామని చెప్పారు. రూ.149 కోట్లతో నిర్మించనున్న ఎల్పీజీ బాట్లింగ్ కర్మాగారానికి ప్రధాన్ శంకుస్థాపన చేశారు.

కర్ణాటక మంత్రిని ప్రశ్నించిన ఐటీ అధికారులు

ఈనాడు, బెంగళూరు: కర్ణాటక ఇంధనశాఖ మంత్రి శివకుమార్ ఆస్తులపై ఇటీవల సోదాలు నిర్వహించిన ఆదాయపు పన్ను శాఖ.. సోమవారం ఆయనను నాలుగు గంటల పాటు ప్రశ్నించింది. బెంగళూరులోని ఆదాయపు పన్ను శాఖ కార్యాలయంలో జరిగిన ఈ విచారణ కార్యక్రమానికి శివకుమార్‌తో పాటు ఆయన సోదరుడు సురేశ్, మామ తిమ్మయ్య, వ్యక్తిగత జోతిష్యుడు ద్వారకానాథ్ హాజరయ్యారు. ఒకరి తర్వాత మరొకరిని అధికారులు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

ఎంఆర్ టీకాల రెండోవిడత కార్యక్రమం మొదలు

దిల్లీ: పొంగు(మీజిల్స్), రుబెల్లా(ఎంఆర్) టీకాల రెండోవిడత కార్యక్రమానికి కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వశాఖ శ్రీకారం చుట్టింది. రెండోవిడతలో దేశవ్యాప్తంగా 3.4 కోట్ల మంది చిన్నారులకు వ్యాక్సిన్లు వేసే అవకాశం ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, ఉత్తరఖండ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, కేరళ రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత చండీగఢ్, దమన్-దీవ్, దద్రా-నగర్ హవేలీల్లో రెండోవిడత ఎంఆర్ టీకాల కార్యక్రమం సాగుతుందని ఓ అధికారిక ప్రకటన తెలిపింది. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరిలో మొదలైన తొలివిడత కార్యక్రమంలో తమిళనాడు, కర్ణాటక, గోవా, పుదుచ్చేరి, లక్షద్వీప్‌లలో 3.3 కోట్లకు పైగా చిన్నారులకు ఎంఆర్ టీకాలు వేసిన విషయాన్ని ఈ ప్రకటనలో ప్రస్తావించారు. మొత్తం మీద దాదాపు 41 కోట్ల చిన్నారులకు ఎంఆర్ వ్యాక్సిన్లు వేయించాలన్నదే కేంద్రప్రభుత్వ లక్ష్యంగా ఉంది. తొమ్మిదినెలల వయసు నుంచి 15ఏళ్ల లోపు పిల్లలకు ఒకమోతాదు ఎంఆర్ టీకాను ఇస్తారు.

చరవాణిలో సమాచారం ఇక భద్రం!

దిల్లీ: చరవాణిల నుంచి అధికారిక సమాచారం ఇతరులకు చేరకుండా నిరోధించే కొత్త సాంకేతికతను ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చేస్తోంది. చరవాణిల ద్వారా వేగులు సమాచారాన్ని తస్కరించే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉన్న నేపథ్యంలో దీన్ని నిరోధించే దిశగా చర్యలు చేపట్టినట్లు కేంద్ర ఎలక్ట్రానిక్స్, ఐటీ మంత్రిత్వ శాఖ అధికారి ఒకరు వెల్లడించారు. ఈమేరకు కొత్త సాంకేతికతను హైదరాబాద్‌లోని అడ్వాన్స్‌డ్ కంప్యూటింగ్ కేంద్రం అభివృద్ధి చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. త్వరలోనే ఇది పూర్తవుతుందని వివరించారు. భారత్‌కు మొబైల్ ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్ లేకపోవడంతో.. వివిధ సందర్భాల్లో చరవాణిలను హ్యాక్‌చేసి కొందరు అధికారిక సమాచారాన్ని రహస్యంగా పొందుతున్నారు. కొన్ని న్యూస్ యాప్స్ డౌన్‌లోడ్ చేసుకున్న సైనిక సిబ్బంది చరవాణిలను పాకిస్థాన్‌కు చెందిన కొందరు హ్యాక్ చేసినట్లు సైబర్ భద్రత నిపుణులు 2015లో ఓ నివేదిక కూడా సమర్పించారు. ఈ నేపథ్యంలో చరవాణిల ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్‌కు, అధికారిక సమాచారానికి మధ్య ఓ పొరలా పనిచేసే సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. యాప్స్ డౌన్‌లోడ్ చేసుకునేటప్పుడు.. చరవాణిలోని మైక్రోఫోన్, కాల్ రికార్డ్, ఎస్ఎంఎస్ వంటి సున్నిత సమాచారం బయటకు వెళ్లకుండా కొత్తసాంకేతికత నిరోధిస్తుంది.

వెయ్యి రెట్లు మూల్యం చెల్లించక తప్పదు

ఐరాస ఆంక్షలపై అమెరికాకు ఉత్తర కొరియా హెచ్చరిక

సియోల్/వాషింగ్టన్: ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి ఆంక్షలు విధించడంపై ఉత్తర కొరియా నిప్పులు చెరిగింది. ఈ చర్యకు ప్రేరేపించిన అమెరికాపై ప్రతీకారం తీర్చుకుంటామని ప్రతినబూనింది. అమెరికా ఇంతకు వెయ్యి రెట్లు మూల్యం చెల్లించుకొనేలా చేస్తామని హెచ్చరించింది. ఆంక్షల తీర్మానంపై అమెరికాకు వంత పాడిన దేశాలనూ జవాబుదారీ చేస్తామని హెచ్చరించింది. గత నెల్లో రెండు ఖండాంతర బాలిస్టిక్ క్షిపణి పరీక్షలను విజయవంతంగా నిర్వహించినప్పటి నుంచి ఉ.కొరియాపై అమెరికా, దక్షిణ కొరియా, జపాన్ ఒత్తిడి పెంచుతూ వస్తున్నాయి. ఉ.కొరియా నుంచి బొగ్గు, ఇనుము, ముడి ఇనుము, సీసం, ముడి సీసం, మత్స్య సంపద ఎగుమతులతోపాటు మరికొన్ని ఇతర అంశాల్లో ఆంక్షలను విధించే తీర్మానానికి భద్రతా మండలి వారాంతంలో ఏకగ్రీవంగా ఆమోదం తెలిపింది. రష్యాతోపాటు ఉ.కొరియా కీలక మద్దతుదారైన చైనా కూడా దీనికి మద్దతు పలికింది. ఆంక్షల విధింపు తమ సార్వభౌమత్వాన్ని దారుణంగా ఉల్లంఘించడమేనని ఉ.కొరియా సోమవారం వ్యాఖ్యానించింది. తమ అణ్వస్త్ర కార్యక్రమంపై చర్చల్లో పాల్గొనబోమంటూ ప్రకటన చేసింది. ఉ.కొరియాపై ఆంక్షలను అమెరికా, దక్షిణ కొరియా అధ్యక్షులు డొనాల్డ్ ట్రంప్, మూన్ జే-ఇన్ సోమవారం స్వాగతించారు. వారిద్దరూ ఫోన్‌లో సంభాషించుకున్నారు. అమెరికా, దక్షిణ కొరియా, జపాన్‌లతోపాటు ప్రపంచంలోని అత్యధిక దేశాలకు ఉ.కొరియా నుంచి తీవ్రమైన ముప్పు పొంచి ఉందని, ఇది అంతకంతకూ పెరుగుతోందని వారు ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ఐదు శాశ్వత, పది తాత్కాలిక సభ్యదేశాలు కలిపి భద్రతా మండలిలోని మొత్తం 15 దేశాలూ ఆంక్షలకు అనుకూలంగా ఓటేయడంపై ట్రంప్ 'ట్విటర్'లో సంతోషం వ్యక్తంచేశారు.

భాజపా గూటికి త్రిపుర తృణమూల్ ఎమ్మెల్యేలు

అగర్తలాలో భారీ ప్రదర్శన

అగర్తలా: ఈశాన్య రాష్ట్రమైన త్రిపురలో తృణమూల్ కాంగ్రెస్(టీఎంసీ)కి చెందిన ఆరుగురు తిరుగుబాటు ఎమ్మెల్యేలు సోమవారం భారతీయ జనతా పార్టీలో చేరారు. ఇటీవల రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో పార్టీ నాయకత్వ నిర్ణయాన్ని ధిక్కరించి వీరు ఎన్డీఏ అభ్యర్థి రామ్‌నాథ్ కోవింద్‌కు ఓటేశారు. సీపీఎం బలపరిచిన విపక్షాల రాష్ట్రపతి అభ్యర్థిని మీరాకుమార్‌కు ఓటు వేయబోమని వీరు ప్రకటించారు. టీఎంసీ కూడా మీరాకుమార్‌కు మద్దతిచ్చిన విషయం తెలిసిందే. దీంతో ఆ పార్టీ నాయకత్వం ఈ ఆరుగురు ఎమ్మెల్యేలతో తమకు ఎలాంటి సంబంధంలేదని ప్రకటించింది. వాస్తవానికి వీరు 2013లో కాంగ్రెస్ పార్టీ తరఫున త్రిపుర శాసనసభకు ఎన్నికయ్యారు. గత ఏడాది పశ్చిమ బెంగాల్ శాసనసభ ఎన్నికల్లో వామపక్షాలతో కాంగ్రెస్ పార్టీ పొత్తును వ్యతిరేకిస్తూ మమతా బెనర్జీ నేతృత్వంలోని తృణమూల్ కాంగ్రెస్‌లో చేరారు. తాజాగా సుదీప్ రాయ్ బర్మన్ నేతృత్వంలో భాజపా తీర్థం పుచ్చుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా అగర్తలాలో తమ అనుచరులతో భారీ ర్యాలీ నిర్వహించారు. అనంతరం జరిగిన సభలో కేంద్ర మంత్రి ధర్మేంద్రప్రధాన్, త్రిపుర భాజపా అధ్యక్షుడు బిప్లబ్ కుమార్ దేబ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. రాష్ట్రంలో హింసాత్మక చర్యలను ప్రోత్సహించటాన్ని నిలిపివేయాలని సీపీఎంను హెచ్చరించారు. వచ్చే ఏడాది త్రిపుర శాసనసభ ఎన్నికల్లో వామపక్షాల పాలన నుంచి రాష్ట్రానికి విముక్తి కలిగిస్తామన్నారు.

బెంగళూరు నుంచి గుజరాత్ ఎమ్మెల్యేలు తిరుగు పయనం

బెంగళూరు, న్యూస్‌టుడే: గుజరాత్ శాసనసభలో కాంగ్రెస్ సభ్యుల 'బెంగళూరు శిబిరం' ముగిసింది. ఆ రాష్ట్రం నుంచి రాజ్యసభ మూడు స్థానాలకు మంగళవారం నిర్వహించనున్న ఎన్నికల్లో ఓటు హక్కు వినియోగించుకునేందుకు వారంతా ఆదివారం అర్ధరాత్రి దాటాక పయనమయ్యారు. పది రోజులుగా బెంగళూరులోనే ఉన్న 44 మంది ఎమ్మెల్యేలు రెండు విడతలుగా బయలుదేరి వెళ్లారు. వారంతా తొలుత దిల్లీ వెళ్లి.. కాంగ్రెస్ అధినేత్రి సోనియా గాంధీకి రాఖీ పండుగ శుభాకాంక్షలు తెలిపి..గుజరాత్‌కు పయనమయ్యేలా ఇక్కడ ప్రణాళిక రచించారు. వారికి ఇక్కడ ఆతిథ్యమిచ్చిన కర్ణాటక ఇంధన మంత్రి డి.కె.శివకుమార్ ఆదాయపుపన్ను శాఖ అధికారుల దాడుల నేపథ్యంలో వారి వెంట వెళ్లలేకపోయారు. నగర శివార్లలోని ఈగల్టన్ రిసార్టులో బస చేసిన ఎమ్మెల్యేలకు భారీ భద్రత కల్పించారు. విమానాశ్రయం వరకు వెళ్లేందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక సదుపాయాల్ని సమకూర్చింది. అహ్మదాబాద్ శివార్లలోని జ్ఞానానంద రిసార్టుకు ఈ ఎమ్మెల్యేలను తరలిస్తున్నట్లు సమాచారం. అక్కడి నుంచి నేరుగా శాసనసభకు వెళ్లి ఓటు హక్కు వినియోగించుకోనున్నారు.

అంబులెన్స్‌ను అడ్డుకున్న భాజపా నేత

సకాలంలో చికిత్స అందక వ్యక్తి మృతి

హరియాణా: భాజపాకు చెందిన పురపాలక మండలి ముఖ్యనేత ఒకరు అంబులెన్స్ వాహనాన్ని 30నిమిషాల పాటు అడ్డుకోవడంతో అత్యవసర చికిత్స కోసం వెళుతున్న వ్యక్తి ఒకరు మృతి చెందారన్న ఆరోపణలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. హరియాణాలోని హిస్సార్ జిల్లాలో చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటనలో గుండె సంబంధిత చికిత్స కోసం వెళుతున్న నవీన్‌కుమార్ మృతిచెందారు. అత్యవసర చికిత్స కోసం ఆసుపత్రికి వెళుతుంటే లాల్‌బత్తీ చౌక్ సమీపంలో భాజపా నేత దర్శన్ నాగ్‌పాల్ కారును, అంబులెన్స్ వాహనం వెనక నుంచి ఢీకొట్టింది. దీనిపై అంబులెన్స్ చోదకుడితో నాగ్‌పాల్ గొడవకు దిగారంటూ నవీన్‌కుమార్ సమీపబంధువు అరుణ్‌కుమార్ తెలిపారు. నవీన్‌ను ఆసుపత్రికి సరైన సమయంలో తీసుకెళ్లకపోవడం వల్లే మృతి చెందారంటూ అరుణ్ వాపోయారు. అయితే తనపై వస్తున్న ఆరోపణలను నాగ్‌పాల్ తోసిపుచ్చారు. "నా కారును వెనకనుంచి ఢీకొట్టాడు. దెబ్బతిన్న తన వాహనాన్ని పరిశీలిస్తుంటే లోపల పేషెంట్ ఉన్నారు వదిలేయ్ అంటూ నేనే చెప్పాను. నాపై వ్యతిరేకంగా వస్తున్న ఆరోపణలన్నీ నిరాధారమైనవి. పోలీసు దర్యాప్తుకు కూడా నేను సిద్ధం" అని భాజపా నేత తెలిపారు.

కోళ్ల ఉత్పత్తులపై ఈయూలో అప్రమత్తత

బ్రసెల్స్: ప్రమాదకర క్రిమి సంహారక అవక్షేపాలున్న కొన్ని కోడిగుడ్లు మార్కెట్లలో ప్రవేశించే అవకాశం ఉన్న దృష్ట్యా అప్రమత్తంగా ఉండాలని బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, స్వీడన్, స్విట్జర్లాండ్‌లను ఐరోపా సమాజం (ఈయూ) అప్రమత్తం చేసింది. జర్మనీ, నెదర్లాండ్స్ దేశాలు 'ఈయూ ఆహార భద్రత అప్రమత్తత వ్యవస్థ'ల్ని ఈ మేరకు ముందు జాగ్రత్తగా హెచ్చరించాయని యూరోపియన్ కమిషన్ సోమవారం తెలిపింది. ఈ అప్రమత్తత జారీ చేసినంత మాత్రాన క్రిమి సంహారక అవక్షేపాలున్న గుడ్లు ఆయా మార్కెట్లలో ప్రవేశించినట్లు కాదని కమిషన్ అధికార ప్రతినిధి స్పష్టం చేశారు. ఈ క్రిమి సంహారకం కోళ్ల పరిశ్రమలోకి ఎలా వచ్చిందనే విషయమై బెల్జియం, డచ్ దేశాలు దర్యాప్తు చేస్తున్నాయి. జూన్‌లోనే ఈ విషయం తమకు తెలిసినా ఇప్పటి వరకు రహస్యంగా ఉంచడాన్ని బెల్జియం సమర్థించుకొంది. బెల్జియానికి చెందిన ఒక సంస్థ నుంచే సమస్య వ్యాపించిందని అనుమానాలు బలపడుతున్నాయి. మరోపక్క నెదర్లాండ్స్‌లో ఆరోగ్యపరమైన భయాలతో లక్షలాది కోళ్లను సంహరించడానికి రంగం సిద్ధమవుతోంది.

సూపర్ మార్కెట్ల నుంచి ఉపసంహరణ: మనుషులకు ప్రమాదకరంగా భావిస్తున్న ఫిప్రోనిల్ అనే క్రిమిసంహారకం కోడిగుడ్లలో ఉన్నట్లు అనుమానంతో జర్మనీ, నెదర్లాండ్స్, బెల్జియం, స్వీడన్, స్విట్జర్లాండ్‌లలోని సూపర్ మార్కెట్ల నుంచి లక్షల సంఖ్యలో గుడ్లను తొలగిస్తున్నారు. పశువైద్యంలో ఈ మందును వాడడం సాధారణమే అయినా ప్రజలు ఆహారంగా తీసుకునే కోళ్ల వంటి వాటిపై మాత్రం వాడకుండా నిషేధం ఉంది. 'మనుషుల మూత్రపిండాలు, కాలేయం, థైరాయిడ్ గ్రంథులపై కొద్దిగా ప్రమాదకర ప్రభావాన్ని చూపించవచ్చ'ని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ గతంలో ప్రకటించింది.

ఆస్ట్రేలియా బాలుడిపై.. సముద్రపు పురుగుల దాడి

● రాత్రిపూట నీళ్లలోకి దిగడంతో చేదు అనుభవం

సామ్‌కు చికిత్స అందిస్తున్న వైద్యులు ★ కాళ్ల నుంచి కారుతున్న రక్తం ★ సామ్ తండ్రి పట్టిన పురుగులు

సిడ్నీ: రాత్రిపూట సముద్రంలోకి దిగిన ఓ ఆస్ట్రేలియా బాలుడిపై చిన్నచిన్న నీటి పురుగులు దాడిచేశాయి. దీంతో అతడి కాళ్ల నుంచి విపరీతంగా రక్తస్రావమైంది. 16ఏళ్ల సామ్ కనీజే గత శనివారం రాత్రి మెల్‌బోర్న్‌లోని బ్రింగ్టన్ తీరానికి వెళ్లాడు. నడుము లోతు వరకూ నీళ్లలోకి దిగి సరదాగా 30 నిమిషాలు గడిపాడు. అనంతరం బయటకు వస్తున్నప్పుడు అతడి పాదాలు, చీలమండ నుంచి రక్తం విపరీతంగా కారడం గమనించాడు. 'నీళ్లు మరీ చల్లగా ఉండటంతో కాళ్లకు తిమ్మిరి పట్టినట్లు అనిపించింది. చిన్నచిన్న సూదులు గుచ్చిన భావనా కలిగింది'అని సామ్ చెప్పాడు. 'త్వరగా రక్తాన్ని మంచి నీళ్లతో కడుక్కున్నాను. దీంతో పాదాలు, చీలమండపై వందల కొద్దీ చిన్నచిన్న రంధ్రాలు కనిపించాయి. ఎన్నిసార్లు కాళ్లు శుభ్రం చేసుకున్నా.. రక్తస్రావం ఆగలేదు'అని వివరించాడు. 'యుద్ధంలో గాయపడినట్లు రక్తంతో మా అబ్బాయి ఇంటికి వచ్చాడు. వెంటనే దగ్గర్లోని రెండు ఆసుపత్రులకు అతణ్ని తీసుకెళ్లాను. అయితే ఏం జరిగిందో వైద్యులు చెప్పలేకపోయారు. దీంతో కారణాలను అన్వేషిస్తూ సముద్రానికి వెళ్లాను. అక్కడ పేలు లాంటి వేలకొద్దీ వింత పురుగులు కనిపించాయి. జాగ్రత్తగా నీళ్లలోకి దిగి ఓ వల సాయంతో కొన్నింటిని పట్టుకున్నాను. మరిన్ని వివరాలు తెలుసుకునేందుకు వాటిని పరిశోధకులకు పంపించాను'అని సామ్ తండ్రి జారోడ్ కనీజే తెలిపారు. ప్రస్తుతం సామ్ కోలుకుంటున్నాడని, త్వరలో ఇంటికి వచ్చేస్తాడని వివరించారు. 'ఇసుక రంగులో కనిపించే ఆ పురుగులు ఏం చేస్తాయో? అసలు అవి ఎందుకు కరిచాయో తెలుసుకునేందుకు ఎదురుచూస్తున్నా'అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ పురుగులను పరిశీలించిన సముద్రపు జీవుల పరిశోధకుడు జెనీఫర్ వాకెర్ స్మిత్ మీడియాతో మాట్లాడారు. 'ఇవి సముద్రంలోని వృక్ష, జంతు సంబంధిత పదార్థాలను విచ్ఛిన్నం చేయడంలో తోడ్పడతాయి. పిరానా చేపల్లా ఇవి మనపై దాడిచేసేందుకు ఎదురుచూడవు. ఎవరూ భయపడాల్సిన పనిలేదు' అని ఆయన వివరించారు.

వెంబడించి.. వేధించిన వారికి శిక్ష వేయండి

● హరియాణా భాజపా నేత కుమారుడి కేసులో ఐఏఎస్‌ల సంఘం డిమాండ్

దిల్లీ: ఓ ఐఏఎస్ అధికారి కుమార్తె కారును హరియాణా భాజపా అధ్యక్షుడి తనయుడు వికాస్ బరాలా(23), అతడి స్నేహితుడు ఆశిష్ కుమార్ (27)లు వెంబడించి..దానిని ఢీకొట్టినంత పనిచేస్తూ ఒంటరిగా వెళుతున్న ఆమెను తీవ్ర భయాందోళనలకు గురిచేసిన ఘటనపై సర్వత్రా తీవ్ర నిరసనలు వ్యక్తమౌతున్నాయి. చండీగఢ్‌లో శుక్రవారం రాత్రి కారులో వెళుతున్న ఆమెను వారు అయిదుకిలోమీటర్ల దూరం వరకూ వెంటాడారన్న ఆరోపణలున్నాయి. ఈ ఘటన పట్ల 'భారతీయ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీసు(కేంద్ర) సంఘం అత్యంత తీవ్రంగా స్పందించింది. నిందితులిద్దరికీ కఠిన శిక్ష విధించాలని డిమాండ్ చేసింది. దేశవ్యాప్తంగా పనిచేస్తున్న 5004 మంది ఐఏఎస్ అధికారులకు ఈ సంఘం ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న విషయం గమనార్హం. ఆడపడుచులకు భారత్‌ను అత్యంత సురక్షితమైన ప్రదేశంగా మలచాల్సిన తక్షణావసరం ఉందని సోమవారం ట్విటర్‌లో విస్పష్ట ఉద్ఘాటన చేసింది. నిందితులకు కఠిన శిక్ష పడాలనీ...ఈ దిశగా ఎలాంటి అవాంతరాలు, ఒత్తిడులూ వచ్చినా తాను తలొగ్గేదే లేదనీ బాధితురాలి తండ్రి, హరియాణా కేడర్‌కు చెందిన సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి వీరేందర్ కుందు సోమవారం స్పష్టం చేశారు. ఒకవేళ ఈ ఘటనను నీరుగార్చే ప్రయత్నమేదైనా జరిగితే తాను ఊరుకునేదే లేదనీ...వెంటనే న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయిస్తాననీ ఆయన చెప్పారు. ఇది సుస్పష్టమైన కేసన్నారు. ఈ ఘటనపై నిష్పాక్షిక దర్యాప్తు జరగాలని జాతీయ మహిళా కమిషన్ సోమవారం కోరింది. దీనిపై కమిషన్ చైర్‌పర్సన్ లలితా కుమారమంగళం పోలీసులకు ఓ లేఖ రాశారు. ఈ ఘటనపై తాను పిల్ వేయనున్నట్లు భాజపా నేత సుబ్రమణ్యం స్వామి తెలిపారు.

సీఆర్‌పీఎఫ్ జవాన్ల లైంగిక వేధింపులపై విచారణ

రాయ్‌పూర్: ఇటీవల ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో పాఠశాల విద్యార్థినులను సీఆర్‌పీఎఫ్ సిబ్బంది లైంగికంగా వేధించారన్న ఘటనపై విచారణ సంఘం ఏర్పాటైంది. ఈ మేరకు దంతెవాడ జిల్లా పాలనాధికారి సౌరవ్ కుమార్ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. బాధితులు నిందితులను గుర్తించలేకపోయారని, కేసు నమోదు చేసి విచారణ జరుపుతున్నామని కలెక్టర్ పేర్కొన్నారు. జులై 31న దంతెవాడ జిల్లాలోని పల్నార్ గ్రామంలో కేంద్ర రిజర్వు భద్రతా బలగాల ఆధ్వర్యంలో స్థానిక బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో 'రక్షాబంధన్' కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా తనిఖీల పేరుతో ముగ్గురు విద్యార్థినులను సిబ్బంది కొందరు లైంగికంగా వేధించారన్న వసతిగృహం వార్డెన్ ఫిర్యాదుతో పోలీసు కేసు నమోదైంది. అయితే బాధితులునిందితులను గుర్తించలేకపోయారు. సీసీటీవీ దృశ్యాల్ని పోలీసులు విశ్లేషిస్తున్నారని కలెక్టర్ తెలిపారు.

ఐక్యత లేకుంటే బీసీలకు అధికారం దక్కదు: శరద్‌యాదవ్

ఈనాడు, దిల్లీ: ఐక్యత లేకపోతే బీసీలకు అధికారం దక్కదని జేడీయూ నేత శరద్‌యాదవ్ తెలిపారు. దేశవ్యాప్తంగా బీసీలు రాజకీయ శక్తిగా మారాలని ఆయన పేర్కొన్నారు. మండల కమిషన్ సిఫార్సులు అమలులోకి వచ్చిన దినాన్ని పురస్కరించుకొని సోమవారమిక్కడ ఓబీసీ రాష్ట్రీయ మహాసంఘటన నిర్వహించారు. 26 రాష్ట్రాల నుంచి బీసీ నేతలు పాల్గొన్న ఈ కార్యక్రమంలో శరద్‌యాదవ్ మాట్లాడారు. రాజకీయ పార్టీలన్నీ బీసీలను ద్వితీయశ్రేణి పౌరులగానే చూస్తున్నాయన్నారు. ఎన్నికల తర్వాత వారిని విస్మరిస్తున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. బీసీలు ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయశక్తిగా ఎదగాలని పిలుపునిచ్చారు. కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రి హన్సరాజ్ గంగారామ్ అహిర్ మాట్లాడుతూ.. ప్రధాని మోదీ నాయకత్వంలో బీసీలకు న్యాయం జరుగుతుందన్నారు. క్రీమీలేయర్‌ను ఎత్తివేసి బీసీల రిజర్వేషన్లు అమలు చేయాలని కాంగ్రెస్ మాజీ ఎంపీ వి.హన్మంతరావు తెలిపారు. అలా చేసినప్పుడే మండల కమిషన్ సిఫార్సుల మేరకు 27శాతం రిజర్వేషన్లు అందే అవకాశం ఉందన్నారు. ఓబీసీలను కేంద్రస్థాయిలో వర్గీకరించాలని బీసీకమిషన్ మాజీ ఛైర్మన్ జస్టిస్ వి.ఈశ్వరయ్య డిమాండు చేశారు. బీసీల ఉద్యమాన్ని గల్లీ నుంచి దిల్లీ వరకు విస్తరించాల్సిన ఆవశ్యకత ఉందని తెలంగాణ బీసీ సంక్షేమ సంఘం అధ్యక్షుడు జాజుల శ్రీనివాస్‌గౌడ్ తెలిపారు. అఖిలభారత బీసీ ప్రజా సంక్షేమ సంఘం అధ్యక్షుడు గూడూరు వెంకటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ. జాతీయస్థాయిలో బీసీల ఐక్యత పటిష్ఠంగా ఉన్నప్పుడే డిమాండ్లుసాధించుకోగలమన్నారు. ఈసందర్భంగా 9 తీర్మానాలను ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించారు. అనంతరం శరద్‌యాదవ్‌ను ఘనంగా సత్కరించారు. కార్యక్రమంలో బీసీ సంక్షేమసంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు ఆర్.కృష్ణయ్య, ఆల్‌మెన్‌రాజు, నిరంజన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

దిల్లీలో నిర్వహించిన ఓబీసీల జాతీయ సమావేశంలో పాల్గొన్న వీహెచ్ తదితరులు

పాకిస్థాన్‌లో విస్తరిస్తున్న ఐ.ఎస్.

శిఖర్‌పూర్ (పాకిస్థాన్): పాకిస్థాన్‌లో ఇప్పటికే ఉన్న పలు ఉగ్రవాద ముఠాలతో పాటు ఇస్లామిక్ స్టేట్ (ఐ.ఎస్.) కూడా విస్తరిస్తోందా? ఆత్మాహుతి దాడికి పాల్పడుతూ చివరి నిమిషంలో పోలీసులకు చిక్కిన ఉస్మాన్ అనే 18 ఏళ్ల యువకుడు ఇచ్చిన సమాచారాన్ని విశ్లేషించిన పోలీసులు ఐఎస్ విస్తరణను గుర్తించారు. 'మధ్య ప్రాచ్యంలో ఉన్నట్టుగా ఐ.ఎస్.కు ఇక్కడ పార్టీ యంత్రాంగం లేదు. ఓ ప్రచార ఉద్యమంలా పనిచేస్తోంది. పాకిస్థాన్‌కు ఈ విధానమే సరైనదని భావిస్తోంద'ని ఉగ్రవాద వ్యతిరేక విభాగం అధికారి రాజా ఉమర్ ఖట్టాబ్ చెప్పారు. చెప్పుకోదగ్గ సంఖ్యలో ఉన్న అభిమానుల ద్వారా కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తోంది.

కుటుంబమంతా జిహాద్‌తో సంబంధం ఉన్నవారే: ఉస్మాన్ వాస్తవంగా పాకిస్థాన్‌లోని స్వాత్ లోయకు చెందిన వాడు. ఆయన తండ్రి పాకిస్థానీ తాలిబన్‌లో పనిచేశాడు. డ్రోన్ దాడిలో చనిపోవడంతో ఆయన కుంటుంబం అఫ్గానిస్థాన్‌లోని నంగర్‌హార్‌కు వెళ్లింది. అక్కడే ఉగ్రవాద ముఠాల్లో చేరాడు. గత సెప్టెంబరులో పాక్ పోలీసులకు చిక్కాడు. విచారణలో ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయాలు వెల్లడించాడు. 'ఒక సారి మా ఇంటికి ఓ వృద్ధుడు వచ్చి మా అన్నయ్యతో మాట్లాడాడు. జిహాద్‌లో చేరాలని నాకు మా అన్నయ్య చెప్పాడు. ఆత్మాహుతి దళంగా మారాలని అన్నాడు. మరుసటి రోజున ఆ వృద్ధునితో కలిసి కాందహార్ వెళ్లాను. అక్కడ నుంచి సరిహద్దులు దాటి పాక్‌లోని బలూచిస్థాన్‌కు వెళ్లాం. దక్షిణ బలూచిస్థాన్‌లో ఎడారిలో ఉన్న వాధ్ పట్టణానికి మోటారు సైకిల్‌పై తీసుకెళ్లారు. అక్కడ మాజ్ అనే వ్యక్తి ఇంట్లో ఉండి శిక్షణ పొందాను. అతడే పేలుడు పదార్థాలతో ఆత్మాహుతి సభ్యులు ధరించే రెండు జాకెట్లు తయారు చేశాడు' అని చెప్పాడు.

భాష తెలియక దొరికిపోయాడు: నెల రోజుల శిక్షణ తరువాత ఉస్మాన్‌ను ఒక వ్యక్తిని తోడుగా ఇచ్చి మోటారు సైకిల్‌పై దాదాపు 250 కి.మీ.దూరంలో ఉన్న శిఖర్‌పూర్‌కు పంపించారు. షియా ముస్లింలు ప్రార్థన చేస్తున్నప్పుడు పేలుడు పదార్థాలు ప్రయోగించాలని ప్రణాళిక రూపొందించారు. ప్రార్థన సమయంలో స్థానికుడు ఒకరు స్థానిక సింధీ భాషలో అతడిని ఏదో అడిగాడు. భాష రాక సమాధానం చెప్పకపోవడంతో అనుమానం వచ్చింది. చుట్టూ ఉన్నవారు కూడా పోగయ్యారు. ఉస్మాన్ గ్రేనేడ్‌ను పట్టుకోకముందే అతన్ని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. విచారణ అనంతరం గత మార్చిలో న్యాయస్థానం శిక్ష విధించింది.

లాహోర్‌లో పళ్ల లారీలో పేలుడు

లాహోర్: పాకిస్థాన్‌లోని పంజాబ్ రాష్ట్ర రాజధాని లాహోర్‌లో సోమవారం రాత్రి ఓ లారీలోని పేలుడు పదార్థం విస్ఫోటం చెందడంతో 22 మంది గాయపడ్డారు. గాయపడ్డవారిలో ఓ బాలిక పరిస్థితి విషమంగా ఉంది.

శ్రీశాంత్‌పై నిషేధం ఎత్తేయండి

బీసీసీఐని ఆదేశించిన కేరళ హైకోర్టు

కోచి

నిషేధిత క్రికెటర్ శ్రీశాంత్‌కు ఊరట లభించింది. 2013 ఐపీఎల్ స్పాట్ ఫిక్సింగ్ కుంభకోణానికి సంబంధించి బీసీసీఐ అతడిపై విధించిన జీవితకాల నిషేధాన్ని కేరళ హైకోర్టు ఎత్తివేసింది. స్పాట్ ఫిక్సింగ్ కేసు నుంచి దిల్లీ కోర్టు తనను విముక్తుణ్ని చేసినా, బీసీసీఐ నిషేధాన్ని ఎత్తివేయకపోవడాన్ని సవాలు చేస్తూ శ్రీశాంత్ మార్చిలో హైకోర్టును ఆశ్రయించాడు. శ్రీశాంత్ పిటిషన్‌ను విచారించిన జస్టిస్ మహ్మద్ ముస్తాక్.. అతడిపై నిషేధాన్ని ఎత్తివేయాలని బీసీసీఐని ఆదేశించారు. "స్పాట్ ఫిక్సింగ్ కుంభకోణంలో శ్రీశాంత్ పాత్ర ఉందని చెప్పే ఆధారాలేమీ లేవు. ఐతే ఈ వ్యవహారంలో అతడి ఉదాసీనత ఖండనీయమే" అని అన్నారు. స్పాట్ ఫిక్సింగ్ కేసులో శ్రీశాంత్, అంకీత్ చవాన్, చండిలా సహా మొత్తం 36 మందిని దిల్లీ కోర్టు 2015లో నిర్దోషులుగా తేల్చింది. హైకోర్టు తాజా తీర్పును కేరళ క్రికెట్ సంఘం (కేసీఏ) స్వాగతించగా.. తీర్పును అధ్యయనం చేయాల్సివుందని బీసీసీఐ చెప్పింది. "తీర్పు ఈ రోజే వచ్చింది. బీసీసీఐ న్యాయ బృందం తీర్పును అధ్యయనం చేసి, అభిప్రాయం చెబుతుంది. ఏం చేయాలో ఆ తర్వాత నిర్ణయిస్తాం" అని బీసీసీఐ తాత్కాలిక అధ్యక్షుడు సీకే ఖన్నా చెప్పాడు. కోర్టు తీర్పు పట్ల కేసీఏ హర్షం వ్యక్తం చేసింది. "మొదటి నుంచీ మేం శ్రీశాంత్‌కు మద్దతుగా ఉన్నాం. ఇప్పుడు హైకోర్టు తీర్పుతో అతడి జీవితం మళ్లీ సాధారణ స్థితికి వస్తుందని ఆశిస్తున్నాం" అని కేసీఏ కార్యదర్శి జయేష్ జార్జ్ అన్నాడు. కేరళ రంజీ జట్టు ఎంపికలో శ్రీశాంత్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటా అని అడిగినప్పుడు.. "ఇప్పుడే ఆ విషయం చెప్పలేను. దీనిపై సంఘం సమష్టిగా నిర్ణయం తీసుకోవాలి. సెలక్టర్లు అతడి ఫిట్‌నెస్‌పై తెలుసుకోవాల్సివుంది. శ్రీశాంత్ వయసు 34 ఏళ్లు. నాలుగేళ్ల నుంచి అతడు ఆడట్లేదు. ఐతే తన ప్రతిభ, అనుభవంతో కేరళ రంజీ జట్టుకు గొప్ప ఆస్తి అవుతాడు" అని చెప్పాడు.

> **"దేవుడికి కృతజ్ఞతలు. నేను మళ్లీ టెస్ట్ క్రికెట్ ఆడాలనుకుంటున్నా. మరో మూడు నాలుగేళ్లు క్రికెట్ ఆడగలను. కష్టాలు వస్తుంటాయి, పోతుంటాయి. మ్యాచ్ ఫిట్‌నెస్ సాధించడమే ఇప్పుడు నా లక్ష్యం. ఇక నేను రంజీ క్రికెట్‌కు సిద్ధమవుతా"**
> **– శ్రీశాంత్**

ఛాంపియన్స్

విరాట్.. ఇమ్రాన్‌ను అనుసరించు!

కొలంబో: స్వదేశంలో వరుసగా సిరీస్‌లు గెలిచేసింది టీమ్ ఇండియా. తర్వాత వెస్టిండీస్‌కు వెళ్లి ఆ జట్టును మట్టికరిపించేసింది. ఇప్పుడు శ్రీలంక మీదా అలవోకగా నెగ్గేసింది. మ్యాచ్‌లు హోరాహోరీగా సాగకపోవడం, భారత్ ఏకపక్షంగా గెలిచేస్తుండటం అభిమానుల్లో మ్యాచ్‌ల పట్ల ఆసక్తిని తగ్గించేస్తున్న మాట వాస్తవం! ఈ నేపథ్యంలోనే మాజీ ఆటగాడు, వ్యాఖ్యాత సంజయ్ మంజ్రేకర్ ఆసక్తికర వ్యాఖ్యలు చేశాడు. కెప్టెన్ విరాట్ భారత్‌కు కఠిన సిరీస్‌లు ఉండేలా చూసుకోవాలని సలహా ఇచ్చాడు. "ఇమ్రాన్ ఖాన్ బలమైన పాకిస్థాన్ జట్టును నడిపించే సమయంలో తమకు సవాలు విసిరే జట్లతో సిరీస్‌లు పెట్టాలని బోర్డును కోరేవాడు. విరాట్ కూడా ఇప్పుడదే చేయాలి" అని ట్వీట్ చేశాడు మంజ్రేకర్.

కుశాల్ మెండిస్

ఇంగ్లాండ్‌దే సిరీస్

- నాలుగో టెస్టులో దక్షిణాఫ్రికాపై ఘనవిజయం
- మొయిన్ అలీకి ఐదు వికెట్లు

మాంచెస్టర్: మొయిన్ అలీ మాయ చేయడంతో చివరిదైన నాలుగో టెస్టులో ఆతిథ్య ఇంగ్లాండ్ 177 పరుగుల తేడాతో దక్షిణాఫ్రికాపై ఘనవిజయం సాధించింది. సిరీస్‌ను 3-1తో చేజిక్కించుకుంది. నాలుగో రోజు 380 పరుగుల భారీ లక్ష్యంతో బరిలోకి దిగిన దక్షిణాఫ్రికా.. అలీ (5/69) స్పిన్ మాయాజాలానికి విలవిల్లాడింది. 62.5 ఓవర్లలో 202 పరుగులకే ఆలౌటైంది. ఆమ్లా (83), డుప్లెసిస్ (61) మాత్రమే రాణించారు. అండర్సన్ మూడు వికెట్లు పడగొట్టాడు. సోమవారం ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 224/9తో రెండో ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన ఇంగ్లాండ్.. 243 పరుగులకు ఆలౌటైంది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో ఇంగ్లాండ్ 362 పరుగులు చేయగా.. దక్షిణాఫ్రికా 226 పరుగులకు ఆలౌటైంది. అలీకి 'మ్యాన్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్', 'మ్యాన్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డులు లభించాయి.

ఇంగ్లాండ్ తొలి ఇన్నింగ్స్: 362; **దక్షిణాఫ్రికా తొలి ఇన్నింగ్స్:** 226; **ఇంగ్లాండ్ రెండో ఇన్నింగ్స్:** 243; **దక్షిణాఫ్రికా రెండో ఇన్నింగ్స్:** 202 (ఆమ్లా 83, డుప్లెసిస్ 61, మహారాజ్ 21; అలీ 5/69, అండర్సన్ 3/16)

బ్రాడ్‌తో మొయిన్ అలీ

ఎరానిపై రెండు నెలల నిషేధం

రోమ్: ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ మాజీ ఫైనలిస్ట్ సారా ఎరాని (ఇటలీ) డోపింగ్‌లో విఫలమైంది. డోప్ పరీక్షల కోసం ఆమె ఇచ్చిన శాంపిల్‌లో అనాస్ట్రోజోల్ అనే నిషిద్ధ ఔషధం వాడినట్లు తేలింది. దీంతో ఎరానిపై రెండు నెలల నిషేధాన్ని విధిస్తున్నట్లు అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ సమాఖ్య వెల్లడించింది. నిజానికి ఎరానికి రెండేళ్ల నిషేధం పడాల్సి ఉంది. అయితే అనుకోకుండా ఆమె ఈ మందు వాడిందని నమ్మిన విచారణ కమిటీ.. ఎరానీకి తక్కువ శిక్షతో సరిపెట్టింది. సాధారణంగా అనాస్ట్రోజోల్ మందును రొమ్ము క్యాన్సర్ చికిత్సలో వాడతారు. 2012 ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ ఫైనల్ చేరిన ఎరాని.. స్నేహితురాలు రాబెర్టా విన్సి చేతిలో ఓడింది. అదే ఏడాది సింగిల్స్ ర్యాంకింగ్స్‌లో ఆమె టాప్-5లో చోటు సంపాదించింది. రష్యా స్టార్ మరియా షరపోవా కూడా డోపింగ్‌లో దొరికి శిక్ష అనుభవించిన సంగతి తెలిసిందే.

హెరాత్ ఔట్

కొలంబో: గాయాలతో, వరుస ఓటములతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్న శ్రీలంకకు మరో దెబ్బ. ఆ జట్టు స్టార్ స్పిన్నర్ రంగన హెరాత్ వెన్నునొప్పి కారణంగా మూడో టెస్టుకు దూరమయ్యాడు. ఈ సిరీస్‌లో గాయం కారణంగా ఆటకు దూరమైన నాలుగో లంక ఆటగాడతను. ఇంతకుముందు లక్మల్, గుణరత్నె, నువాన్ ప్రదీప్ కూడా గాయాలతో తప్పుకున్నారు.

కోహ్లి.. రిచర్డ్స్‌ను తలపిస్తున్నాడు

కొలంబో: టీమ్‌ఇండియా కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లి బ్యాటింగ్ చూస్తుంటే.. తనకు వెస్టిండీస్ దిగ్గజం వివియన్ రిచర్డ్స్ గుర్తుకొస్తున్నాడని శ్రీలంక మాజీ ఆటగాడు అరవింద డిసిల్వా అన్నాడు. "కోహ్లి క్రికెట్ ఆడే విధానం, అతడి పొగరు, ఆత్మవిశ్వాసం.. చాలా వరకు రిచర్డ్స్ లాంటి దిగ్గజాల్ని గుర్తుకు తెస్తోంది. ఆస్ట్రేలియాలో ఆస్ట్రేలియన్లను అతను ఎదుర్కొన్న తీరు చాలా ప్రత్యేకం. గావస్కర్, కపిల్, సచిన్‌ల మాదిరే భారత క్రికెట్ రాతను మార్చి, దాన్ని మరో స్థాయికి తీసుకెళ్లే సత్తా కోహ్లికి ఉంది" అని అతను చెప్పాడు. సంగక్కర, జయవర్ధనెల నిష్క్రమణ తర్వాత శ్రీలంక క్రికెట్ పతనం తనకు ఆవేదన కలిగిస్తోందని, మళ్లీ తమ జట్టును గాడిన పెట్టాలంటే దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక అవసరమని డిసిల్వా అభిప్రాయపడ్డాడు.

కరువానాపై ఆనంద్ విజయం

సెయింట్ లూసియా: ఐదుసార్లు ప్రపంచ ఛాంపియన్ విశ్వనాథన్ ఆనంద్ సింక్వెఫీల్డ్ కప్‌లో తొలి విజయం సాధించాడు. ఐదో రౌండ్లో అతడు ప్రపంచ నంబర్-2 ఫాబియానో కరువానా (అమెరికా)ను ఓడించాడు. తెల్లపావులతో ఆడిన ఆనంద్ 29 ఎత్తుల్లోనే ప్రత్యర్థికి చెక్ పెట్టాడు. టోర్నీలో తన తొలి నాలుగు గేమ్‌లను ఆనంద్ డ్రాగా ముగించాడు. ఈ విజయంతో మాగ్నస్ కార్ల్‌సన్ (నార్వే)తో కలిసి ఆనంద్ (3 పాయింట్లు) సంయుక్తంగా రెండో స్థానంలో నిలిచాడు. మాక్సిమ్ వచీర్ లగ్రావె (ఫ్రాన్స్) 3.5 పాయింట్లతో అగ్రస్థానంలో ఉన్నాడు.

సింధు 4.. శ్రీకాంత్ 8

దిల్లీ: ప్రపంచ బ్యాడ్మింటన్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో పి.వి.సింధుకు నాలుగో సీడ్ దక్కగా.. కిదాంబి శ్రీకాంత్‌కు ఎనిమిదో సీడింగ్ లభించింది. మరో స్టార్ సైనా నెహ్వాల్ 12వ సీడ్‌గా పోటీపడుతోంది. గ్లాస్గోలో ఈనెల 21 ప్రారంభమయ్యే ఈ మెగా టోర్నీలో అజయ్ జయరాం (13వ సీడ్), సాయిప్రణీత్ (15)లకు కూడా సీడింగ్‌లు దక్కాయి. కొంతమంది ఆటగాళ్లు తప్పుకోవడంతో చివరి నిమిషంలో పురుషుల సింగిల్స్‌లో చోటు దక్కించుకున్న సమీర్‌వర్మ.. అన్‌సీడెడ్‌గా బరిలో దిగుతున్నాడు. పురుషుల సింగిల్స్‌లో సాన్ వాన్ హో (కొరియా), మహిళల సింగిల్స్‌లో యమగూచి (జపాన్) టాప్‌సీడ్లుగా పోటీలో ఉన్నారు.

మహేల సంగక్కర!

రెండు నెలల కిందట ఛాంపియన్స్ ట్రోఫీలో భారత్ తన ఆరంభ మ్యాచ్‌లో పాకిస్థాన్‌ను చిత్తుగా ఓడించింది. మరోవైపు శ్రీలంక తన తొలి మ్యాచ్‌లో దక్షిణాఫ్రికా చేతిలో చిత్తుగా ఓడింది. ఈ స్థితిలో లంకతో మ్యాచ్‌లో భారత్ హాట్ ఫేవరెట్‌గా బరిలోకి దిగింది. పైగా భారత్.. లంక ముందు 322 పరుగుల భారీ లక్ష్యాన్ని నిలపడంతో ఆ జట్టు పనైపోయినట్లే అనుకున్నారంతా. కానీ అప్పుడో కుర్రాడు భారత బౌలర్లను ఎదురొడ్డి నిలిచాడు. లక్ష్యం కొండంత ఉన్నా అతను అదరలేదు.. బెదరలేదు. అసమాన ఇన్నింగ్స్‌తో లంక విజయంలో కీలక పాత్ర పోషించాడు. ఇప్పుడా కుర్రాడే.. తమ దేశంలో పట్టపగ్గాల్లేకుండా సాగిపోతున్న భారత స్పిన్నర్లకు కళ్లెం వేశాడు. కళ్లు చెదిరే షాట్లతో అందరి దృష్టినీ ఆకర్షించాడు. అసలు స్పిన్నర్లను ఎలా ఆడాలో చూపించాడు. అద్భుత ఇన్నింగ్స్‌తో.. ఏకపక్షంగా సాగిపోతున్న సిరీస్‌కు జీవం తెచ్చిన ఆ కుర్రాడే.. కుశాల్ మెండిస్.

ఈనాడు క్రీడావిభాగం

భారత్ స్కోరు 622. శ్రీలంక తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 183 పరుగులకే కుప్పకూలి ఫాలో ఆన్‌లో పడింది. ఆ జట్టు ఇన్నింగ్స్ ఓటమి ఖాయమని ముందే తెలిపోవడంతో వీక్షకుల్లోనూ ఆసక్తి సన్నగిల్లిపోయింది. అలా అనాసక్తితో శ్రీలంక రెండో ఇన్నింగ్స్ చూడటం ఆపేసి ఉంటే.. ఒక గొప్ప బ్యాటింగ్ ప్రదర్శనను లైవ్‌లో చూసే అవకాశాన్ని కోల్పోయినట్లే! మ్యాచ్ చూసిన వాళ్లకు తెలుసు మెండిస్ ఇన్నింగ్స్ విలువేంటో! ముఖ్యంగా టీమ్‌ఇండియాకు కుశాల్ మెండిస్ ఎంతటి ప్రతిభావంతుడో.. అతడి బ్యాటింగ్ సామర్థ్యమేంటో బాగానే తెలిసొచ్చింది. స్పిన్‌ను అడ్డదిడ్డంగా ఆడేస్తున్న ఈ తరం బ్యాట్స్‌మెన్‌కు పాఠాలు నేర్పేలా సాగింది మెండిస్ ఆట.

శ్రీలంక స్పిన్‌లో అంత పస లేక, మన బ్యాట్స్‌మెన్ బాగా ఆడటం వల్ల భారత్ భారీ స్కోరు చేయగలిగింది కానీ.. రెండో టెస్టు జరిగిన పిచ్ అంత తేలిగ్గా ఏమీ లేదు. పిచ్‌ను సరిగ్గా ఉపయోగించుకుంటే బ్యాట్స్‌మెన్‌ను స్పిన్నర్లు ముప్పుతిప్పలు పెట్టొచ్చన్నది శ్రీలంక తొలి ఇన్నింగ్స్‌లోనే తేటతెల్లమైంది. ఆ జట్టును 183 పరుగులకే కుప్పకూల్చేయడంతో భారత స్పిన్నర్ల ఆత్మవిశ్వాసం రెట్టింపైంది. ఆ ఊపులో ప్రత్యర్థిని మరోసారి కూల్చేద్దామని ఉత్సాహంగా బరిలోకి దిగారు స్పిన్నర్లు. ఆరంభం నుంచే స్పిన్ దాడి మొదలైంది. ఓవైపు.. అశ్విన్.. మరోవైపు జడేజా దాడికి దిగారు. పైగా లంక మూడో ఓవర్లోనే వికెట్ కోల్పోయి ఒత్తిడిలో పడింది. అలాంటి స్థితిలో క్రీజులోకి వచ్చిన మెండిస్.. భారత స్పిన్ ద్వయాన్ని ఎదుర్కొన్న తీరు ఆశ్చర్యకరమే.

అంతిమంగా మ్యాచ్ గెలిచినా.. మన స్పిన్నర్లపై ఎదురు దాడి చేస్తూ మెండిస్ ఆధిపత్యం చలాయించిన తీరు.. భారత్‌నే ఆత్మరక్షణలోకి పడేసింది. ఆరంభంలో బ్యాట్స్‌మెన్ చుట్టూ మూగి ఉన్న ఫీల్డర్లను బౌండరీ హద్దుల దగ్గరికి పంపక తప్పని పరిస్థితి కల్పించాడు మెండిస్. అంత సాధికారికంగా, దూకుడుగా సాగింది అతడి బ్యాటింగ్. ముఖ్యంగా స్వీప్ షాట్లతో స్పిన్నర్ల లయను కుశాల్ దెబ్బ తీసిన తీరు అమోఘం. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో క్రీజులో ఉండి ఆడి ఇబ్బంది పడ్డ మెండిస్.. రెండో ఇన్నింగ్స్ చాలా వరకు పాదాన్ని ముందు పెట్టే ఆడాడు. షాట్లు ఆడేందుకు పాదాన్ని చక్కగా ఉపయోగించుకున్నాడు. బంతికి స్పిన్, బౌన్స్ అయ్యే అవకాశం ఇవ్వకుండా పిచ్ అయ్యీ కాగానే షాట్ ఆడే ప్రయత్నం చేశాడు కుశాల్. చక్కటి ఫుట్‌వర్క్‌తో, సౌకర్యవంతమైన భంగిమలో.. బ్యాట్‌ను పైనుంచి కిందికి వంచుతూ సరైన కోణంలో స్వీప్ షాట్లు ఆడాడు. మణికట్టును కూడా చక్కగా ఉపయోగించాడు. బంతి టర్న్, బౌన్స్ కావడానికి ముందే.. సాధికారికంగా స్వీప్ చేశాడతను. ఈ ప్రణాళికాబద్ధమైన ఎదురుదాడి.. ఓ దశలో భారత స్పిన్నర్లకు దిక్కుతోచని స్థితిలోకి నెట్టేసింది. అప్పుడప్పుడూ ముందుకొచ్చి కూడా బంతిని డ్రైవ్ చేసిన మెండిస్.. రివర్స్ స్వీప్ కూడా సాధికారితతో ఆడాడు.

స్పిన్నర్ల ఆత్మవిశ్వాసాన్ని, లయను దెబ్బ తీసే షాట్లలో స్వీప్ ఒకటి. ఒకప్పుడు గ్రాహం గూచ్, గ్యాటింగ్, లక్ష్మణ్, హేడెన్, ఆండీ ఫ్లవర్, సచిన్ లాంటి దిగ్గజ బ్యాట్స్‌మెన్ ఈ షాట్‌తోనే స్పిన్నర్లపై ఆధిపత్యం చలాయించేవారు. స్వీప్ బాగా ఆడే బ్యాట్స్‌మెన్ ఎదురైతే మేటి స్పిన్నర్లకైనా ఇబ్బందే. అదే సమయంలో స్వీప్ ప్రమాదకరమైన షాట్ కూడా. సరిగ్గా ఆడకుంటే, తేడా వస్తే బంతి ఎడ్జ్ తీసుకుని గాల్లోకి లేచి ఔటయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందుకే సాంకేతికంగా బలంగా లేని ఆటగాళ్లు ఈ షాట్‌ను ఎక్కువగా ఆడరు. ఈ తరంలో స్వీప్ ఆడేవాళ్లు తగ్గిపోయారు కూడా! మెండిస్ మాత్రం స్వీప్ షాట్లను సాధికారికంగా ఆడి తన ప్రత్యేకతను చాటుకున్నాడు. అతను బాదిన 17 బౌండరీల్లో 8 స్వీప్ షాట్లే. మెండిస్ 110 పరుగులు చేస్తే.. అందులో స్క్వేర్ లెగ్, మిడ్‌వికెట్, లాంగాన్ ప్రాంతాల్లో కలిపి 65 పరుగులొచ్చాయి. లెగ్ సైడ్ చాలా బలంగా కనిపించిన మెండిస్.. ఆఫ్ డ్రైవ్‌లు కూడా బాగా ఆడాడు. ముఖ్యంగా ఆఫ్ వికెట్ ఆవల పడ్డ ఫుల్ లెంగ్త్ బంతిని కవర్ డ్రైవ్ ఆడిన తీరు ద్రవిడ్‌ను గుర్తుకు తెచ్చింది. ఈ సిరీస్‌లో భారత్ ఎంత ఆధిపత్యం చలాయించినా.. రెండో టెస్టు చివర్లో మెండిస్ క్రీజులో ఉన్న ఆ కొన్ని గంటలు మాత్రం అతడిదే పైచేయి! స్వయంగా కోహ్లీనే మెండిస్‌ను కట్టడి చేయలేకపోయామని.. అతడి షాట్లకు ఆశ్చర్యచకితులయ్యామని చెప్పడం విశేషం.

దిగ్గజ ఆటగాళ్లు జయవర్దనె, సంగక్కరల నిష్క్రమణ తర్వాత వాళ్ల స్థానాల్ని భర్తీ చేయడం లంకకు చాలా కష్టమైపోయింది. బ్యాటింగ్ టెక్నిక్, నైపుణ్యం, టైమింగ్, అందం.. ఇలా ఎందులోనైనా మహేల, సంగల స్థాయికి చేరువగా ఉన్న బ్యాట్స్‌మన్ ఒక్కరూ కనిపించలేదు! ఐతే ఇప్పుడు మెండిస్‌లో వారి వారసుడిని చూసుకుంటున్నారు లంకేయులు. వాళ్లిద్దరిలోని క్లాస్ ఇతడి ఆటలో కనిపిస్తోందంటున్నారు విశ్లేషకులు. 21 ఏళ్ల మెండిస్ ఇప్పటిదాకా ఆడింది 19 టెస్టులే అయినా... అతడి బ్యాటింగ్ శైలిని, నైపుణ్యాన్ని చూసిన మాజీలు శ్రీలంక జట్టుకు ఓ ఆణిముత్యం దొరికినట్లేనంటున్నారు. మరి మెండిస్ మున్ముందు ఎలా ఆడతాడో.. ఏమేరకు విజయవంతమవుతాడో.. తన కెరీర్‌ను ఎలా నిర్మించుకుంటాడో.. ఏ స్థాయికి చేరుకుంటాడో చూడాలి.

> **ఒకప్పుడు గూచ్, గ్యాటింగ్, ఆండీ ఫ్లవర్,లక్ష్మణ్, సచిన్ లాంటి దిగ్గజ బ్యాట్స్‌మెన్ ఈ షాట్‌తోనే స్పిన్నర్లపై ఆధిపత్యం చలాయించేవారు. వారి లయను దెబ్బ తీసేవారు. ఐతే స్వీప్ ప్రమాదకరమైన షాట్. సరిగ్గా ఆడకుంటే, తేడా వస్తే బంతి ఎడ్జ్ తీసుకుని గాల్లోకి లేచి ఔటయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందుకే సాంకేతికంగా బలంగా లేని ఆటగాళ్లు ఈ షాట్‌ను ఎక్కువగా ఆడరు. ఈ తరంలో స్వీప్ ఆడే వాళ్లు తగ్గిపోయారు కూడా! ఐతే మెండిస్ మాత్రం స్వీప్ షాట్లను సాధికారికంగా ఆడి తన ప్రత్యేకతను చాటుకున్నాడు. అతను బాదిన 17 బౌండరీల్లో 8 స్వీప్ షాట్లే.**

పుజారా.. ద్రవిడ్‌లా

వీవీఎస్ లక్ష్మణ్

రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో శ్రీలంక పోరాడినప్పటికీ మ్యాచ్‌లో ఎప్పుడూ వెనుకబడే ఉంది. రెండో టెస్టు ఫలితంపై ఏ దశలోనూ సందేహం లేదు. సాధారణంగా ఉపఖండంలో టెస్టు ఫలితాలను తొలి ఇన్నింగ్స్‌లే నిర్దేశిస్తాయి. ఒకసారి భారత్ 600పై స్కోరు చేసి, ఆతిథ్య జట్టును 183 పరుగులకు ఆలౌట్ చేశాక.. ప్రశ్న ఎప్పుడు గెలుస్తుందన్నదే. గెలుస్తుందా లేదా అన్నది కాదు. లోతైన బ్యాటింగ్ ఆర్డర్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో భారత్‌కు భారీ స్కోరును అందించింది. ఐతే పుజారా, రహానెల ఇన్నింగ్స్‌లు అత్యంత కీలకం. వీళ్లిద్దరు భారత్ అత్యుత్తమ టెస్టు బ్యాట్స్‌మెన్ అని కెప్టెన్ కోహ్లీనే స్వయంగా చెప్పాడు. ఆ విభాగంలో కోహ్లి తప్పక ఉంటాడని కొందరు అనొచ్చు. ఐతే ఈ ఇద్దరు శతక వీరులు తమ అంకితభావం, అన్వయంతో విరాట్ సరిగానే చెప్పాడని రుజువు చేశారు. చూస్తున్నకొద్దీ పుజారా ఆటపై మక్కువ పెరుగుతోంది. అతడి పరుగుల దాహం అమోఘం. అతడు ఒకే ఒక్క ఫార్మాట్ ఆడతాడు. అనుభవంతో చెబుతున్నా.. అలా ఒకే ఫార్మాట్ ఆడే ఆటగాడు వెంటనే లయను అందుకోవడం చాలా కష్టం. కానీ పుజారా అలా చేయగలగడానికి అతడి చక్కని సన్నాహమే కారణం. ఐపీఎల్‌లో ఎవరూ అతణ్ని తీసుకోలేదు. దీంతో అతడు కౌంటీ క్రికెట్లో నాటింగ్‌హామ్‌షైర్ తరఫున ఆడాడు. అతడు ఇప్పుడు చాలా ఫిట్‌గా కనిపిస్తున్నాడు. ఓ గొప్ప ఆటగాడు మంచి ఫామ్‌ను పూర్తిగా సొమ్ము చేసుకుంటాడు. గత 15 టెస్టుల్లో పుజారా దాదాపు 1600 పరుగులు చేశాడు. అతడు నాకు రాహుల్ ద్రవిడ్‌ను గుర్తు చేస్తున్నాడు. మూడో స్థానంలో పుజారా భారత బ్యాటింగ్‌కు ఇరుసులా ఉంటున్నాడు. వృద్ధిమాన్ సాహా కూడా చాలా బాగా ఆడాడు. టర్నింగ్ పిచ్‌పై అతడు అద్భుతంగా కీపింగ్ చేశాడు. రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో ఒక్క బై కూడా ఇవ్వని వికెట్‌కీపర్లు నాకు తెలిసి చాలా అరుదు. సాహా ఆత్మవిశ్వాసం అతడి బ్యాటింగ్‌లోనూ కనిపిస్తోంది. ఇప్పుడు అతడు రవిచంద్రన్ అశ్విన్, రవీంద్ర జడేజాల్లాగ నిఖార్సైన ఆల్‌రౌండర్.

థాంప్సన్‌కు షాక్.. 100 మీ ఛాంప్ టోరి

టోరి

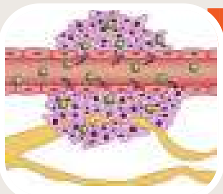
లండన్: పురుషుల 100 మీ పరుగులో సంచలనాలు నమోదైనట్లే మహిళల వంద మీటర్ల పరుగులోనూ ఊహించని ఫలితాలొచ్చాయి. ఒలింపిక్ స్వర్ణ పతక విజేత, ఫేవరెట్ ఎలైన్ థాంప్సన్ (జమైకా) ఐదో స్థానంలో నిలువగా, టోరి బోవీ (అమెరికా) సెకనులో వందో వంతు తేడాతో స్వర్ణం ఎగరేసుకుపోయింది. ఆమె 10.85 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి పసిడి గెలవగా, మారి జోస్ (ఐవరీ కోస్ట్, 10.86 సె), షిప్పర్స్ (నెదర్లాండ్స్, 10.96 సె) రజత, కాంస్య పతకాలు సొంతం చేసుకున్నారు. థాంప్సన్ (10.98 సె) ఐదో స్థానంతో రేసు పూర్తి చేసింది. పురుషుల షాట్‌పుట్‌లో థామస్ వాల్ష్ (న్యూజిలాండ్) స్వర్ణం గెలిచాడు. అతను గుండును 22.03 మీటర్ల దూరం విసిరి అగ్రస్థానంలో నిలిచాడు.

సిగరెట్లతో రహదారులు

మెల్‌బోర్న్: తాగిపడేసిన సిగరెట్ ముక్కలు ఎందుకు పనికొస్తాయని ఎవరైనా అడిగితే ఏం చెప్తాం..ఎగాదిగా చూసి చెత్తబుట్టలో పడేస్తాం అని సమాధానమిస్తాం. వాటితో ఇంకేం చేస్తాం అనుకుంటాం. కానీ వాటితోనూ రోడ్లను నిర్మించవచ్చని ఆస్ట్రేలియాలోని మెల్‌బోర్న్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజి సంస్థ పరిశోధకులు నిరూపించారు. తాగిపడేసిన సిగరెట్ ముక్కలతో రోడ్లను నిర్మించే సాంకేతికతను శాస్త్రవేత్తలు కనుగొన్నారు. దీనివల్ల పట్టణ ప్రాంతాల్లో వేడి తగ్గడంతో పాటు, వ్యర్థాలు పేరుకుపోకుండా ఉంటుందిట. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రతి సంవత్సరం లక్ష కోట్ల సిగరెట్ ముక్కలు పర్యావరణంలోకి చేరుతున్నాయి. అవి విచ్ఛిన్నమై భూమిలో కలిసిపోవడానికి ఎన్నో ఏళ్లు పడుతోంది. వాటి నుంచి వెలువడే విషపదార్థాలు, ఏర్లు, నదులు, సముద్రాల్లోకి చేరుతున్నాయి. తారును సిగరెట్ ముక్కలతో కలిపి రోడ్లు వేయడం వల్ల భారీ ట్రాఫిక్‌ను తట్టుకోవడంతో పాటు ఉష్ణవాహకతను నిరోధిస్తుందని ఆస్ట్రేలియాలోని రాయల్ మెల్‌బోర్న్ టెక్నాలజీ ఇన్‌స్టిట్యూట్(ఆర్‌ఎంఐటీ విశ్వవిద్యాలయం) పరిశోధకులు నిరూపించారు. సిగరెట్ ముక్కల్లోని రసాయన పదార్థాలు బయటకు రాకుండా వాటిని తారు, మైనంతో కప్పేసి, వేడి తారు మిశ్రమంతో కలిపి రోడ్లు వేయడానికి వినియోగించేలా శాస్త్రవేత్తలు నమూనాను తయారు చేశారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రతి సంవత్సరం ఆరు లక్షల కోట్ల సిగరెట్లు ఉత్పత్తవుతుండగా పదిలక్షల యాభైవేల టన్నుల సిగరెట్ వ్యర్థాలు వెలువడుతున్నాయి.

క్యాన్సర్‌పై 'బంగారు' బాణం

లండన్: క్యాన్సర్‌పై పోరులో సూక్ష్మ బంగారం అణువులు (గోల్డ్ నానో పార్టికల్స్) చక్కగా తోడ్పడగలవని పరిశోధకులు గుర్తించారు. ఔషధాల పనితీరును మెరుగు పరచడంలో, దుష్ప్రభావాలను తగ్గించడంలో ఇవి సాయం చేయగలవని కనిపెట్టారు. బ్రిటన్‌లోని ఎడిన్‌బరో వర్సిటీ నిపుణులు ఈ పరిశోధన చేపట్టారు. బంగారం ఓ సురక్షిత లోహం. రసాయనిక చర్యలను ప్రేరేపించే సామర్థ్యం దీనికి ఎక్కువ. ఈ లక్షణంపై ప్రధానంగా దృష్టిసారిస్తూ పరిశోధకులు ఓ రసాయనిక పరికరాన్ని అభివృద్ధిచేశారు. దీని సాయంతో జీబ్రా చేపల్లో ఆరోగ్యకర కణజాలానికి ఎలాంటి హానీ జరుగకుండా... వ్యాధికారక కణాలనే లక్ష్యంగా చేసుకోగలిగారు. ఔషధాలు ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ కణాలపై సమర్థంగా పోరాడేలా ప్రేరేపించగలిగారు. కీమోథెరపీ దుష్ప్రభావాలకు అడ్డుకట్ట వేయడంలో ఈ పరిజ్ఞానం తోడ్పడుతుందని పరిశోధకుడు ఐజర్ యుసిటి బ్రోసెటా తెలిపారు. అయితే క్యాన్సర్ రోగులపై ఈ విధానాన్ని ప్రయోగించేందుకు లోతైన పరిశోధనలు జరగాల్సిన అవసరముందని అభిప్రాయపడ్డారు.

పలుచని ఎలక్ట్రానిక్ టాటూ

- వైద్య సెన్సర్‌లకు ప్రత్యామ్నాయంగా అభివృద్ధి
- నీటితో అంటించుకునే వీలు

హ్యూస్టన్: గ్రాఫీన్‌తో కొత్తరకం ఎలక్ట్రానిక్ టాటూలను శాస్త్రవేత్తలు అభివృద్ధిచేశారు. వీటికి కాస్త నీళ్లు తడిచేసి చర్మంపై ఇట్టే అతికించుకోవచ్చు. గుండె, మెదడు, కండరాల పనితీరును పర్యవేక్షించడంలో ఇవి చక్కగా తోడ్పడే వీలుంది. ప్రస్తుత వైద్య సెన్సర్‌లను చర్మంపై అతికించుకునేందుకు జిరుగు లేదా ప్రత్యేక లేపనాలు అవసరం. అప్పుడే వాటిలోని ఎలక్ట్రోడ్‌లు చర్మంతో అనుసంధానం అవుతాయి. అయితే అమెరికాలోని టెక్సాస్ వర్సిటీ నిపుణులు తయారుచేసిన తాజా "టాటూ సెన్సర్"లకు ఇలాంటి ఇబ్బందులుండవు. అత్యంత పలుచగా ఉండే ఇవి కాస్త తడి తగిలిన వెంటనే చర్మం నుంచి సమాచారాన్ని సేకరించగలుగుతాయి. రెండు నుంచి మూడు రోజుల వరకూ ఇవి చక్కగా పనిచేస్తాయని పరిశోధకులు తెలిపారు. వీటిని సులువుగా చర్మంపై నుంచి తీసేయొచ్చని వివరించారు. సంప్రదాయ చర్మ సెన్సర్‌లకు ఇవి ప్రత్యామ్నాయంగా మారే అవకాశముందన్నారు.

పోలియోచుక్కల కోసం నూతన కలాలు

- తొలిసారిగా ఏపీలో ప్రయోగాత్మక పరిశీలన

మైసూర్: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పోలియోచుక్కల కార్యక్రమంలో నూతన కలాలను (మార్కర్ పెన్నులు) ఉపయోగించనుంది. పిల్లలకు పోలియోచుక్కలు వేసిన అనంతరం వేలిపై వేసేందుకు సరికొత్త సిరాతో కూడిన కలాలను అభివృద్ధి చేశామని మైసూర్ పెయింట్స్, వార్నిష్ లిమిటెడ్ (ఎంపీవీఎల్) ఛైర్మన్ హెచ్ ఎ వెంకటేశ్ తెలిపారు. అప్పుడే పుట్టిన పసికందుల నుంచి అయిదేళ్లలోపు చిన్నపిల్లలు ఎవరైనా తరచుగా తమ చేతి వేళ్లు నోట్లోపెట్టుకోవడం అలవాటు. ఇటువంటి అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకునే వారికి ఎటువంటి హాని కలగకుండా ఉండేలా నూతన సమ్మేళనాలను వినియోగించి ఈ కలాలను, వాటిలో వాడే సిరాను తయారుచేశామని వారు తెలిపారు. నాణ్యతా ప్రమాణాల పరిశీలన కోసం వీటిని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ప్రయోగశాలలకు తరలించామన్నారు. ఈ కలాలను తొలిసారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చేపట్టే పోలియో కార్యక్రమంలో వినియోగించనున్నారన్నారు. వీటికోసం డిమాండ్ అధికంగా ఉందని, పోలియోచుక్కల కార్యక్రమంలో ఉపయోగించడం ఇదే మొదటిసారన్నారు.

శస్త్రచికిత్సకు కి'రాకే'!

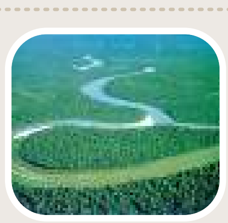

స్టాక్‌హోం: శస్త్రచికిత్స నిర్వహించే సమయంలో చాలా మంది వైద్యులు సంగీతం వినడం సర్వసాధారణమే. ఇలా సంగీతం వినేవారిలో ఎక్కువ మంది 'రాక్' సంగీతం వింటారట. ఆన్‌లైన్ సంగీత అంగడి స్పూటిఫై, ఫిగర్-1 పరిశోధక సంస్థ సంయుక్తంగా నిర్వహించిన అధ్యయనంలో ఈ విషయం వెల్లడైంది. 90 శాతానికిపైగా వైద్యులు శస్త్రచికిత్స సమయంలో సంగీతం వింటుండగా.. వారిలో 49శాతం మందికి 'రాక్' సంగీతం ఉండాల్సిందే. రాక్ సంగీతంలో ప్రముఖ బ్యాండ్‌లైన మెటాల్లికా, లెడ్ జెప్పెలిన్, ఏసీ/డీసీ, స్కార్పియన్ల పాటలను వైద్యులు పదేపదే ఎంచుకుంటున్నారు. ఇక మిగిలిన సంగీత విభాగాలకు వస్తే.. పాప్ (48%), శాస్త్రీయ సంగీతం (43%), జాజ్ (24%) పాటలు వింటున్నారు. శస్త్రచికిత్స సమయంలో సంగీతం వినడం వల్ల అలసట అనిపించదని వైద్యులు పేర్కొన్నారు. సంక్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సలు చేసే సమయంలో లేదా శస్త్రచికిత్స చేసేటప్పుడు పరిస్థితి సంక్లిష్టంగా మారినా వెంటనే సంగీతం ఆపేస్తామని కూడా వైద్యులు స్పష్టంచేశారు.

తీగలాంటి రోబో

కాలిఫోర్నియా: ప్రకృతిలో కనిపించే సహజసిద్ధ వ్యవస్థలైన తీగలు, శిలీంధ్రం, నాడుల కణజాలం తరహాలో సున్నితమైన, తీగలాంటి రోబోను శాస్త్రవేత్తలు తయారుచేశారు. భవనాలు కుప్పకూలిన సమయంలో శిథిలాల కింద చిక్కుకున్నవారి ఆచూకీ కనిపెట్టేందుకు సహాయచర్యల్లో పాల్గొనేవారు చేతితో శిథిలాలను తొలగించడం లేదా జాగిలాలను ఉపయోగించడం వంటివి చేయడం మనకు తెలిసిన విషయాలే. దీనికి ప్రత్యామ్నాయంగా శాస్త్రవేత్తలు తీగ రోబోను ఆవిష్కరించారు. ఇందులో భాగంగా ఓ చిన్నపాటి గాలిచొరబడి సిలిండరన్‌ను రూపొందించారు. ఈ సిలిండర్‌ను శిథిలాల ముందుభాగంలో ఉంచి స్విచ్ ఆన్‌చేస్తారు. వెంటనే సిలిండర్ నుంచి సన్నని తీగలాంటి రోబో శిథిలాల్లోని ఖాళీల గుండా (అవసరమైతే మలుపులు తిరుగుతూ) వెళుతుంది. అలా శిథిలాల్లో మనుషులు, సాధారణ యంత్రాలు ప్రవేశించలేని చోటకు వెళ్లి.. అక్కడున్న దృశ్యాలను బంధించి సహాయకసిబ్బందికి పంపిస్తుంది. ఇందుకోసం రోబో ముందు భాగంలో కెమెరా అమర్చారు. ఈ రోబో అవసరమైన చోట సన్నబడడం లేదా ఉబ్బడం వంటివి కూడా చేసుకోగలదు. ఈ తరహా రోబోల ఉపయోగాల్లో ఇదొక్కటి మాత్రమే. ఇందుకు సంబంధించి పూర్తి వివరాలు సైన్స్ రోబోటిక్స్ ప్రచురించింది. "ప్రస్తుతం అందుబాటులో వ్యవస్థలతో పోల్చితే కొత్త రోబో.. వివిధ ప్రాంతాలకు చొచ్చుకెళ్లడంలో కొత్త దృక్పథాలను ఆవిష్కరిస్తుంది" అని స్టాన్‌ఫోర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్ ఆచార్యుడు అలిసన్ ఒకమురా తెలిపారు.

వర్షాన్నీ కురిపించుకుంటున్న అమెజాన్ అడవులు

కాలిఫోర్నియా: ఆశ్చర్యకర వాతావరణానికి ఆలవాలమైన అమెజాన్ అడవులు.. వర్షాలను కూడా తమంతట తామే కురిపించుకుంటాయని శాస్త్రవేత్తలు పేర్కొంటున్నారు. ఏటా చోటుచేసుకునే రుతుపవనాలు సముద్రాల నుంచి తేమ సేకరించడానికి రెండు, మూడు నెలల ముందు నుంచే అమెజాన్ అడవుల్లో విస్తారంగా వర్షాలు కురుస్తాయి. ఇలా రుతుపవనాల కంటే ముందే ఆర్ద్రత ఎక్కడ నుంచి వస్తోందని శోధించిన శాస్త్రవేత్తలు చివరకు.. అమెజాన్ అటవీప్రాంతంలోని చెట్ల నుంచి వస్తున్నట్లు తేల్చారు. అమెజాన్ అటవీ ఉపరితలంపై ముందస్తుగా తేమ వాతావరణం చోటుచేసుకుంటోందని శాస్త్రవేత్తలు గతంలోనే గుర్తించినప్పటికీ.. అందుకు గల కారణాలపై ఓ అంచనాకు రాలేకపోయారు. అమెజాన్ సతతహరిత అటవీప్రాంతంలోని చెట్లు కొత్త ఆకులు వేసేటప్పుడు కిరణజన్యసంయోగక్రియలో భాగంగా విడుదలయ్యే నీరే ఇందుకు కారణం. కిరణజన్యసంయోగక్రియ సమయంలోనే చోటుచేసుకునే భాష్పోత్సేకం ప్రక్రియ కారణంగా చెట్ల ఆకుల అడుగున అత్యంత సూక్ష్మ పరిమాణంలో నీటి బిందువులు చేరతాయి. వీటివల్లే అమెజాన్ అటవీప్రాంతం ఉపరితలంపై తేమ వాతావరణం ఏర్పడుతోందని కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ఆచార్యురాలు రోంగ్ ఫూ పేర్కొన్నారు.

కీలక పదవి తప్ప అన్నీ నిర్వహించా

- కష్టపడటం వల్లే నాకు అవకాశాలు వచ్చాయి
- రాజకీయ ప్రస్థానాన్ని గుర్తు చేసుకొని ఉద్వేగం..
- తిరుపతి, నెల్లూరు పర్యటనల్లో వెంకయ్యనాయుడు

శ్రీవారి సన్నిధిలో కుటుంబ సభ్యులతో వెంకయ్యనాయుడు

ఈనాడు, తిరుపతి, నెల్లూరు: దేశంలో కీలకమైన ఒక పదవి తప్ప అన్ని పదవులూ నిర్వహించానని ఉపరాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైన ఎం.వెంకయ్యనాయుడు చెప్పారు. ఆ పదవులన్నీ వాటంతటవే తన దగ్గరకు వచ్చాయన్నారు. దీనికి కారణం కష్టపడడమేనని తెలిపారు. "ఉన్నంతకాలం ప్రజల్లో ఉంటే చాలనుకున్నా. ఇప్పుడు ఉపరాష్ట్రపతిగా వెళ్తున్నా. తర్వాత నేను ఇలా స్వేచ్ఛగా రావడం.. ఇంతమందిని కలవడం కుదరకపోవచ్చు. యువత ఈ దేశపు ఆస్తి. మీ లక్ష్యం ఉన్నతంగా ఉండాలి. అప్పుడే దేశం ముందుకెళ్తుంది" అని వెంకయ్యనాయుడు పేర్కొన్నారు. శ్రీవారి దర్శనార్థం ఆదివారం రాత్రి తిరుమలకు చేరుకున్న ఆయన సోమవారం తిరుపతిలో పలు అభివృద్ధి పనులను ప్రారంభించారు. అనంతరం సొంత జిల్లా నెల్లూరులో పర్యటించారు. శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుల నూతన వసతి గృహాన్ని ప్రారంభించారు. తర్వాత 300 పడకల ప్రసూతి ఆసుత్రిని ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన ప్రసంగిస్తూ.. స్త్రీని గౌరవించడం, వారికి సమున్నత స్థానం కల్పించడమే ఈ దేశ గొప్పతనమన్నారు.

ప్రభుత్వోద్యోగి ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లోనే చికిత్స పొందాలి: "వైద్యుడిని దేవుడిగా భావిస్తారు ప్రజలు. మన జనాభాకు తగ్గట్లుగా వైద్యులు పెరగడం లేదు. భవిష్యత్తులో ప్రతి జిల్లాకు వైద్య కళాశాల వచ్చేలా ప్రధాని కృషి చేస్తున్నారు. ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోనే చికిత్స పొందాలి. దీనివల్ల ప్రజల్లో ఆసుపత్రులపై నమ్మకం పెరుగుతుంది. ప్రతి ప్రభుత్వ కళాశాల, ఆస్పత్రులు స్విమ్స్‌ను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి" అని వెంకయ్యనాయుడు పేర్కొన్నారు.

రాఖీ కట్టిన అమెరికా మహిళ: స్విమ్స్ విద్యార్థుల వసతిగృహంప్రారంభించి ప్రసంగించిన తర్వాత తిరుపతి ఎమ్మెల్యే సుగుణమ్మ వెంకయ్యకు రాఖీ కట్టారు. తర్వాత ఆయన వేదిక దిగుతుండగా అక్కడే ఉన్న ఓఅమెరికన్ మహిళ వెంకయ్యకు రాఖీ కట్టి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఓ వైద్యురాలి వద్ద నర్సింగ్ అసిస్టెంట్‌గా ఉన్న చార్లెస్ సుసిన్ రాబర్ట్ స్పందనకు వెంకయ్యతో సహాఅక్కడున్న వారంతా ముగ్ధులయ్యారు.

శ్రీవారి ఆశీస్సులతోనే..: సాధారణ వ్యవసాయ కుటుంబానికి చెందిన తనకు ఉప రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికయ్యే అవకాశం శ్రీవారి ఆశీస్సులతోనే వచ్చిందని వెంకయ్యనాయుడు అన్నారు. కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి శ్రీవారిని దర్శించుకున్న అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. నాలుగు రోజుల్లో ఉపరాష్ట్రపతిగా బాధ్యతలు స్వీకరిస్తానన్నారు.

రాజ్యాంగ పరిధికి లోబడి వ్యవహరించాలి: ''నెల్లూరు పేరు విన్నా, ఈ నేలలో అడుగుపెట్టినా ఎన్నో జ్ఞాపకాల దొంతరలు. రాజకీయంగా ఎదుగుతున్న సమయంలో స్టోన్‌హౌస్ పేట శెట్టెమ్మ అంగడిలో పులిబొంగరాలు.. రోడ్డు పక్కన నిలబడి తెల్ల దోశలుతిన్న రోజులుగుర్తుకువస్తున్నాయి. ఇక మీదట కొన్ని కట్టుబాట్లు.. రాజ్యాంగ పరిధికి లోబడి వ్యవహరించాల్సి ఉంటుంది. అందుకే జన్మనిచ్చిన ఊరిలో ఆత్మీయుల ముందు కొన్నివిషయాలు పంచుకోవాలనుకుంటున్నా. వాజ్‌పేయి, ఆడ్వాణీ సభల నిర్వహణకు బండికి మైక్ కట్టుకుని ప్రచారం చేశా. ఇదే వీఆర్‌సీ కళాశాల గోడలపై కరపత్రాలను అంటించా. విద్యార్థి నాయకుడిగా వీఆర్‌సీ వేదికపై ప్రసంగంతోనే నారాజకీయజీవితం ప్రారంభమైంది. అదే ప్రాంతంలో మీనుంచి ఆత్మీయ పౌరసత్కారాన్ని అందుకుంటున్నా" అని వెంకయ్యనాయుడు ఉద్ఘాటించారు.

పదవులపై వ్యామోహం లేదు: ఉపరాష్ట్రపతి అభ్యర్థిగా ప్రకటించిన వెంటనే నేను ఉద్వేగానికి గురయ్యా. ఎందుకంటే ఏడాదిన్నర వయస్సులో కన్నతల్లిని కోల్పోయిన నేను.. ఊహ తెలిసిన తర్వాత పార్టీనే తల్లిగా భావించా. ఉపరాష్ట్రపతి అభ్యర్థిగా ప్రకటిస్తే.. ఇన్నేళ్లుగా పార్టీ కార్యాలయంతో ఉన్న బంధం తెగిపోతుందన్న బాధ కలిగింది. 2019 ఎన్నికల్లో మోదీ మళ్లీ ప్రధానిగా గెలిచిన తర్వాత సొంత ఊరికి వెళ్లి స్వచ్ఛంద సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలన్న ఆలోచనలో ఉన్నా. నాకు పదవులపై వ్యామోహం లేదు. రాజకీయాలు ఎన్నికల వరకు మాత్రమే. తర్వాత అంతా కలిసి పనిచేయాలి. చట్టసభల్లో చర్చ తర్వాత ప్రభుత్వం దిగిరాకుంటే నిరసన ప్రదర్శనలు చేయాలి. అలా కాకుండా అసలు చర్చే జరగనివ్వకుండా మైకులు విరుచుకునే సంస్కృతి ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రమాదకరం.

ఆత్మీయ సత్కారం

ఉపరాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైన వెంకయ్యనాయుడిని పలువురు ప్రముఖులు పార్టీలకతీతంగా కమిటీగా ఏర్పడి సత్కరించారు. జిల్లాకు చెందిన వ్యక్తి ఉపరాష్ట్రపతిగా ఎన్నికవడం గర్వకారణంగా ఉందని కొనియాడారు. ప్రముఖ నేపథ్య గాయకుడు ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం ప్రత్యేకంగా రాయించి తీసుకొచ్చిన సన్మానపత్రాన్ని వేదికపై చదివారు. ఈ సందర్భంగా స్వచ్ఛభారత్‌పై వెంకయ్య అందరితో ప్రమాణం చేయించారు.

సోయం బాపురావును విచారించేందుకు అనుమతి

- మానవ అక్రమ రవాణా కేసులో పురోగతి
- 2007 నాటి కేసులో ప్రధాన నిందితుడిగా మాజీ ఎమ్మెల్యే

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఆదిలాబాద్ జిల్లా బోథ్ మాజీ శాసనసభ్యుడు సోయం బాపురావును విచారించేందుకు అనుమతిస్తూ రాష్ట్రప్రభుత్వం సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. హైదరాబాద్ సీసీఎస్‌లో 2007లో నమోదైన మానవ అక్రమ రవాణా కేసులో ఈయన ప్రధాన నిందితుడిగా ఉన్నారు. ఓ గుజరాతీ మహిళను తన భార్యగా పేర్కొంటూ పాస్‌పోర్టు పొందిన అభియోగంపై 41/2007 క్రైం నంబరుతో సీసీఎస్ పోలీసులు ఐపీసీ సెక్షన్లు 419, 420, 468, 471తోపాటు 12(1)(బి) ఆఫ్ పాస్‌పోర్ట్సు యాక్ట్ కింద కేసు నమోదు చేశారు. ఇందులో సైదాబాద్ అక్బర్‌బాగ్‌కు చెందిన ట్రావెల్ డాక్యుమెంట్ దళారీ మహ్మద్ రషీద్‌అలీ సహనిందితుడిగా ఉన్నారు. పోలీసులకు లొంగిపోయిన రషీద్ ఇచ్చిన సమాచారంతో అప్పటి ఆజంపురా కార్పొరేటర్ ముజఫర్ అలీఖాన్ ఇంటిపై పోలీసులు దాడి చేశారు. అక్కడే బాపురావు నకిలీ పాస్‌పోర్టును స్వాధీనం చేసుకున్నారు. కేసు నమోదు సమయంలో ఆయన బోథ్ శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నారు. నకిలీ ధ్రువపత్రాలతో పాస్‌పోర్టులు పొంది, మనుషుల్ని అక్రమంగా విదేశాలకు రవాణా చేసిన నాటి భాజపా ఎంపీ కటారా వ్యవహారం అప్పట్లో సంచలనం సృష్టించింది. అనంతరం ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోనూ ఇవే తరహా అక్రమాలు జరిగాయంటూ 'ఈనాడు' వెలుగులోకి తెచ్చింది. ఈక్రమంలోనే బాపురావుతోపాటు అప్పటి నేరెళ్ల శాసనసభ్యుడు కాసిపేట లింగయ్యపై వేర్వేరు కేసులు నమోదయ్యాయి. అనంతర కాలంలో కేసు దర్యాప్తు మందగించింది. తాజాగా రాష్ట్రప్రభుత్వం నిందితులను విచారించేందుకు అనుమతించడంతో మళ్లీ కదలిక వచ్చినట్లయింది.

పేదల గుర్తింపునకు ఎస్ఈసీసీయే ప్రామాణికం

- త్వరలో మంత్రివర్గ నిర్ణయం

ఈనాడు, దిల్లీ: పేదరిక నిర్మూలన కార్యక్రమాల లబ్ధిదారుల ఎంపికకు సాంఘిక ఆర్థిక కుల జనాభా లెక్కలు (సోషియో ఎకనామిక్ అండ్ క్యాస్ట్ సెన్సెస్-ఎస్ఈసీసీ)-2011ను ప్రామాణికంగా తీసుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఉన్నత స్థాయి సంఘం చేసిన సిఫార్సుల మేరకు త్వరలో దీనిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం ఓ నిర్ణయం తీసుకోనుంది. ప్రస్తుతం కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ఒక్కటే ఈ సమాచారం ఆధారంగా లబ్ధిదారులను ఎంపిక చేస్తోంది. మంత్రివర్గం ఆమోదం లభించిన తరువాత పట్టణ పేదలకూ ఇదే సమాచారం వరిస్తుంది. జాతీయ ఆహార భద్రత, ఆరోగ్య పథకాల కింద లబ్ధిదారుల ఎంపికకూ ఇదే సమాచారాన్ని ఉపయోగిస్తారు. ఇంధన శాఖ కూడా దారిద్ర్యరేఖ అంచనాలకు బదులు ఈ సమాచారాన్నే స్వీకరించనుంది. ప్రధాన మంత్రి ఉజ్వల యోజన కింద లబ్ధిదారుల ఎంపికకు చాలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇదే సమాచారాన్ని ఉపయోగిస్తున్నాయి. గత ఏడాదిగా ప్రధాన మంత్రి ఆవాస్ యోజన (గ్రామీణ) లబ్ధిదారుల ఎంపికకు ఈ సమాచారాన్నే ఆధారంగా చేసుకుంటున్నారు. ప్రస్తుతం దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నవారి (బీపీఎల్) జాబితా ఆధారంగా లబ్ధిదారులను ఎంపిక చేస్తున్నారు. ఇకపై అన్నింటికీ ఎస్ఈసీసీ ప్రామాణికం కానుంది. ఎస్ఈసీసీ లెక్కలను 2015 జులైలో విడుదల చేశారు. దీని ప్రకారం గ్రామీణ జనాభాలో 62 శాతం మంది పేదలే. గ్రామాల్లో 17.9 కోట్ల కుటుంబాలు ఉండగా అందులో 2.37 కోట్ల మంది అంటే 13 శాతం ఒకే గది ఉన్న తాత్కాలిక ఇళ్లలో నివసిస్తున్నారు. 4 కోట్ల కుటుంబాల్లో 25 ఏళ్లు దాటిన వారిలో చదువుకున్నవారెవరూ లేరు. బీపీఎల్ జాబితా రూపల్పనలో పక్షపాతానికి చోటున్నా ఎస్ఈసీసీ జాబితాలో అందుకు అవకాశమే లేదు. 2011లో రూపొందించిన జాబితా చాలా శాస్త్రీయంగా, లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా రూపొందించారు. మొత్తం ప్రామాణికాల్లో అయిదు వర్తిస్తే అలాంటి వారు పేదలుగా వెంటనే గుర్తింపు పొందుతారు.

అయోధ్య కేసుపై త్రిసభ్య ధర్మాసనం

11 నుంచి సుప్రీంలో విచారణ ప్రారంభం

దిల్లీ: అయోధ్య వివాదంపై అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సవాలు చేస్తూ దాఖలైన వ్యాజ్యాలపై విచారణ జరిపేందుకు సుప్రీంకోర్టు త్రిసభ్య ధర్మాసనాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. జస్టిస్ దీపక్ మిశ్ర ఆధ్వర్యంలో జస్టిస్ అశోక్ భూషణ్, జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్‌లతో ఈ ధర్మాసనం ఏర్పాటయింది. ఈ నెల 11 నుంచి విచారణ ప్రారంభించనుంది. రామ జన్మభూమి- బాబ్రీ మసీదు పేరుతో వివాదాస్పదంగా ఉన్న 2.77 ఎకరాల భూమిని మూడు భాగాలుగా విభజించి దఖలు పరచాలని 2010లో అలహాబాద్ హైకోర్టు లఖ్‌నవూ ధర్మాసనం తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ భూమిని రామ్ లల్లా (బాల రాముడు), కక్షిదారులైన సున్నీ వక్ఫ్ బోర్డు, నిర్మోహి అఖాడా మధ్య సమానంగా పంపిణీ చేయాలని 2:1 మెజార్టీతో తీర్పు ఇచ్చింది. దీన్ని సవాలు చేస్తూ సుప్రీంకోర్టులో వ్యాజ్యాలు దాఖలయ్యాయి. ఈ వ్యాజ్యాలు ఏడేళ్లుగా అపరిష్కృతంగా ఉన్నాయని, వీటిపై తక్షణమే విచారణ ప్రారంభించాలని భాజపా సీనియర్ నాయకుడు సుబ్రహ్మణ్య స్వామి సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. అయోధ్యలో ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా పూజలు జరిపేందుకు తనకు ఉన్న హక్కును అమలు చేయాలని కోరుతూ మరో వ్యాజ్యాన్ని దాఖలు చేశారు. వీటిని పరిశీలించిన ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ జె.ఎస్.ఖేహర్ ఆధ్వర్యంలోని ధర్మాసనం ఈ కేసు విచారణను త్వరగా చేపడతామంటూ గత నెల 21న పేర్కొంది. అందుకు అనుగుణంగా త్రిసభ్య ధర్మాసనాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

తాత్కాలికంగా స్థిరాస్తి ప్రాధికార సంస్థ ఏర్పాటు

ఉన్నతాధికారుల సమీక్ష

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్ర పురపాలక శాఖ స్థిరాస్తి నియంత్రణ, అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ ఏర్పాటుపై కసరత్తు ప్రారంభించింది. స్థిరాస్తి అభివృద్ధి, నియంత్రణ చట్టం(రెరా) మేరకు ప్రాధికార సంస్థ ఏర్పాటైతే తప్ప కొత్త చట్టం అమలు సాధ్యం కాదు. స్థిరాస్తి నిబంధనలు నోటిపై చేసి నాలుగు రోజులవుతున్న నేపథ్యంలో ప్రాధికార సంస్థను తాత్కాలికంగా ఏర్పాటు చేయనున్నారు. కార్యదర్శి స్థాయి అధికారి ఛైర్మన్‌గా ప్రాధికార సంస్థను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. ఏడాది వరకు తాత్కాలికంగా ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు ఉన్న అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోవాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. జపాన్ పర్యటనకు వెళ్లిన పురపాలకశాఖ కార్యదర్శి నవీన్‌మిట్టల్ సహా ఉన్నతాధికారులు హైదరాబాద్‌కు చేరుకున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో సోమవారం ప్రగతి భవన్‌లో ఉన్నతాధికారులు సమావేశమై స్థిరాస్తి నియంత్రణ చట్టం అమలుకు తదుపరి కార్యాచరణపై చర్చించారు. తాత్కాలికంగా ప్రాధికార సంస్థను ఏర్పాటు చేయడంతో పాటు ప్రత్యేకంగా వెబ్‌సైట్ రూపొందించడంపై సమీక్షించారు. ఇప్పటికే పలు రాష్ట్రాలు ప్రాధికార సంస్థను ఏర్పాటు చేసుకుని వెబ్‌సైట్‌ను అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. రెరా నిబంధనలు నోటిఫై చేయడంతో తప్పనిసరిగా ప్రాధికార సంస్థ ద్వారానే భవన నిర్మాణ అనుమతులు ఇవ్వాల్సి ఉంది. కొత్త అనుమతులతో పాటు ఈ ఏడాది జనవరి 1 తర్వాత భవన నిర్మాణ అనుమతి పొంది కొనసాగుతున్న ప్రాజెక్టులు నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ప్రాధికార సంస్థ ఏర్పాటు, వెబ్‌సైట్ రూపకల్పనపై రెండు మూడు రోజుల్లో స్పష్టత వస్తుందని పురపాలక శాఖ ఉన్నతాధికారి తెలిపారు.

Editor: Ramoji Rao, Printed and Published by him on behalf of Ushodaya Publications, a division of Ushodaya Enterprises Private Limited, and printed at Eenadu Press, Alugunoor, Karimnagar - 505 527, Telangana. Cell: 99590 21802, 99590 21803 RNI No. 52793/92, Regd. No. L/RN/KAR/48/2015-17 Eenadu, Karimnagar. Air surcharge extra. Mumbai, Kolkata, Goa. Re.1-00, Portblair Rs.10.00